Sadoc
iustificatus
Sidon
uenatio
Thomas
abyssus
Zorobabel
ipse magister
babilonis
Zabulon
habitaculum
Zaccheus
iustificatus si
ue iustificandus

Mattheus
Iohannis

4

mathe	lucas	mathe	lucas
iii	ii	cxxiii	cxx
u	uiii	cxxxiiii	clxuiii
xu	xi	clii	liiii
xuii	xuii	cliiii	ccxxii
xxu	xlii	clxii	clxi
xxui	xluii	clxxu	cc
xxuiii	xluiii	clxxxii	clxxuii
xxx	xluiiii	clxxxuii	clxxxuiiii
xxxiii	ccciii	clxxxuiii	ccxi iii
xxxii	clxii	clxxxxiiii	cxcii iiii
xxxuiii	liii	cxciii	cclxxii
xl	lii	ccxiii	ccxxxii
xli	lu	ccxxi	clxxi
xlii	ccciii	ccxxuiii	ccxxuiiii
xliii	clii	ccxxxi	clxxuiiii
xliiii	cxxxiii	ccxxxi	ccu
xluiii	ccci	ccxxxuii	clxii
li	cl	ccxxxuiiii	ccxxuii
lii	liiii	ccxxxuii	ccxxii
liiii	cxxii	ccxxxuiiii	ccxxuiiii
lui	liii	ccxl.	ccl.
luii	clxx	ccxli	ccli
luiiii	lxi	ccxlu	clxxii
lx	lx	cclii	ccii
lxi	clxxi	ccliiii	ccu
lxii	lxiii	cclxi	ccxiii
lxiii	clxxii	cclxii	cciiii
lxiiii	lxii	cclxuii	ccxii
lxxiii	cu	cclxuiii	clu ii
lxxxiii	ciii:	cclxx	clu
lxxxuii	cxi	cclxxuii	cliiii
xcii	ciiii		ccxxuiiii
xcu	cxlii		ccc·xxxi
xcui	clx		
xcuii	clxxxiii		
ci	clxxxuiii		
ciii	lxxiiii		
cu	lxxu		
cuii	cxcii		
cuiii	lxxxiii		
cx	cxu		
cxui	cxuiii		
cxuii	clxxu		
cxuiiii	clxxuiii		
cxx	ccc·iii		
cxxui	lxx ii		
cxxuiii	ccx· iiii		
cxxuiiii	ccxx· ii		
cxxxuii	ccxx		
	lxxx· i		

Explicit canon in quo duo

Incipit

Canon iii in quo

iiii

uiiii
xuiii
xx
xxu
xliiii
lxxuii
lxxxiii
c
cxxxiiii
cxlii
cxlu iii
clii
cliii
clu
cluiii
clx
clxiii
clxu
clxu iiii
clxxui
clxxx
clxxxiiii
cc ii
ccx iiii
ccxui
ccxx iiii
ccxlii
ccxliii
ccl
ccli
cclii
cclx
cclxiii
cclxxui
cclxxxi
cclxxxuiii
ccxc
ccxcii
ccxcuiii
ccci
cccuiii
cccx
cccxx
cccxxxiii
cccxli·cccxliii:
cccl…

iii
uii
uiii
x
xxii
lxii
lxxxiiii
xxxiii
xlii
lx
lxu
lxu iii
lxx ii
lxxu
lxxuii
lxxxii
lxxxiiii
lxxxx
lxxxx iiii
lxxxxiiii
c
ciii
cxii
cxx
cxx iiii
cxxxi
cxl
cxli
cxlii
cxlii ii
cxlii iiii
cliii
cliii
clu ii
clx iiii
clxuii
clxuiiii
clxxi
clxxii
clxxxuiiii
clxxxui
ccc
cccu
ccuiii
cccuiii
cccxii·lxxxiii:
cclxuiiii:

Explicit in quo canon quo
u
xuiiii
xuiii
xuiiii
cxx
clxxxui
ccuiii
Explicit uiii
Incipit uiiii in
duobus
Xii
xiiii
xuii
xxuiiii
xuiii
xliiii
lii
lxi
lxxui
xcuiii
cccxui
cccui
cccxx
Explicit uiiii

et canon
u. Incipit uiiii in duo.
Vbi
xuiiii
xxui
xxx iiii
lxx ii
cxu
ci
canon
…io duo
canon
quo duo
u…
Xiii
xxui
xxuii
xxuiii
xxui iii
…
…
…
cclxii
cclxxxiii
cccxxui
canon
[illegible] duo

Lucas Iohannis Mathe—

XXX xxx cclxii cclxii cclxxiii	Cxxiiii cxxii cc iii cxxiii ccxxiiii	lxxii lxxi lxxxiiii xci xcii iiii	cxxxiiii cxl ii cclxii iii cclxxiii cclxxx iii	Incipit canon x in quo
cclxxiii cclxxiiii ccciii ccciii cccxii	cxxxiii cxxx i cxc cxc cxc	ci ciii ciiii cxii cxi	ccc iii ccc xiiii ccc xiiii ccc xxiiii ccc xlii	mar— propriae
ccc iii ccc iiii ccc xii ccc iii ccc iiii	clxxxii clxxxii clxxxiii clxxx ii clxxx ii	cxii iii cxx iiii cxxiii cxxxiii cxl	cccli ccclii Incipit can. non x in quo mar. propriae	Incipit canon in quo Lucas propriae
ccc xii ccc xl ccc xl ccc xli ccc xli	clxxx ii cxc iii cxc iiii cc xxi cc xxiii	cli clii clxiii clxxi clxxiii	Xiiii xxxi xlviii xliiii liiii	Incipit canon x in quo mar. propriae
ccc xli Explicit canon iiii Incipit canon x in quo	cc xxi mathe— propriae—	clxxxl clxxxiii clxxxiii clxxxiiii cxci	lxi lxx lxxiii lxxxi lxxxiiii	Incipit canon in quo Lucas
Matheus ii iiii iii xiii xxiii		cxcii cc ccx ccxii ccxiiii	xc xcii xc iiii ci ciii	Propriae
xvi xxiiii xxxiii xxxii xxxiiii	xxxiiii Ex- xlii plicit xlii canon x lii in quo ma- theus pro- priae	ccxxii ccxxiii ccxxx ccxxxiii ccxxxii	cxcii cxcvii clxxxii ccx iii	[illegible]

[illegible] cumann. dodo [illegible] enaibo [illegible] dogr. ope [illegible] no [illegible] brosconte he
[illegible] gio [illegible] [illegible] selar [illegible] cocort..

Lucas Iohannis

Lucas		Iohannis		
I	ccI	IIII	xcuiiii	cxcii
iii	cc.ii	uii	cii	cc
[illegible]	ccuiii	uiiii	ciiii	ccii
[illegible]	ccx	xi	ciii	ccui
[illegible]	[illegible]	xiii	ciiii	ccuiii
xc	ccxii	xuii	c	
[illegible]	ccxxii	xuiiii	cxii	
[illegible]	[illegible]	xxli	cxii	
[illegible]	ccxxxii	xuiii	cxuiii	ccx
[illegible]	[illegible]	xuiii	cxuiiii	ccxii
	Lucas			ccxiiii
				ccxui
li	cclui	xxuiiii	cxuiii	ccxuiii
[illegible]	[illegible]	xxx	cxxii	
lxuiii	cclxiii	xxxi	cxxiii	
[illegible]	cclxx	xxxiii	cxxx	
[illegible]	cclxxii	xxxuii	[illegible]	
		xxxuiiii		ccxx
				[illegible]
[illegible]	[illegible]	xli	[illegible]	ccxxii
[illegible]	[illegible]	xliii	[illegible]	ccxxiii
[illegible]	cclxxuiii	xlu	[illegible]	[illegible]
[illegible]	cclxxxuiii	l	[illegible]	
[illegible]	ccxcii	lii	[illegible]	
cxcii	ccxcuiii	liii	cxli	
ccxiiii	ccci	liiii	cxliii	
cxxxi	ccciii	luiii	cxliiii	
ccxii	ccciii	lx	cli	
cxluiii	ccciiii	lxi	cliii	
cli	[illegible]	lxiii	[illegible]	
cliii	[illegible]	lxuii	cluiii	ccxxxii
[illegible]	[illegible]	lxuiii	cluiiii	
[illegible]	[illegible]	lxxi	clxiii	
[illegible]	cccxuiii	lxxii	[illegible]	
clxxii	cccxxuiiii	lxxu	clxxii	
clxxuiii	cccxli	lxxuiii	[illegible]	
clxxxii	[illegible]	lxxx	clxx	[illegible]
clxxxiiii	[illegible]	lxxxi	clxxxi	
clxxx	[illegible]	lxxxiiii	clxxxii	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]			
[illegible]			cxcuiii	
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	

ꝗ capitl de bell [illegible] dno [illegible] [illegible]

✝ Nuirnite cluana [illegible] onaro notoirtha arodama .i. baile in uprain conan[illegible]
nuano mb 7 baile [illegible] ingan conaldiuun o mb 7 conanmnitinnd. [illegible]
in cell dorthion [illegible] mb 7 coimginaine innobgairs. oc [illegible]
mantan sibl [illegible]
cai abb [illegible] ... uir in pacc ... [illegible]
[illegible]

[illegible] mac [illegible] Maelsechnaill [illegible] Schobaír hui
Maelsechnaill ocus comarba Coluim cille .i. Domnall mac Robar-
taig [illegible] pritchaib ... anchoire ... ocus sroop ocus
[illegible] rosopuir ... ro[illegible]chinech .i. Cormacc mac
[illegible]tocan comarba ... Coluim chille ... rosparuit
[illegible] Coluim chille [illegible] dalaigh [illegible]
[illegible] chinsealb [illegible] mach [illegible]
[illegible] ... abbraid dodia ocus [illegible]
[illegible] doir [illegible] idirnaidh .i. [illegible]
[illegible] danabbaid .i. Ri Mide .i. Maelsechlainn mac Schobair huiMael
sechnaill ocus [illegible] b Mide anchoire. Donnchad mac
[illegible] hui Ruairc ri ... ocus galsig. [illegible]banach [illegible]
[illegible] ... galsig anchoire. [illegible]
[illegible] huichellachain chaisl [illegible]
[illegible] Coluim chille [illegible] ocus [illegible]
[illegible] ocus [illegible] Niall [illegible]
[illegible]
[illegible] Gaeth [illegible]
[illegible] ocus [illegible] ocus
[illegible] O [illegible] ocus
[illegible] dodia ocus [illegible]
[illegible] Corcagell [illegible]
[illegible] chorcain [illegible] mabel [illegible]
[illegible] ocus [illegible] ocus [illegible]
[illegible] ocus [illegible] ocus [illegible]
[illegible] Ocus [illegible]
[illegible] Ocus [illegible]
[illegible]
[illegible] mac mac [illegible] mac [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Do faire cille delga inso.

Fechtas tanic Dochobor ua m[illegible] ... [illegible]

fer ... comarba coluim cille ... [illegible]

[illegible] ... do al ... colum cille

[illegible] ... dun ... [illegible]

[illegible]

cill delga ... [illegible] ... colum c[ille] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] macc ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... uile ... [illegible]

[illegible] ... uile [illegible]

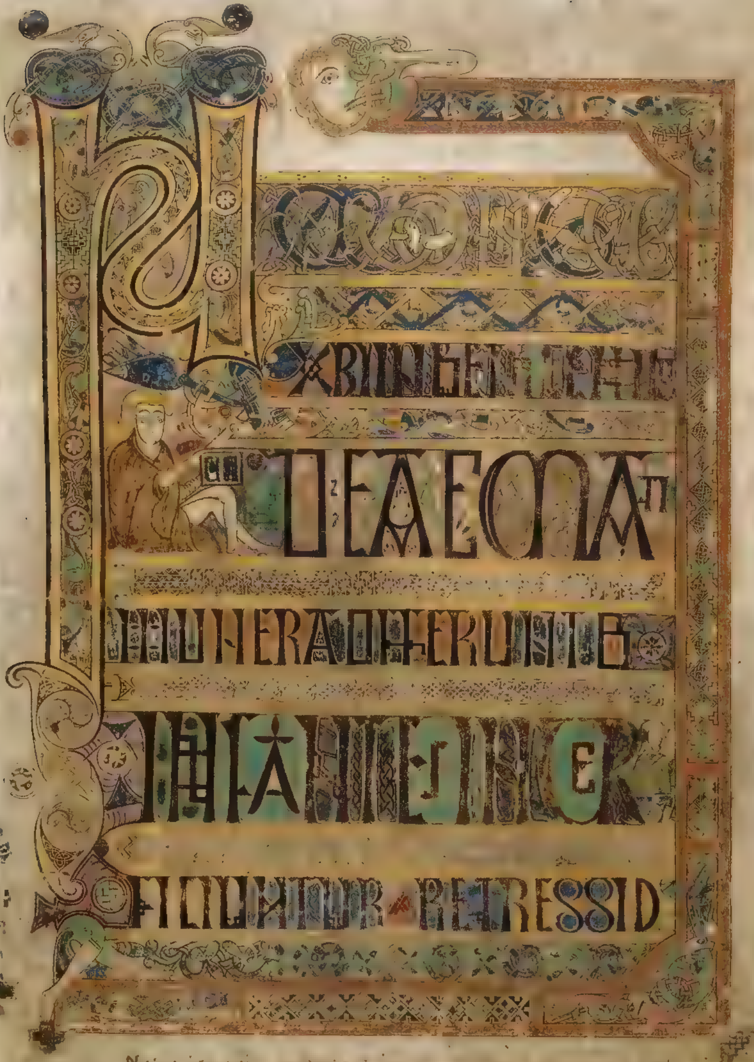
[illegible]

[illegible] col[um] c[ille] [illegible]

[illegible] ... do col[um] cille ...

[illegible]

ihu ex egipto in nazareth ∴ baptisma ∴

De babtismo iohannis in iordane et xpi

Ubi zabulus temptat ihm et ieiunauit ihs

xl diebus ∴ Ubi iohannes traditus est et

secessit ihs in cafarnaum ∴ Ubi petrum

et andream piscatores conuocat ∴

De beatitudine et caetera mandata ad dis-

cipulos suos loquitur ∴ Non non uenit ihs so-

luere legem sed adimplere ∴ Non moechan-

dum ∴ De dilectione inimicorum ∴

De elimosinis nesciat sinistra quid faciat

dextera ∴ Non multum

In ieiunis non contristandum et in oratione

loquendum et de thesauro in caelo ∴ de uno

Nemo potest duobus dominis seruire et

latalibus et liliadibus et sollicitudine diei ∴

De festuca et de trabe in oculo de margare-

tis non mittendis ante porcos ∴

Intrate per angustam portam et cauete ∴

afalsis profetis .. inregnum caelorum

Nonomnis quidicitmihi dne dne intrabit

Etdedomo aedificata . superpetram

etharenam .. oymt

Descendens ihs demonte leprosum mun

Ubi puerum centorionis ihs saluum fecit

Ubi socrum petri afebribus liberauit

Ubi quidam dixit magister sequarte. Eta

lio dixit ihs sequereme. Etinnauicula dormi

ens excitatur adiscipulis suis eiecit

In terra gerasenorum legionem demonum

Ubi paraliticum iusit ire cumlecto suo

Etmatheum uocat deteloneo suo

Non egent sani medicum sedmale habentes

Non ieiunant fili sponsi quamdiu cumillis

est sponsus .. Etfilia prima

Ubi mulier aprofluuio sanguinis curatur

pes amorte suscitatur .. Etmutum

Ubi acaecis oculos aperuit. Etsurdum

demonium eicit ∴ ✤ ✤ ✤ Et dat apostolis

Messis quidem multa operari autem pauci

potestatem curandi ∴ ✤ ✤ ✤ ✤ omni doc

Nomina apostolorum dicit quos misit cum

trina . si uos persequuntur in unam ciuita

tem fugite in aliam ✤ ✤ ✤ non est

Qui dilegit patrem aut matrem super me

✤ ✤ ✤ ✤ dignus ∴ ✤ ✤ iohannis ad turbas

Iohannis autem ihm de carcere misit et ihs de

loquitur lex et profetae usque ad iohannem

Ubi inproperat choros ain et bethsaida

ciuitatibus ∴ Confiteor tibi dne pater

caeli et terrae quia abscondisti haec a sa

pientibus et reuelasti ea paruulis ∴ ✤ ✤ ✤ ✤

Ubi discipuli spicas uellunt sabbatis ∴ ✤

Ubi manum aridam sanauit hominem

a demonio cecum et mutum curauit ∴ ✤ ✤

Ubi scribae et farisaei signum petunt

ab ihu ∴ Mater eia . Et fratres eius dicunt

adihm stant foris sedens innauicula ihs tur
bis parabulas exponit Et de semine super
petram Et spinas Et inbona terra seminatu
De zizania intritico · de grano sinapis et fer
mento ta · Et de rete misa
De thesauro absconso Et de bona margare
mare · De iohannis capite indisco allato ·
De quinque panibus Et duobus piscibus in
quinque milibus hominum · Gentem eleuat ·
Ubi super mare ambulat Et petrum mer .
De manibus lauandis Et de his quae de ore
exeunt quia coinquinant hominem non quae
intrant · Gentes fimbriam uestis ihu ·
In terra gerasenorum multi curati sunt tan
De filia mulieris quam a demonio curauit ·
De septem panibus Et paucis piscisbus in
quattuor milia uirorum Et saducaei petunt
ab ihu signum Et de fermento farisaeorum
Et de episcopatu petri super petram ·

Ubi dicit ihs siquis uult post me uenire tollat
crucem suam et sequatur me
Ubi in monte cum moyse et helia apparet
et puerum lunaticum saluat. Et de fide
dicit sinapis granum / qui fuit more
Dedragma dicit petro rectoere defaucere
piscis / de et aculo eruendo
De humilitate sicut puer et de manu et pe
et de leo ueerruendat / ter alteri
Et de correptione fratrum et indulgere al
Qui conseruum suum propter denarios cen
tum suffocat / bus
Uxorem non debere dimitti et de spadoni
De dite quod dificele intrabit in regnum
caelorum : Et erunt primi nouissimi
et nouissimi primi e
De filus zebedei et primis ac cubitis caen
De duobus caecis secus uiam sedentibus
et cum ihs sedere super pullum asinae

nummularios iecit de templo :· mo filios
De arbore ficus quae arida facta est et ho-
minem eam mittat :· Parabulam de publica-
nis et meretricibus dicit de uinea locata
colonis ubi interficiunt missos a se et nunti-
a contempnunt uenire ad nuptias :· cesaris :·
Reddite dō quae sunt dī et caesari q· sunt
De muliere quae septem fratres habuit et
fariseos interrogatos de xp̄o cuius filius
esset :· Quae farisaei dicunt ut faciant et
quae faciunt non faciant :· et culice et
De prosegluto de iuramento et de camillo
calice et catino de monumentis dealbatis
et de monumentis profetarum :· profetas :·
Herusalem hyrusalem quae interficis
De se et de xp̄o proximare diem nouissimum
De breuitate uitae temporum et seculo
profetis :· De decem uirginibus et de ta-
lentis :· De segregatione ouium

Et caecorum

lxxii De unguento mulieris quae perfudit caput ihu.

lxxiii Et dicit ihs ad discipulos suos quod unus eum
traderet. Et de sacramento corporis sui et
sanguinis dicit. Et oratio ihu ad patrem

lxxiiii Petro dicit quod ter eum abnegaturus esset
ubi iudas eum tradidit. Et petrus tertio abne-
gauit et lacrimatus est. Et ubi iudas laqueo
se suspendit. Et de agro figuli. Et de pasio
ne chri ihu. De resurrectione ihu.

item de mandatis et de locutura eius et de baptismo

Finit breues causae
euangelii secundum mattheum.
Incipit argumentum euangelii
secundum mattheum.

MATTHEUS EX

udaes sicut primus poni
tur in ordine

ita euangelium in iudea primus scripsit cuius
uocatio ad deum ex puplicanis actibus fuit
duorum in generatione xpi principia prae
sumens unius cuius prima circumcisio in
carne alterius cuius secundum cor electio
fuit et ex utrisque in patribus xps sicque
quaternio denario numero triformiter
posito principium a credendi fide in elec
tionis tempus porrigens et ex electione in tra
ns migrationis diem dirigens atque a trans
migratione usque in xpm desiniens decursa
aduentus dni ostendit generationem ut
et numerositatis faciens et tempori et secuto

esse non cadere. Cuius opus demonstrans etiam in his quorum genus posuit xpi operantis a principio testimonium non negaret. Quorum omnium rerum tempus ordo numerus dispositio uel ratio quod fidei necessarium est deus xps est qui factus ex muliere factus sub lege natus ex uirgine passus in carne omnia in cruce fixit ut triumphans ea in semet ipso resurgens in corpore et patris nomen in patribus filio Et filii nomen patri restitueret in filiis sine principio sine fine ostendens se unum cum patre esse quia unus est. In quo euangelio utile est desiderantibus deum sic prima uel media uel perfecta cognoscere ut et uocationem apostoli Et opus euangelii et dilectionem dei in carne nascentis per uniuersa legentes intellegant atque id in eo in quo adprehensi sunt et adprehendere expetunt recognoscant

nobiscum hoc in studio argumenti fuit. Et fi-
dem facti tradere et operantis dei intel-
ligendam esse diligenter dispositionem
quaerentibus non tacere ::

ERAT

IOHANNIS BAR ZACHARIAE

hic super eum spiritus. Et fuit ihs [illegible]
temptatus :: Et postquam traditus est iohan-
nis praedicavit ihs et vocavit discipulos et
hominem in spiritu inmundo curavit :: febricitan-
Socrum petri a febribus liberavit et [illegible]
cum turbae [illegible]
Rogavit ihm leprosus et mundatus [illegible]

Et sanatus paraliticum dixit et tolle graba
tum tuum et uade. Et iacob secutus est ihm.
Non est opus sanis medicus sed male ha
bentibus. Et non possunt ieiunare filii spon
si sponso praesente. Discipuli uellentes
spicas sabbatis manducabant. dum
In sinagoga hominem habentem manum ari
sanauit. nominatim uocauit.
Et cum multos infirmos sanauit apostolos
Omne regnum aduersus se diuisum non stabit
Et qui dixerit in spm scm non remittetur ei Et hii
sunt fratres mei qui faciunt uoluntatem
patris mei. dum seminat et altera
Et ecce exiit qui seminat seminare et
Homo misit semen et cum dormit et exit
semen et fecit spicam et misit falcem
Et dormiens in nauicula ihs facta tempes
tate excitatus conpiscuit uentos et mare.
In regione gerasenorum hominem a legione

mundauit :· Et cum filium principis canor
tatis saluare mulierem a profluuio sanguinis
saluat :· Non est profeta acceptus in patria
sua rent et curarent infirmos
Et misit duodecim discipulos ut praedica :
Et herodis decolauit iohannem et uenerunt
ad ihm discipuli et refecit eos :· num
De quinque panibus in quinque milia homi-
ubi super fluctus ambulauit et infirmos
curauit :· :· homi-num
Non lotis manibus edere non coinquinat
Non licet tollere panem filiorum et dare
canibus et mundata est puella a demonio :·
Hominem sordum et mutum curauit ut au-
diret et loqueretur :· cauete a fermento
De vii panibus in quattuor milia hominum
farissaeorum Et caecus dixit uideo homines
ut arbores :· Et dixit qui uult me
Et dixit ihs quem me dicunt homines esse

sequi tollat crucem suam :· leeas :·

Et in monte uisi sunt cum ihu moyses et he-

Puerum a daemonio mundauit quem discipu-

li eiecere non potuerunt :· a tem demoni-

Dixit ei iohannis uidimus quendam eicien

qui non sequitur nobiscum et de manu et pede

et oculo eruendo :· Regnum ut puer :·

Non debere dimitti uxorem et suscipere

Qui pecuniam habent difficile intrabunt

in regna caelorum :· nium seruus :·

Qui uoluerit in uobis esse primus erit om

Quendam caecum bartimeum sedentem

secus uiam inluminauit ihs :· bae-dat

Sedentem ihm super pullum asinae tur

mabant ossanna :· tes eiciebat de tem

plo

Cum maledixit ihs arborem ficus et uenden

Baptisma iohannis de caelo fuit an ex

hominibus :· De uinea et colonis qui occi

derunt heredem :· Rectore quae di

sunt dō et quae caesaris caesari :·
De septem fratribus qui unam uxorem
habuerunt et dilegere dm̄ et proximum
Et cum interrogaret de xp̄o cuius filius
sit dicit cauete a scribis :·
Et laudauit ihs̄ uiduam quae miserat qua
drantem in gazofilacio :· uit nouissimum
Et cum diceret de lapidibus templi designa
tempus :· unguento abiit iudas
Et mulier quaedam cum perfunderet ihm̄
ut traderet eum et manducauit ihs̄ cum disci
pulis pascha :· qui pro multis effudet
Et dicit ihs̄ hoc est corpus meum et sanguis
Et cum dixisset petro ter me negabis antorate
ne ueniatis in temptationem :· tebatur
Cum duceretur ihs̄ ad caifan quidam sequi
amictus sendonem et ductus est ihs̄ ad passi
onem :· Post resurrectionem apparuit a
postolis et dicit qui crediderit et baptizatu

fuerit saluabitur qui non crediderit damna-
bitur. Et receptus est in caelis. Explicit.

[illegible]

[illegible]

MARCUS EUANGELISTA DEI ELE-
ctus et petri in baptisma-
te filius atque in diui-
no sermone discipulus sacerdotium in is-
rahel agens secundum carnem leuita conuer-
sus ad fidem xpi euangelium in italia scripsit
ostendens in eo quid et generi suo deberet et
xpo nam initium principii in uoce profetice
exclamationis instituens ordinem leuiticae
electionis ostendit ut praedicans praedisti-
natum iohannem filium zachariae in uoce
angeli adnuntiatus emisum non solum uer-
bum carofactum sed et corpus dni in omnia

peruerbum diuinaeuocis animatum initium
euangelicae praedicationis ostenderet ut quis
haec legens sciret cuinitium: carnis crederet
indño et dī aduenientis habitaculum caro
deberet agnoscere atque insemperuerbum
uocis quod inconsonantibus perdiderat in
ueniret denique perfecti euangelii opus
intrans monstrans ipse et a baptismo dñi
praedicare dm̄ inchoans nonlaborauit na
tiuitatem carnis quaminprioribus uiderat
dicere sedtotus inprimis expulsionem
deserti ieiunium numeri temptationem
diaboli congregationem bestiarum et minis
terium protulit angelorum ut instituens
nos adintellegendum singula inbreui con
figens necauctoritatem factaerei demeret
et perficiendo operi plenitudinem non ne
garet denique amputasse sibi post fidem
pollicem dicitur et sacerdotio reprob:

16

haberetur. sedtamen consentiens fidei prae-
distinatae. potuit electio ut nec sic in opere uer-
bi perdiderat quod prius meruerat in gene-
re nam alexandriae episcopus fuit cui-
us per singula opus scire & euangelii in
se dicta disponere & disciplinam in se le-
gis agnoscere est & diuinam dni in carne
intellegere naturam quae & nos primum
requiri dehinc inquaesita . quisitae uolumus
agnosci habentes mercedem exortationis
quoniam qui plantat & qui inrigat unum
sunt qui autem incrementum
prestat ds est [illegible]
[illegible]
[illegible]

LUCAS SYRUS NA
tione antiochensis arte

medicus discipulus apostolorum postea
paulum secutus usque ad confessionem
eius seruiens dō sine crimine nam neque
uxorem umquam neque filios habens
lxxx .iiii. annorum obiit in bethania ple
nus spū scō qui cum iam descripta essent
euangelia per matheum quidem in iudea
per marcum autem in italia scō instigante
spū in achaiae partibus hoc scribsit euangeli
um significans etiam ipse in principio ante
alia esse descripta cui extra ea quae ordo
euangelicae dispositionis exposcit ea maxime
necessitas fuit laboris ut primum grecis
fidelibus omni praefatione profetatione
uenturi in carnem dī mani festatur ne iuda
icis fabulis intenti in solo legis desiderio
detenerentur uel ne ereticis fabulis et stul
tis sollicitationib: seducti excederent a ue
ritate elaborare dehinc ut in principio

euangelii iohannis natiuitate praesump
tit cum euangelium scribere Et in quo
electus scribere indicaret contestificans
in se completa esse quae ab aliis inchoata
sunt cum deo post baptismum filii dī a per
fectione generationis in xp̄o implete Et
repetendae a principio natiuitatis huma
nae potestas permissa est ut requirentibus
demonstraret in quo adprehendens erat
per nathan filium introitu recurrentis in
dm̄ generationis admiso indispartabilis
dš ut praedicans in omnibus hominibus
suum xp̄m perfecti opus hominis redi
re in se per filium faceret Qui per dauid
patrem uenientibus iter praebebat in
xpo cui lucae non inmerito etiam scriben
dorum apostolicorum actuum potestas
in ministerio datur ut dō in dōm pleno ac fily
prodictionis extincto oratione ab apostolis

facta sorte dn̄i electionis numerus comple-
retur sicque paulus consummationem
apostolicis actibus daret quem diu contra
famulos recalcitrantem dn̄s elegisset
quod legentibus ac requirentib; dm̄ haec
si per singula expleri a nobis utile fuit sci
entes tamen quod operantem agricolam
oportet de fructibus suis edere uitamus
publicam curiositatem ne non tam uolenti
bus dm̄ demonstrare uideamur quam
fastidientibus prodidisse :·

Argumentum [illegible]

[illegible]

HIC EST IOHANNES EUAN
gelista unus de duodecim
discipulis dī qui uirgo electus a dō est quem
de nuptiis nubere uolentem reuocauit ds̄

18

cuiuirginitatis inhocduplex testimonium
ineuangelio datur quod et praeceteris di
lectus adō dicitur et huicmatrem suam iens
adcrucem commendauit dš uturginem
uirgo seruaret. denique manifestans in
euangelio quoderat ipse incorruptibilis
uerbi opus inchoans solus uerbum caro
factum esse neclucem atenebris fuisse con
praehensam testatur. primum signum po
nens quodinnuptiis fecit dš ostendens
quoderat ipse legentibus demonstraret
quodubi dns inuitatur deficere nuptiarum
uinum debeat utueteribus immotatis noua
omniaquaeaxpo instituuntur appareant.
dequo singula quaequ inministerio acta
uel dicta euangelii ratio quaerentibus mon
strat hocautem euangelium scribsit
inasia posteaquam inpathmos insula
apocalipsi inscribserat utcuiinprincipio

cationis corruptabile principium ingenissi
Et incorruptabilis finis peruirginem inapo
calipsi redderetur dicente xpo ego sum alpha
Et ω et hic est iohannis qui sciens superuenis
se diem recessus sui conuocatis discipulis
suis inepheso permulta signorum experimẽ
ta conprobans dm̄ discendens inde fossum
sepulturae suae locum facta oratione
positus est ad patres suos tam extraneus
a dolore mortis quam a corruptione carnis
alienus inuenitur qui et si post omnes euan
gelium scribsi sed hic tamen in dispositione
canonis ordinati post matheum ponitur
quoniam in xp̄o quae nouissima sunt non
uelud extrema Et abiecta numero sed
plenitudinis opere perfecta sunt et hoc
uirgini debebatur quorum tamen uel scri
torum in tempore dispositio uel librorum
ordinatio ideo per singula a nobis non

exponitur uescienti desiderio collocato et
quaerentibus fructus laboris et deo magiste-
rii doctrina seruetur

riae sacerdoti appa-
ruit angelus et nuntiauit ei filium iohan
nem et eidem mariae nuntiauit angelus
filium ihm̄ toribus et acci
Natiuitatem ihu nuntiat angelus pas
pit simeon puerum ihm̄ et benedicit
dm̄ et anna profetissa bat
annorum duodecim ihs in templo doce
seniores tismum poenite
Ubi iohannis baptizat populum bap

Et innazareth legit ihs librum esaiae · Et dixit
non est acceptus profeta in patria sua
In sinagoga hominem habentem demonium
[illegible] catores hominum·
Ubi [illegible] uenite faciam uos pis
Ubi leprosus rogauit ihm et mundatur eg
Paraliticum [illegible] curauit ihs qui tollens gra
batt tum suum abiit in domum suam·
Et secutus est ihm publicanus nomine leui
Et dixit ihs [illegible] nitat [illegible] in
uteres utres [illegible] eas et manducabant
Die sabbati discipuli uellebant spi
[illegible] ihs curauit hominem [illegible]

aericlam · Ubi discipulos elegit et nomina eorum
designat et loca · beatitudinem
De festuca et trabe de oculo et uento et de domo
aedificata super petram et harenam
Ubi centurionis seruum curauit ihs
Mortuum unicum filium uiduae resuscitat ihs
et matri resignat · uenarius ei et ihs aclam
Iohannis de carcere ad ihm mittit dicens tu es qui
bas de iohanne loquitur · mulier ingressa
Recumbens ihs in domum farissaei quaedam
lacrimis lauit pedes eius et capillis tergens o
sculabatur et ungento
Proponit parabulam seminantis et adaperit
eam discipulis suis · Nuntiabatur ei mater
et fratres eius quiforis staren
Et dormiente ihu in nauicula facta est tem
pestas et rogatus a discipulis compescuit mare
et illum · ihm uexatum a legione
limitione · orum daemoniorum

eant in porcos

Filiam principis resuscitat ihs & mulierem
a profluvio sanguinis salvat

Potestatem dat ihs discipulis suis demonia
expellere & langores sanare milia

De quinq; panib: & duobus piscib: quinque
virorum & dicit qui vult tol

Interrogat ihs discipulos quem eum dicerent
lat crucem suam & sequatur me

In monte loquebatur cum moyse & helia dis
cendens ihs de monte puerum a demonio
curavit & docebat humilitatem sicut pu
eros fieri de vetat prohibito qui non se
quebatur in

Dixerunt iacob: & iohannis dne sinis pla
mus ignem utpluat helias de caelo

Ait quidam ad ihm sequar te & alio dicit
sequere me & sine mortuos sepelire mor
tuos suos & caetera

Et designauit ihs [illegible] et mandauit eis dix[illegible]
in properat[illegible] ambulabi[illegible] / dicit quia nomina
Et reuersi lxxii cum gaudio et dicit eis ihs gau
uete quia scripta sunt in caelo et confessio ihu
ad patrem / Et lem r[illegible]richo et mandat
hominis parabulam [illegible] asc
in latrones· / dicit [illegible]
[illegible]pitalis marthae · mariae optimam partem
Et pstatus eius docere [illegible]scipulos [illegible] et
propo[illegible] p[illegible] pst[illegible]
et dicit [illegible] / daemonia [illegible]
Et cum dicerent quod in belzebul eiceret
dicit omne regnum diuisum aduer
susse non stabit
De [illegible] propheta et [illegible]erna cor
p[illegible] oculus [illegible] / foris
De calice et catino mundatis farisaeorum
De epi[illegible] cathedras et in[illegible] [illegible] cam

improperat dn̄s pharisaeis

Dicit discipulis adtendite a fermento pharisaeorum

Et qui dixerit in spiritu sancto non remittetur ei et nolite

cogitare quid loquamini

Id [illegible]

N [illegible]

[illegible] nolite

[illegible]

[illegible] bitata ab

Ho [illegible]

[illegible] ficus plantata in uinea quae non fecit

fructus per annos tres — Cum sacrificiis

De sanguine galilaeorum quem miscuit pylatus

Mulierem ab infirmitate [illegible]

[illegible]

[illegible] infirmitate h

F [illegible]

[illegible] U

[illegible] cos Et clarificauit non

[illegible]

Dic[illegible] qui uoluit turrem aedificare Et ce[illegible]

D[illegible] Et mult[illegible]

[illegible] subaun

Homo quidam habuit duos filios [illegible]

tam [illegible]

D[illegible] prudenter fecit P[illegible]

[illegible] uxorem Et aliam

[illegible] scandalum Homini illi

Homo quidam diues [illegible] Et [illegible]

[illegible] nobis fidem

D[illegible] Et cum [illegible]

[illegible] dans gl[illegible]

Decem uiri [illegible] mundati sunt [illegible] unus [illegible]

S[illegible]

[illegible]

D[illegible]

[illegible] A[illegible]

[illegible]

Ezachias [illegible]

[illegible]

[illegible] ihs baptizatum Iohannem [illegible]

[illegible]

Redeunte[illegible] [illegible]

[illegible] clo [illegible]

S[illegible]

[illegible]

G[illegible]

[illegible]

[illegible] ius morte [illegible] qui [illegible]

Et ostendit discipulis et separatos [illegible] passione

dixit sacramentum corporis et sanguinis

sui quando [illegible] esse [illegible]

Qui habet cellam et peram et qui non habet

uendat tunicam et emat gladium ·

Et commonens [illegible] dixit discipu

lis orate ne intretis in temptationem

Et dixit [illegible] osculo filium hominis tradis

Et dixerunt [illegible]

6 [illegible]

[illegible] et Annae [illegible]

Et impositum [illegible]

[illegible]

[illegible]

Post [illegible]

[illegible]

et ascendit in celis [illegible]

[illegible]

Et ostendit ihs discipulis suis ubi maneret et
secuti sunt eum. Ubi ihs de aqua uinum fecit
in channa galilaeae. Eiecit ihs de templo om
nes uendentes et dixit domus orationis est
domus patris mei. Quod nisi quis renatus fuerit denouo
ex aqua et spiritu sancto non intrabit in regnum dei.
Ubi baptizat ihs et dixit iohannes discipulis
ego non sum xps. Ubi secessit ihs a iudea et
uenit in samariam. p[illegible] bibere et dich
Sedens super puteum mulierem samaritanam
et discipulis suis alii laborauerunt et uos in la
borem ipsorum introistis. Omnis profeta sine
honore est in patria est sua ubi filium reguli sana
uit

In portico salamonis ad natatoriam piscinam
hominem ab infirmitate : hordiaens
Annorum xxxviii sanavit. De quinque panibus
et duob: piscib: ubi volunt eum et in ebrae
in regem et fugit et venit ad discipulos suos
ambulans supra mare. Et dicit ego sum
panis vitae. num quid et vos vultis ire.
Cum aliqui de discipulis abierunt retro dixit
Et dixerunt ad ihm fratres eius vade hinc
in iudeam et dixit ihs nolite iudicare se-
cundum faciem quaeritis me et ubi sum non
potestis venire. versu in tractatu
Qui sitit scriptum est. Adducunt ad eum mu
deprehensam: Et dixit ihs iudaeis Cum
exaltaveritis filium hominis cognoscetis
quia ego sum et ante abraham ego sum.
O [illegible]
[illegible]

Ego sum pastor bonus qui pono animam meam
pro ovib; meis . lam ...
Dicunt ei farisaei si tu es Xps dic nobis pa
Ubi lazarum resuscitavit quarta die ihu
Et accipit maria unguentum et unxit pedes
et farisaei volebant occidere lazarum .
Et turbae acceperunt flores palmarum et
dicebant ossanna et dicebant ihs qui
amat animam suam perdet eam .
Cum mult[illegible] ihs dicebat Ego
lux in hunc mundum veni ...
Ubi ihs pedes discipulorum lavit
Et cum exiret iudas ut traderet ihm dixit
ei ihs quod facis fac celerius .
Et dicebat ihs discipulis suis diligite in
vicem vos et plero chat termine . Ne
turbetis Ego sum via et veritas .
[illegible]

Et ego rogabo patrem meum et mittet uo
bis spm ueritatis · me diligeritis gau
Ego sum uitis uera et pater meus agricola si
deritis quia uado ad patrem
Venit hora ut qui uos occiderit puta-
se obsequium dō facere Et tristitiam
habebitis secundum uidebo uos et
gaudebit cor uestrum Et eleuatis
oculis ihs dixit pater clarifica filium tuum ·
Pater sce serua eos in nomine tuo id est
discipulos · Et ad pilatum ·
Et duxerunt ihm ad annam et caifam
Et de cruce dixit ihs discipulo quem di
ligebat ecce mater tua
Post resurrectionem apparuit ihs disci
pulis et non credebat thomas et iterum ap
paruit ei increbat eum · et post pasce uiii
Et tertio manifestauit se ihs discipulis et ait petro diligis
meas et sequere me

A[illegible]id	sollempniter san (tes)
aacuroth	mons eorum
m..ic	gratia eius
aser	beatus
amos	onerat...is
acelda	robustus one
arimathia	sanans de populatu
[illegible]	homo terrenus
aminadab	populus abiectans
acetur	possessio principalis
accarenen	herecles
cosam	diuinans
ariam	lucatis
acheldemach	ager consulationis
abiber	transitus
iniuohereus	pellicatus

[illegible]	dī mei saturitas
[illegible]	ascendens
[illegible]	dī mensura
[illegible]	uigilans
[illegible]	oculus eorum
[illegible]	dī salus
[illegible]	facies dī / dicitur pascha
[illegible]	transitus quod nos
[illegible]	os Lampadis / dī
[illegible]	fortitudo dī siue confortatio
[illegible]	uolutabilis gressor
[illegible]	aduersarius siue trans
[illegible]m	salus bona
Iaraat	Montana — iae
Iordanis	dns census
Iori	Columba mea
Iarim	dns exultans
Iohanna	dns gratia eius
Iairus	Inluminans

Socht in ardabrecan orig laigen immuinnchetuc ualoclaind & o tigernmac ua m[illegible]
Sechlaind orig mide: orig losgaine oclomc conulad ua chellbain. [illegible]
doc in nobói ológaib anmdeclais .i. adaig commtoa cenaith. no a [illegible]
loc [illegible] orig laigen & o tigernmac u [illegible] sechlaind rig mide [illegible] de gaile [illegible] na
harai [illegible] cobnaig [illegible] gabdon. commorom [illegible] [illegible] declas conaigne
& conaginnind [illegible] corcemo nanule nec [illegible] [illegible] conforcantha
d [illegible] moda [illegible] ardminecan [illegible] gaimb. [illegible]
[illegible] .i. gillamacliac comarba patraic immnc [illegible] rig laigen. diarmait
mc domnaill mhc murchada rig mide & [illegible] ardacan [illegible] congalac
mc flann rig gallig [illegible] rig patne. domnall [illegible] lugne.
mael [illegible] uacia [illegible] rig cairpre. moel [illegible] mc gillu [illegible] rig deiscirt
breg. murchad uaffollan rig delbna. mc ronan rig cairpre gabra. [illegible]
nahecailre cobnac. cancomartur fligid [illegible] caillid acttabit icoicid donnugh
ardabrecan amalbias docacmrolgeh & tina .,

[illegible] gill gilla crist mc mancan [illegible] ardolaid foncela [illegible] [illegible] cael [illegible]
[illegible] ona [illegible] omdec [illegible] loc [illegible] mael [illegible] [illegible] rig [illegible] [illegible] [illegible] mc [illegible]
[illegible] moeinne uaglella [illegible] dalaig [illegible] uamall [illegible] & solas. [illegible]
[illegible] colaige [illegible] breac [illegible] alamab [illegible]
nan [illegible] colacaile & gillan uacuca [illegible] & icerte [illegible] cl [illegible]
manan [illegible] & mc mc beolan [illegible] [illegible]
[illegible] gilla crist ualon & conachaid & mc gillal [illegible] mc [illegible] maman [illegible]
& mc [illegible] domnall uabluncailen ocluid commoce [illegible]
uacint [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] crichan maeluma [illegible] commarche [illegible]
[illegible] donlere alc..

Ihu xpi filii da
uid filii abra
cham. Abra
cham autem
genuit isac
Isac autem ge-
nuit iacob ia
cob autem ge-
nuit iudam
et fratres eius
iudas autem
genuit phares
et zaram de
thamar

phares autem
genuit esrom
esrom autem
genuit aram
Aras autem
genuit amina-
dab amina-
dab autem ge-
nuit naason
naason autem
genuit salam
on salamon
autem genuit
booz de ra

chab booz h'
genuit obed ex
ruth obed au
tem genuit ies
se iesse autẽ
genuit dauid
regem dauid
autem genuit
rex salamo
nem ex ea que
fuit uriae
Salamon h'
genuit

Roboam robo
am autem gen̄
it abiam abia
autem genuit
asam asa h'
genuit iosafat
iosafat autẽ
genuit ioram
ioras autem
genuit oziam
Ozias autem
genuit ioathaz
ioathas autẽ

genuit acham
achas h' genuit
ezechiam eze-
chias autem
genuit manas-
sem manasses
h' genuit am-
os amos autem
genuit iosiam
iosias h' genuit
iechoniam et
fratres eius
in transmigra-
tionem babylo-
nis. Et post tra-
ns migrationē
babilonis. ie-
chonias genuit
salathiel sala-
thiel h' genuit
zorobabel zo-
robabel autem
genuit abiud
abiud autem
genuit eliachim
eliachim

h genuit azor
azor autem
genuit sadoc
sadoc autem
genuit achim
achim autem
genuit eliud
eliud autem
genuit eleazar
eleazar autem
genuit mathan
mathan autem
genuit iacob

iacob autem
genuit ioseph
uirum mariae
de qua natus
est ihs qui uoca
tur xps
Omnes ergo
generationes
ab abracham
usque ad dauid
generationes
xiiii. Et a da
uid usque ad

transmigrationem babilonis xiiii· Et a
transmigrationem babilonis usque ad
xpm generationes xiiii ∴

h generatio

sic erat· cum esset disponsata mater
eius maria ioseph ante· quam conuen
rent inuenta est· in utero habens de spu

Ioseph autem uir eius cum esset
iustus nollet eam traducere uo
luit occulte dimittere eam
Haec autem eo cogitante ecce ange
lus dni in somnis apparuit ei dice
ns ioseph fili dauid noli timere ac
cipere mariam coniugem tuam quod
enim in ea natum est de spu sco est
Pariet autem filium et uocabis no
men eius ihm ipse enim saluum faciet
populum suum a peccatis eorum· hoc
autem totum factum est ut conple
retur quod dictum est a dno per

isaiam profetam dicentem· Ecce uirgo
in utero habebit et pariet filium et uo
cabunt nomen eius emanuel· quod est
interpraetatum nobiscum dns·
Exsurgens autem ioseph a sump
no fecit sicut praecipit ei angels
dni· Et accepit coniugem suam et non
cognoscebat eam donec peperit fili
um suum unigenitum Et uocauit no
men eius ihm
Cum ergo natus esset ihs in bethle
iudae in diebus herodis regis ecce mag
ab oriente uenerunt in hierusolimam
dicentes ubi est qui natus est rex iudeo
rum uidimus enim stellam eius in ori
ente· Et uenimus adorare eum
Audiens autem herodis rex

turbatus est et omnis hierusolima cum
eo et congregatis omnes principes sacer
dotum et scribas populi sciscitabatur
ab eis ubi xps nasceretur
At illi dixerunt in bethlem iudae
sic enim scriptum est per profetam
Et tu bethlem terra iuda nequaquam
minima es in principibus iuda. ex te
enim exiet dux qui regat populum
meum israhel
Tunc herodis clam occultae uoca
tis magis diligenter didicit ab eis tem
pus stellae quae apparuit eis et
mittens eos in bethlem dixit ite et in
terrogate diligenter de puero et cum
inueneretis eum renuntiate mihi ut
et ego ueniens adorem eum quicum au

dissent regem abierunt & ecce stella quam
uiderant in oriente antecedebat eos us
que dum ueniens staret supra ubi erat
puer. Uidentes autem stellam gauisi
sunt gaudio magno ualde. Et intran
tes domum inuenerunt puerum cum
maria matre eius & procedentes ad
orauerunt eum. Et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera aurum tus
& murram. Et responso accepto in
somnis ne redirent ad herodem sed
per aliam uiam regressi sunt in regionem
suam qui cum regressissent ecce ange
lus domini apparuit in somnis ioseph
dicens. Surge et accipe puerum & matr
em eius & fuge in aegyptum & esto ibi usque
dum dicam tibi futurum est enim ut he

rodis quaerat puerum ipsum ad per
dendum eum qui consurgens accipit
puerum et matrem eius nocte et reces
sit in aegyptum et erat ibi usque
ad obitum herodis ut adimpleretur qu
od dictum est a domino per profetam di
cen tem
Ex aegypto uocaui filium meum
Tunc herodis uidens quoniam inlu
sus esset a magis iratus est ualde
et mittens occidit omnes infantes
qui erant in bethlem et in omnibus fi
nibus eius a bimatu et infra secun
dum tempus quod exquisi erat a ma
gis. Tunc adimpletum est quod dic
tum est per heremiam profetam
dicen tem

Uox in rama audita est
ploratus & ululatus multus rachel
plorans filios suos & noluit consu
lari quia non sunt
Defuncto autem herode ecce ap pa
ruit angelus dñi in somnis ioseph
in aegypto dicens surge & accipe pu
erum & matrem eius & uade in terram
israhel
Defuncti sunt enim qui quaerebant
animam pueri qui consurgens accepit
puerum & matrem eius & uenit in
terram israhel
Audiens autem quod archilaus
regnaret in iudaea pro herode patre
suo timuit illuc ire & admonitus in
somnis secessit in partes galileae

Et ueniens habitauit in ciuitatem que
uocatur nazareth · ut conpleretur
quod dictum est per profetas quoniam
nazareus uocabitur

Illis diebus uenit iohannis bap
tista praedicans in deserto iude
ae · Et dicens penitentiam agite adpro
pinquauit enim regnum caelorum
Hic est enim qui dictus est per essaiam
profetam dicentem
Vox clamantis in deserto parate
uiam dni rectas facite semitas eius
Ipse autem iohannis habebat uesti
mentum de pillis camellorum Et zo
nam pelliciam circa lumbos suos es
ca autem eius erat lucustae Et mel
silvestrae · Tunc exibat ad eum hyeru

solima et omnis iudea et omnis regio cir
ca iordanen et baptizabantur in ior
dane ab eo confitentes peccata sua
Uidens autem multos phariseorum
et saduceorum uenientes ad baptismum
suum dixit eis progenies uiperarum
quis demonstrauit uobis fugere a fu
tura ira facite ergo fructum dignum
paenitentiae et ne uellitis dicere intra
uos patrem habemus abracham dico
enim uobis quoniam potest deus ex lapi
dibus istis suscitare filios abrachae
iam enim securis ad radicem arborum
possita est
Omnis ergo arbor quae non facit
fructum bonum exciditur et in ignem
mittitur

Ego quidem uos baptizo in aqua in pe
nitentiam qui autem post me uenturus
est fortior me est cuius non sum dig
nus calciamenta portare ipse uos
baptizabit in spu sco et igni
Cuius uentilabrum in manu sua et
permundabit aream suam et congre
gabit triticum suum in horreum pa
leas autem conburet igni inextinguibili
Tunc uenit ihs a galilea in iordanen
ad iohannem ut baptizaretur ab eo
Iohannis autem prohibebat eum
dicens ego a te debeo baptizari et tu
uenis ad me. Respondens autem
ihs dixit ei sine modo sic enim decet nos
implere omnem iustitiam tunc dimi
sit eum

Baptizatus autem ihs confestim
ascendit de aqua et ecce aperti
sunt ei caeli et uidit spm di discenden
tem de caelo sicut columbam ueni(en)
tem super se et ecce uox de caelis dicens
hic est filius meus dilectus in quo mihi
bene conplacui
Tunc ihs ductus est in desertum a spu
ut temptaretur a diabulo
Et cum ieiunasset xl diebus et
xl noctibus postea esuriit et acce
dens ad eum temptator dixit ei si fili
us di es dic ut lapides isti panes fiant
Qui respondens dixit scriptum est
non in pane solo uiuit homo sed in
omni uerbo quod procedit de ore dei
Tunc adsumpsit eum zabulus in scam

ciuitatem et statuit eum supra pin
naculum templi · et dixit ei si filius dei
es mitte te deorsum scriptum est
enim quia angelis suis mandauit de te
et in manibus tollent te ne forte offen
das ad lapidem pedem tuum
Ait illi ihs rursum scriptum est
non temptabis dnm deum tuum Iterum
adsumpsit eum zabulus in montem
excelsum ualde et ostendit ei om
nia regna mundi et gloriam eorum
et dixit illi haec tibi omnia dabo si ca
dens adoraueris me · Tunc dicit
ei ihs uade retro satanas scriptum
est enim dnm deum tuum adorabis et
illi soli serues
Tunc reliquit eum zabulus et ecce

angeli accesserunt et ministrabant ei:·
Cum autem audisset ihs quod iohan
nis traditus esset secessit in galileā
Et relicta ciuitate nazareth uenit
et habitauit in cafarnaum maritimā
in finibus zabulon et nepthalim ut im
pleretur quod dictum est per essaiā
pro fetam dicentem terra zabulon
et terra nepthalim uia maris trans
R: iordanen galileae gentium populus
qui sedebat in tenebris lucem uidit
magnam et sedentibus in regione
et umbra mortis lux orta est eis
Exinde coepit ihs praedicare
et dicere paenitentiam agite ad
propinquauit enim regnum caelo
rum ambulans autem iuxta mare

galileae uidit duos fratres simonem
qui uocabatur petrus & andream fra
trem eius mittentes retia in mare erant
enim piscatores
Et ait illis ihs uenite post me &
faciam uos piscatores fieri
hominum et illi continuo relictis reti
bus secuti sunt eum
Et procedens inde uidit alios
duos fratres iacobum zebedei & io
hannem fratrem eius in naui cum ze
bedeo patre eorum reficientes retia
sua & uocauit eos illi autem statim
relictis retibus suis & patre secuti
sunt eum
Et circum ibat ihs totam galile
am docens in sinagogis eorum & prae

dicans euangelium regni et sanans
omnem languorem et omnem infirmita
tem in populo am et obtule
Et abiit opinio eius in totam syri
runt ei omnes male habentes uariis
languoribus et tormentis conprae-
hensos et qui demonia habebant
et lunaticos et paraliticos et cura
uit eos et secutae sunt eum turbae
multae a galilea et decapuli et de
hierusolimis et de iudea et de trans
iordanen
Videns autem ihs turbas ascen
dit in montem et cum sedisset
accesserunt ad eum discipuli eius et
aperiens os suum docebat eos
dicens

Beati pauperes spu quoniam
ipsorum est regnum caelorum:
Beati mites quoniam ipsi possi
debunt terram
Beati qui lugent nunc quoniam
ipsi consulabuntur
Beati qui essuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi satu
rabuntur
Beati misericordes quoniam
ipsi misericordiam consequentur
Beati mundo corde quoniam
ipsi dm̄ uidebunt
Beati pacifici quoniam filii dī
uocabuntur
Beati qui persecutionem patiu
ntur propter iustitiam quoniam

ipsorum est regnum caelorum.
Beati estis cum maledixerint uos
homines et persecuti uos fuerint.
Et dixerint omne malum aduer
sum uos mentientes propter me.
Gaudete et exsultate quoniam mer
ces uestra copiosa est in caelis.
Sic enim persecuti sunt et prophe
tas qui fuerunt ante uos.
Uos estis sal terrae quod si sal
euanuerit in quo salietur ad nihilum
ualebit ultra nisi ut mittatur foras
et conculcetur ab hominibus.
Uos estis lux mundi non potest ci
uitas abscondi supra montem
posita neque accendunt lucer
nam et ponunt eam sub modio;

sed supra candellabrum ut luceat om
nibus qui in domu sunt· Sic luceat lux
uestra coram hominibus ut uideant
opera uestra bona. & glorificent pa
trem uestrum qui in caelis est
Nolite putare quoniam ueni soluere legem
aut profetas non ueni soluere
sed adimplere [illegible] transeat cae
Amen quippe dico uobis donec
caelum et terra iota unum aut unus
apex non praeteribit a lege donec
omnia fiant [illegible]
qui sergo soluerit unum de mandatis
istis minimis et docuerit sic homines mi
nimus uocabitur in regno caelorum
Qui autem fecerit sic & docuerit hic
magnus uocabitur in regno caelorum

Dico enim uobis quia nisi abundauerit
iustitia uestra plus quam scribarum
et farisseorum non intrabitis in regnum
caelorum
Audistis quia dictum est antiquis
non occides qui autem occiderit reus
erit iudicio. Ego autem dico uobis quia
omnis qui irascitur fratri suo
reus erit iudicio. qui autem dixerit fra
tri suo racha reus erit concilio. Qui au
tem dixerit fatuae reus erit gehennae ignis
Si ergo offeres munus tuum ad altare
et ibi recordatus fueris quia frater
tuus habet aliquit aduersum te relin
que ibi munus tuum ante altare. Et
uade prius reconciliare fratri tuo
et tunc ueniens offeris munus tuum

Esto consentiens aduersario tuo cito
dum es in uia cum eo ne forte tradat te
aduersarius iudici et iudex tradat
te ministro et in carcerem mittaris

Amen dico tibi non exies inde donec
reddas nouissimum quadrantem

Audistis quia dictum est antiquis
non mechaberis ego autem dico uobis
quoniam omnis qui uiderit mulierem
ad concupiscendam eam iam mecha
tus est eam in corde suo

Quod si oculus tuus dexter scanda
lizat te erue eum et proiece abs te ex
pedit enim tibi ut pereat unum mem
brorum tuorum quam totum corpus
tuum mittatur in gehennam et si dex
tera manus tua scandalizat te ab

scide eam et proiece abs te expedit enim
tibi ut pereat unum membrorum tuo
rum quam totum corpus tuum mittatur
in gehennam: dictum est enim quicum
que dimisserit uxorem suam det illi
libellum repudii: Ego autem dico uobis
quia omnis qui dimisserit uxorem suam
excepta fornicationis causa facit eam
moechari et qui dimissam duxerit
adulterat

Iterum audistis quia dictum est anti
quis non periurabis reddes autem dom
iuramenta tua

Ego autem dico uobis non iurare om
nino neque per caelum quia thronus
di est neque per terram quia scabellum
est pedum eius neque per hieruso

limam quia ciuitas est magni regis neq:
per caput tuum iuraueris quia non po
tes unum capillum tuum album face
re aut nigrum · Sit autem sermo uester
est est non non quod autem his abun
dantius a malo est
Audistis quia dictum est antiquis
oculum pro oculo dentem pro dente
Ego autem dico uobis non resistere
a malo
Sed si quis te percusserit in dexte
ram maxillam tuam praebe illi
et alteram et ei qui uult tecum in iudi
cio contendere et tunicam tuam tol
lere dimitte ei et pallium
Et qui te angarizauerit mille
passus uade cum illo alia duo

qui petit a te da ei et uolenti mutuari a te

ne auerteris :: diliges prox

Audistis quia dictum est antiquis

imum tuum et odies inimicum tuum

Ego autem dico uobis diligite inimicos

uestros et benefacite his qui oderu

nt uos et orate pro persequentibus

et calumpniantibus uobis ut sitis filii

patris uestri qui in caelis est. Qui solem

suum oriri facit super bonos et malos

et pluit super iustos et iniustos

Si enim diligatis eos qui uos diligunt

quam mercedem habebitis nonne

et publicani hoc faciunt. Et si salu

taueritis fratres uestros tantum quid

amplius facitis nonne et ethnici hoc

faciunt estote ergo uos perfecti

sicut et pater uester caelestis perfectus est

MATH. VI Attendite ne iustitiam uestram faci
atis coram hominibus ut uideamini ab eis
alioquin mercedem non habebitis apud
patrem uestrum qui in caelis est

Cum ergo facies elimosinam noli tu
bacinare ante te sicut hypochritae
faciunt in synagogis et in uicis ut hono
rificentur ab hominibus amen dico
uobis perceperunt mercedem suam
Te autem faciente elimosinam nesci
at sinistra tua quid faciat dextera tua
ut elimosina tua sit in absconso et pa
ter tuus qui uidet in absconso reddet tibi

Et cum oratis non eritis sicut hypo
critae qui amant in synagogis et angu
lis platearum stantes orare ut uid
e

uitair abhominibus

Amen dico uobis receperunt
mercidem suam tu autem cum orabis
intra in cubiculum tuum et cluso ostio
tuo ora patrem tuum in absconso
et pater tuus qui uidet in absconso red
det tibi

Orantes autem nolite multum lo
qui sicut ethnici putant enim quia
in multa loquio suo exaudiantur Noli
te ergo adsimilari eis Scit enim pa
ter uester quid uobis opus sit ante
quam petatis ab eo sic ergo uos orabitis
tur nomen tuum

Pater noster qui es in caelis scifice
aduenat regnum tuum fiat uo
luntas tua sicut in caelo et in terra

panem nostrum supersubstantialem
da nobis hodie et dimitte nobis de
bita nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris · et ne inducas nos
in temptationem sed libera nos a malo
Si enim dimisseritis hominib: peccata
eorum dimittet et uobis pater ues
ter caelestis dilicta uestra caelestis si h'
non dimisseritis hominibus nec pater
uester dimittet uobis peccata uestra
Cum autem ieiunatis nolite fieri
sicut hypocritae tristes demoliuntur
exterminant enim facies suas ut pare
ant hominibus ieiunantes
Amen dico uobis quia receperunt
mercedem suam Tu autem cum
ieiunas unge caput tuum et faciem tuam

lauit ne uidearis hominibus ieiunans
sed patri tuo qui in absconso est et pa
ter tuus qui uidet in absconso reddet tibi
Nolite thesaurizare uobis thesauros
in terra ubi erugo et tinea demolitur et
ubi fures effodiunt et furantur
Thensaurizate autem uobis thens
auros in caelo ubi neque erugo neque tinea
demolitur et ubi fures non effodiunt
nec furantur ubi enim fuerit thensau
rus tuus ibi erit et cor tuum
Lucerna corporis tui est oculus tuus
si fuerit oculus tuus simplex totum
corpus tuum lucidum erit
Si autem oculus tuus nequam fuerit
totum corpus tuum tenebrosum erit
Si ergo lumen quod in te est tenebrae

sunt· tenebrae· ipse· quantae sunt ∴
Nemo potest duobus dominis seruire·
aut unum enim hodio habebit et al
terum dilegit· aut unum sustinebit et
alterum contempnet· non potestis ser
uire dō et mammonae·
Ideo dico uobis ne soliciti sitis animae·
uestrae· quid manducetis neque corpo
ri uestro quid induamini· nonne anima
plus est quam esca. et corpus plus qu
am uestimentum
Respicite uolatilia caeli quoniam
non serunt neque metunt neque con
gregant in horrea
Et pater uester caelestis pascit
illa nonne uos magis plures estis
illis quis autem uestrum cogitans

potest adiecere adstaturam suam cu
bitum unum Et de uestimento quid sol
liciti estis considerate lilia agri quomodo
crescunt non laborant neque neunt
Dico autem uobis quoniam nec salamon
in omni gloria sua cooperitus est sicut
unum ex istis
Si autem faenum agri quod hodie est
et cras in clibanum mittitur ds sic ues
at quando magis uos minimae fidei
Nolite ergo solliciti esse dicentes
quid manducabimus aut quid bibemus
aut quid operiemur haec enim omnia
gentes inquirunt Scit enim pater
uester quia his omnibus indigetis
Quaerite ergo primum regnum dī
et iustitiam eius et omnia haec adici

etur uobis :- Nolite ergo solliciti esse
in crastinum :- Crastinus enim dies sol
licitus erit sibi ipse sufficit enim
diei malitia sua :-
Nolite iudicare ut non iudicemini in
quo enim iudicio iudicaueritis iudi
cabemini et in qua mensura mensi fu
eritis remetietur uobis :-
Quid autem uides festucam in oculo
fratris tui et trabem in oculo tuo
non uides aut quomodo dicis fratri tuo
sine eiciam festucam de oculo tuo et ec
ce trabis est in oculo tuo :-
Hypocrita eice primum trabem de
oculo tuo · et tunc uidebis eicere festu
cam de oculo fratris tui :-
Nolite dare sanctum canibus neque

mittatis margaritas uestras ante por::
neforte conculcent eas pedibus suis et
conuersi disrumpant uos
Petite et dabitur uobis querite et
inuenietis pulsate et aperietur uo
bis omnis enim qui petit accipit
et qui quaerit inuenit et pulsanti ap[e]
rietur
Aut quis est ex uobis homo quem si
petierit filius suus panem numquid
lapidem porriget ei Aut si piscem
petierit numquid serpentem porri
get ei Si ergo uos cum sitis mali nostis
bona dare filiis uestris quanto magis
pater uester qui in caelis est dabit
bona petentibus se
Omnia quaecumque uultis ut om

ut faciant uobis homines ita et uos fa
citeis haec est enim lex et profetae
Intrate per angustam portam quia
lata porta et spatiosa uia quae
ducit ad perditionem et multa sunt
qui intrant per eam quam angusta po R
rta et arta uia quae ducit ad uitam
et pauci sunt qui inueniunt eam
Adtendite autem uobis a falsis profe
tis qui ueniunt ad uos in uestimentis o
uium intrinsecus autem sunt lupi ra
paces a fructibus eorum cognoscetis eos
Numquid colligunt de spinis uuas
aut de tribulis ficus
Sic omnis arbor bona fructus facit
bonos mala autem arbor malos
fructus facit non potest arbor bona

malos fructus facere · Neque arbor ma
la fructus bonos facere · Omnis ar
bor quae non facit fructum bonum ex
cidetur et in ignem mittetur · Igitur ex
fructib: eorum cognoscetis eos

Non omnis qui dicit mihi dñe dñe intra
bit in regnum caelorum sed qui
facit uoluntatem patris mei qui in cae
lis est ipse · intrabit in regnum caelorum

Multi dicent mihi in illa die · dñe
dñe · in tuo nomine · prophetauimus
et in tuo nomine · demonia eiecimus et
in tuo nomine · uirtutes multas fecimus

Et tunc confitebor illis quia nun
quam noui uos discedite · a me omnes
qui operamini iniquitatem

Omnis ergo qui audit uer

mea. haec et facit ea adsimilabitur uiro
sapienti qui aedificauit domum suam
super petram et discendit pluia et uene-
runt flumina et flauerunt uenti et in
ruerunt in domum illam et non cecidit
fundata enim erat. super petram :·

Et omnis qui audit uerba mea
haec et non facit ea. similis erit uiro
stulto qui aedificauit domum suam
super harenam et discendit pluia
et uenerunt flumina et flauerunt
uenti et inruerunt in domum illam et
cecidit et fuit ruina eius magna

Et factum est cum consummasset
ihs uerba haec admirabantur turbae
super doctrinam eius erat enim docens
eos sicut potestatem habens et non

sicut scribae eorum et farisei·

Cum autem discendisset de monte
secutae sunt eum turbae multae
et ecce leprosus quidam ueniens ado
rabat eum dicens dne si uis potes me
mundare· et extendens manum teti
git eum ihs dicens uolo mundare· et con
festim mundata est lepra eius· et ait ei
ihs uide nemini dixeris sed uade ostende
te sacerdoti et offer munus quod
praecipit moyses in testimonium illis·

Post haec autem cum introisset ihs
cafarnaum locum accessit qui
dam centorio rogans eum et dicens dne
puer meus iacet in domu paralyticus
et male torquetur· et ait illi ihs ego ue
niam et curabo eum

Et respondens centorio ait illi dñe
non sum dignus ut intres sub tectum meum
sed tantum dic uerbo et sanabitur
puer meus .:. constitutus habens
Nam et ego homo sum sub potestate
sub me milites et dico huic uade et ua-
dit et alio ueni et uenit et seruo meo
dico fac hoc et facit .:.
Audiens autem ihs miratus est
et sequentibus se dixit amen dico uo-
bis non inueni tantam fidem in israhel
Dico autem uobis quod multi ab o-
riente et occidente uenient et re-
cumbent cum abracham et isaac et
iacob in regno caelorum filii autem
regni huius eicientur in tenebras ex-
teriores ibi erit fletus et stridor dentium

Et dixit ihs centorioni uade et sicut
credidisti fiat tibi et sanatus est puer in
illa hora
Et cum uenisset ihs in domum petri
uidit socrum eius iacentem et febricitan
tem et tetigit manum eius et dimissit
eam febris et surrexit et ministrabat eis
Vespere autem facto obtulerunt ei
multos demonia habentes et eiciebat
sp̄s inmundos uerbo et omnes male
habentes curauit ut conpleretur
quod dictum est per esaiam profetam
dicentem qui ipse infirmitates nostras
accipit et egritudines portauit
Videns autem ihs turbas multas cir
cumse iusit ire trans fretum
Et accedens unus scriba ait ill

magister sequar te quocumque ieris:
Et dicit ei ihs uulpes foueas habent
et uolucres caeli nidos ubi requiescunt
Filius autem hominis non habet ubi
caput suum reclinet
Alius autem de discipulis eius ait illi
dne permitte me primum ire et sepe
lire patrem meum
Ihs autem ait illi sequere me et dimit
te mortuos sepelire mortuos suos:
Et ascendente eo in nauicula secu
ti sunt eum discipuli eius et ecce
motus magnus factus est in mari ita
ut nauicula operiretur fluctib:
erat enim uentus contrarius illis ip
se uero dormiebat et accesserunt
et suscitauerunt eum dicentes dne

salua nos perimus Et dicit eis quid timidi
estis modicae fidei ⁝ Tunc surgens impe
rauit uentis et mari et facta est tran
quillitas magna. porro homines mira
ti sunt dicentes qualis est hic quia uen
ti et mare obediunt ei
Et cum uenisset trans fretum in regi
one gerassenorum occurrerunt ei duo
homines habentes daemonia de moni
mentis exeuntes saeui nimis ita ut nemo
posset transire per uiam illam Et ecce
clamauerunt dicentes quid nobis et ti
bi ihū fili dī uenisti huc ante tempus
torquere nos Erat autem non longe ab
eis grex porcorum multorum pascens
daemones autem rogabant eum dicen
tes si eicis nos mitte nos in gregem por

eorum et ait illis ite at illi exeuntes abie-
runt in porcos et ecce impetu abiit totus
grex per praeceps in mare et mortui sunt
in aquis. Pastores autem fugerunt et
uenientes in ciuitatem nuntiauerunt
omnia et de his qui demonia habebant
et ecce tota ciuitas exit obiam ihu et uiso
eo rogabant ut transiret a finib: eorum
TH. IX. Et ascendens in nauicula trasfretauit
et uenit in ciuitatem suam et ecce
offerebant ei paraliticum iacentem
in lecto et uidens ihs fidem illorum dix
it paralitico confide fili remittun
tur tibi peccata tua. Et ecce quidam de
scribis dixerunt intra se hic blasphe
mat. Et cum uidisset ihs cogitationes
eorum dixit ut quid cogitatis mala in

cordibus uestris · Quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata tua aut dicere
surge · et ambula · ut sciatis autem quoni
am filius hominis habet potestatem
in terra dimittere · peccata ·
Tunc ait paralitico surge · et tolle lec
tum tuum et uade in domum tuam
Et surrexit et abiit in domum suam
uidentes autem turbae timuerunt et
glorificauerunt dm̄ qui dedit potesta
tem talem hominibus
Et cum transiret inde ihs uidit
hominem sedentem in teloneo matheū
nomine · et ait illi sequere me · et sur
gens secutus est eum
Et factum est discumbente eo
in domu ecce multi puplicani et peccat

tores uenientes discumbebant cum ihu
& discipuli seius & uidentes farissaei di
cebant discipulis eius quare cum pu
plicanis & peccatoribus manducat

magister uester ::

At ihs audiens ait non est opus ualen
tibus medico sed male habentibus eun
tes autem discite quid est misericordi
am uolo & non sacrificium non enim
ueni uocare iustos sed peccatores ad pe

nitentiam ::

Tunc accesserunt ad eum discipuli
iohannis dicentes quare nos & farissei
ieiunamus frequenter discipuli autem
tui non ieiunant & ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi lugere quam
diu cum illis est sponsus uenient autem

dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illis diebus nemo autem
committit commissuram panni rudis in
uestimentum uetus tollit enim plenitu
dinem eius a uestimento
Et peior scisura fit neque mittunt
uinum nouum in utres ueteres alioquin
rumpuntur utres et uinum effun
ditur et utres pereunt sed uinum no
uum in utres nouos mittunt et ambo
conseruantur
Haec illo loquente ad eos ecce prin
ceps unus accessit et adorabat
eum dicens filia mea modo defuncta est
sed ueni inpone manum tuam super eam
et uiuet Et surgens ihs sequebatur
eum et discipuli eius Et ecce mulier

quaeessanguis fluxum patiebatur duo
decim annis accessit retro et tetigit fim
briam uestimenti eius dicebat enim in
trase si tetigero tantum uestimentum eius
saluaero
Et ihs conuersus et uidens eam dixit
confide filia fides tua te saluam fecit
Et salua facta est mulier ex illa hora
Et cum uenisset ihs in domum principis
et uidisset tibicines et turbam tumult
antem dicebat recedite non est enim
mortua puella sed dormit et inri
debant eum et cum iecta esset turba
intrauit et tenuit manum eius et sur
rexit puella
Et exiit fama haec in uniuersam
terram illam

Et transeunte inde ihs secuti sunt eum
duo caeci clamantes & dicentes misere
re nostri filii dauid cum autem uenisse
ad domum accesserunt ad eum duo
caeci & dicit eis ihs credetis quia pos
sum hoc facere uobis · Dicunt ei utiq:
dne · Tunc tetigit oculos eorum dicens
secundum fidem uestram fiat uobis
& aperti sunt oculi eorum & commi
natus est eis ihs dicens uidete · nequis
sciat · Illi autem exeuntes diffamaueru
nt eum in totam terram illam egresis
autem illis · & surdum
Ecce obtulerunt ei hominem mutum
demonium habentem & eiecto demonio
locutus est mutus & miratae sunt
turbae dicentes numquam apparuit

sicinisrahel . farisaei autem dicebant
inbelsebub inprincipe demoniorum
eiecit demones
Et circumibat ihs ciuitates omnes
et castella docens insinagogis eorum
et praedicans euangelium regni et curans
omnem languorem et omnem infirmitatem
Videns autem turbas misertus est eis
quia erant uexati et iacentes sicut oues
non habentes pastorem
Tunc dicit discipulis suis messis qui
dem multa . operarii autem pauci rogate
ergo dominum messis ut eiciat operarios
in messem suam
Et conuocatis duodecim discipulis
suis dedit eis potestatem spirituum inmundo
rum ut eicerent eos et curarent omnem

languorem & omnem infirmitatem

Duodecim autem apostolorum no
mina haec sunt primus simon qui
dicitur petrus & andreas frater eius
iacobus zebedei & iohannis frater eius
philippus & bartholomeus thomas
& matheus puplicanus iacobus alphei
& thatheus simon cannaneus & iudas
scariothes qui tradidit eum

Hos duodecim missit ihs praecipiens
eis & dicens in uiam gentium ne abieritis
& in ciuitates samaritanorum ne intra
ueritis sed potius ite ad oues quae peri
erunt domus israhel

Euntes autem praedicate dicentes quia
adpropinquauit regnum caelorum in
firmos curate mortuos suscitate

leprosus mundate daemones eiecite

Quod gratis accipistis gratis date: nolite
possidere aurum neque argentum ne
que pecuniam in zonis uestris non peram
in uia neque duas tonicas neque calcia
menta neque uirgam in manibus uestris
dignus est enim operarius cibo suo

In quacumque ciuitatem aut castellum
intraueritis interrogate quis in ea
dignus sit et ibi manete donec exeatis

Intrantes autem in domum salutate
eam dicentes pax huic domui et si qui
dem fuerit digna domus illa ueniat
pax uestra super eam si autem non fu
erit digna pax uestra ad uos reuertatur

Et quicumque non receperit uos
neque audierit sermones uestros ex

euntes foras de domu uel de ciuitate uel

castella illo excutite puluerem de pedib:

uestris ⁘ Amen dico uobis tolerabilib:

erit terrae sodomorum et gomorreorū

in die iudicii quam illi ciuitati ⁘

Ecce ego mitto uos sicut oues in medio

luporum estote ergo prudentes sicut

serpentes et simplices sicut columbae ⁘

dent enim uos in

Cauete autem ab hominibus tra

conciliis et in sinagogis suis flagillabunt

uos et ad praesides et ad reges ducemini

propter me in testimonium illis et gentib:

Cum autem tradent uos nolite cogi

tare quomodo aut quid loquamini non

enim uos estis qui loquemini sed sp̄s

patris uestri qui loquitur in uobis

Tradet autem frater fratrem in mortem
et pater filium et insurgent filii in paren
tes et morte eos adficient; et eritis odio
omnibus hominibus propter nomen
meum qui autem perseuerauerit usque
in finem hic saluus erit :·
Cum autem persequentur uos in ci
uitate ista, fugite in aliam si autem et
in alia persecuti uos fuerint t
fugite et in teriam amen enim dico uobis non
consummabitis ciuitates israhel. do
nec ueniat filius hominis :·
Non est discipulus super magistrum
nec seruus super dominum suum suf
ficit discipulo ut sit sicut magister eius
et seruos sicut dominus :·
Si patrem familias belzebud uoca.

uerunt quanto magis domisticos eius

ne ergo timueritis eos ∴

Nihil enim est opertum quod non reue-

labitur et occultum quod non scietur

quod dico uobis in tenebris dicite in

lumine et quod in aure audistis

praedicate super tecta et nolite time-

re eos qui occidunt corpus animam autem

non possunt occidere sed

potius eum timete qui potest animam

et corpus perdere in gehennam nonne

duo passeres asse ueneunt et unus ex illis

non cadit super terram sine patre ues-

tro qui in caelis est ∴

Uestri autem et capilli capitis omnes

numerati sunt nolite ergo timere eos

multis passeribus meliores estis uos

omnis ergo qui confitebitur me coram ho
minibus confitebor et ego eum coram pa
tre meo qui in caelis est
Qui autem negaverit me coram homi
nibus negabo et ego et ego eum coram
patre meo qui in caelis est
Nolite arbitrari quia venirim pacem
mittere in terram non veni pacem
mittere sed gladium veni
enim separare filium hominem adver
sus patrem suum et filiam adversus
matrem suam et nurum adversus so
crum suam et inimici hominis domestici eius
Qui amat patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus et qui
amat filium aut filiam plus quam me
non me dignus et qui non accipit cruce[m]

suam & sequatur me non est me dignus·
Qui inuenit animam suam perdet
illam· & qui perdiderit animam
suam propter me inueniet eam :·
Qui recipit uos me recipit & qui
me recipit recipit eum qui me misit·
Qui recipit prophetam in nomine
profetae mercedem profetae
accipiet· & qui recipit iustum in nomine
iusti mercedem iusti accipiet :·
Et quicumque potum dederit uni
ex minimis istis calicem aquae fri
gidae tantum in nomine discipuli amen
dico uobis non perdet mercedem suam·
Et factum est cum consummasset
ihs uerba haec praecipiens duo
decim discipulis suis transiit inde ut

docere et praedicare in ciuitatib: eorum.
Iohannis autem cum audisset in uincu
lis opera xp̄i mittens duos de disc
p̄ulis suis ait illi tu es qui uenturus es
an alium exspectamus. Et respondens
ihs̄ ait illis euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis caeci uident
claudi ambulant leprosi mundan
tur surdi audiunt mortui resurgunt
pauperes euangelizantur. Et beatus
est qui non fuerit scandalizatus in
me. Illis autem abeuntibus coepit ihs̄
dicere ad turbas de iohanne quid ex
istis in desertum uidere harun
dinem uento agitatam sed quid existis
uidere hominem mollibus uestitum.
Ecce qui mollibus uestiuntur in domib:

regum sunt sed quid exiistis uidere profe-
tam etiam dico uobis et plus quam profetam
Hic est enim de quo scriptum est ecce
ego mitto angelum meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam ante te
Amen dico uobis non surrexit in-
ter natos mulierum maior iohan-
ne baptista qui autem minor est in
regno caelorum maior illo
A diebus autem iohannis baptis-
tae usque nunc regnum caelor-
um patitur et uiolenti rapiunt illud
Omnes enim profetae et lex usq;
ad iohannem profetauerunt
Et si uultis percipere ipse est helias
qui uenturus est qui habet aures au-
diendi audiat

Cui autem similem aestimabo generati
onem istam similis est pueris sedentibus
in foro qui clamantes coaequalibus dicunt
cicinimus uobis et non saltastis lamentau
imus uobis et non planxistis. Uenit enim
iohannis neque manducans neque bi
bens et dicunt demonium habet. uenit
filius hominis manducans et bibens et
dicunt ecce homo uorax et potator uini
puplicanorum et peccatorum amicus et
iustificata est sapientia a filiis suis.
Tunc coepit exprobrare ciuitatibus in
quibus factae sunt plurimae uirtutes eius
quia non egissent penitentiam. Uae tibi beth
saida. quia si in tiro et sidone factae es
sent uirtutes quae factae sunt in uobis ol
im in cilicio et cinere paenitentiam egis

set uerumtamen dico uobis tyro et sidoni
remisius erit in die iudicii quam uobis et tu
cafarnaum numquid usque ad caelum
exaltaberis usque ad infernum discendes.

Quia si in sodomis factae fuissent uir
tutes quae factae sunt in te forte man
sissent usque in hunc diem uerumtamen
dico uobis quia terrae sodomorum remis
sius erit in die iudicii quam tibi

In illo tempore respondens ihs dixit con
fiteor tibi pater domine caeli et terrae quia
abscondisti haec a sapientibus et pruden
tibus et reuelasti ea paruulis ita pater
quia sic fuit placitum ante te.

Omnia mihi tradita sunt a patre meo.
patrem quisquam
Nemo nouit filium nisi pater neq:

nouit nisi filius et cui uoluerit filius reuelar^e
Venite ad me omnes qui laboratis et ho
norati estis et ego reficiam uos tollite
iugum meum super uos et discite a me
quia mitis sum et humilis corde et inueni
etis requiem animabus uestris iugum enim
meum suaue est et honus meum leuae
In illo tempore abiit ihs sabbato per sa
ta discipuli autem eius essurientes co
eperunt uelle spicas et manducare fa
rissaei autem uidentes illos dixerunt
ei ecce discipuli tui faciunt quod non lice
at facere sabbatis at ille dixit eis non le
gistis quid fecerit dauid quando essuriit
et qui cum eo erant quomodo intrauit
in domum dei et panes propossitionis
comedit quos non licebat ei edere neq;

his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus:
Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum uiolant
et sine crimine sunt dico autem uobis
qui templo maior est hic si autem sciretis quid
est misericordiam uolo et non sacrificium
numquam condemnassetis innocentes
dominus est enim filius hominis et sabbati:
Et cum inde transisset uenit in syna
gogam eorum et ecce homo erat manum a
ridam habens et interrogabant eum di
centes si licet sabbatis curare ut accu
sarent eum ipse autem dixit illis quis
erit ex uobis homo qui habet ouem unam
et si ciciderit haec sabbatis in foueam
nonne tenebit et leuabit eam quanto
magis melior est homo oue itaque lice

sabbatis benefacere :·

Tunc ait homini extende manum
tuam et extendit et restituta est sanita
ti sicut et altera :·

Exeuntes autem farissaei consilium
faciebant adversus eum quomo
do eum perderent :·

Ihs autem sciens secessit inde et secu
ti sunt eum multi et curavit eos om
nes et praecipit eis ne manifestum eum
facerent ut inpleretur quod dictum
est per essaiam profetam dicentem

Ecce puer meus quem elegi dilectus meus
in quo bene conplacuit animae meae ponam
spm meum super eum et iudicium gentib;
nuntiabit non contendet neque clama
bit neq: audiet aliquis in plateis vocem

eius arundinem quasatam non confrin-
get et linum fumigans non extinguet do-
nec eiciat aduictoriam iudicium et in no-
mine eius gentes sperabunt :·

Tunc oblatus est ei homo demonium
habens caecus et mutus et surdus
et curauit eum ita ut loqueretur et uideret

Et stupebant omnes turbae et di-
cebant num quid hic est filius dauid

Pharissaei autem audientes dixerunt
hic non eicit demonia nisi in belzebuc
principe demoniorum :·

Ihs autem sciens cogitationes eorum
dixit eis omne regnum diuisum contra se
disolabitur et omnis ciuitas uel domus
diuisa contra se non stabit si enim satan
nas satan eicit aduersus se diuisus est

Quomodo ergo stabit regnum eius si ego
in beelzebul eicio demones filii uestri in
quo iecunt ideo ipsi iudices uestri erunt
si autem ergo in spū dī eicio demonia igitur
peruenit in uos regnum dī · Aut quomo
do potest quisquam intrare in domum
fortis et uasa eius diripere nisi prius
alligauerit fortem et tunc domum illius
diripiet — :·
Qui non est mecum contra me est et qui
non congregat mecum dispargit · ideo
dico uobis omne peccatum et blasfemia
remittetur hominibus sps autem blas
phemia non remittetur et quicumque
dixerit uerbum aduersus filium hominis
remittetur ei et qui autem dixerit con
tra spm scm non remittetur ei neque

in hoc saeculo neque in futuro :·
Aut facite arborem bonam et fruc
tum eius bonum aut facite arborem ma
lam et fructum eius malum siquidem
ex fructu arbor cognoscitur progenies
uiperarum quomodo potestis bona lo
qui cum sitis mali · ex abundantia enim
cordis os loquitur :·
Bonus homo de bono thesauro pro
fert bona :· et malus homo de ma
lo thesauro cordis sui profert mala :
Dico autem uobis quoniam omne uer
bum otiosum quod locuti fuerint
homines reddent rationem pro eo in die
iudicii :· ex uerbis enim tuis iustificabe
ris et ex uerbis tuis condempnaberis :
Tunc responderunt ei quidam de

scribis et pharisseis dicentes magister uo
lumus a te signum uidere
Qui respondens ait illis generatio mala
et adultera signum querit et signum non
dabitur ei nisi signum ionae profetae
sicut enim fuit ionas in uentre coeti tribus
diebus et tribus noctibus sic erit filius
hominis in corde terrae tribus diebus
et tribus noctibus
Uiri niniuetae surgent in iudicio cum
generatione ista et condempnabunt eam
quia poenitentiam egerunt in praedicati
one ionae et ecce plus quam iona hic
Regina austri surget in iudicio cum gene
ratione ista et condempnabit eam quia
uenit a finibus terrae audire sapientiam
salamonis et ecce plus quam salamon
hic

Cum autem inmundus sps transierit ab
homine ambulabat per loca arida quae
rens requiem et non inuenit // de exi :
Tunc dicit reuertar in domum meam un
Et ueniens inuenit uacantem scopis mun
datam et ornatam. Tunc uadit et adsumit
secum septem alios sps nequiores se
Et intrantes habitant ibi :: Et fiunt no
uissima hominis illius peiora priorib:
sic erit generationi huic pessimae ::
Adhuc eo loquente ad turbas ecce
mater eius et fratres foris stant q: rentes
loqui cum eo :: Dixit autem ei quidam ecce
mater tua et fratres tui foris stant quae
rentes loqui tecum :: At ipse respondens
dicenti sibi ait quae est mater mea. et qui
sunt fratres mei et extendens manum

in discipulos suos dixit ecce mater mea
& fratres mei quicumque enim fecerit
uoluntatem patris mei qui in caelis est
ipse meus frater & soror & mater mea est.

In illo die exiens ihs de domu sedebat se
cus mare & congregatae sunt ad eum tur
bae multae ita ut in nauicula ascendens
sederet & omnis turba stabant in lit
tore & locutus est eis in parabulis dicens.

Ecce exiit qui seminat seminare se
men suum & dum seminat quaedam ce
ciderunt secus uiam & uenerunt uo
lucres caeli & comederunt ea.

Alia autem ciciderunt in petrosa
ubi non habebant terram multam &
continuo exorta sunt quia non habebant
altitudinem terrae sole autem orto

aestuauerunt et quia non habebant ra
dicem aruerunt ::
Alia autem ciciderunt in spinas
et creuerunt spinae et soffocauerunt ea
Alia uero ciciderunt in terram bonam
et dabant fructum aliut centissimum
aliut sexagissimum aliut tricessimum
qui habet aures audiendi audiat et ac
cedentes discipuli dixerunt ei quare
in parabulis loqueris eis · qui respondens
ait eis :: Quia uobis datum est nos
se misterium regni caelorum · illis autem
non datum est
Qui enim habet dabitur ei et abun
dabit qui autem non habet et quod
habet auferetur ab eo :: dentes
Ideo in parabulis loquor eis quia

non uident ⁊ audientes non audiunt nec
intellegunt ut adinpleretur eis profetia
essaiae · dicentis auditu audietis ⁊ nonin
tellegetis ⁊ uidentes uidebitis ⁊ non uide
bitis incrasatum est enim cor populi huius
⁊ auribus suis grauiter audierunt ⁊ ocu
los suos concluserunt nequando oculis
uideant ⁊ auribus audiant ⁊ corde in
tellegant ⁊ conuertantur ⁊ sanem eos ∴
Ceterum incrasatum est cor populi
huius ⁊ aures eorum obturuerunt ⁊ ocu
los suos conpraeserunt nequando con
uertantur ⁊ sanem eos ∴
Uestri autem beati oculi qui uident ⁊
aures uestrae · quia audiunt amen quip
pe · dico uobis quia multi profetae ⁊ iusti
cupierunt uidere quae uidetis ⁊ non

dierunt et audire quae auditis et non au
derunt ::

Uos autem audite parabulam semi
nantis omnis qui audit uerbum regni
et non intellegit uenit malignus et rapit
illud quod seminatum est in corde eius.
hic est qui secus uiam seminatus est ::
Qui autem supra petrosa seminatus est
hic est qui audit uerbum et continuo
cum gaudio accipit illud non habet au
tem in se radicem sed temporalis est
facta autem tribulatione ac persecuti
one propter uerbum continuo scandali
zatur :: Qui autem seminatus est
in spinis hic est qui uerbum audit et sol
licitudo saeculi istius et fallacia diui
tiarum suffocant uerbum et sine fructu

efficiatur. Qui uero in terram bonam
seminatus est hic est qui audit uerbum
et intellegit et fructum adfert et facit
aliud quidem centissimum aliud autem
sexagissimum. aliud tricensimum.
Aliam parabulam proposuit
eis dicens simile factum est
homini regnum caelorum qui semina-
uit bonum semen in agro suo cum autem
dormirent homines uenit inimicus eius
et superseminauit zezania in medio
tritici et abiit. Cum autem creuisset her
ba et fructum fecisset. Tunc apparue
runt zezania accedentes autem serui
patri familias dixerunt ei. Domine
bonum semen seminasti in agro tuo · un
de ergo habet zezania. Et ait illis inimi

cus homo hoc fecit serui autem dixerunt
ei uis imus et colligemus ea. nia
Et ait eis non ne forte colligentes zeza
simul et triticum cum eis eradicetis. sed
sinite utraque crescere usque ad mes
sem. Et in tempore messis dicam messo
ribus meis colligite primum zezania
et alligate ea fasciculos ad conconbu
rendum triticum autem congregate in hor
reum meum

Aliam parabulam proposuit
eis dicens simile est regnum caelo
rum grano sinapis quod accipiens homo
seminauit in agro suo quod minimum est
omnibus seminib: cum autem creuerit
maius fit omnibus holeribus et fit ar
bor ita ut uolucres caeli ueniant et h…

habitent in ramis eius celis

Aliam parabulam locutus est eis di
simile est regnum caelorum fermento
Quod acceptum mulier abscondit in fa
rinae satis tribus donec fermentatum
est totum

Haec omnia locutus est ihs in para
bulis ad turbas· et sine parabulis
non loquebatur eis· ut impleretur quod
dictum est per profetam dicentem· Ape
riam in parabulis os meum eructabo
absconsa a constitutione mundi

Tunc dimissis turbis uenit in domum
et accesserunt ad eum discipuli
eius dicentes dne dissere nobis parabu
lam tritici· et zizaniorum agri· Qui res
pondens ait· Qui seminat bonum se

men est filius hominis· Ager autem est
hic mundus bonum uero semen hi sunt
filii regni· Zizania autem filii sunt dia
buli nequam inimicus autem qui semina
uit ea est diabuls messis uero consumma
tio saeculi est· messores uero angeli sunt·
Sicut ergo colliguntur zizania et igni
conburuntur· Sic erit in consummati
one saeculi· Mittet filius hominis an
gelos suos et colligent de regno eius om
nia scandala et eos qui faciunt iniqui
tatem et mittent eos in caminum ignis·
Ibi erit fletus et stridor dentium· Tunc
iusti fulgebunt sicut sol in regno pa
tris eorum qui habet aures audiendi
audiat· … ro abscondito in
Simile est regnum caelorum thesau

agro quem qui inuenit homo abscon
dit et prae gaudio illius uadit et uendit
uniuersa quae habet et emit agrum
illum. Iterum simile est regnum cae
lorum homini negotiatori quaerenti
bonas margaritas inuenta autem
una margarita praetiosa abiit et
uendidit omnia quae habuit et emit eam.
Iterum simile est regnum caelorum
sagenae missae in mare quae ex omni
genere piscium congreganti quam cum
inpleta esset eduxerunt ad litus et
sedentes elegerunt bonos in uassa sua
malos autem miserunt foras. Sic
erit in consummatione saeculi. exi
bunt angeli et separabunt malos
de medio iustorum et mittent eos in ca

minum ignis ibi erit fletus et stridor den-
tium. Dixit eis intellexistis haec omnia
dicunt ei etiam d[omi]ne. Et ait illis ideo om-
nis scriba doctus in regno caelorum
similis est homini patri familias
qui profert de thesauro suo nova
et vetera

Et factum est cum consummasset
ihs parabulas istas transiit inde.
Et veniens in patriam suam doce-
bat eos in synagogis eorum ita ut
admirarentur et dicerent unde huic
sapientia haec et virtutes nonne hic est
fabri filius ioseph nonne mater eius
dicitur maria et fratres eius iacobus
et iohannis et ioseph et simon et iudas
et sorores eius nonne omnes apud nos

Unde ergo huic omnia ista. et scandali
zabantur in eo :

Is autem dixit eis non est profeta
sine honore nisi in patria sua et
in domo sua. et ideo non fecit ibi uirtutes
multas propter incredulitatem eorum :

In illo tempore audiuit herodis tetrar
cha famam de ihū et ait pueris suis
Numquid hic est iohannis baptista
quem ego decollaui ipse surrexit a
mortuis et ideo uirtutes operantur in eo

Herodis enim tenuit iohannem et al
ligauit eum et possuit eum in car
cere propter herodiadem uxorem fra
tris sui philippi dicebat enim illi io
hannis non licet tibi habere eam :
Et uolens eum occidere timuit popu

lum quia sicut profetam eum habe-
bant. Filia herodiadis
Die autem natalis herodis saltauit
in medio triclinio et placuit herodi.
unde cum iuramento pollicitus est
ei dare quodcumque postolasset
ab eo. at illa praemonita a matre
sua dixit da mihi caput iohannis
baptistae in disco. et contristatus est
herodis propter iuramentum autem
et propter eos qui pariter recumbe-
bant iusit dari missitque. et decola-
uit iohannem in carcere. et adlatum
est caput eius in disco. et datum est
puellae et puella adtulit matri suae
et accedentes discipuli eius tulerunt
corpus eius et sepelierunt illud et

uenientes nuntiauerunt ihū
Quod cum audisset ihs secessit in
de in nauicula in locum desertū
seorsum et cum audissent turbae
secutae sunt eum pedestres de ciuita
tibus et exiens uidit turbam multam et
misertus est eis et curauit languidos eorū·
Vespere autem facto accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes de
sertus est locus· et hora iam praeterii^t
dimitte turbas ut euntes in castella
emant sibi escas — cesse ire dat·
ihs autem dixit eis non habent nec
te· illis uos manducare· Respon
derunt ei dicentes non habemus hic
nisi panes·u· et duos pisces qui ait eis
adferte· illos mihi huc et cum iusisse

turbam discumbere supra foenum
acceptis quinque panibus et duobus pis
cibus aspiciens in caelum benedixit
et fregit et dedit discipulis suis panes
discipuli autem dederunt turbis et
manducauerunt omnes et saturati
sunt et tulerunt reliquias duodecim
cofinos fragmentorum plenos man
ducantium autem fuit numerus quin
que milia uirorum exceptis mulieri
bus et paruulis
Et statim iussit discipulis suis as
cendere innauiculam utpraecederent
eumtrans fretum donec ipse dimit
tere turbas ·:· ontem
Et dimissa turba ascendit min
solus orare ·:·

Uespere autem facto solus erat ibi na·
uicula autem in medio mari iactabatur
fluctibus erat autem illis uentus contra
rius quarta autem uigilia noctis uenit·
ad eos ambulans supra mare· et uiden
tes eum supra mare · ambulantem tur
bati sunt dicentes quia fantasma est·
et pro timore · clamauerunt statimq;
ihs loquutus est eis dicens habete · fidu
ciam ego sum nolite timere·
Respondens autem petrus dixit
Dne· si tu es iube me · uenire ad te ·
super aquas at ipse · ait ueni et discen
dens petrus de nauicula · ambulabat
super mare ut ueniret ad ihm uidens
uero uentum ualidum timuit et cum
coepisset mergi clamauit dicens dne

saluum me fac et continuo ihs exten
dens manum et adpraechendit eum
et ait illi modicae fidei quare dubitasti
Et cum ascendisset in nauiculam
cessauit uentus qui autem in na
uicula erant uenerunt et adoraue
runt eum dicentes uere dī filius es tu
Et cum transfretassent uenerunt
in terram genezar et cum cog
nouissent eum uiri loci illius uene ru
nt et adorauerunt eum et miserunt
in uniuersam regionem illam et obtu
lerunt ei omnes male habentes et
rogabant eum ut uel fimbriam ues
timenti eius tangerent quicumque
tetigerunt salui facti sunt
Tunc accesserunt ad eum ab [illegible]

solimis scribae et farissei dicentes qua
re discipuli tui transgrediuntur tra
ditionem seniorum non enim manus
suas lauant cum panem manducant
ipse autem respondens ait illis Qua
re et uos transgredimini mandatum
di propter traditionem uestram nam
ds dixit honora patrem tuum et ma
trem tuam et qui maledixerit pa
tri uel matri morte moriatur Uos
autem dicitis uel patri uel matri suae
quicumque dixerit munus quodcumq;
ex me est tibi proderit et non honori
ficauit patrem suum uel matrem et
irritum fecistis mandatum di prop
ter traditionem uestram Hypocri
tae bene profetauit de uobis isaias

dicens populus hic labis me honorat
Cor autem eorum longe est a me sine
causa autem me colunt docentes doc
trinas et mandata hominum. Et con
uocatis adse turbis dixit eis. Audite
et intellegite. Non quod in os intrat
quo inquinat hominem sed quod pro
cedit ex ore hoc quo inquinat hominem.
Tunc accedentes discipuli eius dix
erunt ei scis quia pharisaei audi
to hoc uerbo scandalizati sunt. At
ille respondens ait. Omnis plantatio
quam non plantauit pater meus caeles
tis eradicabitur. Sinite illos caeci
sunt duces caecorum caecus autem
si caeco ducatum praestet ambo in
foueam cadent. Respondens autem

petrus dixit ei · dissere nobis parabulã
istam at ille dixit adhuc et uos sine intel
lectu estis non intellegitis quia omne
quod in os intrat in uentrem uadit et
in secesum recessit mittitur · Quae autẽ
procedunt de ore de corde exeunt hec
coinquinant hominem · De corde enim
exeunt cogitationes malae · homicidia ·
adulteria fornicationes falsa testimo
nia · blasfemiae furta auaritia nequi
tia doli :· Haec sunt quae coinquinant
hominem · non lotis autem manibus
manducare non coinquinant hominem :
Egresus inde ihs secessit in par
tes tyri et sidonis et ecce mulier cannanae
a finibus illis egressa clamauit ad eũ
dicens miserere mei dne fili dauid

filia mea male a daemonio uexatur qui
non respondit ei uerbum & accedentes
discipuli eius rogabant eum dicentes
dimitte eam quia clamat post nos.
Ipse autem respondens ait non sum
missus nisi ad oues quae perierunt
domus israhel :·
At illa uenit & adorauit eum dicens
dne adiuua me qui respondens
ait non est bonum sumere panem fili
orum & mittere canibus · At illa dixit
etiam dne nam & catuli aedunt de mi
cis quae cadunt de mensa dominorum
suorum :· Tunc respondens ihs ait ei ·
O mulier magna est fides tua fiat tibi
sicut uis & sanata est filia illius ex il
hora :·

Et cum transisset inde ihs uenit in te
rum secus mare galilaeae et ascendens
in montem sedebat ibi et accesserunt
ad eum turbae multae. Habentes se
cum mutos clodos caecos debiles et a
lios multos et proiecerunt eos ad pedes
eius et curauit eos omnes ita ut turbae
mirarentur uidentes mutos loquentes
clodos ambulantes caecos uidentes
et magnificabant dnm israhel
Ihs autem uocatis xii discipulis suis
dixit miserior turbae huic quia tri
duum est iam quod perseuerant me
cum et non habent quod manducent
dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant
in uia et dicunt ei discipuli unde ergo
nobis in deserto panes tantos ut sa

turentur turbae multae : Et ihs ait illis
quot panes habetis . at illi dixerunt
septem et paucos pisciculos et praeca
pit turbae ut discumberent super
terram et accipiens ihs septem panes
et pisces gratias agens benedixit fregit
et dedit discipulis suis . et discipuli de
derunt populo et comederunt omnes
et saturati sunt et quod superfuit de
fragmentis tulerunt septem sportas
plenas erant autem qui manducaue
runt quattuor milia hominum extra
paruulos et mulieres et dimissa turba
ascendit in nauiculam et uenit in fines
magida

Et accesserunt ad eum pharissei
et saducaei temptantes eo

gauerunt eum ut signum de caelo ostende-
ret eis. At ille respondens ait eis.
Facto uespere dicitis serenum erit
ihcras. Rubicundum est caelum
cum nubibus. Et mane dicitis hodie tem-
pestas rutilat enim triste caelum.
Hypochritae faciem ergo caeli iudica-
re nostis signa autem temporum non
potestis.
Generatio mala et adultera signum
quaerit et signum non dabitur ei
nisi signum Ionae prophetae. Et relictis
illis abiit. Et cum uenissent disci-
puli eius trans fretum obliti sunt
panes accipere.
Qui dixit eis adtendite uobis et ca-
uete a fermento pharisseorum

et saducaeorum ::

At illi cogitabant inter se dicentes
quia panes non accepimus :: Sciens
autem ihs cogitationes eorum dixit
quid cogitatis inter uos modicae fidei
quia panes non habetis nondum intel
legitis neque recordamini de quinque
panibus et quinque milibus hominum
et quod cofinos sumpsistis neque
septem panes et quattuor milia ho
minum et quod sportas sumpsistis
quare non intellegitis quia non de pa
ne dixi uobis cauete a fermento sa
ducaeorum et phariseorum ::

Tunc intellexerunt quia non de pani
bus dixerit cauete a fermento pani
um phariseorum et saducaeorum

sed a doctrina pharisseorum et
sadducaeorum adtendere sibi

Venit autem ihs in partes cessa-
riae philippi et interrogabat
discipulos suos dicens quem dicunt
homines esse filium hominis. At illi
dixerunt alii iohannem baptistam
Alii autem eliam alii uero hieremi-
am uel unum ex profetis. dicit illis
autem quem me esse dicitis. Respon-
dens autem simon petrus dixit tu es
xps filius dei uiui

Respondens autem ihs dixit ei be-
atus es simon bar iona quia
caro et sanguis non reuelauit
tibi sed pater meus qui in caelis est

Et ego dico tibi quia tu es petrus

Et super hanc petram aedificabo aec
clessiam meam et portae inferni non
praeualebunt aduersus eam et tibi
dabo claues regni caelorum :: Et
quaecumque ligaueris super terram
erunt ligata et in caelo :: Et quae
cumque solueris super terram erunt
soluta et in caelis ::

Tunc praecipit discipulis suis ut
nemini dicerent quia ipse esset
ihs xps :: Exinde coepit ihs ostende
re discipulis suis quia oporteret eum
ire in hierusolimam et multa pati
a senioribus et scribis et principibus
sacerdotum et occidi et tertia die
resurgere ::

Et adsumens eum petrus coepit

increpare illum dicens absit a te domine
non erit tibi hoc qui conuersus dixit pe
tro uade post me satanas scandalum
es mihi quia non sapis ea quae sunt
dei sed ea quae sunt hominum
Tunc ihesus dixit discipulis suis · Si
quis uult post me uenire abnege
se ipsum sibi et tollat crucem suam
et sequatur me · Qui enim uoluerit
animam suam saluam facere per
det eam · Qui autem perdiderit animam
suam propter me inueniet eam
Quid autem prodest homini si uniuer
sum mundum lucretur · animae ue
ro suae detrementum patiatur aut
quam dabit homo commotationem
pro anima sua · Filius enim homi

nis uenturus est in gloria patris sui cum
angelis suis · Et tunc reddet unicuique
secundum opera eius ::
Amen dico uobis sunt quidam
de his adstantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant filium homi
nis uenientem in regno suo :: Et fac MATH. XVII.
tum est post dies sex adsumpsit ihs
petrum et iacobum et iohannem fra
trem eius · Et duxit illos in montem
excelsum seorsum et transfiguratus
est ante eos · Et resplenduit facies
eius sicut sol uestimenta autem eius
facta sunt alba sicut nix · Et ecce
apparuit illis moyses et helias cum
eo loquentes :: Respondens autem
petrus dixit ad ihm dne bonum est

nobis hic esse. Si uis faciamus hic trea
tabernacula unum tibi et mosi unum
et heliae unum. Adhuc eo loquente
ecce nubs lucida obumbrauit eos.
Et ecce uox de nube dicens hic est fili
us meus dilectus in quo mihi bene con
placui ipsum audite. Et ecce audi
entes discipuli ciciderunt in faciem
suam et timuerunt ualde. Et accessit
ihs et tetigit eos. Et dixit eis surgite
et nolite timere. Leuantes autem ocu
los suos neminem uiderunt nisi so
lum ihm. Et discendentibus illis de
monte praecipit eis ihs dicens nemi
ni dixeritis uissionem donec filius
hominis a mortuis resurgat
Et interrogauerunt eum

discipuli dicentes quid enim scribae dicunt
quod heliam primum oportet uenire
At ille respondens ait illis helias qui
dem uenturus est et restituet omnia
Dico autem uobis quia helias iam ue
nit et non cognouerunt eum sed fe
cerunt in eo quaecumque uoluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis. Tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babtista dixit eis
Et cum uenisset ad turbas acces
sit ad eum homo genib: prouolutus
ante eum dicens dne missere filio
meo quia lunaticus est et male pati
tur nam sepe cadit in ignem et crebro
in aquam et obtuli eum discipulis
tuis et non potuerunt curare eum

Respondens ihs ait o generatio incre-
dula et peruersa quousque ero
uobiscum usquequo patiar uos ad
ferte mihi illum huc adme. Et incre-
pauit eum ihs et exiit abeo demoni
um et curatus est puer exilla hora:
Tunc accesserunt discipuli adihm
secreto et dixerunt ei quare
nos non potuimus eiecere illum.
Et dixit eis propter incredulitatem
uestram : Amen quippe dico uobis
si habueritis fidem sicut granum si
napis dicetis monti huic transi hinc
illuc et transibit et nihil inpossibi
le erit uobis hoc autem genus non
eicitur nisi per orationem et ieiunium
Conuersantib: autem illis in ga

lileam dixit illis ihs futurum est ut fili
us hominis tradetur in manus hominum
et occident eum et tertia die resurget
et contristati sunt uementer :·
Et cum uenissent in capharnaum
accesserunt qui didragma acca
piebant ad petrum et dixerunt ma
gister uester non soluit didragma
ait etiam :· Et cum intrasset in
domum praeuenit eum ihs dicens qu
id tibi uidetur simon reges terrae a
quibus accipiunt tributum uel censū
a filiis suis an ab alienis dicente autē
illo ab alienis :· Dixit illi ihs ergo
liberi sunt fili · Ut ergo non scandali
zemus eos uade ad mare et mitte
amum tuum et eum piscem qui primu

ascenderit tolle · Et aperto ore eius in
uenies ibi staterem illum sumens da
eis pro me et te ·
ATH. VIII. In illa hora accesserunt discipuli ad
ihm dicentes quis putas maior est
in regno caelorum Et aduocans ihs par
uulum statuit eum in medio eorum
Et dixit amen dico uobis nisi conuer
si fueritis et efficiamini sicut paruu
li non intrabitis in regnum caelorum
Quicumque ergo humiliauerit se
sicut paruulus iste hic erit mai
or in regno caelorum Et qui sus
ceperit unum paruulum talem
in nomine meo me suscepit
Qui autem scandalizauerit unum
de minimis istis qui in me credunt

expedit ei ut suspendatur mola assina
ria in collo eius et demergatur in profu
dum maris. Uae autem mundo huic
a scandalis neccesse est enim ut ueni
ant scandala. Uerumtamen uae ho
mini illi per quem uenit scandalum.
Si autem manus tua uel pes tuus
scandalizat te abscide eum
et proiece abs te bonum est tibi ingre
di debilem ad uitam uel clodum quam
duas manus uel duos pedes habentem
mitti in ignem aeternum
Et si oculus tuus scandalizat te
erue eum et proiece abs te bo
num est tibi unum oculum habere
et ingredi in uitam quam duos occulos
habere et mitti in gehennam ignis

Uidete necondempnatis unum depus
sillis istis quicredunt inme dico enim
uobis quiaangeli eorum in caelis sem
per uident faciem patris mei qui in
caelis est. Uenit enim filius hominis
saluare quod perierat.
Quid uobis uidetur si fuerint alicui
homini centum oues et errauerit
una exeis nonne relinquet non
agenta nouem in montibus et uadit
quaerere eam quae errauerat. Et
si contigerit ut inueniat eam amen
dico uobis quia gaudebit super ea
magis quam super nonagenta nouem
quae non errauerunt sic non est uolun
tas ante patrem uestrum qui in caelis
est ut pereat unus depussillis istis.

Si autem peccauerit in te frater tuus
uade et argue eum inter te et ip
sum solum si te audierit lucratus
es fratrem tuum
Si autem non te audierit adhuc ad
hibe tecum unum uel duos ut in o
re duorum uel trium testium stet om
ne uerbum quod si non audierit eos
dic aecclessiae si autem aecclesiam
non audierit sit tibi sicut gentilis et
puplicanus
Amen dicobis quaecumque alliga
ueritis super terram erunt ligata
et in caelis et quaecumque solueri
tis super terram erunt soluta et
in caelis. Iterum dixit
Amen dico uobis quia si conue...

duo ex uobis super terram de omni re q:
cumque petierint a patre meo qui in
caelis est fiet cum illis. Ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomi
ne meo ibi et ego sum in medio eorum
Tunc accedens petrus ad eum dixit
dne quoniam si peccauerit in me
frater meus quoties dimittam ei us
que in septies. Dicit illi ihs non dico
tibi usque septies sed usque septua
gies et septies
Ideo adsimilatum est regnum cae
lorum homini regi qui uoluit ra
tionem ponere cum seruis suis
Et cum coepisset rationem po
nere oblatus est ei unus qui debe
bat decem milia talenta cum autem

nonhaberet unde redderet iussit eum
dominus uenundari et uxorem eius
et filios et omnia quaehabebat et red
di debitum procedens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe inme domine et omnia reddam
tibi. Misertus autem dns illi seruo
dimissit eum et debitum remissit ei.
Egresus autem seruus ille inuenit
unum de conseruis suis qui debe
bat ei centum denarios et tenens
suffucabat eum dicens redde qu
od debes et procedens conseruus
eius rogabat eum dicens patien
tiam habe inme et omnia reddam
tibi. Ille autem noluit sed habiit et mi
sit eum in carcerem donec redderet

debitum· Videntes autem conserui eius
quae fiebant contristati sunt ualde·
et uenerunt et narrauerunt domino suo
omnia quae facta fuerant :·
Tunc uocauit illum dns eius et ait illi
serue nequam omne debitum dimisi
tibi quoniam rogasti me· non ergo opor
tuit et te missereri conseruo tuo si
cut et ego tui misertus sum· Et ira
tus dns eius tradidit eum tortorib:
quoadusque redderet uniuersum
debitum sic et pater meus caelestis
faciet uobis si non remisseritis unus
quisque fratri suo de cordibus uestris
Et factum est cum suminas
set ihs sermones hos tran
tulit se a galilea et uenit in fines

iudeae trans iordanem et secutae
sunt eum turbae multae et curabat
eos ibi · Et accesserunt ad eum faris
sei temptantes eum et dicentes si li
cet homini dimittere uxorem suam
quacumque ex causa qui respondit
et ait illis · Non legistis quia qui fe
cit ab initio masculum et feminam
fecit eos et dixit propter hoc dimit
tet homo patrem et matrem et ad
herebit uxori suae et erunt duo in
carne una itaque non sunt duo
sed una caro quod ergo ds coniunc
xit homo non separet Dicunt illi
quid ergo moyses mandauit dari
illi libellum repudii et dimittere
uxorem · Ait illis quoniam moyse

ad duritiam cordis uestri permissit
uobis dimittere uxores uestras abini
tio autem non sic fuit :·

Dico autem uobis quiacquicumq:
dimisserit uxorem suam nisi
ob causam fornicationis et aliam
duxerit cum marito mechatur et qui
dimissam duxerit. mechatur. Dicunt
ei discipuli eius si ita est causa ho
mini cum muliere non expedit nube
re. quid dixit non omnes capiunt
uerbum istud sed quib: datum est
Sunt enim eunuchi qui de matris ute
ro sic nati sunt :· Et sunt eunu
chi qui facti sunt ab hominibus. Et
sunt eunuchi qui se ipsos eunucha
uerunt propter regnum caelorum

qui potest capere capiat
Tunc oblati sunt ei parvuli ut ma-
nus eis inponeret et oraret dis-
cipuli autem increpabant eos
Ihs vero ait eis sinite parvulos veni-
re ad me et nolite prohibere eos ta-
lium enim est regnum caelorum. Et cum
inpossuisset eis manus abiit inde.
Et ecce unus accedens ait illi
magister bone quid boni fa-
ciam ut habeam vitam aeternam qui
dixit ei quid me interrogas de bono
unus est bonus ds. Si autem vis ad
vitam venire serva mandata dicit
ille quae ihs autem dixit non homi-
cidium facies non adulterabis non
facies furtum. Non falsum testimo-

nium dices honora patrem et matrem
et diliges proximum tuum sicut te
ipsum. Dicit illi adolescens omnia
haec custodiui quid adhuc mihi deest
Ait illi ihs si uis perfectus esse ua
de uende omnia quae habes
et da pauperib: et habis thesaurum
in caelo et ueni sequere me
Cum audisset autem adolescens
uerbum haec abiit tristis. Erat
autem habens multas possesiones
Ihs autem discipulis suis dixit a
men dico uobis quia difficile est di
uitem intrare in regnum caelorum.
Et iterum amen dico uobis facilius
est enim camellum per foramen
acus transire quam diuitem intrar

in regnum caelorum

Audientes autem discipuli miraban
tur et timebant ualde dicentes quis er
go poterit saluus esse aspiciens autem
ihs dixit eis apud homines hoc inposs
bile est apud dm̄ autem omnia pos
sibilia sunt. Tunc respondit pet
rus dicens ei ecce nos reliquimus omnia
et secuti sumus te quid ergo erit nobis
Iesus autem dixit illis amen dico uo
bis quod uos qui secuti estis me in
generatione cum sederit fili
us hominis in sede maiestatis suae
Sedebitis et uos super sedes xii iudi
cantes xii tribus israhel
Et omnis qui reliquerit domum
uel fratres aut sorores uel

patrem aut matrem aut uxorem aut
filios aut agros propter me et prop
ter euangelium centuplum accipiet et
uitam aeternam possidebit ::
Multi autem erunt primi nouissimi
et nouissimi primi ::
c h. XX Simile est regnum caelorum hom
ini patri familias qui exiit primo
mane conducere operarios in uineam
suam conuentione autem facta cum
operariis ex denario diurno missit e
in uineam suam et egresus circa hora
tertiam uidit alios otiosus in foro
stantes et illis dixit ite et uos in uine
am meam et quod iustum fuerit da
bo uobis illi autem abierunt ite
rum autem exiit circa sextam

Et horam nonam et fecit similiter cir-
ca undecimam vero exiit · Et invenit
alios stantes et dicit illis · quid hic
statis tota die · otiosi dicunt ei quia
nemo nos conduxit · dicit illis ite · et
vos in vineam meam · Cum autem
sero factum esset · dicit dominus vi-
neae procuratori suo voca operarios
et redde illis mercedem incipiens a
novissimis usque ad primos cum
venissent autem qui circa undecimam
horam venerant acceperunt singu-
los denarios · Venientes autem et
primi arbitrati sunt quod plus es-
sent accepturi · acceperunt autem
et ipsi singulos denarios · Et accipi-
entes murmurabant adversus

patrem familias dicentes hi nouis:
simi una hora fecerunt et pares
illos nobis fecisti qui portauimus
pundus diei et aestum :· At ille res
pondens uni eorum dixit amice
non facio tibi iniuriam nonne ex
denario conuenisti mecum · Tolle
quod tuum est et uade uolo autē
et huic nouissimo dare sicut et
tibi aut non licet mihi dare meo
et quod uolo · in meis facere an ocu
lus tuus nequam est quia ego bo
nus sum · Sic erunt nouissimi pri
mi et primi nouissimi · Multi enim
sunt uocati pauci uero electi :·

Et ascendens ihs hierusoli
mam adsumpsit xii dis

cipulos suos secreto · Et ait illis ec
ce ascendimus in hierusolimam
Et filius hominis tradetur prin
cipibus sacerdotum et scribis et
condempnabunt eum morte Et tra
dent eum gentibus ad deludendum
et flagillandum et crucifigendum
et tertia die resurget

Tunc accessit ad eum mater filio
rum zebedei cum filiis suis ad
orans et petens aliquid ab eo qui
dixit ei quid uis · At illa dicit sede
ant hii duo filii mei unus ad dexte
ram tuam et unus ad sinistram
in regno tuo · Respondens autem
ihs dixit illis nescias quid petatis
potestis calicem bibere quem

ego bibiturus sum dicunt ei possumus
At illis ihs ca licem quidem
meum bibetis · Sedere autem in ad
dexteram meam aut ad sinistram
non est meum dare uobis · Sed qui
quibus paratum est a patre meo
Et audientes illi x indignati
sunt de duobus fratrib:
Ihs autem uocauit eos ad se
et ait scitis qui a principes gentiu
dominantur eorum et qui maiores
sunt potestatem exercent in eos
Non ita erit inter uos sed quicumq:
uoluerit inter uos maior fieri sit
uester minister et qui uoluerit in
ter uos primus esse erit uester
seruus

Et filius hominis non uenit minis
trari sed ministrare Et dare
animam suam redemptionem
pro multis

Et egredientibus eis ab ericho
secuta est eum turba multa
Et ecce duo caeci sedentes secus uiam
audierunt quia ihs transiret clama
uerunt dicentes dne misserere nobis
fili dauid turba autem increpabat
eos ut tacerent at illi magis clama
bant dicentes dne miserere nostri
fili dauid Et stetit ihs et uocauit
eos ad se Et quid uultis ut faci
am uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri Missertus au
tem eis ihs tetigit oculos eorum

et confestim uiderunt et secuti sunt eum·
XXI Cum adpropinquasset hie·
rusolimis et uenissent in
beth fage ad montem oliueti
Tunc ihs misit duos discipulos
dicens eis ite in castellum quod con
tra uos est· et statim inuenietis as
sinam alligatam et pullum cum ea
soluite et adducite mihi· et si
quis uobis aliquid dixerit dicite
quia dns his opus habet et confestim
dimittet eos
Hoc autem factum est ut adim
pleretur quod dictum est
per esaiam profetam dicentem dici
te filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super

asinam et pullum subiugalis
Euntes autem discipuli fecerunt
sicut praecipit illis ihs et ad
duxerunt asinam et pullum et
inposuerunt supereum uestimen
ta sua et eum desuper sedere fe
cerunt. Plurimae autem turbae
strauerunt uestimenta sua in uia.
Alii autem caedebant ramos de
arboribus et sternebant in uia
Turbae autem quae praecedeba
nt et quae sequaebantur
clamabant dicentes osanna filii
dauid benedictus qui uenit in nomi
ne dni. ossanna in excelsis.
Et cum intrasset hierusolimam
commota est uniuersa

ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta a
nazareth galileae

Intrauit ihs in templum di
et eiciebant omnes uenden
tes et ementes in templo et mensas
nummulariorum et cathedras
uendentium columbas euertit dicens
eis scriptum est domus mea domus
orationis uocabitur uos autem fecis
tis eam speloncam latronum

Accesserunt ad eum caeci et
clodi in templo et sanauit eos

Uidentes autem pharissaei et
scribae mirabilia quae fecit
ihs et pueros clamantes in templo
ossanna filii dauid indignati sunt

Et dixerunt ei audis quid isti dicunt·
Ihs autem dixit eis utique nonle
gistis quia ex ore infantium et lac
tantium perfecisti laudem
Et relictis illis abiit foras ex
tra ciuitatem in bethaniam
ibique manisit· Mane autem
reuertens in ciuitatem essurit Et ui
dit fici arborem unam secus uiam
uenit ad eam et nihil inuenit in
ea nisi folia tantum· Et ait illi
numquam ex te fructus nascatur
in sempiternum Et arida facta est
continuo ficulnea. Et uidentes dis
cipuli mirati sunt dicentes quomo
do continuo aruit ficulnea
Respondens autem ihs ait eis

amen dico uobis si habueritis fidem
et non haessitaueritis non solum de
ficulnea facietis sed et si monti huic
dixeritis tollete et iactate in mare fie
Omnia quaecumque petieri
tis in oratione credentes
accipietis
Et cum uenisset in templum
accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum et seni
ores populi dicentes in qua potesta
te haec facis et quis tibi dedit ha
nc potestatem Respondens
ihs dixit eis interrogabo uos et ego
unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego uobis dicam in qua pote
tate haec facio Baptismum

iohannis unde erat e caelo an ex homi
nibus at illi cogitabant intra se di
centes. Si dixerimus e caelo dicet no
bis quare uos non credidistis ei
Si dixerimus ex hominibus timemus
turbam. Omnes enim habebant
iohannem sicut profetam. Et respon
dentes ei dixerunt nescimus ait illis
et ipse nec ego dico uobis in qua po
testate haec facio
Quid autem uidetur uobis homo
quidam habebat duos filios
et accidens ad primum dixit
fili uade hodie operare in uinea
meam. Ille autem respondens ait
nolo. Postea autem paenitentia
motus abit in uineam suam. Ac

accedens autem ad alterum dixit illis
similiter. at ille respondens ait eo
dne· et non iuit quis ex duobus fecit
uoluntatem patris· Dicunt primus
et nouissimus· Dicit illis ihs amen
dico uobis quia publicani et mere-
trices praecedent uos in regno di·
Uenit enim iohannis ad uos in uia
iustitiae· et non credidistis ei· Pu
plicani autem et meretrices cred
derunt ei· Uos autem uidentes nec
penitentiam habuistis ut postea
crederetis ei·

Aliam parabulam audite· ho
mo erat pater familias qui
plantauit uineam et sepem
circumdedit ei· Et fodit in ea tor

cular· Et aedificauit turrem et
locauit eam agricolis et peregre
profectus est cum autem tempus
fructuum adpropinquaret missit
seruos suos ad agricolas ut acipe
rent fructus eius et agricolae ue
nerunt adpraehensis seruis eius·
Alium caeciderunt alium occide
runt alius uero lapidabant· Ite
rum missit alios seruos plures
prioribus et fecerunt illis similiter.
Nouissime autem missit ad eos
filium suum dicens reuerebuntur
filium meum· Agricolae au
tem uidentes filium dixerunt in
tra se hic est heres uenite occi
damus eum et habebimus heredi

autem eius & adpraechensum eum
eicerunt extra uineam & occiderunt
eum · Cum ergo uenerit dn̄s uineae
quid faciet agricolis illis — Dicunt
illi malos male perdet — Et uineam
locabit aliis agricolis qui reddant
ei fructum temporibus suis · Dicit
illis ih̄s numquam legistis in scrip
turis · Lapidem quem reprobaue
runt aedificantes hic factus est
in caput anguli · A dn̄o factus est
istud hoc est mirabile in oculis nostris
Ideo dico uobis quia auferetur a uo
bis regnum dī & dabitur genti faci
enti fructum eius · Et qui ceciderit
super lapidem istum confringetur
super quem uero ceciderit conteret eum ··

Et Cum audissent principes
sacerdotum et pharissaei
parabulas eius cog-nuerunt quod
de ipsis diceret. Et quaerentes eum tene
re timuerunt turbas quia sicut pro
fetam eum habebant
Et Respondens ihs dixit iterum MAT. L.X
in parabulis dicens
Simile est regnum caelorum homi
ni regi. Qui fecit nuptias filio suo
et missit servos suos vocare invita
tos ad nuptias et nolverunt venire
Iterum missit alios servos dicens
dicite invitatis. Ecce prandium meum
paravi. Tauri mei et altilia occissa
sunt et omnia parata sunt veni
te ad nuptias illi autem neglexerunt

Et abierunt alii in uillam suam alii
uero ad negotiationem suam · Reli
qui uero tenuerunt seruos eius et
contumelia adflictos occiderunt
Rex autem cum audisset iratus
est et missit exercitum suum et per
didit homicidas illos et ciuitatem
illorum succendit · Tunc ait ser
uis suis nuptiae quidem paratae
sunt sed qui inuitati erant non su
nt digni · Ite ergo ad exitus uiarum
quoscumque inueneritis uocate
ad nuptias · Et egressi serui eius
in uias congregauerunt omnes
quotquot inuenerunt malos et
bonos et impletae sunt nuptiae
discumbentium

Intrauit autem rex ut uideret
discumbentes et uidit ibi homi
nem non uestitum ueste nuptiali et
ait illi amice quomodo huc intras
ti non habens uestem nuptialem
at ille obmutuit. Tunc dixit rex
ministris ligatis pedibus et manib;
et mittite eum in tenebras exteri
ores ibi erit fletus et stridor dentiū
multi autem sunt uocati pauci uero
electi

Tunc abeuntes pharissaei con
silium fecerunt ut caperent
eum in sermone et mittunt ei dis
cipulos suos cum herodianis dicen
tes magister scimus quia uerax es
et uiam dī in ueritate doces et non

est ubi cura de aliquo non enim respi
cis personas hominum dic ergo nobis
quid tibi uidetur licet censum dare
cessari aut non :· Cognita autem
ihs nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypochritae · ostendite mihi
nummis macensus at illi obtuleru
nt ei denarium Et ait illis ihs cuius
est imago haec et super scriptio di
cunt ei cessaris :· Tunc ait illis ihs
reddite ergo quae sunt cessaris ces
sari · et quae sunt di do :· Et audi
entes mirati sunt et relicto eo abi
erunt :· In illa die accesseru
nt saducaei ad eum qui dicunt non
esse resurrectionem · et interroga
uerunt eum dicentes magister

mogses dixit si quis mortuus fuerit
non habens filium ut ducat frater
eius uxorem illius et suscitet se-
men fratri suo· Erant autem apud
nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non
habens semen reliquit uxorem
suam fratri suo· Similiter secun
dus et tertius usque ad septimum
nouissimae autem omnium et mu
lier defuncta est· In resurrectio
ne ergo cuius erit de septem uxor
omnes enim habuerunt eam
Respondens ihs ait illis erratis
nescientes scripturas neque
uirtutem di in resurrectione enim

neque nubent neque nubentur sede-
runt sicut angeli dī in caelo· De
resurrectione mortuorum autem non
legistis quod dictum est adō dicen
te uobis· Ego sum dš abracham
Et ds isac Et dš iacob nones
[illegible] mortuorum sed uiuentium· Et
[illegible] audientes turbae mirabantur
in doctrina eius
Pharissei autem [illegible] audien
tes quia inpossuisse sad[illegible]
[illegible]es sil[illegible] conuenerunt in
[illegible] secum Et interroga
[illegible] legis doc
[illegible] magister quod
[illegible] mandatum magnum Et prim[illegible]

in lege ... Diliges dom
inum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota
anima tua et ex tota mente tua
Hoc est maximum et primum
mandatum. Secundum autem
simile est huic. Diliges proximum
tuum sicut te ipsum. In his duobus
mandatis universa lex pendit
et profetae
Congregatis autem pharisseis in
terrogavit eos ihesus dicens quid
vobis videtur de christo cuius filius est
Dicunt ei david. Ait illis quomodo
... david ... vocat eum ...
[illegible]
[illegible]
[illegible]

tuos scabellum pedum tuorum
Si ergo dauid in spu uocat eum
dnm quomodo filius eius est
Et nemo poterat respondere
ei uerbum neq: ausus fuit quis
quam interrogare eum amplius
ex illa . hora
Tunc ihs locutus est adturbas et
addiscipulos suos dicens sup(er)
cathedram mosei sederunt scribe
et pharissei omnia ergo quecumq(ue) di
dixerint uobis seruate et facite se
cundum uero opera eorum nolite
facere dicunt enim ipsi et non faciunt
Alligant autem onera grauia
et inportabilia et inponunt
in humeros hominum digito autem

suo nolunt mouere · cc

Omnia ergo opera sua faciunt
ut uideantur ab hominibus dila
tant enim filacteria sua. Et magnifi
cant fimbrias · Amant enim primos
recubitos in cenis · Et primas cathe
dras in synagogis · Et salutationes
in foro · Et uocari ab hominibus rabbi

Vos autem nolite uocari rabbi
unus enim est magister uester

Omnes autem uos fratres estis
Et patrem nolite uocare uobis
super terram unus est enim pater
uester qui in caelis est · Nec uocemi
ni magistri quia unus est uester
magister xps

Qui maior erit uester minister

Qui autem exaltauerit se humilia
bitur Et qui se humiliauerit exaltabi
tur

Ve autem uobis scribae et pha
rissaei chypuchritae quia clu
ditis regnum caelorum ante homi
nes uos autem non intratis nec in
tro euntes sinitis intrare

Ve uobis scribae et pharissaei
cypuchritae quoniam comedatis
domus uiduarum occassione longa
orantes propter hoc accipietis am
plius iudicium

Ve uobis scribae et pharissaei
cypuchritae quia circum itis
mare et aridum ut faciatis unum
prosilitum et cum fuerit factus

facitis eum filium gechennae duplo
quam uos :·
Ue uobis duces caeci qui dicitis
quicumque iurauerit in templū
nihil est qui autem iurauerit in auro
templi debitor est. Stulti et caeci
quid enim maius aurum an templū
quod scificat aurum. Et quicū
que iurauerit in altare nihil est.
Quicumque autem iurauerit in do
no quod super illud est debitor est.
Caeci quid enim maius est donum
an altare quod scificat donum
Qui ergo iurat in altare iurat in eo
et in omnibus quae super illud sunt.
Et qui iurauerit in templo iurat in
illo et in eo qui habitat in ipso :·

Et qui iurat in caelo iurat in throno
dī· et in eo qui sedet· super eum
Vae uobis scribae· et pharissaei
hypucritae· quia decimatis mentā
et anetum et cymminum et reliquistis
quae grauiora sunt· legis iudicium
et missericordiam et fidem haec opo R
tuit facere· et illa non omittere ::
Duces caeci excolantes culicē ca
mellum autem glutientes ::
Vae uobis scribae· et pharissaei hy
pochritae· quia mundatis quod
deforis est calicis et parabsidis
intus uero pleni estis rapina·
et inmunditia· farissee· caece·
munda· prius quod intus est calicis
et parabsidis ut fiat· et id quod de

foris est mundum

Ue uobis scribae et pharissaei
hypochritae quia similes estis
sepulchris dealbatis quae a foris
apparent speciosa hominibus in
tus uero plena sunt ossibus mor
tuorum et omni spurcitia. Sic et uos
a foris apparetis quidem hypochritae
hominibus iusti. Intus autem plen
estis hypochrisi et iniquitate

Ue uobis scribae et pharis
saei qui aedificatis sepulchra
profetarum et ornatis monimen
ta iustorum et dicitis quia si fu
issemus in diebus patrum nostro
rum non essemus socii eorum
in sanguine profetarum

Itaque testimonium estis uobis met
ipsis quia filii estis eorum qui prophe-
tas occiderunt
Uos implete mensuram pa-
trum uestrorum serpen
tes genimina uiperarum quomodo
fugietis audicio gehennae
Ideo ecce ego mitto ad uos pro-
phetas et sapientes et scribas
et ex illis occidetis et crucifigetis
et ex eis flagillabitis in sinagogis
uestris et persequemini de ciuitate
in ciuitatem ut ueniat super uos
omnis sanguis iustus qui effusus
est super terram a sanguine a-
bel iusti usque ad sanguinem za-
chariae filii barachiae quem

occidistis inter templum et altare
Amen dico uobis uenient haec
omnia super generationem istam
Hierusalem hierusalem quae
occidis profetas et lapidas
eos qui ad te missi sunt quotiens
uolui congregare filios tuos quem
admodum gallina congregat pul
los suos sub alas suas et noluisti
Ecce relinquetur uobis domus
uestra deserta. Dico autem
uobis non me uidebitis amodo do
nec dicatis benedictus qui uenit in
nomine domini
Egresus ihs de templo ibat. M X
et accesserunt ad eum
discipuli eius ut ostenderent

et aedificationem templi · Ipse au
tem respondens dixit illis uidetis
haec omnia :· Amen dico uobis non
relinquetur hic lapis super lapi
dem qui non distruatur

Sedente autem eo super monte
oliuti accesserunt ad eum dis
cipuli eius secreto dicentes dic no
bis quando haec erunt & quod sig
num aduentus tui & consummati
onis saeculi

Et respondens ihs dixit eis ui
dete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo
dicentes ego sum xps & multos se
ducent · Audietis enim proelia &
opiniones proeliorum · Uide

teneturbemini oportet enim haecfieri
sednondumest finis

Consurget enim gens ingentem et reg-
num contra regnum et erunt
pestilentiae et fames et terrae mo-
tus perloca

Haec autem omnia initia sunt
dolorum

Tunc tradent uos in tribulatione(m)
et occident uos et eritis odio
omnibus gentibus propter nomen
meum

Et tunc scandalizabuntur
multi et inuicem se tradent
et odio habebunt inuicem et mul-
ti saeudo profetae insurgent et
seducent multos et quoniam

habundabit iniquitas refrigescet
caritas multorum. Qui autem per
manserit usque in finem hic saluus
erit

Et praedicabitur hoc euangeli
um regni in uniuerso orbe in
testimonium omnibus gentibus et tunc
ueniet consummatio

Cum ergo uideritis abhominationem
desolationis quae dicta est
a danielo profeta. stantem in loco
sco qui legit intellegat

Tunc qui in iudea sunt fugiant
ad montes et qui in tecto non
discendat tollere aliquid de domu
sua. et qui in agro non reuertatur
tollere tunicam suam

Ue autem praegnantabus et
nutriantabus in illis diebus
Orate autem ut non fiat fuga
uestra hime uel sabbato
Erit enim tunc tribulatio magna
qualis non fuit ab initio mun
di usque modo neque fiet
Et nisi breuiata fuissent dies
illi non fieret salua om
nis caro sed propter electos bre
uiabuntur dies illi
Tunc siquis uobis dixerit ecce
hic xps aut illic nolite credere
Exurgent enim seudo xpi et
pseudo profetae et dabunt
signa magna et prodigia ita ut in erro
rem moueant si fieri potest etiam

electi ecce praedixi uobis
Si ergo dixerint uobis ecce in de-
serto est nolite exire ∴ Ecce
in penetrabilibus nolite credere ∴
Sicut enim fulgor exit ab ori
ente et apparet usque in oc
cidentem ita erit aduentus filii ho
minis
Ubi cumque fuerit corpus illuc
congregabuntur et aquilae ∴
Statim autem post tribulationem
dierum illorum sol obscurabi
tur et luna non dabit lumen suum
et stellae cadent de caelo et uirtu
tes caelorum commouebuntur
Et tunc apparebit signum filii
hominis in caelo ∴

Tunc plangent super se om
nes tribus terrae. Et ui
debunt filium hominis uenientem
in nubibus caeli cum uirtute multa
et maiestate. Et mittet angelos suos
cum tuba et uoce magna
et congregabunt electos suos
a quattuor uentis et a summis
caelorum usque ad terminos eorum
Ab arbore autem fici discite pa
rabulam cum iam ramus eius
tener fuerit et folia nata
scias quia prope est aestas. Ita
et uos cum uideritis. Haec omnia
scitote quia prope est in ianuis. A
men dico uobis quia non praeteri
bit haec generatio donec omnia

haec fia—nt

Caelum & terra & transibunt
uerba uero mea non praete
ribunt. De die autem illa & ho
ra nemo scit neque angeli caelo
rum nisi pater solus

Sicut enim fuit in diebus noe
ita erit & aduentus filii
hominis sicut enim erant in dieb:
ante diluuium comedentes & bi
bentes & nubentes ac nuptum
tradentes usque ad eum in diem
quo intrauit noe in arcam & non
cognouerunt donec uenit diluuium
& tulit omnes ita erit & aduen
tus filii homi—nis

Tunc duo erunt in agro unus

adsumetur et unus relinquetur

Duae molentes in mola una

adsumetur et altera relinquetur:

Vigilate itaque quia nescitis qua

die uel qua hora dns uester uen

turus est

Illud autem scitote quoniam

si sciret pater familias qua ho

ra fur uenturus esset uigilaret

utique et non sineret perfoderi

domum suam ideo que estote

et uos parati quia nescitis qua

hora filius hominis uenturus est

Quis nam est putas fidelis ser

uus et prudens quem constituit

dns suus super familiam suam

ut det illis cibum in tempore

Beatus ille servus quem inue
nerit dominus eius sic facientem
cum inuenerit. Amen dico uobis quo
niam super omnia bona sua consti
tuit eum

Si autem dixerit in corde suo
malus ille servus moram fa
cit dn̄s meus uenire et ce
perit percutere conseruos suos
manducat autem et bibat cum he
bris ueniet dn̄s serui illius in die
qua non sperat et hora qua igno
rat et diuidet eum partemque
eius ponet cum hypochritis illic erit
fletus et stridor dentium

Tunc simile erit regnum celorum
XV decem uirginibus quae accipien

tes lampades suas exierunt autem
obiam sponso et sponsae quinq:
ex eis erant fatuae et quinque pr
dentes sed quinq: fatuae non sum
pserunt oleum secum acceptas lam
padibus :: Prudentes uero acci
perunt oleum in uassis suis cum
lampadibus suis moram autem
faciente sponso dormitauerunt
omnes et dormierunt. Me
dia autem nocte clamor factus est
Ecce sponsus uenit exite obuiam ei
Tunc surrexerunt omnes uirg
nes illae et ornauerunt lam
pades suas fatuę autem sapien
tib: dixerunt date nobis de oleo
uestro quia lampades nostrae

extinguntur · Responderunt
prudentes dicentes ne forte non
sufficiat nobis et uobis · Ite pu
tius ad uendentes et emite uobis
Dum autem irent emere uenit
sponsus et quae paratae erant
intrauerunt cum eo ad nuptias
et clausa est ianua · Nouissime
autem uenerunt et reliquae uir
gines dicentes dn̄e dn̄e aperi nobis
At ille respondens ait A
men dico uobis nescio uos · Uig
late itaque quia nescitis horam
neque diem · Quo dn̄s uenturus sit
Sicut enim homo peregre pro
ficiscens uocauit seruos
suos et tradidit illis bona sua

Et uni dedit .u. talenta alii duo
alii autem unum . Et unicuique
secundum propriam uirtutem
et profectus est statim . Abiit autem
qui quinque talenta acciperat
et operatus est in eis . Et lucratus
est alia quinque . similiter . Et qui
.ii. acciperat lucratus est alia duo
Qui autem unum talentum acci
perat abiens fodit in terra
et abscondit pecuniam dñi sui .
Post multum uero temporis ue-
nit dñs seruorum illorum et
possuit rationem cum eis . Et ac
cedens qui quinque talenta ac
aperat . Obtulit alia quinque
talenta dicens dñe .u. talenta

dedisti mihi· Ecce alia quinque su
per lucratus sum Et ait illi dominus eius
euge serue bone et fidelis quia
super pauca fidelis fuisti super
multa te constituam intra in gau
dium domini tui ::

Et accessit qui duo talenta
acceperat· Et ait domine duo
talenta tradidisti mihi :: Ecce
alia duo superlucratus sum
Et ait illi dominus eius :: Euge serue
bone et fidelis quia super pau
ca fuisti fidelis super multa te
constituam intra in gaudium domini tui
Accedens autem et qui unum
talentum acceperat Ait domine
scio quia homo durus es et

metas ubi non seminiasti :: et con
gregas ubi non sparsisti et timens
ego abii et abscondi talentum tuum
in terra ecce habes quod tuum est
Respondens autem dominus eius
dixit ei serue male et piger scie-
bas quia ego meto ubi non semino
et congrego ubi non sparsi
Oportuit ergo te committe-
re pecuniam meam nummu
laris et ueniens ego recepissem
utique cum usuris quod meum est
Tollete itaque ab eo tallentum
et date ei qui habet x talenta
Omni enim habenti dabitur
et habundabit ei autem
qui non habet et quod uidetur

habere auferetur ab eo ·
Nutilem autem seruum eicite
foras in tenebras exteriores
ubi erit fletus et stridor dentium
Cum autem uenerit filius homi
nis in maiestate sua et omnes
angeli cum eo tunc sedebit super
sedem maiestatis suae · et con
gregabuntur ante eum omnes
gentes terrae · et separabit eos
ab inuicem sicut pastor segregat
oues ab haedis · et statuet
quidem oues a dextris suis
haedos autem a sinistris ·
Tunc dicet rex his qui a dextris
eius erunt uenite benedicti
patris mei possidete regnum

paratum uobis a constitutione mund
Esurini enim et dedistis mihi man
ducare Sitiui et dedistis mihi bi
bere Hospes eram et collegis
tis me Nudus eram et operu
istis me Infirmus et uisitastis
me In carcere fui et uenistis
ad me Tunc respondebunt
ei iusti dicentes dñe quando te ui
dimus essurientem et pauimus te
Aut sitientem et dedimus tibi
potum quando autem te uidimus
hospitem et colligimus te
Aut nudum et cooperuimus te
Aut quando te uidimus infirmum
uel in carcere et uenimus ad te
Et respondens rex dicet illis

Amen dico uobis quamdiu fecistis
uni ex his minimis fratribus meis
mihi fecistis unt
Tunc dicet his qui a sinistris eius er
Discedite a me maledicti in ignem
aeternum qui praeparatus est dia
bulo et angelis eius. Esurii enim
et non dedistis mihi manducare.
Sitiui et non dedistis mihi bibere.
Hospes eram et non collegistis me.
Nudus eram et non operuistis me.
Infirmus et in carcere et non ui-
sitastis me
Tunc respondebunt et ipsi dicen
tes domine quando te uidimus esu
rientem aut sitientem aut hos
pitem aut nudum aut in

firmum uel in carcere et non ministraui
mus tibi. Tunc respondebit illis
dicens. Amen dico uobis quam
diu non fecistis uni ex his fratrib;
meis minimis ambulantibus in no
mine meo mihi nec fecistis.
Et ibunt hii in supplicium aeternum.
Iusti autem in uitam aeternam.
Et factum est cum consummas
set ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis.
Scitis quia post biduum pascha
fiet et filius hominis trade
tur ut crucifigatur.
Tunc congregati sunt principes
sacerdotum et seniores po
puli in atrium principis sacerdo
tum

quidicebatur caiphas & consilium
fecerunt ut ihm dolo tenerent &
occiderent dicebant autem non in
die festo ne forte tumultus fieret
in populo :
Cum autem esset ihs in bethania
in domu simonis leprosi ac
cessit ad eum mulier habens ala
bastrum unguenti pretiosi &
effudit super caput eius recum
bente ipso : Videntes autem dis
cipuli eius indignati sunt dicentes
ut quid perditio haec potuit enim
hoc uenundari pretio magno
& dari pauperibus : Sciens au
tem ihs ait illis quid molesti es
tis mulieri bonum opus operata

est nunc · semper pauperes habe-
bitis uobiscum me autem non sem-
per habebitis
Mittens enim haec unguentum
hoc in corpus meum ad sepeliendum
me · fecit
Amen dico uobis ubicumque ·
praedicatum fuerit hoc
euangelium in toto orbe · narrabitur ·
Et quod fecit haec in memoriam
ipsius
Et abiit unus de duodecim
ad principes sacerdotum
qui dicitur Iudas Scarioth
Et ait illis quid uultis mihi
dare · et ego uobis eum tradam ·
Et illi constituerunt · ei xxx ·

argenteos · Et exinde quaerebat
oportunitatem ut eum traderet
Prima autem die azemorum
accesserunt discipuli ad ihm
dicentes ubi uis paremus tibi man
ducare pascha
At ihs dixit ite in ciuitatem
ad quendam et dicite ei magis
ter dicit tempus meum prope est
Apud te facio pascha cum dis
cipulis meis · Et fecerunt dis
cipuli sicut praecipit illis ihs
Et parauerunt pascha
Uespere autem facto discum
bebat cum xii discipulis suis
Et edentib: illis dixit Amen
dico uobis quia unus

uestrum me tradet.

Et contristati sunt ualde et coeperunt singuli dicere numquid ego sum domine. At ipse respondens ait qui intinguit mecum manum in parabside hic me tradet. Filius quidem hominis uadit sicut scriptum est de eo.

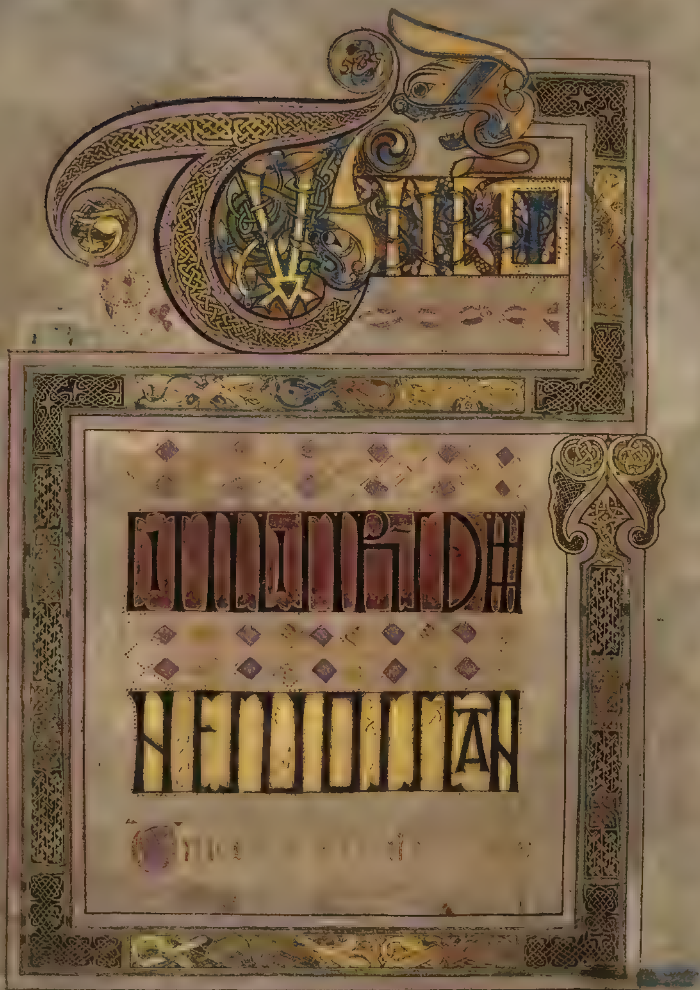
Uae autem homini illi per quem filius hominis tradetur.

Bonum erat ei si non natus fuisset homo ille.

Respondit autem Iudas qui tradidit eum et dixit ei numquid ego sum rabbi. Ait illi ihs tu dixisti.

Cenantibus autem eis accepit
ihs panem et benedixit ac
fregit dedit que discipulis suis
dicens accipite edite ex hoc omnes
hoc est enim corpus meum quod
confringetur pro saeculi uita
Et accipiens calicem gratias
egit et dedit illis dicens
bibite ex hoc omnes hic est enim
sanguis meus noui testamenti
qui effundetur pro uobis et pro
multis in remisionem peccatorum
Dico autem uobis quia non bi
bam amodo de hoc genimine uitis
usque in diem illum quo illud
bibam uobiscum nouum in regno
patris mei

Et ymno dicto
exierunt
in montem oliueti:

114v

dalum patiemini in me · in ista nocte ::
Scriptum est enim percutiam pas
torem et dispergentur oves gregis
Postquam autem resurrexero
praecedam vos in galileam ::
Respondens autem petrus ait illi
Et si omnes scandalizati
fuerint in te · ego numquam scan
dalizabor. ait illi ihs amen dico
tibi quia in hac nocte · ante · quam
gallus cantet · ter me · negabis
Ait illi petrus etiam si oportu
erit me · mori tecum non te ·
negabo :: Similiter et omnes dis
cipuli dixerunt
Tunc venit ihs cum illis in villam
quae · dicitur gethsamani ::

Dixit discipulis suis sedete
hic donec uadam illuc ora
rem et adsumpto petro et duobus
filiis zebedaei coepit contris
tari et maestus esse
Tunc ait illis tristis est anima mea
usque ad mortem sustenete
hic et uigilate mecum
Et progresus pusillum procedit
in faciem suam orans et
dicens pater mi si possibile est
transeat a me calix iste
Uerumtamen non sicut ego uolo
sed sicut tu uis
Et uenit ad discipulos suos et
inuenit eos dormientes et
dicit petro sic non potuistis una

horamuigilare · mecum · Uigilate · et
orate ut non intretis intemptationem
Sps quidem promptus est
caro uero infirma
Iterum secundo abiit et orauit
dicens pater mi si non potest
hic calix transire · ame · nisi illum
bibam fiat uoluntas tua · et ue
nit iterum et inuenit eos dormientes
Erant enim oculi eorum gra
uati · et relictis illis iterum abiit
et orauit tertio eundem sermo
nem dicens
Tunc uenit addiscipulos suos
et dicit illis dormite · iam
et requiescite · ecce · adpropin
quauit hora · et filius hominis

rum
traditur in manus hominum peccato

Surgite eamus ecce ad propin
quavit qui me tradet

Adhuc eo loquente ecce iudas
unus ex duodecim venit et
cum eo turba multa cum gladiis
et fustibus missi a principib: sa
cerdotum et seniorib: populi

Qui autem tradidit eum dedit
eis signum dicens

Quemcumq: osculatus fuero
ipse est tenete eum

Et confestim accedens ad ihm
dixit ave rabbi et osculatus
est eum dixitq: illi ihs ad quod
venisti amice. fac. Tunc acces
serunt et manus inieceerunt

ihm & tenuerunt eum

Et ecce unus ex his qui erant
cum ihu extendens manum
exemit gladium suum et percussit
seruum principis sacerdotum. Et
amputauit auriculam eius

Tunc ait illi ihs conuerte gladi
um tuum in locum suum om
nes enim qui acceperunt gladium
in gladio peribunt an putas quia
non possum me rogare patrem
meum ut exhibere mihi modo plus
quam xii legiones angelorum. Quo
modo ergo implebuntur scripturae
quia si oportet fieri

In illa hora dixit ihs turbis tā
quam ad latronem uenistis

cum gladiis et fustibus conpraehen
dere me. Cotidie autem apud vos
sedebam in templo docens et
non me tenuistis.
Hoc autem totum factum est
ut implerentur scripturae
prophetarum
Tunc discipuli eius omnes re
licto eo fugerunt.
At illi tenentes ihm duxerunt
ad caiphan principem
sacerdotum ubi scribae et seni
ores convenerunt.
Petrus autem sequebatur eum
a longe usque in atrium
principis sacerdotum et ingre
sus.

intro sedebat cum ministris ut uideret
finem rei

Principes autem sacerdotum
et omne concilium quaerebant
falsum testimonium contra ihm ut
morti traderent eum et non inuene-
runt et cum multa falsi testes ac
cessisent non inuenerunt in eum
quicquam

Nouissime autem uenerunt
duo falsi testes et dixerunt
hic dixit possum distruere hoc
templum dī et post triduum reae-
dificabo illud

Et surgens princeps sacerdotum
ait illi nihil respondens ad ea
quae isti aduersum te

testificantur : ihs autem tacebat

Et princeps sacerdotum ait illi

adiuro te per dm̄ uiuum ut dicas

nobis si tu es xp̄s filius dī uiui

Dicit illi ihs tu dixisti do

Verumtamen dico uobis amo

uidebitis filium hominis se

dentem ad dextris uirtutis [illegible]

Et uenientem in nubibus caeli :·

Tunc princeps sacerdotum

scidit uestimenta sua dicens

blasphemauit quid adhuc egemus

testibus

Ecce nunc audistis blasphemiam

eius quid uobis uidetur :· At

illi respondentes dixerunt reus

est mortis :·

Tunc expuerunt in faciem eius et
colophis eum ceciderunt alii
autem palmas dederunt in faciē
eius dicentes profetiza nobis xpē
quis est qui te percussit

Petrus autem sedebat foris
in atrio· et accessit ad eum
una ancella dicens· et tu cum ihū
galileo eras at ille· negavit corā
omnib: dicens nescio quid dicis·

Exeunte· autem illo ianuam
vidit eum alia ancella· et ait
eis qui ibi erant· et hic erat cum
ihū nazareno· et iterum negavit
cum iuramento dicens quia non novi
hominem· et post pusillum ac
cesserunt· qui ibi stabant· et

dixerunt petro uere · et tu ex illis
es nam et loquella tua manifestum
te facit · Tunc coepit detestari
et iurare quia non nouisset homi
nem et continuo gallus cantauit ·
Et Recordatus est petrus uer
bi ihu quod dixerat prius
quam gallus cantet ter me nega
bis et egresus foras amarissime
fleuit
·vii· Mane autem facto consilium
fecerunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi
aduersus ihm ut eum morti trade
rent et uinctum adduxerunt eum
Et tradiderunt pontio pilato
praesidi

Tunc iudas uidens quia eum tradi-
dit quia damnatus est
Paenitentia ductus retulit xxx
argenteos principib: sacerdotum
& seniorib: dicens peccaui tra-
dens sanguinem iustum ad uidebis:
At illi dixerunt quid ad nos tu
& proiectis argenteis in templo
recessit & abiens laqueo se
suspendit
Tunc autem princeps sacerdo-
tum acceptis argenteis dixe-
runt non licet eos mittere in cor-
ban quia praetium est sanguinis
Consilio autem facto emerunt
ex illis agrum figuli in saepultu-
ram perigrinorum propter hoc

uocatusestagerille acheldemach
quodestagersanguinis usque in
inhodiernum diem
Tunc impletumest quod dictum
est perprofetam hieremiam
dicentem· Etacciperunt xxx ar
genteos praetium adpraetiati
quodadpraetiaueruntafiliis isra
hel· Etdederunt eos inagrū
figuli· sicut constituit mihi dns·
Ihs autem stetit ante praesi
dem Etinterrogauit eum prae
sis dicens tues rexiudeorum
Dicit ihs tudicis Etcumaccus
saretur aprincipib: sacerdo
tum: Etsenioribus nihil respondebat
Tunc dicit ei pylatus nonaudis

quanta aduersum te testimonia

Et non respondit ei ad ullum uerbū
ita ut miraretur praeses multum

Per diem autem sollemnem
consuerat praeses dimitte
re populo unum uinctum quem
uoluissent

Habebant autem uinctum insig
nem qui dicebatur barabbas
congregatis ergo illis dixit pilatus
quem uultis dimittam uobis barra
bam an iesum qui dicitur xp̄s sciebat
enim quod propter inuidiam tra
didissent eum

Sedente autem illo pro tribuna
li missit ad eum uxor eius
dicens nihil sit tibi et iusto illi mul

enim passus sum odie per uisum
propter eum

Principes autem sacerdotum
et seniores persuaserunt po
pulis ut peterent barban ihm ue
ro perderent

Respondens autem praesis ait
illis quem uultis uobis de duobus
dimitti at illi dixerunt barabban

Dicit illis pilatus quid igitur
faciam de ihu qui dicitur xps.

Dicunt omnes crucifigatur

Ait illis praeses quid enim
mali fecit. At illi magis clama
uerunt dicentes crucifigatur.

Uidens autem pilatus quia
nihil proficeret sed magis

tumultus fieret accepta aqua la
uit manus coram omni populo di
cens ego innocens sum a sanguine
iusti huius uos uideritis
Et respondit uniuersus po
pulus dixit sanguis eius
super nos et super filios uestros
Tunc dimissit illis barabban ihm
uero flagillatum tradidit eis
ut cruci figeretur
Tunc milites praesidis suscipi
entes ihm in praetorio congre
gauerunt ad eum uniuersum cho
ortem et exeuentes eum induerū
nt tonicam purpuream
Et clamidem coccineam circum
dederunt ei et plectantes coronā

despinis inpossuerunt supercaput
eius etharundinem indexteram
eius etgenu flexo inludebant ante
eum dicentes auerex iudeorum
Et expuentes ineum acciperunt
harundinem etpercutie-
bant caputeius · Et postquam
inluserunt eum etexuerunt eū
clamidem etinduerunt eum uesti
mentis suis etduxerunt eum
utcrucifigerent
Exeuntes autem inuenerunt
hominem cyren eum uenien
tem inobiam sibi simonem nomine
hunc angarizauerunt uttollere
crucem suam
Et uenerunt adlocum quidi

catur golgotha quod nominatur
caluariae locus
Et dederunt ei bibere uinum cum
felle mixtum et cum gustasset
noluit bibere
Postquam crucifixerunt eum
diuiserunt sibi uestimenta eius
sortem mittentes ut impleretur quod
dictum est per profetam dicentem
Diuiserunt sibi uestimenta mea
et super uestem meam misserunt
sortem et sedentes seruabant eum
Et inpossuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam
hic est rex iudeorum

unus a dextris et unus a sinistris.
Praeter euntes autem blasphe-
mabant eum mouentes capita
sua et dicentes ua · qui distruebas
templum di et in triduo reaedificas
illud salua autem te ipsum si filius
di es discende nunc de cruce
Similiter et principes sacerdotum
inludebant eum cum scribis
et senioribus dicentes alios saluos
fecit · Se ipsum non potest sal-
uum facere si rex israhel est dis
cendat nunc de cruce · et crede-
mus ei · Confidit in dño et nunc li
berat eum si uult dixit enim quia di
Filius sum

Id ipsum autem et latrones qui
crucifixerant cum eo inpro
perabant ei · Et postquam cruci
fixus est

A sexta hora tenebrae factae
sunt super uniuersam terram
usque ad horam nonam ·

Circa autem horam nonam cla
mauit ihs uoce magna dicens
heli · heli · lab asabacthani ·

Hoc est ds ds meus quare me
dereliquisti quidam autem illic
stantes et audientes dicebant
heliam uocat iste

Et continuo occurrens unus
ex illis acceptam spongiam
impleuit acceto et inposuit

arundini et dabat ei bibere ·:·
Ceteri uero dicebant sine uide-
amus an ueniat helias et libe-
raret eum. Alius autem accepta
lanceam pupungit latus eius et
exiit aqua et sanguis ·:·
Ihs autem iterum exclamans uo
ce magna emisit spm ·:·
Et ecce uelum templi scisum
est in duas partes a summo
usque deorsum et terra mota
est et petrae scisae sunt et mo
numenta apertae sunt ·:· et mul
ta corpora scorum dormientium
surrexerunt et exeuntes demonu
mentis ·:· Post resurrectionem
eius uenerunt in scam ciuitatem et [illegible]

apparuerunt

Centorio autem et qui cum eo
erant custodientes ihm̄ uiso
terrae motu et his quae fiebant
timuerunt ualde dicentes uere
dī erat filius iste

Erant autem ibi mulieres mul
tae a longe uidentes quae
secutae fuerant ihm̄ a galilea
ministrantes illi. Inter quas erat
maria magdalenae et maria
iacobi et ioseph et mater filio
rum sebedei

Cum autem sero factum esse
uenit quidam homo diues
ab arimathia nomine ioseph
qui et ipse discipulus erat ihū

Hic accessit ad pylatum et petit
corpus ihu. Tunc pelatus iussit
dari corpus
Et accepto corpore ihu inuo
luit illud in sindone mundae et
possuit eum in monumento suo
nouo quod excederat in petra
Et aduoluit saxum magnum et
ostium monumenti et abiit
Erat autem ibi maria magda
lenae et altera maria sedin
tes contra saepulchrum
Altera autem die quae est
post parasceuen conuene
runt principes sacerdotum et
pharissei ad pelatum dicentes dne
Recordati sumus quod seductor ille

dixit adhuc uiuens post tertium
diem resurgam ∴ Iube ergo custodi
ri saepulchrum usque in diem
tertium · Ne forte ueniant disci
puli eius et furentur eum et di
cant plebi surrexit a mortuis ∴
Et erit nouissimus error peior
priore · ait illis pilatus habitis
milites ite custodite sicut scitis
illi autem abeuntes cum custodibus
munierunt sepulchrum signan
tes lapidem et discesserunt ∴

XXVIII

VESPERE AUTEM sabbati quae lucescit
in prima sabbati uenit maria
magdalene et altera maria uide-
re sepulchrum et ecce terrae mo-
tus factus est magnus angelus
enim dni de caelo discendit et ac
cedens reuoluit lapidem et sede-
bat super eum · Erat autem as
pectus eius sicut fulgor et uesti
mentum eius candidum sicut nix ·
Prae timore autem eius exterri
sunt custodes · et facti sunt uelut
mortui ·

Respondens autem ang

[illegible]

quod [illegible] quinquaginta [illegible]

[illegible] uenire

Et [illegible] possessio [illegible]

Et [illegible] discipulis eius qui

surrexit [illegible] Et [illegible]

[illegible] s magdalen[illegible] signis

[illegible]

[illegible] cum

[illegible] Et [illegible] magis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] s [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

q[illegible]dam de custodibus uenerunt in ciuitatem

Et adnuntiauerunt principib; sacerdotum

omnia quae facta fuerant. Et congregati

cum senioribus consilio accepto pecuniam

copiosam dederunt militibus dicentes dica

te quia discipuli eius nocte uenerunt

Et furati sunt eum nobis dormientibus

Et si hoc auditum fuerit a praeside nos

suadebimus ei Et securos uos faciemus.

At illi accepta pecunia fecerunt sicut

edocti. Et diuulgatum est uerbum istud apud

iudeos usque in hodiernum diem.

Undecim autem discipuli eius abierunt

in galileam in montem ubi constituerat illis

ihs. Et uidentes eum adorauerunt quidam

autem dubitauerunt. Et accedens

ihs locutus [illegible] dicens [illegible]

filii di sicut scriptum est in esaia prophe-
ta ∴ Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui praeparabit
uiam tuam ante te ∴ am dni
Uox clamantis in deserto parate ui
rectas facite semitas eius ∴ Et prae
Fuit iohannis in deserto baptizans
dicans baptismum p aenitentiae in
remissionem peccatorum ∴ Et egredi
ebatur ad illum omnis iudaeae regio · Et
hierusolimitae uniuersi · Et baptizaban
tur ab illo in iordane flumine · confiten
tes peccata sua ∴
Et erat iohannis uestitus pellis came
li Et zonam pelliciam circa lumbos
suos ∴ Et lucustas et mel siluestre ede
bat Et praedicabat dicens ∴ Uenit

fortior me post me cuius non sum dignus
procumbens soluere corrigiam calcia-
mentorum eius. Ego baptizaui uos in
aqua ille uero baptizabit uos in spu sco.
Et factum est in diebus illis uenit
ihs a nazareth galilaeae. Et baptizatus
est in iordane ab iohanne. Et statim
ascendens de aqua uidit apertos caelos
et spm tamquam columbam discenden-
tem et manentem in ipso. Et uox fac-
ta est ad eum de caelis tu es filius meus
dilectus in te bene conplacui
Et statim sps expellit eum in desertum
Et erat abi xl diebus et xl noctibus et tem-
ptabatur a satana. bant ei
Eratque cum bestis et angeli ministra
Postquam autem traditus est iohannes

131

uenit ihs in galileam cens quoni
Praedicans euangelium regni dī et di
am inpletum est tempus et adpropin
quauit regnum dī :: penitemini et credite
euangelio et praeteriens secus mare
galileae uidit simonem et andream
fratrem eius mittentes retia in mare
Erant enim piscatores ::
Et dixit eis ihs uenite post me et faci
am uos fieri piscatores hominum
et protenus relictis retibus secuti sunt eum ::
Et progresus inde pussillum uidit
iacobum zebedei et iohannem fratrem
eius :: et ipsos innaui conponentes retia ::
et statim uocauit eos et relicto patre
suo zebedeo innaui cum mercennariis se
cuti sunt eum :: Et ingrediuntur

capharnaum et statim sabbatis ingresus
in sinagogam docebat eos
Et stupebant super doctrinam eius
Erat enim docens eos quassi potestatē
habens et non sicut scribae
Et erat in sinagoga eorum homo in
spu in spu inmundo Et exclamauit
dicens quid nobis et tibi ihu nazarenae
uenisti perdere nos scio qui es scs di
Et comminatus ei ihs dicens obmutesce
Et exiit sps immundus discerpens eum
sps inmundus Et exclamauit uoce mag
na exiuit ab eo Et mirati sunt omnes
ita ut conquirerent inter se dicentes quid
nam est hoc quae doctrina haec noua
est quia in potestate est et spiritibus
inmundis inperat et obediunt ei Et

processit rumor eius statim in omnem
regionem galileae. uenerunt in
Et protenus egredientes de sinagoga
domum simonis et andreae cum iacobo
et iohanne. discumbebat autem socrus
simonis febricitans et statim dicunt ei
de illa. et accedens eleuauit eam adpre-
hensa manu eius. et continuo dimisit
eam febris et ministrabat eis.
Uespere autem facto cum occidisset
sol adferebant ad eum omnes male
habentes uaris langoribus et demonia
habentes. Et erat omnis ciuitas con
gregata ad ianuam et curauit multos
qui uexabantur uaris languoribus et
demonia multa eiciebat eum
Et non sinebat loqui ea quia sciebant

Et deluculo ualde surgens egresus
abiit in desertum locum ibique orabat
Et persecutus est eum simon et qui cum
illo erant. Et cum inuenissent eum et
dixerunt ei quia omnes querunt te. Et
ait illis ihs eamus in proximos uicos
Et ciuitates ut et ibi praedicem adhoc enī
ueni. Et erat praedicans in sinagogis
eorum. Et omni galileae et demonia
eiciens deprecans
Et uenit ad eum laeprosus quidam
eum et genuflexu dixit dne si uis potes me
mundare. Ihs autem misertus est eius
extendit manum suam et tangens eum
Et ait illi uolo mundare. Et cum dixisset
statim discessit ab eo laepra. Et mun-
datus est. Et conspiciens eum ihs autem

uultuerat eum :· Et comminatus est ei
ſtatim et eiecit illum et dicit ei uide nemini
dixeris · Sed uade ostende te principibus
sacerdotum et offer pro emundatione
tua donum quod praecepit moyses in tes
timonium illis :· ·
Et ille egresus coepit praedicare
et deffamare sermonem · Ita ut iam
non possit manifeste introire in ciuita
tem sed foris in desertis locis esse · Et
conueniebant ad eum undique
Et iterum intrauit cafarnaum
post dies et auditum est quod in domu
esset · Et conuenerunt multi ita
ut non caperet domus : Neque ante ad
ianuam et loquebantur eis uerbum Et
uenerunt ferentes ad eum paraliti

cum quiaquattuor portabatur. Et cum
non possent offerre eum illi prae turba
nudauerunt tectum ubi erat ihs. Et pa
tefacientes summisserunt grabattum
in quo paralyticus iacebat. Et cum uidis
set ihs fidem illorum ait paralytico
fili dimittuntur tibi peccata tua
Erant autem illic quidam de scri
bis sedentes et cogitantes in cordib:
suis dicentes quid hic sic loquitur blas
femat quis poterit dimittere peccata
nisi solus ds quo statim cognito ihs spu suo
Quia sic cogitarent intra se dixit illis
quid ista cogitatis in cordibus uestris
quid est facilius dicere paralytico dimit
tuntur tibi peccata tua. Aut dicere sur
ge et tolle grabattum tuum et ambula

in domum tuam · Ut autem sciatis quia
filius hominis habet potestatem in ter
ra dimittendi peccata : ait paralitico
tibi dico surge et tolle grabattum tuum
et uade in domum tuam ·:· Et statim
ille surrexit et sublato grabatto · a
biit coram omnibus ita ut mirarentur
omnes et honorificarent dnm dicen
tes quia numquam sic uidimus ·:·
Et egresus est rursus ad mare et om
nes turbae quae ueniebant ad eum
et docebat eos et cum praeteriret ui
dit leuin alfei sedentem ad teloneum ·:·
eum
et ait illi sequere me · et surgens secutus est
Et factum est cum accumberet in do
mu illius multi puplicani et peccatores
simul discumbebant cum ihu et discipu

lis suis ⁘ Erantenim multaquisegue-
bantureum· Etscribae· Etpharisei uide
tes quiamanducaret cumpeccatorib:
Etpuplicanis dicebant discipulis eius
Quarecumpeccatoribus Etpuplica
nis manducat Etbibit magister
uester
hocaudito ihs ait illis nonnecesse
habent sanimedico sedquimale
habent nonenimueni uocare iustossed
peccatores ⁘ Eterant discipuli iohan
nis Etfarissaei ieiunantes Etueniunt
Etdicunt illi curdiscipuli iohannis Et
farisseorum ieiunant Tuiautem dis
cipuli nonieiunant Etait illis ihs num
quidpossunt filii sponsi quandiu spon
sus cumillis est ieiunare quantotem

135

pore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare :· Venient autem di
es cum auferetur ab eis sponsus
Et tunc ieiunabunt in illis diebus ne
mo enim adsumentum conmessuram
panni rudis adsuit uestimento ueteri
Alioquin aufert subplementum nouum
a ueteri et maior scissura fit. Et nemo
mittit uinum nouellum in utres ueteres
Alioquin disrumpit uinum nouum
utres et effunditur uinum et utres pe
ribunt sed uinum nouum in utres nouos
mitti debet et utraque seruantur
Et factum est iterum cum sabbatis
ambularet ihs per sata discipuli eius
coeperunt praegredi et uellere spicas
Farissei autem dicebant ei ecce quid faci

unt discipuli tui sabbatis quod non licet
eis facere. Et ait illis numquam legistis qu
id fecerit dauid quando necessitatem
Habuit et essurit ipse et qui cum eo
erant quomodo intrauit in domum
dī sub habiathar principe sacerdotum
Et panes propossitiones manducauit
quos non licebat eis manducare nisi so
lis sacerdotibus Et dedit his qui cum
eo erant
Et dicebat eis sabbatum propter
hominem factum est et non homo prop
ter sabbatum itaque dn̄s est filius
hominis etiam sabbati. Et introiuit ite
rum in sinagogam. Et erat ibi hom
habens manum aridam et obserua
bant eum sabbatis si curaret. ut accus

sarent eum :: Et ait homini habenti
manum aridam surge in medium Et dicit
eis licet sabbatis benefacere an male :
Animam saluam facere an perdere.
At illi tacebant Et circumspiciens eos
cum ira . contristatus est super caecita
tem cordis eorum Et dicit homini exten
de manum tuam Et extendit Et restitu
ta est manus illius :
Exeuntes autem statim farissei cum
herudianis consilium faciebant ad
uersus eum quomodo eum perderent
Et ihs cum discipulis suis secessit ad mare
Et turba multa a galilea Et iu
dea . secuta est eum Et ab hieru
solimis Et ab iduminea . Et trans iorda
nen Et qui circa tyrum Et sidonem multi

tudo magna

Audientes quae faciebat uenerunt
ad eum· Et dixit discipulis suis ut naui
cula sibi deseruirent propter turbam ne
comprimerent eum multos enim sana
bat ita ut inruerent in eum ut illum tan
gerent quotquot habebant plagas
Et sps inmundi cum illum uidebant pro
cedebant ei

Et clamabant dicentes tu es filius
di et uehementer comminabatur eis ne
manifestarent illum

Et ascendens in montem uocauit
ad se quos uoluit ipse· Et uenerunt
ad eum et fecit ut essent xii· Cum illo
Et ut mitteret eos praedicare· Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates

et eiciendi demonia. Et ut circum euntes
praedicarent euangelium
Et inpossuit simoni nomen petrum
et iacobum zebedei et iohannem
fratrem iacobi et inpossuit eis nomina
bo arnergis quod est filii tonitrui. Et
andream et filippum et bartholome-
um et mattheum et thomam et iacobum
alphei et thatheum et simonem canna
neum et iudam scarioth qui tradidit eum
Et uenerunt ad domum et conuenit
iterum turba ita ut non possent neque
panem manducare. Et cum audissent
sui exierunt tenere eum dicebant enim
quoniam in furorem uersus est. et expd
uit
Et scribae qui ab hgerusolimis dis

cenderent dicebant quia beel zebul
habet et quia in principe demoniorum
eicit demonia
Et conuocatis eis in parabulis dice-
bat eis quomodo potest satanas sata
nan eicere et si regnum in se diuidatur
non potest stare regnum illud et si do
mus super se met ipsam dispertiatur
non potest domus illa stare et si sata
nas consurrexit in se met ipsum disper
tiatus est et non potest stare sed finem
habet nemo potest uassa fortis ingre
sus in domum diripere nisi prius fortem
alliget et tunc domum eius diripiet
Amen dico uobis quoniam omnia
dimittentur filiis hominum pec
cata et blasfemiae quibus blasfema

uerunt quiautem blasfemauerit in spū
scm̄ non habet remisionem in aeternum
Sed reus erit aeterni delicti quoniam
dicebant spm̄ inmundum habet
Et ueniunt mater eius et fratres
eius et foris stantes miserunt ad
eum uocantes eum et sedebant circa eum
turbae et dicunt ei ecce mater tua et fra
tres tui foris quaerent te et respon
dens eis dixit quae est mater mea et
fratres mei et circumspiciens eos qui in cir
cuitu eius sedebant ait ecce mater mea
et fratres mei qui enim fecerit uolunta
tem dn̄i hic frater meus et soror mea
et mater mea est
Et iterum coepit docere ad mare
et congregata est ad eum turba

multa ita ut innauem ascens sederet in
mari et omnis turba circa mare sup(er)
terram erat et docebat eos in parabu
lis multa et dicebat illis in doctrina sua
Audite ecce exiit seminans ad semi
nandum · et factum est dum seminaret
aliud cecidit circa uiam et uenerunt
uolucres caeli et comederunt illud ·
aliud cecidit super petrosa ubi non ha
buit terram multam et statim exortu(m)
est quia non habebat altitudinem
terrae et quando exortus est sol estu
uit et eo quod non haberet radicem exa
ruit et aliud cecidit in spinas et as
cenderunt spinae et suffocauerunt
illud et fructum non dedit et aliud
cecidit in terram bonam et dabat fructu(m)

bonum ascendentem et crescentem et ad
ferebat unum xxx. et unum. lx. et unum.
c. et dicebat qui habet aures audiendi
audiat. et cum esset singularis inter
rogauerunt eum dicentes hii qui cum eo
erant cum duodecim parabulas et dice
bat eis uobis datum est nosse misteri
um regni di
Illis qui foris sunt in parabulis omnia
fiunt ut uidentes uideant et non uide
ant et audientes audiant et non intelle
gant ne quando conuertantur et dimittan
tur eis peccata. et ait illis nescitis para
bulam hanc et quomodo omnes para
bulas cognoscetis
Qui seminat uerbum seminat hii
sunt qui circa uiam ubi seminatur

uerbum etcumaudierint cumfestim uenit
satanas etaufert uerbum quodseminatum
tumest incordaeorum ethiisunt simili
ter quisimili super petrosa seminantur
quicumaudierint uerbum statim cumgau
dio accipiunt illud etnonhabent radicem
inse sedest temporalis sunt
Deinde ortatribulatione etpersecu
tione propteruerbum confestim scan
dalizantur. Etalii sunt quiinspinis
seminantur. hiisunt quiuerbum audi
unt eterumnae saeculi etdeceptio di
uitiarum etcircareliqua concupiscen
tiae introeuntes suffocant uerbum et
sine fructu efficiuntur. ethiisunt qui
supraterram bonam seminatisunt.
hiisunt quiaudiunt uerbum etsuscipi

unt et fructificant unum xxx et unum
lx et unum c.

Et dicebat illis numquid uenit lucer
na ut sub modio ponatur aut sub lecto
non ne ut supra candelabrum ponatur.

Non enim est aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est
occultum sed ut in palam ueniat. Si quis
habet aures audiendi audiat.

Et dicebat illis uidete quid audiatis
in qua mensura mensi fue
ritis remetietur uobis et adicietur uobis.

Qui enim habet dabitur ei et qui
non habet etiam quod habet aufe
retur ab illo.

Et dicebat sic est regnum caelorum
quemadmodum si homo iactat semen

interram & dormiat & exsurgat noc
te ac die & semen germinat & incres
cat dum nescit ille. ultro enim terra
fructificat primum herbam deinde
spicam deinde plenum frumentum in
spica & cum se produxerit fructus
statim mittit falcem quoniam adest

messis

Et dicebat cui adsimilabimus regnum
di aut cui parabulae conparabimus il
lud sicut granum sinapis quod cum se
natum fuerit in terra minus est omnib
seminibus quae sunt in terra. & cum semi
natum fuerit ascendit. & fit maius
est omnibus holeribus & facit ramos
magnos ita ut possint sub umbra eius
aves caeli habitare.

Et talibus multas parabulis loque-
batur eis uerbum prout poterant audi
re sine parabula autem non loqueba
tur
Seorsum autem discipulis suis dis
serebat omnia
Et ait illis in illa die cum sero esse
factum transeamus contra Et dimit
tentes turbam adsumunt eum ita
ut erat in naui Et aliae naues erant
cum illo Et facta est procella magna uen
ti Et fluctus mittebat in nauem ita ut
impleretur nauis Et erat ipse in
puppi supra ceruical dormiens Et excitant
eum Et dicunt ei magister non ad te per
tinet quia perimus Et exsurgens commi
natus est uento Et dixit mari tace Et

obmutesce et cessauit uentus et facta
est tranquilitas magna. et ait illis quid
timidi estis necdum habetis fidem et ti
muerunt magno timore et dicebant
ad alterutrum quis putas est iste
Quia et uentus et mare oboediunt ei
Et ueniunt trans fretum maris in regi
one gerasenorum et exeunti ei de naui
statim occurrit ei de monumentis hom
in spu inmundo qui domicilium habebat
in monumentis. et neque catenis iam
quisquam eum poterat ligare quia com
pedibus sepe et catenis uinctus disru
pisse catenas et conpedes comminu
isse et nemo poterat eum domare
Et semper nocte ac die in monumentis
et in montibus erat clamans et conci

deus se lapidibus uidens autem ihm a
longe cucurrit et adorauit eum et ex
clamans uoce magna et dixit quid mihi
et tibi ihu fili di summi adiuro te per
dm ne me torqueas dicebat enim illi
exi sps inmunde ab homine et inter
rogabat eum quid tibi nomen est et
dicit ei legio mihi nomen est quia mul
ta sumus et deprecabatur eum multaz
ne se expelleret extra regionem
Erat autem ibi circa montem grex por
corum magnus pascensium et depre
cabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut eamus in eos et concessit
eis statim ihs et exeuntes sps inmun
di introierunt in porcos et magno im
petu grex praecipitatus est in mare

ad duo milia suffucati sunt in mare
Qui autem pascebant eos fugerunt
et nuntiaverunt in civitatem et in agros
et egresi sunt videre quid esset fac
tum et venerunt ad ihm et viderunt
illum qui a demonio vexabatur se
dentem vestitum et sanae mentis et ti
muerunt et narraverunt illis qui vi
derant qualiter factum esset ei
qui demonium habuerat et de porcis
et rogare eum coeperunt ut disce
dere a finibus eorum
Cumque ascenderet in navem coe
pit illum deprecari qui demonio vex
atus fuerat ut esset cum illo et non
admissit eum sed ait illi vade in domum
tuam ad tuos et adnuntia illis quanta

14

uabi dns fecerit et misertus sit tui et habiit
et coepit praedicare in decapuli quan
ta sibi fecisset ihs et omnes mirabantur.
Et cum transcendisset ihs rursus in
naui transfretum conuenit turba mul
ta ad illum et erat circa mare. Et
uenit quidam de archisinagogis no
mine iarus et uidens eum procedit ad
pedes eius et deprecabatur eum multum
dicens: Quia filia mea in extremis est
ueni inponere manum super eam ut
salua sit et uiuat et habiit cum illo et
sequebatur eum turba multa et com
primebant illum. Et mulier quae
erat in profluuio sanguinis annis xii.
Et fuerat multa perpessa a complu
rimis medicis et erogauerat omnia sua.

nec quicquam profecerat sed magis de
terius habebat cum audisset de ihu uenit
in turbam retro et tetigit uestimentum
eius dicebat enim intra se quia si uel ues
timentum eius tetigero salua ero et con
festim siccatus est fons sanguinis eius.
Et sensit corpore quod sanata esset
a plaga et statim ihs cognoscens in semet
ipso uirtutem quae exierat de eo con
uersus ad turbam aiebat quis tetigit
uestimenta mea. Et dicebant ei disci
puli illius uides turbam conprimentem
te et dicis quis me tetigit et circumspe
ciebat ihs uidere eam quae fecerat hoc.
mulier autem timens et tremens sciens
quod factum esset in se uenit et pro
cedit ante eum et dixit ei omnem

ueritatem ille autem dixit ei filia fides tu
a te saluam fecit uade in pace et esto sana
a plaga tua adhuc eo loquente ueniunt
ab archisinagoga dicentes quia filia tua
mortua est quid ultra uexas magistrum
ihs autem uerbo quod dicebatur audito
ait archisinagogo noli timere tantum
modo crede et non admisit quemquam
sequi se nisi petrum et iacobum et iohan
nem fratrem iacobi et ueniunt in domum
archisinagogi et uidit tumultum et
flentes et heiulantes multum et ingres
sus ait eis quid turbamini et ploratis
puella non est mortua sed dormit
et inridebant eum ipse uero eiectis om
nibus adsumit patrem et matrem pu
ellae et qui secum erant et ingreditur

ubierat puella iacens & tenens manum
puellae ait illi thabitha cumi quod est
interpraetatum puella tibi dico surge
& confestim surrexit puella & ambu
labat erat autem annorum xii & ob
stupuerunt stupore maximo & praeca
pit illis uehimenter ut nemo id sciret
& dixit dari illi manducare

Et egresus inde habiit in patriam
suam & sequebantur illum
discipuli eius & facto sabbato coepit
in sinagoga docere & multa audientes
admirabantur in doctrina eius dicen
tes unde huic haec omnia & quae est
sapientia quae data est illi & uirtutes
tales quae per manus eius efficiuntur
nonne hic est fabri filius & mariae

frater iacobi et ioseph et iudae et simonis
nonne et sorores eius hic nobiscum sunt et
scandalizabantur in illo
Et dicebat illis ihs quia non est prope-
pheta sine honore nisi in patria sua et in
cognatione sua et in domu sua et non po-
terat ibi uirtutem ullam facere nisi pau-
cos infirmos inpossi tis manibus cura-
uit et mirabatur propter incredulita-
tem eorum docens
Et circumibat castellum circuitu
Et conuocauit duodecim et coepit
eos mittere binos et dabat eis
potestatem spiritum inmundorum et prae-
cipit eis ne quid tollerent in uia nisi uirgam
tantum non peram non panem neque
in zonas aes sed calciatos scandalis et ne

induerentur duabus tunicas

Et dicebat eis quocumque introieri-
tis in domum illic manete donec exeatis
inde

Et quicumque non receperint vos
nec audierint vos exeuntes inde
excutite pulverem de pedibus vestris in
testimonium illis

Et exeuntes illi praedicabant ut
poenitentiam agerent et demo-
nia multa iecebant et unguebant oleo
multos aegros et sanabant

Et audivit herodis rex manifes-
tum enim factum est nomen i-
eius et dicebat quia iohannis baptiza
surrexit a mortuis et propterea o-
perantur virtutes in illo alii autem

dicebant quia helias est alii uero dice-
bant profeta est quasi unus ex profetis
Quo audito herodis ait quem ego decol-
laui iohannem hic a mortuis surrexit
Ipse enim herodis missit ac tenuit
iohannem et uinxit eum in carcerem
propter herodiadem uxorem fratres
sui herodis autem insidiabatur illi et
uolebant eum occidere nec poterat he-
rodis enim metuebat iohannem sciens
eum uirum iustum et scm̄ et custodiebat
eum et audito eo quod multa faciebat
et libenter eum audiebat et cum dies
opor: tunus accedisset herodis natalis
sui caenam fecit principibus et tribunis
et primis galileae cumque introisset
filia ipsius herodiadis et saltasset
philippi fratris sui quia duxerat eam Dicebat enim iohannis herodi
non licet tibi habere uxorem

Et placuisset herodi simulque recumben
tibus rex ait puellae pete a me quod uis
et dabo tibi et iurauit illi multa quia quid
quid petieris dabo tibi licet dimedium reg
ni mei. Quae cum exisset dixit matri
suae quid petam et illa dixit caput io
hannis baptistae. Cumque introisset
statim cum festinatione ad regem petiuit
dicens uolo ut protinus des mihi caput
iohannis baptistae in disco. Et contris
tatus est rex propter ius iurandum et
propter simul recumbentes noluit
eum contristare sed misso speculatore
praecipit adferri caput eius in disco
Et decollauit eum in carcere et adtulit
caput eius in disco et dedit illud puel
lae et puella dedit matri suae

Quo audito discipuli eius uenerunt et tu-
lerunt corpus eius et possuerunt illud
in mon—ume—nto
Et conuenientes apostoli ad ihm
renuntiauerunt illi omnia quae egerant
et docuerant
Et ait illis uenite seorsum in deser-
tum locum et requiescite pussil-
lum erant enim qui ueniebant et redie-
bant multi et nec manducandi spatium
habebant
Et ascendens in nauim abierunt
in desertum locum seor- um et ui-
derunt eos abeuntes et cognuerunt
mu ta et pedestrae et de omnibus ciuita-
tibus occurrerunt illuc et praeuenerunt
eos et exiens uidit turbam multam ihs

Et misertus est super eos quia erant sicut
oues non habentes pastorem et coepit do
cere illos multa. Et cum iam hora multa
fieret accesserunt discipuli eius dicentes
Desertus est locus hic et iam hora prae
terit dimitte illos ut euntes in prox
imas uillas et uicos emant sibi cibos
quos manducent. Et respondens ait illis
date illis manducare. Et dixerunt ei
Euntes emamus de denariis ducentis pa
nes et dabimus eis manducare. Et dicit
eis ihs quot panes habetis ite et uidete.
Et cum cognouissent dicunt ei quinque
panes et duos pisces. Et praecepit illis
ut accumbere facerent omnes secundum
contubernia super uiri de fenum et dis
cumbuerunt in partes per centenos et

perquinquagenos· Etacceptis quinque pa
nibus Etduobuspiscibus intuens incaelum
benedixit Etfregit panes Etdedit discipu
lis suis utponerent anteeos Etduospisces
diuissit omnibus Etmanducauerunt om
nes Etsaturatasunt Etsustulerunt reli
quias fragmentorum duodecim cofinos
plenos Etdepiscibus· Erantautem quimã
ducauerunt quinquemilia uirorum
Et statim coegit discipulossuos as
cendere innauem utpraecederent
eumtrans fretum adbethsaidam dum
ipsedimitteret populum
Et cumdimississet eosabiit inmontem
orare
Et cumsero esset iamerat nauis
inmediomari Etipsesolusinterra.

Et uidens eos laborantes inremigando erat
enim uentus contrarius eis · Et circa quar
tam uigiliam noctis uenit ad eos super
amare · ambulans et uolebat praeteri
re · eos at illi ut uiderunt eum ambulan
tem supra mare · putauerunt fantasma
esse · Et exclamauerunt omnes enim eum
uiderunt et conturbati sunt et statim
locutus est cum eis et dixit illis confidite
ego sum et nolite timere ::
Et ascendit ad illos in nauem
et cessauit uentus et plus magis intra se
stupebant et mirabantur non enim
intellexerunt de panibus erat enim
cor illorum obcaecatum et cum trans
fretassent peruenerunt in terram
genesareth et adplicuerunt ::

Cumque egressi essent de naui continuo
cognouerunt eum uiri loci illius et percur
rentes uniuersam regionem illam cae
perunt in grabattis eos qui se male ha
bebant circumferre ubi audiebant eum
esse et quocumque introibat in uicos
uel in uillas aut ciuitates et in plateis po
nebant infirmos et deprecabantur eum
ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent
Et quotquot tangebant eum salui
fiebant

Et conuenerunt ad eum farisei
et quidam de scribis uenien
tes ab hierusolimis. Et cum uidissent
quosdam ex discipulis suis commoni
bus manibus id est non lotis mandu
care panes uituperauerunt farissei

enim et omnes iudei nisi crebro lauent
manus non manducant tenentes tradi
tionem seniorum et a foro nisi babtiza
rentur non comedunt et alia multa sunt
quae tradita sunt illis seruare baptis
mata calicum et orceorum et aera
mentorum et lectorum ::

Et interrogabant eum farissei
et scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditi
onem seniorum sed communibus mani
b: manducant panem at ille respon
dens dixit eis bene profetauit essaias
de uobis hypocritis sicut scriptum
est populus hic labis me honorat
cor autem eorum longe est a me inua
num autem me colunt docentes doctri nas

Et mandata hominum relinquentes enim
mandatum dī tenentes traditionem ho
minum baptismata urceorum et cali
cum et alia similia his facitis multa
Et dicebat illis bene inritum facitis man
datum dī ut traditionem uestram serue
tis moyses enim dixit honora patrem
tuum et matrem tuam et qui maledixerit
patri aut matri morte moriatur
Uos autem dicitis si dixerit homo pa
tri aut matri corban quod est donum
quodcumque ex me tibi profuerit et ul
tra non dimittitis eum quicquam facere
patri suo aut matri rescindentes uerbum dī
per traditionem uestram quam tradidis
tis et similia huiusmodi multa facitis
Et conuocans iterum turbam dicebat

illis audite me omnes & intellegite nihil
est extra hominem introiens in eum qu
od possit eum coinquinare sed quae
de homine procedunt illa sunt quae
communicant hominem si quis aures
habet audiendi audiat.

Et cum introisset in domum a tur
ba interrogabant eum discipu
li eius parabolam. Et ait illis sic et vos
inprudentes estis non intellegitis quia om
ne quod extrinsecus introiens in homi
nem non potest eum communicare
quoniam non introit in cor eius sed in ven
trem & in secessum exit purgans om
nes escas dicebat autem quoniam
quae de homine exeunt illa communi
cant hominem ab intus enim de corde

hominum cogitationes malae procedu
nt adulteria fornicationes humicidia
furta falsa testamonia avaritia nequi
tiae dolus inpudicitia oculus malus
blasfemiae superbia stultitia omnia
mala haec ab intus procedunt et com
moniant hominem :-

Et inde surgens habiit in finibus tyri
et sidonis et ingresus in domum neminem
voluit scire et non potuit latere mu
lier enim statim ut audivit de eo cuius
habebat filia spm inmundum intrauit
et procedit ad pedes eius Erat enim
mulier gentalis syro fenissa genere :-

Et rogabat eum ut demonium
eicere de filia eius qui dixit illi
sine prius saturari filios non est enim

bonum sumere panem filiorum et mit-
tere canibus. At illa respondit et di-
cit ei utique domine nam et catuli submen-
sa dominorum suorum comedunt
de micis puerorum. Et ait illi ihs propter
sermonem hunc uade exiit demonium
de filia tua. Et cum abisset ad domum
suam inuenit puellam iacentem supra
lectum et demonium exisse

Et iterum exiens de finibus tyri et
uenit per sidonem ad mare
galileae inter medios fines decapul-
leos et adducunt ei surdum et mudum
et deprecantur eum ut inponant
illi manum et adprehendens eum
de turba deorsum misit digitos suos
in auriculas eius et expuens tetigit lin-

guam eius & suspiciens in caelum & inge

muit & ait illi epphetha quod est aperire

& statim apertae sunt aures eius & solu

tum est uinculum linguae eius & loque

batur recte & praecepit illis ne cui di

cerent

Quanto autem eis praecipiebat tan

to magis plus praedicabant & eo

amplius admirabantur dicentes

Bene omnia fecit & surdos facit

audire & mutos loqui

In illis diebus iterum cum turba multa

esset nec haberent quod manduca

rent conuocatis discipulis ait illis mi

sereor super turbam istam quia ecce

iam triduo sustinent me nec habent

quod manducent & si dimisero eos ieiu

nos in domus suas deficient in uia quia
quidam ex eis de longe uenerunt

Et Responderunt ei discipuli sui un
de istos poterit quis hic saturare pani
bus in solitudine. Et interrogauit eos
quot panes habetis qui dixerunt ei sep
tem Et praecipit turbae discumbere
super terram Et accipiens septem panes
gratias agens fregit Et dedit discipu
lis suis ut adponerent et adposuerunt
turbae. Et habebant pisciculos paucos
Et ipsos benedixit Et iussit adponi illis
Et manducauerunt Et saturati sunt Et
sustulerunt quod superauerat de frag
mentis septem sportas plenas

Erant autem qui manducauerunt
quasi quattuor milia hominum

Et dimissit eos & iterum asc.endens
innauem cumdiscipulis suis uenit inpar-
tes dalmanutha
Et exierunt farissei ad eum & coepe-
runt conquirere cum eo quaeren
tes abillo signum de caelo temptantes
eum & ingemescens spiritu suo ait
Quid generatio ista signum quaerit
amen dico uobis non dabitur gene
rationi isti signum & dimittens eos as
cendit iterum innauem habiit trans
fretum & obliti sunt discipuli eius su
mire panes & nisi unum panem non
habent secum in naui
Et praecipiebat eis dicens· Uidete
& cauete a fermento farisseorum
& a fermento herodis

Et cogitabant ad alterutrum dicen
tes quia panes non habemus quo
cognito ihs ait illis quid cogitatis in cor
dibus uestris quia panes non habetis non
dum cognoscetis nec intellegitis adhuc
caecatum habetis cor uestrum oculos
habentes non uidentes aures habentes
non audientes nec recordamini quando
quinque panes fregi in quinque milia ho
minum et quot cofinos fragmentorum
plenos sustulistis dicunt ei xii · Quan
do et septem panes in iiii milia hominum
et quot sportas fragmentorum tulis
tis · Et dicunt ei septem Et dicebat eis quo
modo non dum intellegitis

Et ueniunt in bethsaidam et ad
ducunt ei caecum et rogabant

eum ut illum tangeret · et adpraehens
in manum caeci eduxit eum extra uicum
Et expuens in oculos eius inpossitis ma
nibus suis interrogauit eum si aliquid
uideret · Et aspiciens ait uideo homines
uelud arbores ambulantes deinde in
possuit manum super oculos eius Et
caepit uidere · Et restitutus est ita ut ui
deret clare omnia · Et missit eum in domū
suam dicens uade in domum tuam et si
in uicum introieris nemini dixeris
Et egresus est ihs̄ et discipuli eius
in castella cessare · pilippi et in uia in
terrogabat discipulos suos dicens eis
Quem me dicunt esse homines · qui
respondertunt illi dicentes iohannem
baptistam alii heliam alii uero heremi

aun quasi unum de profetis· tunc dicit illis·
uos uero quem me esse dicitis
Respondens petrus ait ei· tu es xps
Et comminatus est eis ne cui dicerent
de illo et coepit docere illos quia oportet
filium hominis multa pati et reprobari
a senioribus et a summis sacerdotibus
et scribis et occidi et post tres dies resur
gere· et palam uerbum loquebatur
Et adprachendens eum petrus coe
pit increpare· eum qui conuersus et ui
dens discipulos suos comminatus est
petro dicens uade retro me satanas qui
non sapis quae dei sunt sed quae sunt
hominum
Et conuocata turba cum discipulis
suis dixit eis si quis uult post me sequi

abnegat seipsum sibi et tollat crucem
suam et sequatur me. qui enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet
eam qui autem perdiderit animam
suam propter me et euangelium sal
uam eam faciet. quid enim proderit
homini si lucretur mundum totum et
detrimentum faciat animae suae. aut
quid dabit homo commotationem pro
anima sua
Qui enim me confessus fuerit et
uerba mea in generatione ista ad
ultera et peccatrice et filius hominis
confundet eum cum uenerit in gloria
patris sui cum angelis sc̄is
Et dicebat illis amen dico uobis
quia sunt quidam de hic stantibus qui

non gustabunt mortem donec uideant
regnum dī ueniens in uirtute sua
Et post dies septem adsumpsit
ihs petrum et iacobum et iaco
hannem et duxit illos in montem excel
sum seorsum solus et transfiguratus
est coram ipsis et uestimenta eius fac
ta sunt splendentia candida nimis
uelut nix qualia fullo super terram
non potest candida facere. Et appa
ruit illis helias cum moyse et erant
loquentes cum ihū et respondens ait
petrus ad ihm rabbi bonum est nobis
esse hic faciamus tria tabernacula
tibi unum et mosi unum et heliae u
num non enim sciebat quid diceret
erant enim timore exterriti et factaē

nubs obumbrans eos & uenit uox de nube ·
dicens hic est filius meus carissimus au
dite · illum & statim circum spicientes
neminem amplius uiderunt nisi ihm
tantum secum · Et discendentibus illis
de monte · praecepit illis ne cui quae ui
dissent narrarent nisi cum filius hom
inis resurrexit a mortuis
Et uerbum continuerunt apud se ·
conquirentes quid esset cum a mor
tuis resurrexerit
Et interrogabant eum dicentes qui
ergo dicunt farisei & scribae quia he
liam oportet uenire primum · Qui res
pondens ait illis helias cum uenerit pri
mo restituet omnia · Et quomodo scrip
tum est in filium hominis ut multa pa

uiatur et contemnatur. sed dico uobis
quia et helias uenit et fecerunt illi que
cumq; uoluerunt sicut scriptum est de eo
Et ueniens ad discipulos suos uidit
turbam magnam circa eos et scribas con
quirentes cum illis et confestim omnis
populus uidens eum stupefactus est et
expauerunt et adcurrentes salutabant
eum et interrogauit eos quid inter uos
conquiritis

Et Respondens unus de turba dixit
magister adtuli filium meum ad te haben
tem spm inmundum qui ubicumque eum
adprehenderit allidit eum et spumat
et stridet dentibus et arescit et dixi
discipulis tuis ut eicerent illum et non
potuerunt qui respondens dicit eis

O generatio incredula et peruersa quam
diu apud uos ero quandiu uos patiar
adferte illum ad me. Et adtulerunt eum
et cum uidisset illum statim sps contur
bauit eum et elisus in terra uolutaba
tur spumans. Et interrogauit patrem
eius quantum temporis est ex quo hoc ei
accidit at ille ait ab infantia. Et fre
quenter eum in ignem et in aquas missit
ut eum perderet. sed si quid potes ad
iuua nos misertus nostri. Ihs autem ait
illi si potes credere omnia possibilia
credenti. Et continuo exclamans pater
pueri cum lacrimis aiebat credo dne
adiuua incredulitatem meam
Et cum uidisset ihs concurrentem
turbam comminatus est spui

inmundo dicens illi surde et mute sps
ego tibi praecipio exi ab eo et amplius
ne introeas in eum et clamans multum
discerpens eum exiit ab eo et factus
est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est ihs autem tenens ma
num eius eleuauit illum et surrexit
Et cum introisset in domum discipu
li eius secreto interrogabant eum quia
re nos non potuimus eicere eum et
dixit illis ihs hoc genus in nullo potest
exire nisi in oratione et ieiunio
Et inde profecti praetergrediebã
tur galileam nec uolebant
quemquam scire docebat autem disci
pulos suos et dicebat illis quoniam
filius hominis tradetur in manus homi
num

Et occident eum et occisus tertia die re-
surget at illi ignorabant uerbum et
timebant eum interrogare :·

Et uenerunt capharnaum qui cum
domi essent interrogabat eos
quid in uia tractabatis :·

At illi tacebant siquidem inter se
in uia disputauerunt quis esset
illorum maior et residens uocauit
duodecim et ait illis si quis uult primus
esse erit omnium nouissimus et omni
um minister et accipiens puerum sta
tuit eum in medio eorum quem cum
conplexus est se et ait illis quisquis
unum ex huius modi pueris in nomine
meo receperit me recipit :·

Et quicumque me susciperit

non me suscipit sed eum qui me missit

Respondit illi iohannis dicens magis
ter uidimus quendam in nomine
tuo eicientem demonia qui non sequi
tur nos & prohibuimurs eum ihs au
tem ait nolite prohibere eum nemo
eum est enim qui faciat uirtutem in no
mine meo & possit cito male loqui
de me qui enim non est aduersum uos
pro uobis est

Quisquis enim potum dederit uobis
calicem aquae in nomine meo quia
xpi estis amen dico uobis quia non per
det mercem suam

Et quisquis scandalizauerit unu
ex his pussillis credentibus in
me bonum est illi magis si circum

daretur mola asinaria in collo eius
et in mare mitteretur

Et si scandalizauerit te manus
tua abscide illam bonum est
tibi debilem introiere in uitam quam
duas manus habentem ire in gehen
nam ignis inextinguibilis

Ubi uermis eorum non moritur et
ignis non extinguetur. Et si pes tuus
te zcandalizat amputa illum
bonum est tibi clodum introire in
uitam aeternam quam duos pedes
habentem mitti in gehennam ignis non
extinguibilis ubi uermis eorum non mo
ritur et ignis non extinguitur. Quod oc
lus tuus scandalizat te eice illum
bonum est tibi luscum introire in regn

inregnum di quamduos oculos haben
tem mitti ingehennam ignis ubiuermis
eorum nonmoritur. Etignis nonextingui
tur. omnis enim igne salietur Etomnis
uictima salietur

Bonum est salquodsisal insulsum
fuerit inquoillud condietis habete in
uobis salem. Etpacem habete
inter uos.

Etinde exsurgens uenit infines
iudae ultra iordanen Et conueniunt
iterum adeum turbae Et sicut consue
rat iterum docebat eos

Et accedentes farisei interrogabant
eum si licet uiro uxorem dimittere
temptantes eum. Atille respondens
dixit quid uobis praecepit moyses

[illegible] dixerunt moyses permisit libel
lum repudii scribere et dimittere qui
bus respondens ihs ait ad duritiam cor
dis uestri scripsit uobis praeceptum
illud ab initio autem creaturae mas
culum et feminam fecit eos ds prop
ter hoc relinquet homo patrem suum
et matrem suam et adherebit uxori
suae et erunt duo in carne una itaque
iam non sunt duo sed una caro quod
ergo ds iunxit homo non separet
Et in domo iterum discipuli eius de eo
interrogauerunt eum de eodem
Et dicit illis quicumque dimisse
rit uxorem suam et aliam duxerit
adulterium committit super eam
et si uxor dimiserit uirum suum et

alii nupserit mechatur—

Et offerebant illi paruulos ut

tangeret illos discipuli autem commi-

nabantur offe- rentibus quos cum ui-

dere[t] ihs indigne tulit Et ait illis sini-

te paruulos uenire ad me et ne pro-

hibueritis eos talium enim est rg̃

dī Amen dico uobis quisque non re-

ciperit regnum dī uelud paruulus

non intrabit in illud Et conplexans

eos Et inponens manus super illos

benedicebat eos

Et cum egresus esset in uiam

procurrens quidam genu flexo an-

te eum rogabat eum magister

bone quid faciam ut uitam aeternam

recipiam

Ihs autem dixit ei quid me dicis bo
num nemo bonus nisi unus ds prae
cepta nosti ne adulteris ne occides ne
furteris ne falsum testimonium dixe
ris ne fraudem feceris honora pa
trem tuum & matrem. At ille res
pondens ait illi magister omnia hec
seruaui a iuuentute mea
Ihs autem intuitus eum dilexit
eum & dixit illi unum tibi deest
uade quecumque habes uende &
da pauperibus & habebis thesaurum
in caelo & ueni sequere me
Qui contristatus in uerbo hoc abiit
merens. Erat enim habens pos
sesiones multas & circum spiciens
ihs ait discipulis suis quam dificile

quipecunias habent inregnum dī in
troibunt· Discipuli autem eius obstu
pescebant inuerbis eius :· At ihs ru
sus respondens ait illis filioli quam
difficile est confidentes inpecuniis
inregnum dī introire · Facilius est
enim camellum perforamen acus tra
sire · quam diuitem intrare inregnum
dī quimagis mirabantur dicentes ad
semet ipsos & quis potest saluus fi
eri Et intuens illos ihs ait apud hom
nes quidem inpossibile est sed non
apud dm̄ omnia enim possibilia sunt
apud dm̄ :·
Coepit petrus dicere ei· ecce nos
dimissimus omnia & secuti sumus
te· quid erit nobis :·

Respondens ihs ait amen dico uobis.
nemo est qui reliquerit domum aut
fratres aut sorores aut matrem aut
patrem aut filios aut agros propter
me et propter euangelium qui non ac
cipiet centies tantum nunc in tempore
hoc in saeculo uenturo uitam aeternam.
Qui autem reliquerit domum et fra
tres et sorores et matres et filios et ag
ros cum persecutionibus et in futuro
uitam aeternam accipiet
Multa autem erunt primi nouissi
mi et nouissimi primi
Erant autem in uia ascendentes
hierusolima et praecedebat illos
ihs et stupebant et sequentes time
bant et adsumens iterum xii coe

pit illis dicere quae essent ei uentura
quia ecce ascendimus hierusolimam
Et filius hominis tradetur principibus
sacerdotum et scribis et senioribus
et damnabunt eum morte et tra
dent eum gentibus et inludent ei et con
spuent in eum et flagillabunt eum
et interficient eum et tertia die resur
Et accedunt ad eum iacobus et
iohannis filii zebedei dicen
tes magister uolumus ut quodcumque
petierimus facias nobis At ille dixit
eis quid uultis ut faciam uobis et dix
erunt da nobis ut unus ad dexteram
tuam et alius ad sinistram tuam sedeamus
in gloria tua Ihs autem ait eis nes
citis quid petatis potestis bibere cali

quem ego bibo aut baptismo quo ego bapti
zor baptizari: At illi dixerunt ei pos
sumus: Ihs autem ait eis calicem
quidem quem ego bibo bibetis et baptis
mum quo ego baptizor baptizamini.
sedere autem ad dexteram meam uel
ad sinistram non est meum dare uobis
sed quibus paratum est.
Et audientes decem coeperunt
indignari de iacobo et iohanne. Ihs autem
uocans eos ait illis scitis quia hi qui
uidentur principari gentibus dominan
tur eis et principes eorum potestatem
habent ipsorum non ita est autem in
ter uos sed quicumque uoluerit fieri
maior erit uester minister et quicum
que uoluerit primus esse in uobis.

primus esse erit omnium seruus

Nam et filius hominis non uenit ut
ministraretur ei sed ut ministra
ra et daret animam suam redemp
tionem pro multis

Et ueniunt hiericho et proficis
cente eo de hiericho et discipuli
eius et plurima multitudine filius
cuius clamatur timei barthimeus caecus
sedebat uiam iuxta mendicans qui
cum audisset quia ihs nazareus est
coepit clamare et dicere fili dauid
ihu misserere mei et comminaban
tur illi multi ut taceret at ille multo
magis clamabat fili dauid missere
re mei et stans ihs praecipit illum
uocari et uocant caecum dicentes ei

animo aequiore esto surge uocat te qui pro
iecto uestimento suo exiliens uenit ad eum
Et respondens ei ihs dixit quid uis tibi fa
ciam caecus autem dixit ei rabboni ut
uideam ihs autem ait illi uade fides
tua te saluum fecit et confestim uidit
Et sequebatur eum in uia

Et cum adpropinquarent ihe
rusolimae et bethaniae ad
montem oliueti mittit duos de discipulis
suis et ait illis in castellum quod est
contra uos et statim intro euntes illud
inuenietis pulum asinae ligatum
super quem nemo adhuc hominum se
dit soluite illum et adducite et si quis
uobis dixerit quid facitis hoc dicite quia
dno neccessarius est et continuo illum

dimittat huc
Et abeuntes inuenerunt pullum li
gatum ante ianuam foris in
biuio et soluunt eum et quidam de illic
stantibus dicebant illis quid facitis sol
uentes pullum qui dixerunt eis sicut
praeceperat illis ihs et dimisserunt
eis adduxerunt pullum ad ihm. Et in
possuerunt illi uestimenta sua et se
dit super eum multi autem uestimenta
sua strauerunt in uia alii autem fron
de scidebant de arborib: et sternebant
in uia
Et qui praeibant et qui sequebantur
clamabant dicentes.
Osanna benedictus qui uenit in no
mine dni. Benedictum qui uenit regnu

patris nostri dauid ossanna in excel sis

Et introiuit hierusolima in tem
plum et circum spectis omnib:
cum iam uespera esset hora

Exiuit in bethaniam cum duodecim
discipulis suis. Et alia die cum exi
rent a bethania cum ihu· Essurit cumq;
uidisse a longe ficum habentem folia
uenit uidere si quid forte inueniret
in ea. Et cum uenisse ad eam nihil in
uenit praeter folia non enim erat
tempus ficorum. Et respondens dixit
ei iam non amplius in aeternum quis
quam fructum ex te manducet. Et au
diebant discipuli eius

Et ueniunt in hierusolimam
Et cum introisset templum

caepit eiecere uendentes & ementes in
templo : & mensas nummulariorum
& cathedras uendentium columbas
euerat & non sinebat quisquam ut
uas transferet per templum & docebat
dicens eis nonne scriptum est quia domus
mea domus orationis uocabitur omnib:
gentibus uos autem fecistis eam spelon
cam latronum
Quo audito principes sacerdotum
& scribae quaerebant quomodo
eum perderent timebant enim eum
quia uniuersa turba mirabantur
super doctrina eius
Et cum uespera facta esset egre
diebatur de ciuitate & cum
mane transirent uiderunt ficum

aridam factam a radicibus Et recorda
tus petrus dicit ei rabbi · Ecce ficus cum
ledixisti aruit :

Et Respo[illegible]
[illegible] dico uobis quia
quicumque dixerit huic monti tollere · Et
mittere in mare · Et non essitauerit in cor
de suo sed crediderit quia quodcumq:
dixerit fiet ei :

Propter ea dico uobis omnia quae
cumque orantes petitis credite
quia accipietis Et ueniet uobis :

Et cum st[a]bitis ad orandum
dimittite siquid habetis ad
uersus aliquem Et ut pater uester qui
in caelis est dimittat uobis · peccata
uestra quod si uos non dimisseritis

hominibus nec pater uester qui in caelis est
dimittet uobis peccata uestra .
Et ueniunt rursus hierusolimam
Et cum ambularet in templum
accesserunt ad eum summi sacerdotes
et scribae et seniores et dicunt illi in
qua potestate haec facis et quis tibi
dedit hanc potestatem ut haec facias
Ihs autem respondens ait illis in
terrogabo uos et ego unum uerbum
et respondete mihi et dicam uobis in qua
potestate haec faciam baptismum
iohannis de caelo erat an ex hominib:
respondete mihi at illi cogitabant
inter se dicentes si dixerimus de caelo
dicet nobis quare non credidistis ei
Si dicemus ex hominibus timemus

populum omnes enim habebant iohan
nem quia uere profetam esse. Et respon
dentes dixerunt ihu nescimus. Respon
dit ihs ad illis neque ego dico uobis
in qua potestate haec facio.

Et coepit illis in parabulis loqui
uineam pastinauit homo et
circumdedit sepem et fodit lacum
et aedificauit turrem et locauit eam
agricolis et peregre profectus est
Et missit ad agricolas in tempore ser
uum ut ab agricolis acciperet de fruc
tu uineae. qui adpraehensum eum cae
derunt et dimisserunt uacuum et
iterum missit ad illos alium seruum
et illum in capite uulneraverunt et
contumilis adfecerunt. Et rursum

alium missit seruum et illum occide-
runt et plures alios quosdam cae-
dentes alios uero occidentes · adhuc
ergo unum habens filium carissimum
et illum missit ad eos nouissimum
dicens quia uerebuntur filium meum
coloni autem dixerunt ad inuicem hic
est heres uenite occidamus eum et
nostra erit hereditas et adpraehen-
dentes eum occiderunt et eicerunt
extra uineam quid ergo faciet dns
uineae ueniet et perdet colonos et
dabit uineam aliis nec scripturam ha
nc legistis ·· lapidem quem repro
brauerunt aedificantes hic factus est
in caput anguli a dno factus est istud
et hoc est mirabile in oculis nostris ··

Et quaerebant eum tenere et ti
muerunt turbam cognouerunt
enim quia ad eos parabulam hanc dix
erat et relicto eo abierunt
Et mittunt ad eum quosdam ex pha
risseis et herodianis ut eum
caperent in uerbo qui uenientes dicunt
ei magister scimus quia uerax es et non
curas quemquam nec enim uides in
faciem hominum sed in ueritate uiam
di doces dic ergo nobis licet dare tribu
tum caesari an non dabimus qui sciens
uersutias eorum ait illis ihs quid me
temptatis hipocritae adferte mihi
denarium ut uideam. At illi adtule
runt ei et ait illis cuius est imago
haec et inscriptio et dicunt illi caesa

ris respondens autem ihs dixit illis·
Reddite ergo quae sunt caesaris caesari
Et quae sunt dei deo et mirabantur super eo
Venerunt ad eum saducei qui di
cunt non esse resurrectionem et inter
rogabant eum dicentes magister mo
ses nobis scripsit ut si cuius frater mor
tuus fuerit et dimisserit uxorem et
filios non reliquerit ut accipiat fra
ter eius uxorem ipsius et resuscitet se
men fratri suo· Septem ergo fratres
fuerunt apud nos et primus accipit
uxorem et mortuus est non relicto semi
ne et secundus accepit eam et mortu
us est nec ipse reliquit semen· i· Et ter
tius similiter
Et acceperunt eam similiter

septem & non reliquerunt semen nouis
sima omnium defuncta est mulier in
resurrectione ergo cum resurrexerint
cuius de eis erit uxor septem enim ha
buerunt eam uxorem · Et respondens
ihs ait illis nonne ideo erratis nescientes
scripturas neque uirtutem dni · Cum
enim a mortuis resurrexerint neq:
nubent neque nubentur sed erunt
sicut angeli in caelis · De mortuis au
tem quod resurgant non legistis in li
bro mogsi super rubum quomodo dix
it illi ds inquiens ego sum ds abracham
& ds isaac & ds iacob · Non est ds mor
tuorum sed ds uiuentium · Uos ergo
multum erratis & accessit unus de
scribis qui audierat illos conquirentes

Uidens quia responderat illis bene
interrogauit eum dicens magister quod
est primum omnium mandatum
Ihs autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est. Audi israhel
dns ds noster unus est ds
Et diliges dnm dm tuum ex toto corde
tuo et ex tota anima tua et ex tota mente
tua et ex tota uirtute tua. Hoc est pri
mum mandatum secundum autem si
mile illi diliges proximum tuum tamquam
te ipsum maius horum omnium aliud
mandatum non est
Et ait illi scriba bene magister in
ueritate dixisti quia unus est ds
et non est alius praeter eum ut diligatur
ex toto corde et ex toto intellectu et ex

tota anima et ex tota fortitudine · et dile
gere proximum tuum quam te ipsum mai
us est omnibus holocaustomatib: et
sacrificiis · Ihs autem uidens quod sapi
enter respondisset · dixit illi non es lon
ge a regno di ::

Et nemo iam audebat eum in
terrogare

Et Respondens ihs dicebat docens
in templo quomodo dicunt scri
bae xpm filium esse dauid ipse enim
dauid dicit in spu sco · Dixit dns dno
meo sede a dextris meis donec ponam
inimicos tuos scabillum pedum tuorum ·
Ipse ergo dauid dicit eum dnm et unde
est filius eius et multa turba eum
libenter audiuit ::

Et dicebat eis in doctrina sua ca
uete a scribis. Qui uolunt
in stolis ambulare et salutari in fore
et in primis cathedris sedere in sina
gogis et primos discubitos in caenis:
Qui deuorant domus uiduarum
et pupillorum occassione longa
orantes isti accipient maius iudicium:
Et sedens ihs contra gazophila
cium aspiciebat quomodo tur
ba iactare aes in gazo philacium
et multi diuites iactabant multa
cum uenisset autem una uidua pau
percula missit era duo minuta quod
est quadrans et conuocans discipu
los suos ait illis amen dico uobis quo
niam uidua haec paupercula plus

omnibus missit qui misserunt in gazo
philacium · Omnes enim ex eo quod ha
bundabat illis misserunt · Haec ue-
ro de penuria sua omnia quae habuit
missit totum uictum suum
Et cum egrederetur de templo
ait illi unus ex discipulis suis
magister aspice quales lapides et
quales structurae templi et res
pondens ihs ait illi uides has omnes
magnas aedificationes non relin
quetur lapis super laper lapidem
qui non distruatur
Et cum sederent in monte ole
uarum contra templum in
terrogabant eum separatim petrus
et iacobus et iohannis et andreas

dic nobis quando ista fient et quod
signum erit quando haec omnia in
cipient consummari et respondens
ihs coepit dicere illis uidete ne qui
suos seducat Multi enim uenient
in nomine meo dicentes quia ego sum
xps et multos seducent cum autem
uideritis bella et opiniones bellorum
ne timueritis Oportet enim fieri sed
nondum est finis exsurget autem
gens in gentem et regnum super regnū
et erunt terrae motus per loca et
fames initium dolorum haec omnia
Uidete autem uos met ipsos tra
dent enim uos in conciliis et in
sinagogis suis uapulabitis et ante
praesides et reges stabitis propter
me

in testimonium illis
Et in omnes gentes primum opor
tet praedicari euangelium
Et cum duxerint uos tradentes
nolite praecogitare quid lo
quamini sed quod datum uobis fu
erit in illa hora id loquemini non
enim eritis uos loquentes sed sp̄s sc̄s
qui loquitur in uobis tradet autem
frater fratrem in mortem et pater
filium et consurgent fili in parentes
et morte adficient eos et eritis odio
omnibus propter nomen meum qui
autem sustenuerit usque in finem
hic saluus erit
Cum autem uideritis abhominati
onem desolationis stantem ubi

non debet qui legit intellegat

Tunc qui in iudea sunt fugiant ad
montes et qui supra tectum ne
discendat in domum nec introeat ut
tollat aliquid de domu sua. Et qui in
agro erit non reuertatur tollere ues
timentum suum

Uae autem pregnantibus et nutrientibus
in illis diebus

Orate autem ut hieme non fiat
fuga uestra uel sabbato

Erunt enim dies illi tribulationes
tales quales non fuerunt ab ini
tio creaturae quam condedit ds us
que nunc neque fient

Et nisi breuiasset dns dies non
fuisset salua omnis caro sed

propter electos quos eligit brebi
abit dies :·

Et tunc si quis uobis dixerit
ecce hic est xps et ecce illic
ne credideritis

Exsurgent enim seudo xpi et
seudo profetae et dabunt
signa et prodigia et ita seducendos
si potest fieri etiam electos uos au
tem uidete ecce praedixi uobis omnia

Et in illis dieb: post tribulationē
illam sol contenebrabitur et
luna non dabit splendorem suum
et stellae caeli erunt decidentes
et uirtutes quae sunt in caelis com
mouebuntur

Tunc uidebunt filium

hominis uenientem innubibus cum
uirtute magna & gloria & tunc mit
tet angelos suos & congregabunt
electos suos. & congregabunt & qua
tuor uentis a summo terrae usque
ad summum caeli. A ficulnia autem
arbore discite parabulam cum
iam ramus eius tener fuerit & fo
lia nata fuerint cognoscetis quia
in proximo sit aestas sic & uos cum
uideritis haec omnia fieri scitote
quod in proximo sit in ianuis amen
dico uobis quoniam non transit
generatio haec donec omnia ista
fiant caelum & terra transibunt
uerba autem mea non transibunt
De die autem illa & hora nemo

scit neque angeli in caelo neq: filius
hominis nisi pater
Videte uigilate et orate nescitis
enim qua hora uel tempus sit
Sicut homo qui peregre profec
tus est reliquit domum suam
et dedit seruis suis potestatem cui
usque operis et ianuatori praeci
pit ut uigilaret
Vigilate ergo nescitis enim quan
do dns domus ueniat sero an
media nocte an galli cantu an
mane ne cum uenerit repente inue
niat uos dormientes quod autem
uobis dico omnib: dico uigilate
Erat autem pascha et azemo
rum post biduum

Et quaerebant summi sacerdotes
et scribae quomodo eum do
lo tenerent et occiderent. Dicebant
enim non in die festo ne forte tumul
tus fieret in populos

Et cum esse in bethania in do
mu simonis leprosi et recum
beret uenit mulier habens alabastrum
unguenti praetiosi nardi spicati et
fracto alabastro effudit super ca
put eius erant autem quidam indig
ne ferentes inter semet ipsos dedis
cipulis et dicentes ut quid perditio
ista unguenti facta est poterat enim
unguentum istud uenundari plus
quam trecentis denariis et dari pau
peribus et fremebant in eam. Ihs

autem dixit illis sinite eum quid mo
lesti estis illi bonum opus operata
est in me semper enim pauperes ha
bebitis uobiscum et cum uolueritis po
testis illis benefacere me autem
non semper habebitis
Quod habuit haec fecit preuenit
enim ungere corpus meum in se
pulturam Amen dico uobis ubi cum
que praedicatum fuerit euangeli
um istud in uniuersum mundum et
quod fecit haec narrabitur in memo
riam eius
Et iudas scarioches unus de
duodecim abiit ad summos
sacerdotes ut proderet eum illis
qui audientes gauisi sunt et prom

seruint ei pecuniam se daturos Et ex
eo querebant quomodo eum oportu
ne traderet Et primo die azemorū
quando pascha immolabant dicunt
ei discipuli quo uis iamus Et paremus
tibi ut manduces pascha Et mittit
duos ex discipulis suis Et dicit illis Ite
in ciuitatem Et occurret uobis homo
lagunam aquae baiolans sequemi
ni eum Et quocumque introierit di
cite domino domus quia magister
dicit ubi est refectio mea ibi pas
cha cum discipulis meis manducem
Et ipse uobis demonstrabit cena
culum grande stratum Et illic pa
rate nobis Et abierunt discipuli
eius Et uenerunt in ciuitatem Et

inuenerunt sicut dixerat illis et pa
rauerunt pascha

Vespere autem facto uenit
cum xii· et discumbentibus eis et
manducantibus ait illis ihs

Amen dico uobis quia unus ex
uobis me tradet qui manducat
mecum

At illi coeperunt contristari
et dicere ei singillatim num
quid ego sum

Qui ait illis unus de duodecim
qui intingit mecum manum in
catino et filius quidem hominis
uadit sicut scriptum est de eo
uae autem homini illi per quem
filius hominis tradetur

Bonum est eis non esse natus
homo ille

Et manducantibus illis accepit
ihs panem et benedixit et fre-
git et dedit eis et ait sumite hoc est
corpus meum

Et accepto calice gratias agens
dedit eis et biberunt ex illo
omnes. Et ait illis hic est sanguis meus
noui et aeterni testamenti qui pro
multis effunditur in remissionem
peccatorum amen dico uobis quia
iam non bibam de generatione uitis
usque in diem illum cum illud nobis
cum bibam nouum in regno di

Et hymno dicto exierunt in mon
tem oliuarum

Et ait illis ihs omnes uos scanda
lum patiemini in me in hac nocte
Quia scriptum est percutiam
pastorem et dispergentur o
ues gregis sed postquam resur
rexero praecedam uos in galileam
Petrus uero ait et si omnes scan
dalizati fuerint sed non ego
Et ait illi ihs amen dico tibi quia tu
hodie in nocte hac priusquam
bis gallus uocem dederit ter me es
negaturus
At ille magis loquebatur et si o
portuerit me simul commori
tibi non te negabo similiter autem
et omnes dicebant
Et ueniunt in praedium cui no

ecce qui me tradit prope est
Et adhuc eo loquente uenit
iudas scarioth unus ex xii
Et cum eo turba multa cum gladiis
Et fustibus a summis sacerdotib;
Et a scribis Et a senioribus
Dedit autem traditor eius sig
num dicens eis quem cumque
osculatus fuero ipse est tenete eū
Et adducite · Et cum uenisset statim
accedens ad eum ait rabbi Et oscula
tus est eum tunc manus iniecerunt
in ihesum Et tenuerunt eum
Unus autem quidam de circum
stantibus educens gladium
percussit seruum principis summi
sacerdotis Et amputauit illi auri

culam eius

Et respondens ait illis ihs tam
quam ad latronem existis cum
gladiis et lignis conpraechendere me
cotidie eram apud uos in templo
docens et non me tenuistis sed ut im
pleantur scripturae

Tunc discipuli eius reliquerunt eum
omnes et fugerunt

Adoliscens autem quidam se
quebatur eum amictus sin
done super nudo et tenuerunt eum
at ille reiecta sindone nudus fugit
ab eis

Et adduxerunt ihm ad summum
sacerdotem et conueniunt
omnes sacerdotes et scribe et senio
res

Petrus autem secutus est eum
a longe usque in atrium sum
mi sacerdotis et sedebat cum
ministris et tale faciebat se adignem
Summi uero sacerdotes et omne
consilium querebant aduersus
ihm testimonium ut eum morti tra
derent nec inueniebant multa enim
testimonium falsum dicebant ad
uersus eum et cum uenientia testimo
nia f —— ioi —— iera —— it
Et quidam surgentes falsum
testimonium ferebant aduer
sus eum dicentes quoniam nos au
diuimus eum dicentem ego desolua
templum hoc manu factum et post
triduum aliud non manu factum

aedificabo & non erat conuenientes
timonium illorum exsurgens sum
mus sacerdos in medium & interro
gauit ihm̄ dicens non respondis quic
quam adea quae tibi obiciuntur ab
his ille autem tacebat & nihil re
spondit rursum summus sacerdos
interrogabat eum & dicit ei tu es
xps filius dī
Ihs autem dixit ei ego sum & ui
debitis filium hominis seden
tem adexteris uirtutis & uenientem
in nubibus caeli
Tunc summus autem sacerdos scidit
uestamenta sua & ait
Quid adhuc desideramus testes
audistis blasfemiam eius quid

uobis uidetur qui omnes contempna
uerunt eum esse reum mortis
Et coeperunt quidam conspu
ere eum et uelare faciem
eius et colophis eum cedere et dice
re ei profetiza et ministri alapis
caedebant eum
Et cum esset petrus in atrio se
orsum uenit una ex ancillis
summi sacerdotis et cum uidisset
petrum cale facientem se aspiciens
illum ait et tu cum ihū nazareno
eras at ille negauit dicens neque
scio neque noui quid dicis
Et exiit foras ante atrium
et gallus cantauit rursus
autem cum uidisset illum ancilla

coepit dicere circumstantibus quia
hic exillis est at ille iterum negauit
Et post pusillum rursus qui adsta
bant dicebant petro uere exillis es
nam et galileus es ille autem coe-
pit anathemazare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicitis
Et statim iterum gallus cantauit
Et recordatus est petrus uer
bi ihu quod dixerat ei pri
us quam gallus canta bis ter me-
negabis et coepit flere
Et confestim mane consilium
facientes summi sacerdo
tes cum senioribus et scribis et uni
uerso concilio dixerunt
Uincientes ihm duxerunt et tra

eum pilato

Et interrogauit eum pylatus
tu es rex iudeorum at ille
respondens ei ait tu dicis

Et accussabant eum summi
sacerdotes in multis ipse ue-
ro nihil respondit · Pilatus autem
rursum interrogabat eum dicens
non respondis quicquam uide in
quantis te accussant · Ihs autem
amplius nihil respondit ita ut mi-
raretur pilatus

Per diem autem festum dimitte-
re · solebat illis unum ex uinc-
tis quemcumque petissent

Erat autem in carcere · qui dice-
batur barabbas qui cum sediti-
osis

erat uinctus qui fecerat in sidtione
homicidium et cum ascendisset tur
ba coepit rogare sicut semper fa
ciebat illis per diem sollemnem
ut dimitteret unum uinctum pilatus
autem respondit eis et dixit uultis
dimittam uobis regem iudeorum sci
ebat enim quod per inuidiam tradi
derunt eum summi sacerdotes

Pontifices autem concita
uerunt turbam ut magis
barabban dimitteret eis

Pilatus autem iterum respon
dens ait illis quid ergo uultis
ut faciam regi iudeorum at illi cla
mabant iterum dicentes crucifige
eum pilatus uero dicebat eis quid

eum mali fecit. At illi magis clama
bant crucifige eum

Pilatus autem uolens propop
lo satis facere. dimissit illis bar
ban. Et tradidit ihm flagillis cessum
ut crucifigeretur.

Milites autem duxerunt eum
intro in atrium praetorii
Et conuocant totam cohortem
Et induerunt eum purpuram. Et
inponunt ei plectentes spineam coro
nam. Et coeperunt salutare eum
dicentes haue rex iudeorum. Et percu
tiebant capud eius harundine. Et con
spuebant eum. Et ponentes genua
adorabant eum.

Et postquam inluserunt ei. Et

uerunt illum purpura et induerunt
eum uestimentis suis

Et educunt illum ut crucifi
rent eum et angarizaue
runt praetereuntem quendam
simonem cyrineum uenientem de
uilla patrem alexandri et rufi
ut tolleret crucem eius

Et perducunt illum in golgo
tha locum quod est inter
praetatum caluariae locus

Et dabant ei bibere murra
tum uinum et non accepit

Et crucifigentes eum diuise
runt uestimenta eius mit
tentes sortem super eis quis quid
tolleret

ERAT

Et crucifixerunt eum et custodieba

nt eum

Erat titulus causae eius in

scriptus rex iudeorum

Et cum eo crucifigunt duos la

trones unum adextris et

alium asinistris eius

Et impleta est scriptura

quae dicit et cum iniquis de

putatus est

Et praetereuntes blasphema

bant eum mouentes capita

sua et dicentes ua qui destruit tem

plum et in tribus dieb: aedificat il

lud saluum te fac ipsum discen

de de cruce

Similiter summi sacerdotes

inludentes ad alter utrum cum scri
bis dicebant alios saluos fecit se
ipsum non potest saluum facere
xps rex israhel discendat nunc
de cruce ut uideamus et credamus
Et qui cum eo crucifixi erant
con uiciebantur ei
Et facta hora sexta tenebre
factae sunt super totam
terram usque ad horam nonam
Et hora nona exclamauit
ihs uoce magna dicens
Helio helio lamasa bacthani quod
est interpraetatum ds ds meus ut
quid me dereliquisti Et quidam
de circumstantibus audientes dice
bant ecce heliam uocat iste

Currens autem unus ex eis
et implens spongiam aceto
circumponensque calamo potum
dabat ei dicens
Sinite videamus si veniat helias
ad deponendum eum
Ihs autem emissa voce magna
expiravit
Et velum templi scisum est in
duas partes a summo usq;
deorsum
Videns autem centorio qui ex ad
versos stabat quia sic clamans
expirasset ait vere homo hic fili
us erat di
Erant autem et mulieres de lon
ge aspiciebant inter quas era
t

maria magdalene et maria iacobi
minoris et ioseph mater et salo
mae et cum esset in galilea seq:
bantur eum et ministrabant ei.
Et aliae multae quae simul cum
eo ascenderant hierusolima
Cum iam sero esset factum
quia erat parasceue quod
est ante sabbatum uenit ioseph
abarimathia nobilis decurio qui
et ipse erat exspectans regnum
dī et audacter introiuit ad pela
tum et petit corpus ihū pelatus
autem mirabatur si iam obisset
et arcessito centorione interro
gabat eum si iam mortuus esset
et cum cognouisset a centorione ie

donauit corpus ihū ioseph

Joseph autem mercatus est sin
donem et deponens eum in
uoluit in sindonem et possuit eū
in monumento quod excisum erat
de petra et aduoluit lapidem ad
ostium monumenti. Et abiit

Maria autem magdalenae
et maria ioseph aspicie
bant ubi poneretur.

Et cum transisset sabbatū
maria magdalenae et ma
ria iacobi et salome emerunt a
romata ut uenientes ungerent eū

Et ualde mane una sabba
torum ueniunt ad monu
mentum orto iam sole et dicebā
nt

adinuicem quis reuoluit nobis la
pidem abostium monumenti·
Erat autem magnus nimis Et res
picientes uiderunt reuolutum lapi
dem erat quippe magnus ualde
Et introeuntes in monumento uide
runt iuuenem sedentem adextris
coopertum stola candida et obstu
puerunt it
Qui dicit illis nolite expaues
cere ihm̄ queritis nazarenum
non est hic crucifixum surrex
it ecce locus ubi possuerunt eum
sed ite discipulis eius et dicite et
petro quia ecce praecedit uos in ga
lileam ibi eum uidebitis sicut dixit
uobis

At ille exeuntes fugerunt de
monumento inuaserat enim
eas tremor et pauor et nemini quic
quam dixerunt timebant enim

Surgens autem ihs mane prima
sabbati apparuit ihs primo
magdalenae de qua eiecebat septem
demonia at illa uadens nuntiauit
his qui cum eo fuerant lugentibus
et flentibus et illi audientes quia ui
ueret et uisus esset ab ea non credi
derunt post haec autem duobus
ex his ambulantibus ostensus est
in alia effigie euntibus in uillam
et illi euntes nuntiauerunt cae
teris Sed nec illis crediderunt
nouissime autem recumbentibus

illis undecim apparuit ihs· Et expro
brauit incredulitatem eorum et du
ritiam cordis illorum quia his qui ui
derant eum resurrexisse non credi
derunt nuntiantibus · Et dixit eis
euntes in mundum uniuersum prae
dicate euangelium omni creaturae
qui crediderit et baptizatus fu
erit saluus erit · Qui uero non
crediderit condempnabitur signa
autem eos qui crediderint
Haec sequentur in nomine meo dae
monia eicient loquentur linguis
nouis serpentes tollent · Et si
mortiferum quid biberint non eos
nocebit super aegros inponent ma
nus et bene habebunt · Et dns

quidem post quam
locutus est eis ad
sumptus est
in caelum et
et se
dit

a
dextris
dei autem
illi profecti pre
dicaverunt ubique
dno cooperante et ser
mone confirmante seque
ntibus signis

Quidem multi conati sunt ordinare
narrationem quae in nobis completae sunt
rerum sicut tradiderunt nobis qui
ab initio ipsi viderunt et minis
tri fuerunt sermonis visum
est et mihi adsecuto a principio
omnibus diligenter ex ordine
tibi scribere optime theophile
ut cognoscas eorum verborum
de quibus eruditus es veritatem

FUIT IN DIEBUS HEROD

is regis iudaeae sacer
dos quidam nomine zacharias
de vice abiae et uxor illi de fili
bus [illegible] et nomen eius

Erant autem iusti ambo ante dm̄ et
incedentes in omnib: mandatis et iusti-
ficationib: dn̄i sine querella. Et non erat
illis filius eo quod esset elizabeth ste-
rilis et ambo processerunt in dieb:
suis factum est autem cum sacerdotio
fungeretur zaccharias in ordine uicis
suae ante dm̄ secundum consuetudi-
nem sacerdotii sorte exiit ut incensū
poneret et ingresus in templum dn̄i.
Et omnis multitudo erat populi o-
rans foris hora incensi apparuit
apparuit autem angelus dn̄i illi stans
a dextris altaris incensi. Et zaccharias
turbatus est uidens et timor inruit su-
per eum ait autem angelus dicens ne ti-
meas zaccharias quia exaudita est de-

praecatio tua et uxor tua elizabeth pa
riet tibi filium et uocabis nomen eius
iohannem et erit gaudium tibi et exsul
tatio et multi in natiuitate eius gaude
bunt erit enim magnus coram dno
Et uinum et siceram non bibet et spu
sco replebitur adhuc ex utero matris
suae et multos filiorum israhel con
uertet ad dnm dm ipsorum et ipse pre
cedit ante illum in spu et uirtute helie
ut conuertat corda patrum in filios et
incredibiles ad prudentiam iustorum
parare dno plebem perfectam et dix
zacharias ad angelum unde hoc sciam
Ego enim sum senex et uxor mea praeces
sit in dieb: suis Et respondens an
gelus dixit ei Ego sum gabriel qui adsto

ante dm̄ et missus sum loqui ad te et
haec tibi euangelizare. Et ecce eris
tacens et non poteris loqui usque in di
em quo haec fiant pro eo quod non cre
didisti uerbis meis quae implebuntur
in tempore suo. Et erat pleps exspec
tans zachariam et mirabantur quo^d^
tardaret ipse in templo egresus autē
non poterat loqui ad illos et cognoue
runt quod uissionem uidisset in tem
plo et ipse erat annuens eis et permā^n^
sit mutus et factum est ut impleti sunt
dies officii eius abiit in domum suam
post hos autem dies concepit eliza
beth uxor eius et occultabat se men
sibus quinque dicens quia sic fecit
mihi dn̄s in diebus quibus respexit

190

190r

auferre obprobrium meum inter homi
nes In mense autem sexto missus est an
gelus gabriel a dō in ciuitatem galilaeae
cui nomen erat nazareth ad uirginem
disponsatam uiro cui nomen erat io
seph de domo dauid et nomen uirginis
maria. Et ingresus angelus ad eam dixit
haue gratia plena dn̄s tecum benedic
ta tu in mulierib: quae cum audis
set turbata est in sermone eius et co
gitabat qualis esset ista salutatio et
ait angelus ei ne timeas maria. inuenis
ti enim gratiam apud dm̄ :: Ecce con
cipies in utero et paries filium et uo
cabis nomen eius ihm̄. Hic erit magnus
et filius altissimi uocabitur. Et da
bit illi dn̄s ds̄ sedem dauid patris eius

et regnabit in domo iacob in aeternum et
regni eius non erit finis :· Dixit autem
maria ad angelum: quomodo fiet istud
quoniam uirum non cognosco Et respon
dens angelus dixit ei sps scs superueniet
in te· Et uirtus altissimi obumbrabit
tibi ideoque quod nascetur ex te scm
uocabitur filius di· Et ecce elizabeth
cognata tua. Et ipsa concepit filium in
senectute sua et hic mensis est sextus
illi quae uocatur sterilis· Quia non erit
impossibile apud dm omne uerbum·
Dixit autem maria ad angelum ecce
ancella dni fiat mihi secundum uer
bum tuum· Et discessit ab illa ange
lus· Exsurgens autem maria in die
bus illis abiit in montana cum festina
tione

in ciuitatem iudae et intrauit in domum
zachariae et salutauit elizabeth et
factum est ut audiuit salutationem ma
riae elizabeth exultauit infans in u
tero eius et repleta est spu sco eliza
beth et exclamauit uoce magna et dix
Benedicta tu inter mulieres et bene-
dictus fructus uentris tui et unde hoc
mihi ut ueniat mater dni mei ad me
ecce enim ut facta est uox salutationis
tuae in auribus meis exultauit in gau
dio infans in utero meo et beata quae
credidisti quoniam perficientur ea
quae dicta sunt tibi a dno. Et ait maria
Magnificat anima mea dnm
et exsultauit sps meus in
do salutari meo quia respexit hu

litatem ancillae suae ecce enim exhoc
beatam me dicent omnes generationes
quia fecit mihi magna qui potens est
Et scm nomen eius et misericordia eius
inprogenies et progenies timentibus eū
fecit potentiam inbrachio suo disp̄r
sit superbos mente cordis sui depos
suit potentes de sede et exaltauit hu
miles esurientes impleuit bonis et
diuites dimissit inanes suscipit isra
hel puerum suum memorari misericor
diae suae sicut locutus est adpatres
nostros abracham et semini eius usque
insaecula. Mansit autem maria
cum illa quasi mensibus trib: et reuer
sa est indomum suam. Elizabeth ir
impletum est tempus pariendi et pe

perit filium et audierunt uicini et cogna
ti eius quia magnificauit dns miseri
cordiam suam cum illa et congratu
labantur ei · Et factum est in die ·
octauo uenerunt circumcidere puerum
et uocabant eum nomine patris eius za
chariam et respondens mater eius dixit
nequaquam sed uocabitur iohannis et
dixerunt ad illam quia nemo est in
cognatione tua qui uocetur hoc nomi
ne · innuebant autem patri eius quem
uellet · uocari eum et postulans pugilla
rem scripsit dicens iohannis est nomen
eius et mirati sunt uniuersi · Apertum
est autem ilico os eius et lingua eius et lo
quebatur benedicens dnm · Et factus
est timor super omnes uicinos eorum

Et super omnia montana iudeae diuul
gabantur omnia uerba haec et possu
erunt omnes qui audiebant in corde suo
dicentes quid putas puer iste erit et
enim manus dni erat cum illo Et zacha
rias pater eius impletus est spu sco
Et profetauit dicens
Benedictus dns ds israhel quia uisi
tauit et fecit redemptionem
plebis suae Et erexit cornu salutis
nobis in domu dauid pueri sui Sicut lo
cutus est per os scorum profetarum
suorum qui ab aeuo sunt et liberauit nos
ab inimicis nostris et de manu omnium
qui nos oderunt Ad faciendam miseri
cordiam cum patribus nostris et memo
rari testamenti sui sci Iusiurandum

quod iurauit ad abracham patrem nos
trum daturum se nobis ut sine timore
de manibus inimicorum nostrorum libe
rati Seruiamus illi in sanctitate et iustitia
coram ipso omnibus diebus nostris Et
tu puer propheta altissimi uocaueris
praeibis enim ante faciem domini parare
uias eius Ad dandam scientiam salu
tis plebi eius in remisionem peccatorum
eorum Per uiscera misericordiae dei nos
tri in quibus uisitauit nos oriens ex al
to Inluminare his qui in tenebris et
umbra mortis sedent ad dirigendos
pedes nostros in uiam pacis

Puer autem crescebat et confor
tabatur in spiritu et erat in desertis
usque ad diem ostensionis suae ad israhel

Factum est autem in illis diebus exiit
edictum a caesare augusto ut censū
profiterentur uniuersi per orbem
terrae: haec descriptio prima facta
est a praeside syriae cyrino nomine
Et ibant omnes ut profiterentur singuli
in suam ciuitatem ascendit autem iose-
ph a galilea de ciuitate nazareth in iu-
deam ciuitatem dauid quae uocatur
bethlem eo quod esset de domo et fami-
lia dauid ut profiteretur cum maria
sibi disponsata uxore praegnante
de spū sc̄o. Factum est autem cum ibi
essent impleti sunt dies ut pareret et
peperit filium suum primogenitum
et pannis eum inuoluit et reclinauit
eum in praesepio quia non erat eis locus

19.

in diuersorio · Et pastores erant in eadem
regione uigilantes et custodientes uigili
as noctis supra gregem suum · Et ecce
angelus dn̄i stetit circa illos et claritas
dī circum fulsit eos et timuerunt timo
re magno et dixit eis angelus nolite
timere ecce enim euangelizo uobis gau
dium magnum quod erit omni populo
quia natus est uobis hodie saluator
qui est xp̄s dn̄s in ciuitate dauid Et hoc
uobis signum inuenietis eum infantem pan
nis inuolutum et positum in praesepio ·
Et subito facta est cum angelo multitu
do militiae caelestis laudantium dm̄
et dicentium gloria in altissimis dō · Et
in terra pax hominibus bonae uolun
tatis · Et factum est ut discesserunt ·

ab eis angeli in caelum pastores loque
bantur ad inuicem transeamus usque
in bethlem et uideamus hoc uerbum quod
factum est sicut dns ostendit nobis·
Et uenerunt festinantes et inuenerunt
mariam et ioseph et infantem possitum
in praesepio uidentes autem cognoue
runt de hoc uerbo quod dictum erat
illis de puero hoc et omnes qui audieru
nt mirati sunt et de his quae dicta erant
a pastoribus ad ipsos · Maria autem
conseruabat omnia uerba haec con
ferens in corde suo et reuersi sunt pas
tores glorificantes et laudantes dnm
in omnibus quae audierunt et uiderunt
sicut dictum est ad illos · Et post
quam consummati sunt dies octo ut

circumcideretur puer uocatum est nomen
eius ihs · Quod uocatum est ab angelo
priusquam in utero conceperetur
Et postquam impleti sunt dies pur-
gationes eius secundum legem moysi tu-
lerunt illum in hierusalem ut siste-
rent eum dno sicut scriptum est in lege
dni quia omne masculinum adaperi-
ens uuluam scm dno uocabitur Et ut
darent hostias secundum quod dictum
est in lege dni par turturum aut duos
pullos columbarum Et ecce homo
erat in hierusalem cui nomen erat
simeon Et homo iste iustus et timora-
tus exspectans consulationem israhel
Et sps scs erat in eo Et responsum ac-
ceperat ab sps sco non uisurum se-

mortem nisi prius uideret xp̄m dn̄i Et
uenit in sp̄u in templum Et cum induce
rent puerum ih̄m parentes eius ut
facerent secundum consuetudinē
legis pro eo Et ipse accepit eum in ulnas
suas et benedixit dm̄ et dixit. Nunc
dimitte seruum tuum dn̄e secundum
uerbum tuum in pace quia uiderunt
oculi mei salutare tuum quod praepa
rasti ante faciem omnium populorum
lumen ad reuelationem gentium et glo
riam plebis tuae israhel Et erat
pater eius et mater mirantes super his
quae dicebantur de illo Et benedixit
illos symeon et dixit ad mariam ma
trem eius ecce positus est hic in ruinam
Et resurrectionem multorum in israhel

Et signum cui contradicetur et tuam
ipsius animam pertransiet gladius
ut reuelentur ex multis cordibus co
gitationes Et erat anna profetissa
filia fanuel de tribu aser haec proces
serat in diebus multis et uixerat cum
uiro suo annis septem a uirginitate sua
Et haec uidua erat usque ad annos oc
tugenta quattuor quae non discedebat
de templo ieiuniis et obsecrationibus
seruiens dō nocte ac die Et haec
ipsa hora superueniens confitebatur
dño et loquebatur de illo omnibus
qui expectabant redemptionem hieru
salem Et ut perfecerunt omnia secun
dum legem dñi reuersi sunt in galileam
in ciuitatem suam nazareth

Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dei erat cum illo et ibant parentes eius per omnes annos in hierusalem in die sollempni paschae ∴ Et cum factus esset annorum duodecim ascendentibus illis in hierusolima secundum consuetudinem diei festi consummatisque diebus cum redirent remansit puer ihs in hierusalem et non cognouerunt parentes eius aestimantes autem illum in comitatu uenerunt iter diei et requirebant eum inter cognatos et notos et non inuenientes regresi sunt in hierusalem requirentes eum ∴ Et factum est post triduum inuenerunt eum in templo sedentem in medio doctorum

audientem illos et interrogantem illos·
Stupebant autem omnes qui eum au
diebant super prudentiam et respon
sis eius et uidentes admirati sunt
Et dixit mater eius ad illum fili
quid fecisti nobis sic· Ecce pater tuus
et ego dolentes quaerebamus te· et ait
ad illos quid est quod me quaerebatis
nesciebatis quoniam in his quae patris
mei sunt oportet me esse· et ipsi non
intellexerunt uerbum quod locutus est
ad illos et discendit cum eis et uenit na
zareth et erat subditus illis et mater
eius conseruabat omnia uerba haec
in corde suo et ih̄s proficiebat sapien
tia aetate et gratia apud dm̄ et homines·
Anno autem quinto decimo imperii

tiberi cessaris procurante pontio pylato
iudeam tetrarcha herode galileae phi
lippo autem fratre eius tetracha iture
et traconitidis regionis · et lissania abi
linae tetracha sub principibus sacer
dotum anna et caipha · Factum est uer
bum dni super iohannem filium za
chariae in deserto :·
Et uenit in omnem regionem iorda
nis praedicans babtismum penite
ntiae in remisionem peccatorum sicut
scriptum est in libro sermonum esa
iae prophetae · Uox clamantis in de
serto parate uiam dni rectas facite
semitas eius · Omnis uallis implebitur
et omnis mons et collis humiliabitur :
et erunt praua in directa et aspera

in uias planas & uidebitur maiestas dñi &
uidebit omnis caro salutare dī .

Dicebat ergo ad turbas quae exiebant ut baptizarentur ab ipso ·
O generatio uiperarum quis ostendit
uobis fugere a uentura ira. facite ergo
fructus dignos paenitentiae & ne coe-
peritis dicere patrem habemus abra
ham dico enim uobis quia potest ds
de lapidibus istis suscitare filios a
brachae iam enim securis ad radicem
arborum posita est omnis ergo ar
bor non faciens fructum bonum exci
detur & in ignem mittetur .

Et interrogabant eum turbae
dicentes quid ergo faciemus respon
dens autem dicebat illis qui habet duas

tunicas det non habenti & qui habet es
cas similiter faciat. Venerunt autem
& publicani ut babtizarentur & dixe
runt ad illum magister quid faciemus
at ille dixit ad eos nihil amplius quam
constitutum est vobis faciatis Interro
gabant autem eum & milites dicentes
quid faciemus & nos et ait illis nemi[illegible]
concutiatis neque calumniam [illegible]
& contenti estote stipendiis [illegible]
Existimante autem populo [illegible]
bus omnibus in cordibus suis De [illegible]
ne ne forte ipse esset [illegible]
Respondit Iohannes dicens omnibus
Ego quidem babtizo vos aqua [illegible]
in paenitentiam venit autem [illegible]
Cuius non sum dignus solvere [illegible]

calciamentorum eius ipse uos baptiza
bit in spū scō et igni · Cuius uentilabrum
in manu eius et mundabit aream suam
et congregabit triticum in horreum suū
paleas autem conburet igni inextingui
bili multa quidem et alia exhortans
euangelizabat populo

Herodis autem tetrarcha cum cor
riperetur ab illo de herodiade
uxore fratris sui et de omnibus malis
quae fecit herodis adiecit et hoc sup
ra omnia inclusit iohannem in car
cerem. Factum est autem cum bap
tizaretur omnis populus et ihū bap
tizato et orante apertum est caelum
et discendit sps scs corporali specie
sicut columbam in ipsum et uox de cael

facta est dices filius meus dilectus in te
bene conplacuit mihi

Et ipse ihs erat incipiens quasi an-
norum triginta. ut putabatur filius
ioseph

Qui fuit heli
Qui fuit mathat
Qui fuit leui
Qui fuit melchi
Qui fuit ianne
Qui fuit ioseph
Qui fuit mathathie
Qui fuit amos
Qui fuit naum
Qui fuit esli
Qui fuit nagge
Qui fuit mahath

Qui fuit mathathiae

Qui fuit iace

Qui fuit semei

Qui fuit ioseph·osse

Qui fuit iuda

Qui fuit iohanna

Qui fuit ressa

Qui fuit zorobba

Qui fuit salathiel

Qui fuit heri

Qui fuit melchi

Qui fuit addi

Qui fuit cosam

Qui fuit elmadam

Qui fuit er

Qui fuit iesu

Qui fuit eliezer

Qui fuit zorim
Qui fuit mathat
Qui fuit leui
Qui fuit semeon
Qui fuit iuda.
Qui fuit ioseph
Qui fuit iona.
Qui fuit eliacim
Qui fuit melcha.
Qui fuit menna.
Qui fuit mathathia
Qui fuit nathan
Qui fuit dauid
Qui fuit iesse
Qui fuit obed
Qui fuit boos
Qui fuit salmon

VI fuit naasson
VI fuit aminadab
VI fuit aram
VI fuit asron
VI fuit fares
VI fuit iudae
VI fuit iacob

VI fuit isaac
VI fuit abracham
VI fuit tharae
VI fuit nachor
VI fuit seruch
VI fuit ragau
VI fuit falec

VI fuit eber
VI fuit sala
VI fuit cainan

Qui fuit arfaxat
Qui fuit sem
Qui fuit noe
Qui fuit lamech
Qui fuit mathusale
Qui fuit enoc
Qui fuit iared
Qui fuit malelehel
Qui fuit cainan
Qui fuit enos
Qui fuit seth
Qui fuit adam
Qui fuit dei

[illegible] N: 55.

ritu regressus est aiordane & agebatur
spu indesertum indiebus quadrag-
inta & temptabatur adiabulo·
Et nihil manducauit indiebus il-
lis & consummatis his esuriit
dixit autem illi zabulus si filius dei es
dic lapidi huic ut panis fiat & res-
pondit adillum ihs scriptum est
quia non in pane solo uiuit homo sed
in omni uerbo dī
Et duxit illum zabulus in mon-
tem excelsum & ostendit illi
omnia regna orbis terrae in momen-
to temporis & ait ei tibi dabo pote-
statem hanc uniuersam & gloriam
illorum quia mihi tradita sunt &
cui uoluero do illa tu uero si adorans

u adoraueris coram me · erunt tua omnia
Et respondens ihs dixit illi scriptum
est dnm dm tuum adorabis et illi soli
seruies · Et duxit illum in hierusa
lem et statuit eum supra pinnam tem
pli et dixit illi si filius dei es mitte te ·
hinc deorsum scriptum est enim quod
angelis suis mandauit de te ut conser
uent te quia in manibus suis tollent
te ne forte offendas ad lapidem pe
dem tuum · Et respondens ihs ait
illi dictum est · non temptabis dnm
dm tuum · Et consummata omni temp
tatione diabulus recessit ab illo
usque ad tempus :
Et regressus est ihs in uirtute sps
in galileam et fama exiit in uniuerse

regionem de illo & ipse docebat in sy
nagogis eorum & magnificabatur ab
omnibus :· Et venit nazareth ubi
erat nutritus & intravit secundum
consuetudinem suam die sabbati in
synagogam & surrexit legere & tra
ditus est illi liber profetae esaiae & ut
revolvit librum invenit locum ubi
scriptum erat spiritus domini super me
propter quod unxit me evangelizare
pauperibus misit me sanare con
tritos corde praedicare captivis re
missionem :· Et caecis visum restitu
ere dimittere confractos in requiem
praedicare annum domini acceptum
& diem retributionis & cum conpli
cuisset librum reddidit ministro &

sedit et omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum coepit autem dicere ad illos quia hodie impleta est haec scriptura in auribus vestris. Et omnes testimonium illi dabant et mirabantur in verbis gratiae quae procedebant de ore ipsius et dicebant nonne hic est filius ioseph. Et ait illis utique dicetis mihi hanc similitudinem medice cura te ipsum quanta audivimus facta in cafarnaum fac hic et in patria tua.

Ait autem amen dico vobis quia nemo propheta acceptus est in patria sua.

In veritate dico vobis multae viduae erant in diebus heliae in israhel quando clusum est caelum annis tribus et mensibus sex cum facta est famis

205R

inmagna. inomni terra. Et adnullam illa
rum missus est. helias nisi insarepta
sydoniae admulierem uiduam et mult
i leprosi erant inisrahel subeleseo
profeta. Et nemo illorum mundatus est
nisi neman syrus et repleti sunt omnes
in synagoga irae haec audientes Et sur
rexerunt et eicerunt illum extra ciuita
tem et duxerunt illum usque ad su
per cilium montis supra quem ciuitas
illorum erat aedificata ut praecipitar
rent eum ipse autem transiens per
medium illorum ibat. Et disce
dit capharnaum ciuitatem galileae ibique
docebat illos sabbatis. Et stupe
bant in doctrina eius quia in potesta
te erat sermo eius. Et in sina

goga erat homo habens demonium in
mundum et exclamauit uoce magna di
cens quid nobis et tibi ihu nazarene
uenisti perdere nos scio te qui sis scs
di et increpauit illum ihs dicens obmutes
ce et exi ab illo. Et cum proiecisset il
lum demonium in medium exiuit ab illo
nihilque illum nocuit et factus est
pauor in omnibus et conloquebantur
ad inuicem dicentes quod est hoc quae doctrina
quod in potestate et imperat
in inmundis spiritibus et exeunt et pro
mulgabatur fama eius cito in omnem
locum regionis

Surgens autem de sinagoga uenerunt
in domum simonis et andreae so
crus autem symonis tenebatur magis

febribus et rogauerunt illum pro ea. et
stans super illam imparauit febri et
dimisit illam et continuo surgens minis
trabat illis cum sol autem occidisset
omnes qui habebant infirmos uariis
languoribus ducebant illos ad eum. at
ille singulis manum inponens cura
bat eos. Exiebant autem daemo
nia a multis clamantia et dicentia
quia tu es filius dī et increpans non sine
bat ea loqui quia sciebant ipsum esse
xpm. Facta autem die egressus
ibat in desertum locum et turbae
requirebant eum et uenerunt usque
ad ipsum et detenebant eum ne disce
deret ab eis quibus ille ait quia et aliis ci
uitatibus oportet me euangelizare

regnum dī quia ideo missus sum Et erat
praedicans in synagogis galileae
Factum est autem cum turbae inrue
rent in eum ut audirent uerbum dī Et
ipse stabat secus stagnum genesareth
Et uidit duas naues stantes secus stag
num piscatores autem discenderant
Et lauabant retia ascendens autem in
nauem unam quae erat simonis roga
uit eum reducere a terra pussillum
Et sedens docebat de nauicula turbas
Ut cessauit autem loqui dixit ad simo
nem duc in altum et laxate retia uestra
in capturam Et respondens simon dix
it illi praeceptor per totam noctem
laborantes nihil coepimus in uerbo h
tuo laxabo rete Et cum hoc fecissent

concluserunt piscium multitudinem
copiosam ita ut rumpebatur autem
rete eorum et adnuerunt sociis quie-
rant in alia navi ut venirent et adiu
varent eos et venerunt et impleverunt
ambas naviculas ita ut mergerentur
Quod cum vidisset simon petrus
procedit ad genua ihu dicens exi
a me dne quia homo peccator sum
Stupor enim circumdederat eum et
omnes qui cum illo erant in captura
piscium quam ceperant similiter
autem iacobum et iohannem filios
zebedei qui erant socii simonis
Et ait ad simonem ihs noli timere
ex hoc iam homines eris capiens et
subductis ad terram navibus relictis

omnibus secuti sunt illum

Et factum est cum esset in una ciuita-
tem et ecce uir plenus lepra et uidens ihm
procidens in faciem rogauit eum dicens
dne si uis potes mundare. Et extendens
manum tetigit illum dicens uolo munda-
re. et confestim lepra discesit ab illo et
ipse praecepit illi ut nemini diceret sed
uade ostende te sacerdoti et offer pro
mundatione tua sicut praecepit moy-
ses in testimonium illis.

Perambulabat autem magis sermo
de illo et conueniebant turbae multae
ut audirent et curarentur ab infirmita-
tibus suis. Ipse autem secedebat
in deserto et orabat. Et factum est
in una dierum et ipse sedebat docens

Et erant farisaei sedentes et legis doc
tores qui uenerant ex omni castello gali
laeae et iudaeae et hierusalem et uirtus
[illegible] erat ad sanandos eos

Et ecce uiri portantes in lecto hom
inem qui erat paraliticus et quaereba
nt eum inferre et ponere ante eum et
[illegible] qua parte illum infer
[illegible] ascenderunt supra
tectum et per tegulas [illegible]
[illegible] quorum
[illegible] homo [illegible]
[illegible] et coeperunt cogita
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] peccata nisi solus
[illegible]

eorum respondens dixit ad illos quid
cogitatis in cordibus uestris quid
est facilius dicere dimittuntur tibi
peccata an dicere surge et ambula ut
autem sciatis quia filius hominis potes
tatem habet in terra dimittere pecca
ta ait paralytico tibi dico surge tolle
lectum tuum et uade in domum tuam
Et confestim surgens coram illis tu
lit in quo iacebat et abiit in domum
suam magnificans deum et stupor ad
prehendit omnes et impleti sunt
timore dicentes quia
uidimus mirabilia hodie

Et post haec exiit et uidit pu
plicanum nomine leui sedentem
ad teloneum et ait illi sequere

me· Et relictis omnibus surgens secu
tus est eum· Et facit ei conuiuium
in magnum leui in domu sua. Et erat turba
multa publicanorum et aliorum qui
cum illo erant discumbentes et mur
murabant farisaei et scribae eorum
dicentes ad discipulos eius quare cum
publicanis et peccatoribus manducat
is et bibitis· Et respondens ihs
dixit ad illos non egent qui sani sunt
medico sed qui male habent· Non
ueni uocare iustos sed peccatores
in paenitentiam at illi dixerunt ad
eum quare discipuli iohannis ieiu
nant frequenter et obsecrationes
faciunt similiter et farisaeorum
tui autem edunt et bibunt quibus

ipse autem ait numquid potestis filii
sponsi dum cum illis est sponsus fa
cere ieiunare uenient autem dies
cum ablatus fuerit ab illis sponsus
tunc ieiunabunt in illis diebus

Dicebat autem et similitudinem ad
illos quia nemo cummissuram
a uestimento nouo inmittat in uestimen
tum uetus alioquin et nouum rumpit
et ueteri non conuenit cummissura a
nouo. Et nemo mittat uinum no
uum in utres ueteres alioquin rumpit
uinum nouum utres et ipsum effun
ditur et utres peribunt. Sed uinu
nouum in utres nouos mittendum
est. et utraque conseruantur. Et
nemo bibens uetus statim uult nouu;

dicit enim uetus melius est ∴

lic iii. Factum est autem in sabbato secū
do primo cum pertransiret ihs
per sata uellebant discipuli
eius spicas et manducabant confri
cantes manibus quidam autem faris
saeorum dicebant illis quid facitis
quod non licet sabbatis. Et res
pondens ihs ad eos dixit nec hoc legis
tis quid fecerit dauid cum essuriret
ipse et qui cum eo erant quomodo
intrauit in domum di et panes pro
positionis sumpsit et manducauit
et dedit his qui cum ipso erant quos
non licebat manducare nisi solis sa
cerdotibus et dicebat illis quia dns
est filius hominis etiam sabbati ∴

Factum est autem in alio sabbato
ut intraret in sinagogam et doceret
Et erat autem ibi homo et manus eius
dextera erat arida. Et observabant
autem scribae et farisaei si in sab
bato curaret ut invenirent accussa
re illum ipse vero sciebat cogitatio
nes eorum. Et ait homini qui habe
bat manum aridam surge et sta in
medium et surgens stetit et ait ad illos
ihs interrogo vos si licet sabbato bene
facere an male animam salvam fa
cere an perdere. Et circumspectis
omnibus dixit homini extende manū
tuam et extendit et restituta est manus
eius sicut et altera ipsi autem reple
ti sunt insipientia et conloquibantur

ad inuicem quidnam facerent de ihu ::
Factum est autem in illis diebus exiit
in montem orare et erat pernoctans
in oratione di ::
Et cum dies factus esset uocauit ad
se discipulos suos et elegit duodecim
ex ipsis quos apostolos nominauit .
Simonem quem cognominauit petrum .
Et andream fratrem eius iacobum
et iohannem philippum et bartholome
um matheum et thomam iacobum
alphei et simonem qui uocatur ze
lotes iudam iacobi et iudam scari
oth qui fuit proditor
Et discendit cum eis et stetit in lo
co campestri et turba discipulorum
eius et multitudo copiosa plebis ab

omni iudea et hierusalem et trans fre
tum et maritima et tyri et sidonis qui
uenerant ut audirent eum et sanaren
tur a languoribus suis et qui uexaban
tur a spiritibus inmundis curaban
tur et omnis turba querebat eum
tangere quia uirtus de illo exibat et
sanabat omnes. Et ipse eleuatis
oculis in discipulos suos dicebat
Beati pauperes spu quia uestrum
est regnum cli
Beati qui nunc esuritis quia satu
ra bimini bitis
Beati qui nunc fletis quia ride
Beati eritis cum uos oderint
homines et cum separauerint
uos et exprobrauerint et eiecerint

nomen uestrum tamquam malum
propter filium hominis gaudete in illa
die et exultate ecce enim merces ues
tra multa est in caelo · Secundum haec
enim faciebant profetis patres eo
rum :· Uerum tamen uae uobis di
uitibus qui habetis consulationem
uestram · Uae uobis qui saturati estis
qui esuritis · Uae uobis qui ridetis
nunc quia lugebitis et flebitis :·
Uae cum bene uobis dixerint omnes
homines secundum haec faciebant
seudo profetis patres eorum :·
Sed uobis dico qui auditis diligite
inimicos uestros benefacite his qui
uos oderunt · benedicite maledi
centibus uobis orate pro calumni

pantibus uos :: Et qui te percutit in
maxillam praebe et alteram · Et a
beo qui aufert tibi uestimentum et tu-
tonicam noli prohibere · Omni autem
petenti te tribue · Et qui aufert quae tua
sunt ne repetas · Et prout uultis
ut faciant uobis homines et uos faci-
te illis similiter ::
Et si diligitis eos qui uos diligunt
quae uobis est gratia nam et peccato-
res diligentes se diligunt
Et si bene feceritis his qui uobis be-
ne faciunt quae uobis est gratia si
quidem et peccatores hoc faciunt
Et si mutuum dederitis his a quib:
speratis accipere quae gratia est
uobis nam et peccatores peccatorib:

feneraunt ut recipiant aequalia ∴
Uerumtamen diligite inimicos uestros
et benefacite eis et mutuum date · Ni
hil desperantes et erit merces uestra
multa in caelis et eritis filii altissimi
qui ipse benignus est super ingratos
et malos estote ergo misericordes si
cut et pater uester misericors est ∴
Nolite iudicare ut non iudicabeni · No
lite condempnare ut non condemp
nabemini · Dimittite et dimittemini ·
Date et dabitur uobis mensuram ·
bonam conuersam et coagitatam
et super effluentem dabunt in sinum
uestrum eadem quippe mensura qua
mensi fueritis remitietur uobis ·
Dicebat autem illis et similitudi

nem numquid potest caecus caecum
ducere nonne ambo in foveam cadent
Non est discipulus super magistrum
perfectus autem omnis erit si
cut magister eius
Quid autem vides festucam in oculo
fratris tui trabem autem quae
in oculo tuo est non consideras. Aut
quomodo potes dicere fratri tuo fra
ter sine eiciam festucam de oculo tuo
ipse in oculo tuo trabem non vide
ns hypocrita eice primum trabem
de oculo tuo et tunc perspicies ut
educas festucam de oculo fratris tui
Non est enim arbor bona quae fa
cit fructus malos. Neque ar
bor mala faciens fructum bonum

unaquaeque arbor de fructu suo cog
noscitur ∴
Neque enim de spinis colligunt fi
cus neque de rubo uindemiant ua
Bonus homo de bono thensauro
cordis sui profert bonum ma
lum homo de malo thesauro profert
malum ex abundantia enim cordis
os loquitur ∴
Quid autem uocatis me dne dne
et non facitis quae dico uobis ∴
Omnis qui uenit ad me et audit
sermones meos et facit eos
ostendam uobis cui similis sit simi
lis est homini aedificanti domum
qui fodit in altum et possuit funda
menta supra petram inundatione

h autem facta inlisum est flumen do-
mui illi et non potuit eam mouere fun
data enim erat supra petram qui h
audit et non fecit similis est homini
aedificanti domum suam supra ter-
ram sine fundamento in quam inli
sus est fluuius et continuo concidit
et facta est ruina domus illius magna:
Cum autem implesset omnia uerba
sua in aures plebis intrauit caphar
naum centurionis autem cuiusdam
seruus male habens erat moriturus
qui illi erat praetiosus et cum audis
se de ihu misit ad eum seniores
iudaeorum rogans eum ut ueniret
et saluaret seruum eius at illi cum
uenissent ad ihm rogabant eum

sollicite dicentes ei quia dignus est ut
hoc illi praestes dilegit enim gentem
nostram et synagogam ipse aedifica
uit nobis · Ihs autem ibat cum illis
et cum iam non longe esset a domo mi
sit ad eum centurio amicos dicens domine
noli uexari non enim dignus sum ut
sub tectum meum intres propter quod
et me ipsum non sum dignum arbitra
tus ut uenirem ad te sed dic uerbo et
sanabitur puer meus nam et ego homo
sum sub potestate constitutus ha
bens sub me milites et dico huic uade
et uadit et alio ueni et uenit et seruo
meo fac hoc et facit quo audito ihs
miratus est et conuersus sequentibus
se turbis dixit amen dico uobis nec

in israhel tantam fidem inueni ∴
Et reuersi qui missi fuerant domū
inuenerunt seruum qui languebat
sanum ∴ Et factum est deinceps
ibat in ciuitatem quae uocatur naim
Et ibant cum illo discipuli eius et tur
ba copiosa . cum autem adpropinquat
re portae ciuitatis et ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris suae
et haec erat uidua et turba ciuitatis
multa cum illa; quam cum uidisset ihs
misericordiam motus super eam dixit
illi noli flere . et accessit et tetigit lo
culum hii autem qui portabant ste
terunt et ait adolescens tibi dico sur
ge . et resedit qui erat mortuus et coe
pit loqui et dedit illum matri suae

nant. uisum & respondens dixit illi
euntes nuntiate iohanni quae audistis
& uidistis quia caeci uident claudi
ambulant leprosi mundantur sur
di audiunt mortui resurgunt pau
peres euangelizantur & beatus est q
cumque non fuerit scandalizatus
in me. Et cum discessissent nunti
iohannis coepit dicere de iohanne ad
turbas quid existis in desertum uide
re harundinem a uento moueri sed quid
existis uidere hominem mollibus ues
timentis indutum ecce qui in ueste pre
tiosa et deliciis in domibus regum
sunt sed quid existis uidere profetam
utique dico uobis & plus quam profetam
Hic est de quo scriptum est ecce mitto

angelum meum ante faciem tuam qui
praeparabit uiam tuam ante te
Dico enim uobis maior inter natos
mulierum profeta iohanne baptista
nemo est qui autem minor est in
regno dī maior est illo
Et omnis populus audiens et pu
plicani iustificauerunt dm̄ baptizati
baptismo iohannis farisaei autem
et legis periti consilium dī spreueru
nt in semet ipsos non baptizati ab eo
Cui ergo similes dicam homines ge
nerationes huius et cui similes sunt
similes sunt pueris sedentibus in
foro et loquentibus ad inuicem et di
centibus cantauimus tibiis uobis et
non saltastis lamentauimus uobis

& non plorastis· Uenit enim iohannis
baptista neque manducans panē
neque bibens uinum & dicitis daemo
nium habet· Uenit filius hominis
manducans & bibens & dicitis ecce
homo deuorator & bibens uinum ami
cus puplicanorum & peccatorum &
iustificata est sapientia ab omnibus
filiis suis· Rogabat autem eum qui
dam ex farisaeis ut manducaret cum
illo & ingressus in domum farisaei dis
cubuit & ecce mulier quae erat in ci
uitate peccatrix ut cognouit quod accu
buit in domum farisaei adtulit ala
bastrum unguenti & stans retro secus
pedes eius lacrimis coepit rigare pe
des eius & capillis capitis sui tergebat

Et osculabatur pedes eius et unguento
unguebat uidens autem farisaeus qui
uocauerat eum ait intra se dicens hic
si esset profeta sciret utique quae
et qualis mulier quae tangit eum quia
peccatrix est et respondens ihs dixit
ad illum simon habeo tibi aliquid di
cere at ille ait magister dic duo debi
tores erant cuidam feneratori unus
debebat denarios quingentos et alius
quinquaginta non habentibus illis
unde redderent donauit utrisque
quis ergo eum plus diligit responde
ns simon dixit aestimo quia cui pls
donauit at ille dixit ei recte iudicas
ti et conuersus ad mulierem dixit si
moni uides hanc mulierem intraui

et osculabatur pedes eius et unguento
unguebat uidens autem farisaeus
qui uocauerat eum ait intra se dice-
ns hic si esset profeta sciret utique
quae et qualis mulier quae tangit
eum quia peccatrix est et respon-
dens ihs dixit ad illum simon habeo
tibi aliquid dicere at ille ait magis
ter dic duo debitores erant cuidam
feneratori unus debebat denarios
quingentos et alius quinquaginta
non habentibus illis unde reddere-
nt donauit utrisque quis ergo eum
plus dilegit respondens simon dixit
aestimo quia is cui plus donauit at
ille dixit ei recte iudicasti et conuer
sus ad mulierem dixit simoni uides

·210

hanc mulierem intraui in domum tuam
aquam pedibus meis non dedisti haec
autem lacrimis rigauit pedes meos
Et capillis suis tersit osculum mihi
non dedisti haec autem ex quo intrauit
non cessauit osculari pedes meos oleo
caput meum non unxisti haec autem un
guento unxit pedes meos propter quod
dico tibi remittentur illi peccata mul
ta quoniam dilexit multum cui autem
minus dimittitur minus dilegit dixit
autem ad illam remittuntur tibi pecca
ta Et coeperunt qui simul accumbeba
nt dicere intra se quis est hic qui etia
m peccata dimittit dixit autem ad
mulierem fides tua te saluam fecit
uade in pace :: Et factum est

deinceps et ipse iter faciebat per ciui
tates et castella praedicans et euan
gelizans regnum dī et xii
discipuli cum illo et mulieres aliquae
quae erant curatae a spiritibus ma
lignis et infirmitatibus maria quae
uocatur magdalenae de qua demo
nia septem exierant et iohanna uxor
chuzae procuratoris herodis et sus
sanna et aliae multae quae minis
trabant eis de facultatibus suis

Cum hautem turba plurima con
ueniret et de ciuitatibus properarent
ad eum dixit per similitudinem exit
qui seminat seminare semen suum
et dum seminat aliud cecidit secus
uiam et conculcatum est et uolucr
es

caeli comederunt illud :· Et aliud
cecidit super petram et statim aruit
quia non habebat humurem et aliud
cecidit inter spinas et simul exortae
spinae suffucaverunt illud et aliud
cecidit in terram bonam et ortum fecit
fructum centuplum haec dicens cla
mabat qui habet aures audiendi au
diat· Interrogabant autem eum
discipuli eius qui esset haec parabu
la quibus ipse dixit uobis datum est
nosse misterium regni dī :·
Ceteris autem in parabulis uidē
tes non uideant et audientes non in
telligant :· Est autem haec para
bula semen est uerbum dī qui autē
secus uiam sunt cum audierint de

inde · uenit zabulus et tollit uerbum
de corde eorum ne credentes salui
fiant. Item qui supra petram qui cum
audierint cum gaudio accipiunt uer
bum · Et hii radices non habent quia
ad tempus credunt et in tempore
tribulationis recedunt quod autem
in spinis cecidit hii sunt qui audieru
nt et sollicitudinibus et diuitiis
et uoluptatibus uitae euntes suffu
cantur. Et non referunt fructum qui
autem in bonam terram hii sunt
qui in corde bono et obtimo audien
tes uerbum retinent et fructum ad
ferunt in patientiam :·
Nemo autem lucernam accendens
operit eam uasso aut subtus lectum

ponit sed supra candellabrum ponit
ut intrantes uideant lumen · Non
enim est occultum quod non reueletur
neque absconditum quod non cognos
catur et in palam ueniat · Uidete
ergo quomodo audiatis qui enim habe
date ergo quomodo dabitur illi ::
Et quicumque non habet etiam quo
putat se habere auferetur ab illo :
Et uenerunt autem ad illum
mater et fratres eius et non pote
rant adire ad eum prae turba et
nuntiatum est illi mater tua et fra
tres tui stant foris uolentes te ui
dere qui respondens dixit ad eos
mater mea et fratres mei hii sunt
qui uerbum dī audiunt et faciunt

Factum est autem in una dierum &
ipse ascendit in naviculam & discip
li eius & ait ad illos transfretemus
stagnum & ascenderunt navigantib:
autem illis obdormivit & discendit
procella venti in stagnum & comple
bantur naves fluctibus & periclita
bantur. accedentes autem suscita
verunt eum dicentes praeceptor
perimus at ille surgens increpavit
ventum & tempestatem aquae &
cessavit & facta est tranquillitas
dixit autem illis ubi est fides vestra
qui timentes mirati sunt dicentes ad
invicem quis putas hic est quia & ven
tis imperat & mari & oboediunt ei
& navigaverunt autem ad regionem

gerasinorum quae est contra galileam
Et cum ingresus esset ad terram
occurrit illi uir quidam qui habebat
demonium iam temporibus multis
et uestimento non induebatur neque
in manebat in domo sed in monumentis
is autem ut uidit ihm procedit an
te illum et exclamans uoce magna
dixit quid mihi et tibi est ihu fili di
altissimi obsecro te ne me torque
as praecipiebat enim spui inmundo
ut exiret ab homine multis enim tem
poribus arripiebat illum et uincie
batur catenis et conpedibus custo
ditus et ruptis uinculis agebatur a
demonio in deserta interrogauit
autem illum ihs dicens quod tibi

222 v

nomen est at ille dixit legio quia intra
uerunt demonia multa in eum et ro
gabant illum ne imperaret illis ut in
abyssum irent. Erat autem ibi grex
porcorum multorum pascentium
in monte. et rogabant eum ut permit
teret eos in illos ingredi. et permisit
illos. exierunt ergo demonia ab homi
ne. et intrauerunt in porcos et impe
tu abiit grex per praeceps in stagnum
et suffocatus est. quod ut uiderunt
factum qui pascebant fugerunt et
nuntiauerunt in ciuitatem et in uillas
exierunt autem uidere quod factum
est et uenerunt ad ihm et inuenerunt
hominem sedentem a quo demonia
exierant uestitum ac sana mente ad

pedes eius et timuerunt nuntiaue-
runt autem illis et qui uiderant quo
modo sanus factus esset a legione
et rogauerunt illum omnis multitu
do regionis gerasinorum ut discede-
ret ab ipsis quia timore magno tene-
bantur · Ipse autem ascendens na
uem reuersus est et rogabat eum
uir a quo demonia exierant ut cum
eo esset dimisit autem eum ihs di
cens redi in domum tuam et narra
quanta tibi fecit ds et abiit per uni
uersam ciuitatem praedicans quanta
illi fecisse ihs · Factum est autem
cum redisse ihs excepit illum tur
ba erant enim omnes exspectantes
eum et ecce uenit uir cui nomen erat

iairus et ipse princeps synagogae erat
et cecidit ad pedes ihu rogans eum ut
intraret in domum eius quia filia uni
ca erat illi fere annorum duodecim
et haec moriebatur. et contigit dum
iret a turbis comprimebatur. et muli
er quaedam erat in fluxu sanguinis
ab annis duodecim quae in medicis.
erogauerat omnem substantiam suam
nec ab ullo potuit curari accessit re
tro et tetigit fimbriam uestimenti eius
et confestim stetit fluxus sanguinis
eius et ait ihs quis est qui me tetigit
negantib: autem omnibus dixit petrus
et qui cum illo erant praeceptor tur
bae te comprimunt et adfligunt et
dicis quis me tetigit et dixit ihs tetigit

me · aliquis nam et ego noui uirtutem
de me exisse · uidens autem mulier quia
non latuit eum tremens uenit et pro
cedit ante pedes illius et ob quam
causam tetigerit eum indicauit coram
omni populo et quem ad modum con
festim sanata sit. at ipse · dixit illi
filia fides tua te saluam fecit uade
in pace adhuc illo loquente · uenit
aliquis ad principem sinagogae · di
cens ei quia mortua filia tua noli
uexare · illum · ihs autem audito
hoc uerbo respondit patri puellae
noli timere crede tantum et salua
erit · Et cum uenisset domum non
permisit intrare secum quemquam
nisi petrum et iohannem et iacobum.

Et patrem et matrem puellae flebant
autem omnes et plangebant illam at
ille dixit nolite flere non est mortua
sed dormit. Et diridebant eum scien
tes quia mortua esset. Ipse autem
tenens manum eius clamauit dicens
puella surge. Et reuersus est sps eius
et surrexit continuo et iusit dari illi
manducare. Et stupuerunt parentes
eius quibus praecipit ne alicui dice
rent quod factum erat. Conuo
catis autem duodecim apostolis de
dit illis uirtutem et potestatem su
per omnia daemonia et ut languores
curarent et misit illos praedicare
regnum dī et sanare infirmos.
Et ait ad illos nihil tuleritis in uia

neque uirgam neque peram· Neque calcia
menta neque panem neque pecuniam
neque duas tonicas habeatis et in quam
cumque domum intraueritis ibi ma
nete et inde ne exeatis· Et quicum
que non receperint uos exeuntes
de ciuitate illa etiam puluerem pe
dum uestrorum excutite in testimo
nium super illos :· Egressi autem
circumibant per castella et ciuita
tes euangelizantes et curantes ubiq:
Audiuit autem herodis tetracha
omnia quae fiebant ab eo et haesi
tabat eo quod diceretur a quibus
dam quia iohannis surrexit a mor
tuis a quibusdam uero quia helias
apparuit ab aliis autem quia pro

fetae unus de antiquis surrexit et ait
herodis iohannem ego decollaui quis
autem est iste de quo audio ego talia
et quaerebat uidere eum : Et re
uersi apostoli narrauerunt illi q:
cumque fecerunt . Et adsump
tis illis secessit seorsum in locum
desertum qui est bethsaida quod cum
cognouissent turbae secutae sunt
illum et excepit illos et loquebatur
illis de regno dei . et eos qui cura indige
bant sanabat . Dies autem coe
perat declinare . et accedentes duo
decim dixerunt illi . Dimitte turbas
ut euntes in castella uillasque quae
circa sunt deuertant et inueniant
escas quia hic in loco deserto sumus

ait autem ad illos uos date illis mandu
care · at illi dixerunt non sunt nobis
plusquam quinque panes et duos pis
ces nisi forte nos eamus et emamus in om
nem hanc turbam escas erant autem
fere · uiri · u · milia · ait autem ad disci
pulos suos facite illos discumbere
per conuiuia quinquagenos et ita fe
cerunt et discumbere fecerunt omnes
Acceptis autem ihs · u · panib: et duo
bus piscib: respexit in caelum et bene
dixit illis et fregit et distribuit discipu
lis suis ut ponerent ante turbas et man
ducauerunt omnes et saturati sunt
et sublatum est quod superfuit illis
fragmentorum cofini duodecim.
Et factum est cum solus esset orans

Et cum illo discipuli et interrogabat illos
dicens quem me dicunt esse turbae at
illi responderunt et dixerunt iohan
nem baptistam alii autem heliam ali
i quia profeta unus de prioribus
surrexit dixit autem illis uos autem
quem me esse dicitis respondit simon
petrus dixit xpi n di · Et ille incre-
pans illos praecipit ne cui dicerent
dicens quia oportet filium hominis
multa pati et reprobari a senioribus
et principib: sacerdotum et scribis et
occidi et tertia die resurgere
Dicebat autem ad omnes si quis uult
post me uenire abneget seipsum
et tollat crucem suam cotidie et se-
quatur me qui enim uoluerit animam

suam saluam facere perdet illam
nam qui perdiderit animam suam
propter me saluam faciet illam
quid enim proficiat homo si lucretur
uniuersum mundum se autem ip
sum perdet et detrimentum sui fa
ciat· Nam qui me erubuerit et me
os sermones hunc et filius hominis
erubescet cum uenerit in maiestat
te suae et patris et scorum angelorum
Dico autem uobis uere sunt ali
qui hic stantes qui non gustabunt mor R.
tem donec uideant regnum di
Et factum est autem post haec uerba
fere dies octo et adsumpsit petrum
et iohannem et iacobum et ascendit
in montem ut oraret et factum est

dum oraret species uultus eius altera
et uestitus eius albus refulgens et ecce
duo uiri loquebantur. cum illo erant
autem moyses et helias uisi in maies-
tate · et dicebant excessum eius quem
completurus erat in hierusalem petrus
uero et qui cum illo grauati erant som
no · et euigilantes uiderunt maiestatem
eius et duos uiros qui stabant cum
illo et factum est cum discederent
ab illo ait petrus ad ihm praeceptor
bonum est nos hic esse faciamus tria
tabernacula unum tibi et unum
moysi et unum heliae · nesciens quid
diceret haec autem illo loquente fac
ta est nubes et obumbrauit eos et ti
muerunt intrantibus illis in nubem

Et uox facta est de nube dicens hic est fi
lius meus dilectus ipsum audite Et
dum spiera— uox inuentus est ihs solus
Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt
in illis dieb: quicquam ex his quae uide-
rant· Factum est autem in sequenti
die· discendentib: illis de monte occur
rit illi turba multa et ecce uir de
turba exclamauit dicens magister
obsecro te· respice· in filium meum
quia unicus est mihi et ecce sps ad
praehendit illum et subito clamat
et elidit et dissipat eum cum spuma
et uix discedit a beo dilanians eum
et rogaui discipulos tuos ut eicerent il
lum et non potuerunt respondens
autem ihs ait· O generatio incrde-

lis et perversa usque quo ero apud
vos et patiar vos adduc huc filium tu
um et cum accideret elesit illum dae
nium et dissipavit et increpavit ihs
spm inmundum et sanavit puerum
et reddidit illum patri eius :
Stupebant autem omnes in magni
tudine di · Omnibus quae mi
rantibus in omnibus quae faciebat
dixit ad discipulos suos ponite vos
in cordibus vestris sermones istos
filius enim hominis futurum est
ut tradatur in manus hominum at
illi ignorabant verbum istud et
erat velatum ante eos ut non senti
rent illud et timebant interrogare
eum de hoc verbo · Nterguit autem

cogitatio in eos quis eorum maior esset
at ihs uidens cogitationes cordis eorum
adprehendens puerum statuit eum
secus se. Et ait illis quicumque susci
perit puerum istum in nomine meo me
recipit et quicumque me recipit non
me recipit sed recipit eum qui me misit
nam qui minor est inter omnes uos hic
maior est. Respondens autem io
hannis dixit praeceptor uidimus quen
dam in nomine tuo eicientem demonia
et prohibuimus eum quia non sequi
tur nobiscum et ait ad illum ihs sini
te eum et nolite prohibere qui enim
non est aduersum uos pro uobis est.
Factum est autem cum complerent
tur dies adsumptionis eius et ipse

Et ipse faciem suam firmauit ut iret
in hiesrusalem et misit nuntios ante
conspectum suum et euntes intrauerū
nt in ciuitatem samaritanorum ut pa
rarent illi cenam et non receperunt
eum quia facies eius erat euntes in hi
erusalem cum uidissent autem disci
puli eius iacobus et iohannis dixerūt
dne uis dicimus ut ignis discendat de
caelo et consumat illos. Et con
uersus increpauit illos et abierunt
in aliud castellum. Factum est au
tem ambulantibus illis in uia dixit
quidam ad illum sequar te quo cumq;
ieris et ait illi ihs uulpes foueas ha
bent et uolucres caeli nidos ubi re
quiescant filius autem hominis non

habet ubi caput reclinet :: Ait
autem ad alterum sequere me ille h
dixit dn̄e permitte mihi primum ire
et sepelire patrem meum dixit que ei
ih̄s sine ut mortui sepeliant mortuos
suos tu autem uade adnuntiare regnū
dī · Et ait alter sequar te dn̄e sed
primum permitte mihi renuntiare his
qui in domi sunt ait ad illum ih̄s nemo
mittens manum suam in aratrum et
aspiciens retro aptus est regno dī ::
Post haec autem designauit dn̄s
et alios septuaginta duos et misit
illos binos ante faciem suam in omnē
ciuitatem et locum quo erat ipse uen
turus et dicebat illis :: tem
Messis quidem multa operarii au

pauci rogate ergo dnm messis ut mittat
operarios in messem suam Ite ecce
ego mitto uos sicut agnos inter lupos
Nolite portare sacculum neque pe
ram neque calciamenta et neminem
per uiam salutaueritis In quacum
que domum intraueritis primum di
cite pax huic domui et si ibi fuerit fi
lius pacis requiescet super illam pax
uestra sin autem ad uos reuertetur
In eadem autem domo manete e
dentes et bibentes quae apud illos
sunt dignus enim est operarius merce
de sua et nolite transire de domu in
domum Et in quamcumque ciuita
tem intraueritis et susciperint uos
manducate quae adponentur uobis

& curate infirmos qui in illa sunt &
dicite illis adpropinquauit inuos reg
num di · In quamcumque autem ciui
tatem intraueritis & non receperint
uos exeuntes inplateas eius dicite eti
am puluerem qui adhaesit innobis
de ciuitate uestra inpedibus extergimus
inuos tamen hoc scitote quia adpro
pinquauit regnum di · Dico autem
uobis quia sodomis indie illa remisi
us erit quam illi ciuitati · Uae tibi
corozain · Uae tibi bethsaida quia si
in tyro & sidone factae fuissent uir
tutes quae in uobis factae sunt olim
in cilicio & cinere sedentes egissent
paenitentiam uerumtamen tyro &
sidoni remissius erit in iudicio quam

uobis et tu capharnaum numquid usq:
in caelum exaltata es usque ad infernum
demergiris · Qui uos audit me au
dit et qui uos spernit me spernit
qui autem me spernit spernit eum
qui me misit · Reuersi sunt autem
septuaginta duo cum gaudio dicen
tes dn̄e · etiam demonia subiciuntur
nobis in nomine tuo et ait illis uide
bam satanan sicut fulgor de caelo
cadentem · Ecce dedi uobis potesta
tem calcandi super serpentes et scor
piones et super omnem uirtutem ini
mici et nihil uos nocebit · Uerum
tamen in hoc nolite gaudere quia
sp̄s uobis subiciuntur · Gaudete au
tem quod nomina uestra scripta su
nt

232 r

in caelis · In ipsa hora exultauit ihs
in spu sco et dixit confiteor tibi pater
dne caeli et terrae quod abscondisti
haec a sapientibus et prudentibus et
reuelasti ea paruulis etiam pater quia
sic placuit ante te · Omnia mihi
tradita sunt a patre meo et nemo scit
qui sit filius dei nisi pater et quis sit
pater nisi filius et cui uoluerit filius
reuelare ·· Et conuersus ad disci
pulos suos dixit beati oculi qui uident
quae uidetis dico enim uobis quod mul
ti profetae · et multi uoluerunt uidere
quae uos uidetis non uiderunt et au
dire quae auditis et non audierunt ·
Et ecce quidam legis peritus sur
rexit temptans illum et dicens magis

ter quid faciendo uitam aeternam po
sidebo at ille dixit ad eum in lege quid
scriptum est quomodo legis ille res
pondens dixit· Diliges dnm dm
tuum ex toto corde tuo et ex tota ani
ma tua. et ex omnibus uirib: tuis et
ex omni mente tua. et proximum
tuum sicut te ipsum dixit q: illi ihs
recte respondisti hoc fac et uiues ::
Ille autem uolens iustificare se ipsm
dixit ad ihm et quis est meus proximus
suscipiens autem ihs dixit· homo qui
dam discendebat ab hierusalem in
hericho et incidit in latrones qui etiam
despoliauerunt eum et plagis inposi
tis abierunt semi uiuo relicto acci
dit autem ut sacerdos quidam dis

cenderet · eadem uia et uiso illo praete
riuit similiter et leuita cum esset se
cus locum et uideret eum pertransiuit
Samaritanus autem quidam iter
faciens uenit secus eum et uidens eum
misericordia motus est et appropians
alligauit uulnera eius infundens
oleum et uinum et imponens illum in
iumentum suum et duxit in stabu
lum et curam eius egit et altera die
protulit duos denarios et dedit
stabulario et ait curam illius habe
et quodcumque supererogaueris
ego cum rediero reddam tibi quis
horum trium uidetur tibi proximus
fuisse illi qui incidit in latrones
at ille dixit qui fecit misericordiam

in illum et ait illi ihs uade et tu fac simi
liter. Factum est autem dum irent et
ipse intrauit in quoddam castellum
et mulier quaedam martha nomine
excepit illum in domum suam et huic
erat soror nomine maria quae etiam
sedens secus pedes dni audie
bat uerbum illius martha autem
satagebat circa frequens mini
sterium quae stetit et ait dne non est
tibi curae quod soror mea reliquit
me solam ministrare dic ergo illi ut
me adiuuet et respondens dixit illi
dns martha martha sollicita es et tur
baris erga plurima porro unum est
necessarium maria optimam
partem elegit quae non aufere
tur ab ea

23

Et factum est cum esset in loco quo
dam orans ut cessavit dixit unus
ex discipulis eius ad eum dñe doce nos
orare sicut et iohannis docuit disci
pulos suos et ait illis cum oratis dicite
Pater noster qui es in caelis scifi
cetur nomen tuum. Adveniat
regnum tuum. Fiat voluntas tua
sicut in caelo et in terra. Panem
nostrum cotidianum da nobis hodie
Et dimitte nobis debita nostra si
quidem et ipsi dimittimus omni de-
benti nobis. Et ne nos inducas in tem
ptationem. Sed libera nos a malo
Et ait ad illos quis uestrum ha
bet amicum et ibit ad illum
media nocte et dicit illi amice comm

modat mihi tres panes quoniam amicus
meus uenit de uia ad me et non habeo
quod ponam ante illum et ille de in-
tus respondens dicat noli mihi mo-
lestus esse iam hostium clausum est
et pueri mei mecum sunt in cubili
non possum surgere dare tibi et
ille si perseuerauerit pulsans amen
dico uobis et si non dabit illi sur-
gens eo quod amicus eius sit prop-
ter inprobitatem tamen eius surgit
et dabit illi quot quot habet ne-
cessarios. Et ego uobis dico petite
et dabitur uobis quaerite et inueni-
etis pulsate et aperietur uobis om-
nis enim qui petit accipit et qui quae-
rit inuenit et pulsanti aperietur:

Quis autem ex uobis patrem petit
panem filius eius numquid lapidem
dabit illi aut piscem petierit numquid
pro pisce serpentem dabit illi aut
si petierit ouum numquid porriget
illi scorpionem. Si ergo uos cum sitis
mali nostis bona dare filiis uestris
quanto magis pater uester de caelo
dabit spm bonum petentibus se
Et erat iecens daemonium et illut
erat mutum et cum iecisset de-
monium locutus est mutus et admi
ratae sunt turbae. Quidam h
ex fariseis dixerunt in beelzebul
principem demoniorum iecit demonia
Et alii temptantes signum de
caelo quaerebant ab eo

Ipse autem ut uidit cogitationes eorū
dixit eis omne regnum in se ipsum di
uisum desolabitur et domus supra
domum cadet. Si autem satanas sa
tan iecit in se ipsum diuisus est quo
modo stabit regnum ipsius quia dici
tis in beel zebul principe demonio
rum iecere me demonia si autem ego
in beel zebul eicio demonia filii uestri
in quo eiciunt ideo ipsi iudices erunt
uestri porro si in digito dī eicio demo
nia profecto peruenit in uos regnū
dī. Cum fortis armatus custodiat
atrium suum in pace sunt ea quae
possidet si autem fortior illo su
perueniens uicerit eum uniuersa
arma eius auferet in quibus confi

debit et spolia eius distribuet qui non
est mecum aduersum me est et qui
non colligit mecum s' dispursit
Cum inmundus sps exierit de homi
ne perambulat per loca inaquosa
quaeriens requiem et non inueniens
dicit reuertar in domum meam unde
exii et cum uenerit inuenit eam ua
cantem scopis mundatam et tunc
uadit et adsumit septem alios
sps nequiores se et ingresi habita
bunt ibi et sunt nouissima homi
nis illius peiora priorib: Facta
est autem cum haec diceret extollens
uocem quaedam mulier de turba
dixit illi beatus uenter qui te portauit
et ubera quae suxisti at ille

dixit inmo beati qui audiunt uerbum
dei et custodiunt. Turbis autem con
currentibus coepit dicere generatio
haec generatio nequam est signum
quaerit et signum non dabitur illi
nisi signum ionae prophetae. Nam sicut ionas
fuit signum niniuitis ita erit et fi
lius hominis generationi isti. Regina
austri surget in iudicio cum uiris gene
rationis huius et condemnabit illos
quia uenit a finibus terrae audire
sapientiam salomonis et ecce plus
salomone hic. Uiri niniuitae surgent
in iudicio cum generatione hac et
condempnabunt illam quia poeni
tentiam egerunt ad praedicationem
ionae · plus et ecce · ionae hic.

207
237

Nemo lucernam accendit et in ab
sconso ponit neque sub modio sed
super candelabrum ut qui ingredi
untur lumen uideant. Lucerna
corporis tui est oculus tuus si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus
tuum lucidum erit si autem nequam
fuerit etiam corpus tuum tenebrosum
erit uide ergo ne lumen quod in te est
tenebrae sint si ergo corpus tuum
totum lucidum fuerit non habens
aliquam partem tenebrarum erit
lucidum totum et sicut lucerna fulgo
ris inluminabit te. Et cum loque
retur rogauit illum quidam farise
us ut pranderet apud se et ingressus
recubuit fariseus autem coepit in

tra se reputans dicere quare non bap
tizatus esset ante prandium et ait dns
ad illum nunc uos farisaei uos prius
quod foris est calicis et catini munda
tis quod autem intus est uestrum ple
num est rapina et iniquitate stulti non
ne qui fecit quod de foris est etiam
id quod intus est fecit uerum tamen i
quod super est date elimosinam · et
ecce · omnia munda sunt uobis ·
Sed uae uobis farisaei qui decimatis
mentam et rutam et omne holus
et praeteritis iudicium et caritatem
di · haec autem oportuit facere et
illa non omittere · Uae uobis fari
saei qui diligitis primas cathedras
in sinagogis et salutationes in foro

Uae uobis scribae et farisei hipocri
tae quia estis ut monumenta quae non pa
rent et homines ambulantes supra illa
nesciunt. Respondens autem quidam
ex legis peritis ait illi magister haec di
cens etiam nobis contumeliam facis at
ille ait et uobis legis peritis uae quia
oneratis homines oneribus quae porta
ri non possunt et ipsi uno digito uestro
non tangitis sarcinas ipsas. Uae
uobis qui aedificatis monumenta pro
fetarum patres autem uestri occide
runt illos profecto testificamini quia
consentitis operibus patrum uestrorum
quoniam quidem ipsi eos occiderunt
uos autem aedificatis eorum sepul
chra. Propter hoc et sapientia

di dixit mittam ad illos profetas et a
postolos et ex illis occident et persequ
entur ut inquiratur sanguis omnium
profetarum qui effusus est a constitu
tione mundi a generatione ista a san
guine abel iusti usq: ad sanguinem zac
chariae qui periit inter altare et ae
dem ita dico uobis requiretur ab hac
generatione ∴ Uae uobis legis peri
tis quia abstulistis clauem scientiae
ipsi non introistis et eos qui introibant
prohibuistis · Cum haec ad illos di
ceret coeperunt farisaei et legis
periti grauiter insistere et os eius
obprimere de multis insidiantes ei
et quaerentes capere aliquid ex ore
eius ut accussarent eum multis autem

239

239 R

turbis circumstantib: ita ut se inuicem
conculcarent coepit dicere ad discipu
los suos · Attendite a fermento
farisaeorum quae est hippocrisis ·
Nihil autem opertum est quod non re
ueletur neque absconditum quod
non sciatur quoniam quidem quae in te
nebris audistis in lumine dicentur &
quod in aurem audistis & locuti estis
in cubiculis praedicabitur in tectis
Dico autem uobis amicis meis ne ter
reamini ab his qui occidunt corpus
& post haec non habent amplius quid
faciant ostendam uobis quem timeatis
timete eum qui post quam occiderit
habet potestatem mittere in gehennam
ita dico uobis hunc timete nonne quin
q:

omnia quae nata sunt mihi & bona mea
et dicam animae meae anima habes
multa bona posita in annos pluri
mos requiesce comede bibe aepu
lare. Dixit autem illi ds stulte
hac nocte animam tuam repetu
nt a te quae autem parasti cuius eru
nt sic est qui sibi thesaurizat et non
est in dm diues :· Dixit que ad
discipulos suos ideo dico uobis noli
te sollicitu esse animae uestrae
quid manducetis neque corpori quid
uestiamini nonne anima plus est
quam esca et corpus quam uestimen
tum :· Considerate corvos quia
non seminant neque metunt quibus
non est cellarium neque horreum

et ds pascit illos quanto magis uos plu
res estis illis quis autem uestrum cogi
tando potest adicere ad staturam su
am cubitum unum si ergo neque quod
minimum est potestis quid de ceteris
solliciti estis considerate lilia agri
quomodo crescunt non laborant
non neunt dico autem uobis nec sala
mon in omni gloria sua uestiebatur
sicut unum ex istis si autem fenum
quod hodie in agro est et cras in cli
banum mittitur ds sic uestit quanto
magis uos pussillae fidei et uos no
lite querere quid manducetis aut
quid bibatis et nolite in sublimitate
extolli haec enim omnia gentes mun
di querunt pater autem uester scit

quoniam his indigetis· Uerum tamen
quaerite regnum dī et haec omnia a
dicientur uobis :: Nolite timere pus
sillus grex quia conplacuit patri
uestro dare uobis regnum ::
Uendite quae possidetis et date
elimosynam :: Facite uobis sac
culos qui non ueterescunt thesaurum
non deficientem in caelis quo fur
non adpropiat neque tinea corrum
pit ubi enim thesaurus uester est
ibi et cor uestrum erit :: Sint
lumbi uestri praecincti et lucernae
uestrae ardentes et uos similes ho
minibus exspectantibus dominum suum
quando reuertatur a nuptiis ut cum
uenerit et pulsauerit confestim

aperiant ei :· Beati sunt serui illi
quos cum uenerit dns inueniat uigelan
tes amen dico uobis quod praecinget se
et faciet illos discumbere et transi
ens ministrabit illis et si uenerit in
secunda uigilia et si in tertia uigilia
uenerit et ita inuenerit beati sunt
serui illi :· Hoc autem scitote quia
si sciret pater familias qua hora
fur ueniret uigilaret utique et non
sineret perfodiri domum suam et uos
estote parati quia qua hora non pu
tatis filius hominis uenit :· Ait
autem ei petrus dne ad nos dicis ha
nc parabulam an et ad omnes dix
it ei dns quis putas est fidelis dis
pensator et prudens quem consti

tuit dns superfamiliam suam utdet

illis intempore tritici mensuram be

atus ille seruus quem cum uenerit

dns inueniet ita facientem uere dico

uobis quia super omnia quae possidet

constituit eum : Quod si dixerit

seruus ille in corde suo moram

facit dns meus uenire et coeperit

percutere pueros et ancellas et ede

re et bibere et inebriari ueniet dns

serui illius in die qua non sperat et

hora qua nescit et diuidet eum par

temque eius cum infidelibus ponet.

Ille autem seruus qui cognouit uo

luntatem dni sui et non praepara

uit et non fecit secundum uolunta

tem eius uapulabit multa . quis

in[illegible] et non fecit secundum uoluntate
[illegible] fecit digna plagis uapulabit pau
cis: Omni autem cui multu
datum est multum quaeretur ab eo
Et cui commendauerunt multum
plus petent ab eo. Ignem ueni mit
tere in terram et quid uolo nisi ut ac
cendatur baptisma autem habeo bap
tizari et quomodo coartor usque dum
perficiatur putatis quia pacem ueni dare
in terram non dico uobis
sed separationem erunt enim ex hoc
quinque in domo una diuisi tres in
duos et duo in tres diuidentur pater
in filium et filius in patrem suum
mater in filiam et filia in matrem
socrus in nurum suam et nurus in socrum

in socrum suam: Dicebat autem et
ad turbas cum videritis nubem orien-
tem ab occasu statim dicitis nim-
bus venit et ita fit. et cum austrum
flantem dicitis quia aestus erit et fit
hypocritae faciem caeli et terrae
nostis probare hoc autem tempus quo-
modo non probatis quid autem et a vo-
bis ipsis non iudicatis quod iustum est
Cum autem vadis cum adversario tuo ad prin-
cipem in via da operam
liberari ab illo ne forte trahat te
apud iudicem et iudex tradat te
exactori et exactor mittat te in carce-
rem. dico tibi non exies inde
donec etiam novissimum minutum
reddas. aderant autem quidam luc · xiii

in ipso tempore nuntiantes illi de gali
laeis quorum sanguinem pylatus mis
cuit cum sacrificiis eorum et respon
dens dixit illis putatis quod hi galilaei
prae omnibus galilaeis peccatores
fuerunt quia talia passi sunt non
dico uobis sed nisi poenitentiam ha
bueritis omnes similiter peribitis

Sicut illi decem et octo supra quos
cecidit turris in siloam et occidit eos
putatis quia et ipsi debitores fueru
nt praeter omnes homines habitan
tes in hierusalem non dico uobis sed
si non poenitentiam egeritis similiter
peribitis

Dicebat autem hanc similitudi
nem arborem fici habebat

quidam plantatam inuinea sua

Et uenit quaerens fructum in illa

et non inuenit dixit autem ad culto

rem uineae ecce anni tres sunt exquo

uenio querens fructum in ficulnia hac

et non inuenio succede ergo illam

utquid etiam terram occupat at

ille respondens dixit illi dne dimit

te illam et hoc anno usque dum fo

deam circa illam et mittam stercora

et siquidem fecerit fructum sin au

tem in futurum succides eam

Erat autem docens in sinagoga

eorum sabbatis et ecce mulier q:

habebat spm infirmitatis annis dec

em et octo et erat inclinata nec om

nino poterit sursum respicere quam

cum uiderat ihs uocauit eam ad se et
ait illi mulier dimisa es ab infirmita
te tua et inposuit illi manus et con
festim erecta est et glorificabat dm̄.
Respondens autem archi sinagogus
indignans quia sabbatis curasset
ihs dicebat turbae quia sex dies sunt
in quib: oportet operari in his ergo ue
nite et curamini et non die sabbati
respondit autem ad illum dns et dix
hyppocritae unusquisque uestrum
sabbato non soluit bouem suum aut
asinum a praesepio et ducit adaqua
re. Hanc autem filiam abrachae
quam alligauit satanas ecce decem
et octo annis non oportuit solui a uin
culo isto die sabbati. Et cum haec

dicere[t] erubescebant omnes adversa
rii eius et omnis populus gaudebat
in universis quae gloriose fiebant ab e[o]
Dicebat ergo cui simile est regnu[m]
d[e]i et cui simile esse existimab[o]
illud simile est grano sinapis
quod acceptum homo misit in hortu[m]
suum et crevit et factum est in arbo
rem magnam et volucres caeli requi
erunt in ramis eius
Et iterum dixit cui simile existima
bo regnum d[e]i simile est fer
mento quod acceptum mulier absc[on]
dit in farinae sata tria donec fer
mentaretur totum
Et ibat per civitates et castella
docens et iter faciens in hieru
salem

Ait autem illi quidam dn̄e si pauci sunt
qui saluantur ipse autem dixit ad illos
contendite intrare per angustam por
tam quia multi dico uobis quaerent in
trare et non poterunt

Cum autem intrauerit pater famili
as et cluserit ostium et incipietis
foris stare et pulsare ostium dicentes
dn̄e aperi nobis et respondens dicet
uobis nescio uos unde sitis recedite
a me omnes qui operamini iniquitatē

Tunc incipietis dicere manducauimu
coram te et bibimus et in plateis nos
tris docuisti et dicet uobis nescio uos
unde sitis discedite a me omnes ope
ramini iniquitatis ibi erit fletus et stri
dor dentium

Cum autem uideritis

abracham et isaac et iacob et omnes
profetas in regno dei uos autem expelli
foras et uenient ab oriente et occidente
et aquilone et austro et accumbent
in regno dei·

Ecce sunt nouissimi qui erant
primi et sunt primi qui erant
nouissimi :·

In ipsa die accesserunt quidam
ad eum farisaeorum dicentes
illi exi et uade hinc quia herodis
uult te occidere et ait illis ite dicite
uulpi illi ecce eicio demonia et sani
tates perficio hodie et cras et tertia
die consummor uerumtamen oportet
te me hodie et cras et sequenti am
bulare quia non capit profetam

perire extra hierusalem

Hierusalem hierusalem quae oc
cidis profetas et lapidas eos
qui mittuntur ad te quotiens uolui
congregare filios tuos quem admodum
auis nidum suum sub pinnis et nolu
isti ecce relinquitur uobis domus ues
tra deserta dico autem uobis quia
non uidebitis me donec ueniat
cum dicatis benedictus qui uenit
in nomine dñi

Et factum est cum intraret in do
mum cuiusdam principis fa
risaeorum sabbato manducare pa
nem et ipsi obseruabant eum et ec
ce homo quidam hydropicus erat
ante illum Et respondens

ihs dixit ad legis peritos et fariseos
dicens si licet sabbato curare aut
non at illi tacuerunt ipse uero ad
praehensum hominem sanauit eum
ac dimisit et respondens ad illos
dixit cuius uestrum asinus aut bos
in puteum cadit et non continuo ex
trahit illum die sabbati et non po
terant ad haec respondere illi
Dicebat autem et ad inuitatos
parabulam intendens quomo
do primos discubitos eligerent di
cens ad illos cum inuitatus fueris
ad nuptias non discumbas in primo
loco ne forte honoratior te sit
inuitatus ab eo et ueniens qui te et illum
uocauit dicat tibi da huic locum et

tunc incipias cum robore nouissimum
locum tenere sed cum uocatus fueris
uade recumbe in nouissimo loco ut
cum uenerit qui te inuitauit dicat tibi
amice ascende superius tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentib:
Quia omnis qui se exaltat humilia
bitur et qui se humiliat exaltabitur
Dicebat autem et ei qui se inuitaue
rat. Cum facis prandium aut
caenam noli uocare amicos tuos neq:
fratres tuos neque cognatos neque
uicinos diuites ne forte et ipsi te re
inuitent et fiat tibi retributio sed cum
facis conuiuium uoca pauperes de
biles claudos caecos et beatus eris
quia non habent retribuere tibi re

tribuetur enim tibi in resurrectione ius
torum · Haec cum audisset quidam
de simul discumbentibus dixit illi be
atus qui manducabit panem in regno dei
At ipse dixit ei homo quidam fecit
caenam magnam et uocauit mul
tos et misit seruum suum ad horam
caenae dicere inuitatis ut uenirent
quia iam parata sunt omnia Et
coeperunt simul omnes excusare
primus dixit ei uillam emi et neces
se habeo exire et uidere illam rogo
te habe me excusatum · Et alter
dixit iuga bouum emi quinque et
eo probare illa et ideo uenire non
possum rogo te habe me excusatum
Et alius dixit uxorem duxi et ideo non

possum uenire Et reuersus seruus nun
tiauit haec dño suo tunc iratus pater
familias dixit seruo suo exi cito in pla
teas et uicos ciuitatis et pauperes ac
debiles et caecos et clodos introduc
huc et ait seruus dñe factum est ut
imperasti et adhuc locus uacat et
ait dñs seruo exi in uias et sepes et
conpelle intrare quoscumque inueneris
ut impleatur domus mea Dico autem
uobis quod nemo uirorum illorum
Qui uocati sunt gustab: hc caenam
meam Ibant autem turbae multae
cum eo Et conuersus dixit ad illos
si quis uenit ad me et non odit patrem
suum et matrem et uxorem et filios et
fratres et sorores adhuc autem et an

mam suam non potest meus esse disci
pulus et qui non baiulat crucem suam
et uenit post me non potest meus esse
discipulus — Quis enim ex uobis uo
lens turrem aedificare non prius
sedens conputat sumptus qui ne
cessarii sunt si habet ad perficiendum
ne postquam ei posuerit fundamen
tum et non potuerit perficere omnes
qui uident incipiant inludere ei dicen
tes quia hic homo coepit aedificare et
non potuit consummare. Aut quis
rex iturus committere bellum aduer
sus alium regem non sedens prius co
gitat si possit cum decem milib: oc
currere ei qui cum uiginti milibus
uenit aduersum se alioquin adhuc

24:

illo longe posito agente legationem mit
tens rogat ea quae pacis sunt·

Sic ergo omnis ex uobis qui non renunti
at omnibus quae posidet non pot
est meus esse discipulus·

Bonum est sal si autem sal quoq:
euanuerit in quo condietur neq: in
terram neq: in sterquilinio utile est
sed foras mittetur qui habet aures au
diendi audiat

Erant autem ad propinquantes ei
puplicani et peccatores ut audirent
illum et murmurabant farisaei et
scribae dicentes quia hic peccatores
recipit et manducat cum illis

Et ait ad illos parabulam istam di
cens quis ex uobis homo qui habet c
tum

oues et si perdiderit unam ex illis nonne
dimittit nonaginta nouem in deserto et
uadit ad illam quae perierit donec
inueniat eam et cum inuenerit illam
inponit in umeros suos gaudens et ue
niens domum conuocat amicos et ui
cinos suos dicens illis congratulamini
mihi quia inueni ouem meam quae peri
erat dico autem uobis quod ita gaudi
um erit in caelo super unum peccato
rem paenitentiam habentem quam
super nonaginta nouem iustos qui
non indigent paenitentiam

Aut quae mulier habens dragmas
decem si perdiderit dragmam
unam nonne accendit lucernam
et uerrit domum suam et quaerit

diligenter donec inueniat et cum inuene
rit conuocat amicos et uicinos dicens
congratulamini mihi quia inueni drag
mam quam perdideram
Ita dico uobis gaudium erit coram
angelis dei super uno peccatore
penitentiam agente
Ait autem homo quidam habuit
duos filios et dixit adulescen
tior ex illis patri pater da mihi
portionem substantiae quae
me contingit et diuisit illis substan
tiam et non post multos dies congre
gatis omnibus adulescentior filius
peregre profectus est in regionem
longinquam et ibi dissipauit sub
stantiam suam uiuendo luxoriose

Et postquam omnia consummaret res
se facta est famis ualida in regione
illa et ipse coepit egere et abiit et ad
haesit uni ciuium regionis illius et
misit illum in uillam suam ut pasce
ret porcos et cupiebat implere uen
trem suum de siliquis quas porci mandu
cabant et nemo illi dabat In se
autem conuersus dixit quantos mer
cennarii patris mei abundant panib;
ego autem hic fame pereo surgam et
ibo ad patrem meum et dicam illi pat'
peccaui in caelum et coram te iam non
sum dignus uocari filius tuus fac me
sicut unum de mercennariis tuis et sur
gens uenit ad patrem suum cum autē
adhuc longe esset uidit illum pat'

251

ipsius et misericordia motus est et ac
currens accidit supra collum eius et
osculatus est illum. Dixitque ei
filius pater peccaui in caelum et coram
te iam non sum dignus uocari filius tu
us facme sicut unum de mercenna
ris tuis. Dixit autem pater ad ser
uos suos cito proferte stolam primam
et induite illum et date anulum in ma
num eius et calciamenta in pedes et ad
ducite uitulum saginatum et occidite
et manducemus et epulemur quia
hic filius meus mortuus erat et re
uixit perierat et inuentus est et coe
perunt epulari. Erat autem fi
lius eius senior in agro et cum ueniret
et adpropinquaret domui audiuit

sefoniam et chorum et uocauit unum
de seruis et interrogauit quae haec es
sent isque dixit ei frater tuus uenit
et occidit pater tuus uitulum saginat
um quia saluum illum recipit indig
natus est autem et nolebat introire
pater ergo illius egressus coepit rogare
illum at ille respondens dixit patri
suo ecce tot annis seruio tibi et num
quam mandatum tuum praeteriui
et numquam dedisti mihi edum ut
cum amicis meis epularer sed post
quam filius tuus hic qui deuorauit
substantiam suam cum meretricib:
uenit occidisti illi uitulum saginatum
at ipse dixit illi fili tu semper me
cum fuisti es et omnia mea tua sunt

aepulari autem & gaudere oporte
bat quia frater tuus hic mortuus
erat & reuixit perierat & inuentus est
Dicebat autem & ad discipulos
suos homo quidam erat diues
qui habebat uilicum & hic diffama
tus est apud illum quasi dissipas
se bona ipsius & uocauit illum &
ait illi quid hoc audio de te redde
rationem uilicationis tuae iam
enim non poteris uilicare ait autem
uilicus intra se quid faciam quia dñs
meus aufert a me uilicationem
fodere non ualeo mendicare erubes
co scio quid faciam ut cum amotus
fuero a uilicatione recipiant me
in domus suas conuocatis itaque

singulis debitorib: dñi sui dicebat pri
mo quantum debes dño meo at ille dix
it centum batos olei dixitque ille acci
pe cautionem tuam et sede cito scribe
quinquaginta deinde alio dixit tu uero
quantum debes qui ait centum choros
tritici · Ait illi accipe literas tuas et
scribe octoginta Et laudauit dñs ui
licum iniquitatis quia prudenter fe
cisset · Dixit autem ad discipulos suos
dico uobis quia filii huius saeculi pru
dentiores filiis lucis in generatione
sua sunt · Et ego dico uobis facite
uobis amicos de mammona iniquita
tis ut cum defeceritis recipiant uos
in aeterna tabernacula qui fidelis
est in minimo et in maiori fidelis est

Et qui in modico iniquus est et in maio-
ri iniquus est. Si ergo in iniquo mamno-
ne fideles non fuistis quod uestrum est
quis credet uobis. Et si in alieno fide-
les non fuistis quod uestrum est quis dabit uo-bis
Nemo seruus potest duobus do-
minis seruire aut enim unum odie-
t et alterum diliget aut unum adherebit
et al. et crin contempnet non potestis do seruire et mamonae
Audiebant haec omnia farisaei qui
erant auari et diridebant illum
et ait illis uos estis qui iustificatis
uos coram hominib: ds autem nouit
corda uestra quia quod hominib: al-
tum est abominatio est ante dm.
Lex et profetae usque ad iohan-
nem ex eo regnum dei euangeli-

zatur & omnis in illud uim facit
Facilius est autem caelum & terram
praeterire quam de lege unum
apicem cadere
Omnis qui dimittit uxorem suam
& ducit alteram mechatur & qui
dimissam a uiro ducit mechatur
Homo quidam erat diues & in
duebatur purpura & bysso &
epulabatur cotidie splendide &
erat quidam mendicus nomine la
zarus qui iacebat ad ianuam eius
ulceribus plenus cupiens saturari
de micis quae cadebant de mensa diui
tis sed & canes ueniebant & lingebant
ulcera eius Factum est autem ut
moreretur mendicus lazarus

Et portaretur ab angelis in sinum
abrachae
Mortuus est et diues et sepul
tus est in inferno eleuans ocu
los suos cum esset in tormentis uide
bat abracham a longe et lazarum
in sinu eius et ipse clamans dixit
pater abracham miserere mei et
mitte lazarum ut intinguat extre
mum digiti sui in aqua ut refrigeret
linguam meam quia crucior in hac
flamma et dixit illi abracham fili
recordare quia recepisti bona in ui
ta tua et lazarus similiter mala
nunc autem hic consulatur tu uero
cruciaris et in his omnib: inter uos et
nos chaos magnum firmatum est

ut hii qui uolunt hinc transire ad uos
non possunt neq: inde huc transmeare
Ait rogo ergo te pater ut mittas
eum in domum patris mei ha
beo enim quinq: fratres ut testetur
illis ne et ipsi ueniant in locum hunc
tormentorum et ait illi abracham
habent moysen et profetas audiant
illos at ille dixit non pater abra
cham sed si quis ex mortuis ierit ad
eos paenitentiam agent ait autem
illi si moyses et profetas non audiunt
neque si quis ex mortuis resurrexerit
credent
Et ad discipulos suos ait inpo Lvii X
sibile est ut non ueniant scanda
la Uae autem illi per quem ueniunt

utilius est illi si lapis molaris inpona
tur circa collum eius et proiciatur in
mare quam ut scandalizet unum de
pusillis istis

Attendite uobis si peccauerit in
te frater tuus increpa illum et si
penitentiam egerit dimitte illi

Et si septies in die peccauerit in te
et septies in die conuersus fue
rit ad te dicens penitet me dimitte illi

Et dixerunt apostoli domino ad
auge nobis fidem dixit autem
dns si habueritis fidem sicut granum
sinapis diceretis huic arbori mori
eradicare et transplantare in ma
re et oboediret uobis

Quis autem uestrum habet seruum

arantem aut boues pascentem qui regres
so de agro dicat illi statim transi recum
be. Et non dicat ei para quod cenem
Et praecinge te. Et ministra mihi donec
manducem Et bibam Et post haec tu man
ducabis Et bibes numquid gratiam ha
bet seruo illi qui fecit quae sibi impe
rauerat non puto. Sic Et uos cum fe
ceritis omnia quae praecepta sunt uo
bis. Dicite serui inutiles sumus quod
debuimus facere fecimus. Et fac
tum est dum iret in hierusalem tran
sibat per mediam samariam Et ga
lileam Et cum ingrederetur quoddam
castellum occurrerunt ei decem uiri
leprosi qui steterunt a longe Et leua
uerunt uocem dicentes ihu praecepto
r

miserere nostri quos ut uidit dixit
ite ostendite uos sacerdotibus. Et fac
tum est dum irent mundati sunt unus
autem ex illis ut uidit quia mundatus
est regresus est cum magna uoce
magnificans dm̄ et cecidit in faciem
ante pedes eius gratias agens et hic
erat samaritanus respondens au
tem ihs̄ dx̄ nonne decem mundati
sunt et nouem ubi sunt non est in
uentus qui rediret et daret gloriam
dō nisi hic alienigena. Et ait illi surge
et uade quia fides tua te saluum
fecit
Interrogatus autem a farisaeis
quando uenit regnum dī. Res
pondit eis et dixit non uenit

regnum dī· cum obseruatione neque
dicent ecce hic aut ecce illic ecce enim
regnum dī intra uos est· Et ait ad disci
pulos suos uenient dies quando desi
deretis uidere unum diem fili hominis
et non uidebitis· Et dicent uobis ecce
hic et ecce illic et nolite ire neque sec
temini
Nam sicut fulgor corruscans de sub
caelo in ea quae sub caelo sunt ful
get ita erit filius hominis in die sua·
Primum autem oportet illum mul
ta pati et reprobari a generatione
hac
Et sicut factum est in diebus noe
ita erit in dieb: fili hominis· ede
debant et bibebant uxores ducebant

et dabantur ad nuptias usque in diem
qua intrauit noe in arcam et uenit
diluuium et perdidit omnes :·

Similiter sicut factum est in dieb:
loth edebant et bibebant emeba
nt et uendebant plantabant et aedi
ficabant qua die autem exiit loth
a sodomis pluit ignem et sulphor de
caelo et omnes perdidit secundum
haec erit qua die filius hominis reue
labitur :·

In illa hora qui fuerit in tecto et uasa
eius in domo ne discendat tolle
re illa et qui in agro similiter non
redeat retro :·

Memores estote uxoris loth :·
Quicumque quaesierit animam suam

saluare perdet illam et quicumque
perdiderit illam propter me uiuifica
bit eam. Dico uobis in illa nocte
erunt duo in lecto uno unus adsume
tur et alter relinquetur. duae erunt
molentes in unum una adsumetur
et altera relinquetur. Duo erunt
in agro unus adsumetur et alterum
relinquetur.
Respondentes dicunt illi ubi dne
qui dixit eis ubicumque fuerit cor
pus illuc congregabuntur aquile
Dicebat autem et parabulam VI
ad illos quoniam oportet sem
per orare et non deficere dicens iu
dex quidam erat in quadam ciuitate
qui dm non timebat et hominem

non uerebatur uidua autem quaedam
erat in ciuitate illa et ueniebat ad
eum dicens uindicare de aduersario
meo et nolebat per multum tempus
post haec autem dixit intra se et si
dm̄ non timeo nec hominem reuerior
tamen quia molesta est mihi haec
uidua uindicabo illam ne in nouissi
mo ueniens suggillet me ait autem
dn̄s audite quid iudex iniquitatis
dicit ds autem non faciet uindictam
electorum suorum clamantium ad
se die ac nocte et patientiam habe
bit in illis dico uobis quia cito faciet
uindictam illorum uerumtamen
filius hominis ueniens putas inue
niet fidem in terra dixit autem

Et ad quosdam qui in se confidebant
tamquam iusti et aspernabantur ce-
teros parabulam istam. Duo homines
ascenderunt in templum ut orarent
unus farisaeus et alter publicanus
farisaeus   stans haec apud
se orabat ds gratias ago tibi quia
non sum sicut et ceteri hominum rap
tores iniusti adulteri uelud etiam hic
publicanus ieiuno bis in sabbato de
cimas do omnium quae possedeo et
puplicanus alonge stans nolebat
nec oculos ad caelum leuare sed per
cutiebat pectus suum dicens ds pro deus propitius mihi homini etc.
pitius esto mihi homini peccatori
Dico itaque uobis discendit hic
iustificatus in domum suam ab illo

magis quam ille fariseus

Quia omnis qui se exaltat humilia
bitur. qui se humiliat exaltabi
tur. Adferebant autem
ad illum et infantes ut eos tangeret
quod cum uidissent discipuli incre
pabant illos. Ihs autem conuocans
illos dixit sinite pueros uenire ad
me et nolite eos prohibere talium
enim est regnum di.

Amen dico uobis quicumque non
acceperit regnum di sicut puer
non intrabit in illud.

Et interrogauit eum quidam prin
ceps dicens magister bone quid fa
ciens uitam aeternam possidebo

Dixit autem ei ihs quid me dicis

bonum nemo bonus nisi solus ds
Mandata nosti · non occides non moe
chaberis · non furtum facies · non fal
sum testimonium dices · honora pa
trem tuum et matrem tuam · Qui ait
haec omnia custodiui a iuuentute mea
Quo audito ihs ait ei adhuc unum
tibi deest omnia quaecumque
habes uende · Et da paupe
ribus et habebis thesaurum in caelo
et ueni sequere me
Ille auditis contristatus est
quia diues erat ualde · uidens
autem illum ihs tristem factum dixit
quam difficile qui pecunias habent
in regnum dei intrabunt · facilius est

enim camellum per foramen acus trans
ire quam diuitem intrare intrare
in regnum di. Et dixerunt qui audie
bant et quis potest saluus fieri at
illis quae inpossibilia sunt apud ho
mines possibilia sunt apud dm. Ait
autem petrus ecce nos qui dimissimus
omnia et secuti sumus te
Qui dixit eis amen dico uobis nemo
est qui relinquat domum suam
aut parentes aut fratres aut uxo
rem aut filios propter regnum di et
non recipiat multo plura in hoc tem
pore in saeculo autem uenturo uitam
aeternam possidebit
Adsumpsit autem ihs duodecim

Et ait illis ecce ascendimus hierusoli
mam et consummabuntur omnia
quae scripta sunt per profetas de fi
lio hominis tradetur enim gentibus
et inludetur et flagillabitur et con
spuetur et post quam flagillauerint
occident eum et tertia die resurget
Et ipsi nihil horum intellexerunt
et erat uerbum istud abscondi
tum ab eis et non intellegebant quae
dicebantur.
Factum est autem cum adpropinqua
ret hiericho caecus quidam se
debat secus uiam mendicans et cum
audiret turbam praeter euntem inter
rogabat quid hoc esse dixerunt autem

et quod ihs nazarenus transiret et cla
mauit dicens ihu fili dauid miserere
mei et qui praeibant increpabant ei
ut taceret ipse uero multo magis cla
mabat fili dauid miserere mei. Stans
autem ihs iussit illum adduci ad se
et adpropinquasset interrogauit illum
dicens quid tibi uis faciam at ille dixit
dne ut uideam et ihs dixit illi respice
fides tua te saluum fecit et confes
tim uidit et sequebatur illum magni
ficans dm et omnis plebs ut uidit
dedit laudem dō

Et ingressus perambulabat hieri
cho et ecce uir nomine zac
cheus et hic erat princeps puplicani

rum et ipse dives erat et quaerebat vi
dere ihm quis esset et non poterat prae
turba quia statura pusillus erat et
praecurrens ascendit in arborem syco
morum ut videret illum quia inde erat
transiturus et cum venisset ad locum
suscipiens ihs vidit illum et dixit ad eum
Zacchae festinans discende quia hodie
in domu tua oportet me manere et
festinans discendit et excepit illum
gaudiens et cum viderent omnes mur
murabant dicentes quod ad hominem
peccatorem devertisset stans autem
saccheus dixit ad dnm ecce dimedium
bonorum meorum dne do pauperib:
et si quid aliquem defraudavi reddo

quadruplum ait ihs ad eum quia hodie
salus domui huic facta est eo quod ipse
filius sit abrachae·
Venit enim filius hominis querere et
saluum facere quod perierat
Hec illis audientib; adiciens dixit
parabulam eo quod esset prope
hierusalem et quia existimarent quod
confestim regnum dī manifestaretur
Dixit homo quidam nobilis abiit
in regionem longinquam accipere
sibi regnum et reuerti·
Vocatis autem decem seruis suis de-
dit illis decem mnas et ait ad illos
negotiamini dum uenio ciues autem eius
oderant illum et miserunt legationem

post illum dicentes nolumus hunc regna
re super nos. Et factum est ut rediret
accepto regno et iusit uocari seruos qui
bus dedit pecuniam ut sciret quantum
quis negotiatus esset. uenit autem pri
mus dicens domine mna tua decem mnas
adquisiuit. Et ait illi euge bone serue
quia in modico fidelis fuisti eris potes
tatem habens supra decem ciuitates.
Et alter uenit dicens domine mna tua fe
cit quinque mnas et huic ait et tu esto
supra quinque ciuitates. Et alter uenit
dicens domine ecce mna tua quam habui
repositam in sudario timui enim te
quia homo austeris es tollis quod non
posuisti et metis quod non seminasti

dicit ei de ore tuo te iudico serue nequę
sciebas quod ego austeris homo sum tolle-
ns quod non posui et metens quod non se-
minaui et quare non dedisti pecuniam
meam ad mensam et ego ueniens cum
usuris utiq; exegissem illud quod meu;
esset et adstantib; dixit auferte ab
illo mnam et date illi qui decem mnas
habet et dixerunt ei dne habet decem
mnas

Et autem uobis quia omni haben
ti dabitur et habundabit et a
beo autem qui non habet et quod ha
bet auferetur ab illo

Uerum tamen inimicos meos illos
qui noluerunt me regnare super

se adducite huc et interficite antem [e]
his dicitis praecedebat ascen
dens in hierusolimam. Et
factum est cum adpropinquasset ad
bethfage et bethania ad montem
qui uocatur oliueti misit duos disci
pulos suos dicens ite in castellum
quod contra uos est in quo intro
euntes inuenietis pullum asinae
alligatum cui nemo umquam hominum
sedit soluite illum et adducite
huc et si quis uos interrogauerit qua
re soluitis sic dicetis ei quia dns ope
ram eius desiderat.

Abierunt autem qui missi erant
et inuenerunt sicut dixit illis

pullum stantem soluentibus autem illis
pullum dixerunt domini eius ad illos
quid soluitis pullum at illi dixerunt
quia dns eum necessarium habet et duxe
runt illum ad ihm et iactantes uestimen
ta sua supra pullum et inpossue
runt ihm. Eunte autem illo subter
nebant uestimenta sua in uia

Cum adpropinquaret iam
ad discensum montis oliuti
coeperunt omnes turbae discenden
tium gaudentes laudare dm uoce
magna super omnibus quas uiderunt
uirtutibus dicentes benedictus qui
uenit rex in nomine dni pax in caelo
et gloria in excelsis

Et quidam farisaeorum de tur
bis dixerunt ad illum magis
ter increpa discipulos tuos quibus
ipse ait dico uobis quia si hi tacue
runt lapides clamabunt
Et ut adpropinquauit uidens
ciuitatem fleuit super illam
dicens quia si cognouisses et tu et quidem
in hac die tua quae ad pacem tibi nu
nc autem abscondita sunt ab oculis
tuis quia uenient dies in te et circum
dabunt te inimici tui uallo et con
gustabunt te undique et ad ter
ram prosternent te et filios tuos qui
in te sunt et non relinquent
in te lapidem super lapidem et uenie
nt

inte · haec uniuersa . eo quod non cognoue-
ris tempus uisitationis tuae

Et ingresus in templum coepit
eicere · uendentes in illo et emen
tes et mensas nummulariorum effu
dit et cathedras uendentium colum
bas euertit dicens illis scriptum est
quia domus mea domus orationis est
uos autem fecistis illam speluncam
latronum

Et erat docens cotidie · in templo
principes autem sacerdotum
et scribae · et principes plebis quere-
bant illum perdere · et non inueniebant
quid facerent illi omnis enim popu
lus suspensus erat audiens illum

Et factum est in una dierum do
cente illo populum in templo
et euangelizante conuenerunt prin
cipes sacerdotum et scribae cum se
nioribus et aiunt dicentes ad illum dic
nobis in qua potestate haec facis aut
quis est qui dedit tibi hanc potestatem
Respondens autem dixit ad illos inter
rogabo uos et ego uerbum unum res
pondete mihi baptismum iohannis
de caelo erat an ex hominibus At illi co
gitabant inter se dicentes quia si dix
erimus de caelo dicet nobis quare ergo
non credidistis illi si autem dixerimus
ex hominibus plebs uniuersa lapidabit
nos certa sunt enim iohannem profetam

esse et responderunt se nescire unde
esset et ihs ait illis neq: ego dico uobis
in qua potestate haec facio :·
Coepit autem dicere ad plebem para
bulam hanc homo plantauit ui
neam et locauit eam colonis et ipse
peregre fuit multis temporib: et in
tempore misit ad cultores seruum ut
de fructu uineae darent illi qui caesum
dimiserunt eum inanem et addidit
alterum seruum mittere illi autem
hunc quoq: caedentes et adficientes
contumelia dimiserunt inanem et
addidit tertium mittere qui et illum
uulnerantes eicerunt dixit autem
dns uineae quid faciam mittam filium

meum dilectum forsitan cum hunc uide-
rint uerebuntur quem cum uidissent
coloni cogitauerunt inter se dicentes
hic est heres occidamus illum ut nostra
fiat hereditas Et eiectum illum extra
uineam occiderunt quid ergo faciet illis
dns uineae ueniet et perdet colonos
istos et dabit uineam aliis

Quo audito dixerunt illi absit
ille autem aspiciens eos ait quid
est ergo quod scribtum est Lapidem
quem reprobauerunt aedificantes
hic factus est in caput anguli Om
nis qui ceciderit supra illum lapidem
conquassabitur supra quem autem
ceciderit conminuet illum

Et quaerebant principes sa
cerdotum et scribae init
tere in illum manus illa hora et tim
erunt populum cognoverunt enim
quod ad ipsos dixerit similitudinem
istam :
Observantes miserunt insi
diatores qui se esse iustos si
mularent ut caperent eum in sermo
ne et traderent illum principatui
et potestati praesidis et interroga
verunt illum dicentes magister sci
mus quia recte dicis et doces et non
accipis personam sed in veritate
viam dei doces licet nobis tributum
dare caesari an non considerans

autem dolum illorum dixit ad eos quid
me temptatis ostendite mihi denarium
cuius habet imaginem et inscriptionem
respondentes dixerunt caesaris
Et ait illis reddite ergo quae sunt c
aesaris caesari et quae dei sunt deo
Et non potuerunt verbum eius reprae
hendere coram plebe et mirati in res
ponso eius tacuerunt
Accesserunt autem quidam saduceorum
qui negant esse resur
rectionem et interrogaverunt eum di
centes magister moyses scribsit
nobis si frater alicuius mortuus
fuerit habens uxorem et hic sine
filiis fuerit ut accipiat eam

uxorem et suscitet semen fratri suo sep
tem ergo fratres apud nos erant et
primus accepit uxorem et mortuus
est sine filiis et sequens accepit illam
et ipse mortuus est sine filio et ter
tius accepit illam similiter et omnes
septem et non reliquerunt semen
et mortui sunt nouisima autem
omnium mortua est et mulier in
resurrectione ergo cuius erit eorum
uxor siquidem septem habuerunt
eam uxorem et ait illis ihs filii se
culi huius generantur et generant
nubunt et nubuntur et ducuntur
adnuptias illi uero qui digni habe
buntur saeculo illo et resurrectio
ne

ex mortuis neque nubunt neq: ducunt
uxores neque enim ultra mori poteru
nt aequales enim angelis sunt et fi
li sunt dī· Cum sint fili resurrec
tionis quia uere resurgunt mortui
Et moyses ostendit secus rubum si
cut dicit uidit in rubo dn̄m dm̄ abra
cham et dm̄ isaac et dm̄ iacob· ds̄ au
tem non est mortuorum sed uiuorū
omnes enim uiuunt ei· Responden
tes autem quidam scribarum dixe
runt magister bene dixisti :-
Et amplius non audebant eum
quicquam interrogare :-
Dixit autem ad illos quomodo
dicunt xp̄m filium dauid

esse & ipse dauid dicit in libro psal
morum dixit dns dno meo sede a dex
tris meis donec ponam inimicos tu
os scabillum pedum tuorum. Da
uid ergo dnm illum uocat & quo
modo filius eius est ::

Audiente autem omni populo dixit
discipulis suis adtendite a scri
bis qui uolunt ambulare in stolis
& amant salutationes in foro &
primas cathedras in sinagogis &
primos discubitos in conuiuis ::

Qui deuorant domus uiduarum
simulantes longam orationem
hii accipiant dampnationem
Maiorem respiciens autem

uidit eos qui mittebant munera sua
in gazo filacium diuites uidit autem
et quandam uiduam pauperculam
mittentem aera minuta duo et dixit
uere dico uobis quia uidua haec pau
per plusquam omnes misit in do
narium nam omnes hii ex abundantia
sibi miserunt in munera dī dum haec
autem ex eo quod deest illi omnem
uictum suum quem habuit misit
Et quibusdam dicentibus de tem
plo quod lapidibus bonis
et donis ornatum esset dixitque
haec uidetis uenient dies in quibus non
relinquetur lapis super lapidem
hic in pariete qui non destruatur

INterrogauerunt autem illum dicen
tes praeceptor quando haec
erunt et quod signum cum fieri inci
pient qui dixit uidete ne seducamini
Multa enim uenient in nomine meo di
centes quoniam ego sum xps et tem
pus adpropinquauit nolite ergo ire
post illos cum autem audieritis pro
elia et sediciones nolite terreri opor
tet enim primum haec fieri sed non sta
tim finis tunc dicebat illis
Inillis diebus surget gens contra
gentem et regnum aduersum reg
num et terrae motus magni erunt
per loca et pestilentiae et fames
terroresque de caelo et signa magna

erunt et tempestates ::

Sed ante haec omnia inicient in uobis
manus suas et persequentur om
nes uos tradentes in sinagogis et cus
todias trahentes ad reges et ad prae
sides propter nomen meum contig
at autem uobis in testimonium ::

Ponite ergo in cordib: uestris non
praemeditari quem ad modum
respondeatis ego enim dabo uo
bis os et sapientiam cui non poterunt
resistere et contradicere omnes
aduersarii uestri trademini autem
a parentib: et fratrib: et cognatis
et amicis et morte adficient ex uo
bis et eritis odio omnibus hominib:

propter nomen meum et capillus
de capite uestro non peribit in pati
entia uestra possidebitis animas
uestras
Cum autem uideritis circumdari
ab exercitu hierusalem tunc sci
tote quia adpropinquauit desolatio
eius
Tunc qui in iudea sunt fugiant
in montes et qui in medio eius disce
dant et qui in regionibus non intrent
in eam quia dies ultionis hi sunt
ut impleantur omnia q: scripta sunt
Uae autem praegnantib: et nutrien
tibus in illis diebus
Erit enim pressura magna

superterram et ira populo huic
Et cadent in ore gladii et cap
tiui ducentur in omnes gentes
et hierusalem calcabitur a gentibus
donec impleantur tempora nationum
Et erunt signa in sole et luna et stel
lis et in terris et pressura gentium
prae confusione sonitus et maris et
fluctuum arescentibus hominibus prae
timore et expectatione quae super
uenient uniuerso orbi nam uirtutes
caelorum mouebuntur
Et tunc uidebunt filium ho
minis uenientem in nube
cum potestate magna et maiestate
his autem fieri incipientib: respic
ite

Et leuate capita uestra quoniam
adpropinquat redemptio uestra
Et dixit illis similitudinem uidete
ficulniam et omnes arbores cum
producunt iam ex se fructum sci
tis quoniam prope est aestas ita
et uos cum uideritis haec omnia fieri
scitote quoniam prope est regnum
dī amen dico uobis quia non preteri
bit generatio haec donec omnia
fiunt caelum et terra transibit
uerba autem mea non transient
Attendite autem uobis ne forte
grauentur corda uestra in cra
pula et ebrietate et curis huius
uitae et superueniat in uos

repentina dies illa tamquam laque
us enim superueniet in omnes qui sede
nt super faciem orbis terrae uigilate
itaque omni tempore orantes ut
digni habeamini fugere ista omnia
quae futura sunt & stare ante
filium hominis

Erat autem in diebus docens in
templo noctibus uero exiens
morabatur in monte qui uocatur
oliueti & omnis populus manicabat
ad eum in templo audire eum

Adpropinquabat eum dies fes L. XX
tus azimorum qui dicitur pasch
a
quaerebant principes
sacerdotum & scribae

quomodo eum interficerent timebant
uero plebem
Intrauit autem satanas in iudam
qui cognominabatur scarioth
unum de duodecim
Et abiit et locutus est cum principi
bus sacerdotum et magistrati
bus quemadmodum illum traderet
eis et gauisi sunt et pulliciti sunt
et pacta sunt pecuniam illi darent
et spopondit et querebat oportu
nitatem ut traderet illum sine tur
bis uenit autem dies festus azimo
rum in qua necesse erat occidi pas
cha et misit petrum et iohannem
dicens euntes parate nobis pasch
a

ut manducemus at illi dixerunt ubi uis
paremus et dixit ad eos ecce intro eun
tibus uobis in ciuitatem occurret uobis
homo amphoram aquae portans se
quemini eum in domum in quam intro
erat et dicetis patri familias domus
dicit tibi magister ubi est deuersorium
ubi pascha cum discipulis meis man
ducem et ipse uobis ostendet cen
culum magnum stratum et ibi para
te euntes autem inuenerunt sicut
dixit illis et parauerunt pascha et
cum facta esset hora discubuit et
xii apostoli cum eo

Et ait illis desiderio desideraui hoc
pascha manducare uobis
cum

antequam patiar

Dico enim uobis quia ex hoc non
manducabo illud donec imple-
atur in regno dei ::

Et accepto calice gratias egit et
dixit accipite et diuidite inter
uos dico enim uobis quod non bibam
de generatione uitis donec regnum dei
ueniat. Et accepto pane gratias
egit et fregit et dedit eis dicens hoc est
corpus meum quod pro uobis datur
hoc facite in meam commemoratio
nem

Similiter et calicem postquam
cenauit dicens hic est calix no
uum testamentum in sanguine meo

quod pro uobis effundetur

Verumtamen ecce manus tradenti
tis me mecum est in mensa. Et
quidem filius hominis secundum
quod definitum est uadit uerum
tamen uae illi homini per quem trade
tur

Et ipsi coeperunt querere in
ter se quis esset ex eis qui hoc
facturus esset

Facta est autem contentio inter
eos quis eorum uideretur esse ma
ior. dixit autem eis reges gentium do
minantur eorum et qui potestatem
habent super eos benefici uocantur
uos autem non sic sed qui maior est

inuobis fiat sicut iunior et qui pre
cessor est sicut ministrator
Nam quis maior est qui recum
bit aut qui ministrat ingentib:
nonne qui recumbit inuobis autem
non sic sed qui ministrat : Ego autem
in medio uestrum sum sicut qui minis
trat uos autem estis qui permansistis
mecum intemptationibus meis Et ego
dispono uobis sicut disposuit mihi
pater meus regnum ut edatis et bi
batis super mensam meam inregno meo
Et sedeatis super thronos iudican
tes duodecim tribus israhel
Ait autem dn̄s simon simon ecce
satanas expetiit uos ut cribra
ret

sicut triticum ego autem rogaui pro te
ut non deficiat fides tua
Et tu aliquando conuersus confir
ma fratres tuos et rogate
ne intretis in temptationem
Qui dixit ei domine tecum paratus sum
et in carcerem et in mortem ire
Et ille dixit ei dico tibi petre non can
tabit hodie gallus donec ter me ab
neges nosse me
Et dixit eis quando misi uos sine
sacculo et pera et calciamen
tis numquid aliquid defuit uobis at
illi dixerunt nihil dixit ergo eis sed nunc
qui habet sacculum tollat similiter
et peram et qui non habet gladium

uendat tonicam suam et emat gladium

Dico enim uobis quoniam adhuc
hoc quod scribtum est oportet
impleri in me. Et quod cum iniustis de-
putatus est. Et enim ea quae sunt
de me finem habent

At illi dixerunt dñe ecce gladii duo
hic. at ille dixit eis satis est

Et ingressus ibat secundum con
suetudinem in montem oliuarum
secuti sunt autem illum et discipuli.

Et cum peruenisset ad locum dixit
illis orate ne intretis in temp
tationem cum iactatus

Et ipse auulsus est ab eis quan
est lapidis et positis genibus

orabat dicens :

Pater si uis trans fer calicem hunc
a me uerumtamen non mea uo
luntas sed tua fiat

Apparuit autem illi angelus de ce
lo confortans eum Et factus est
in agonia et prolixius orabat et fac
tus est sudor eius sicut guttae sangui
nis decurrentis in terram

Et cum surrexisset ab oratione
et uenisset ad discipulos suos
inuenit illos dormientes prae tristitia
Et ait illis quid dormietis surgite
et orate ne intretis in temptationem

Adhuc illo loquente ecce turba
et qui uocabatur iudas unus de xii.

ante· cedebat eos

Et adpropinquauit ihu ut oscula
retur eum· Ihs autem dixit illi
iuda osculo filium hominis tradis·

Uidentes autem hii qui circa ipsum
erant quod futurum erat dixeru
nt ei dne· si uis percutiamus in gladio Et
percussit unus ex illis seruum princi
pis sacerdotum Et amputauit auricu
lam eius dexteram respondens autē
ihs ait eis sinite· usque· huc

Et cum tetigisset auriculam eius
sanauit eum

Dixit autem ihs ad eos qui uene
rant ad se principes sacerdo
tum et magistratus templi et senio

res quasi ad latronem exiastis cum gla
diis et fustibus cum praehendere me.
Cum cotidie uobiscum fuerim in tem
plo non extendistis manus in me sed
haec est hora uestra et potestas
te—nebrarum
Conpraehendentes autem eum
duxerunt ad domum principes
sacerdotum
Petrus uero sequebatur eum a lon
ge. accenso autem igne in medio
atrio et circum sedentib: illis
erat petrus in medio eorum quem
cum uidisset ancella quaedam sede
tem ad lumen et cum fuisset intuita
dixit et hic cum illo erat. At ille nega
uit

eum dicens mulier non noui illum
Post pusillum alius uidens eum
dixit. Et tu de illis es petrus
uero ait. O homo non sum. Et inter
uallo facto quasi horae unius alius
quidam adfirmabat dicens uere
Et hic cum illo erat nam et galileus est
Et ait petrus homo nescio quid dicis
Et continuo adhuc illo loquente can
tauit gallus.
Et conuersus dñs respexit petrū
et recordatus est petrus uerbi
dñi sicut dixit quia prius quam gallus
cantet ter me negabis nosse. Et egres
sus foras petrus fleuit amarissime.
Et uiri qui tenebant illum inlu

debant ei cedentes & uelauerunt eum
& percutiebant faciem eius & interro
gabant eum dicentes profetiza nobis
quis est qui te percussit & alia multa
blasfemantes dicebant in eum

Et ut factus est dies conuenerunt
seniores plebis & principes
sacerdotum & scribae & interroga
bant & duxerunt illum in concilium
suum. Dicentes si tu es xps dic nobis.
Et ait illis si uobis dixero non
credetis mihi :- Si autem inter
rogauero non respondetis mihi neq:
dimittetis

Ex hoc autem erit filius hominis
sedens a dextris uirtutis di:

Dixerunt autem omnes tu ergo es
filius dī· Quiait uos dicitis qui
ego sum
At illi dixerunt quid adhuc desi
deramus testimonium ipsi enim
audiuimus de ore eius blasfemiam
Et surgens omnis multitudo eorum
duxerunt illum ad pilatum
Coeperunt autem accussare illum
dicentes hunc inuenimus subuer
tentem gentem nostram · et soluen
tem legem nostram prophetas et pro
hibentem tributa dare caesari et
dicentem se xp̄m regem esse
Pilatus autem audiens interro
gauit eum dicens tu es rex iudeorum

rum at ille respondens ait tu dicis
Ait autem pilatus ad principes sa
cerdotum et turbas nihil inuenio
causae in hoc homine
At illi inualescebant dicentes com
mouet populum docens per uni
uersam iudaeam et incipiens a gali
lea usque huc pilatus autem audi
ens galileum interrogauit eum si
homo galileus esset ut cognouit quo
d de herodis potestate esset remisit
eum ad erodem qui et ipse in hieruso
limis erat illis diebus herodis autem
uiso ihu gauisus est ualde erat enim
cupiens ex multo tempore uidere
eum eo quod audiret multa de illo

280 R

et sperabat signum aliquod uidere
ab eo fieri interrogabat autem illum
multis sermonibus at ipse nihil res
pondebat. Stabant etiam prin
cipes sacerdotum et scribae con
stanter accussantes eum

Spreuit autem illum herodis
cum exercitu suo et inlusit in
dutum ueste alba et remisit
ad pilatum et facti sunt amici hero
dis et pilatus in ipsa die nam ante
ea inimici erant ad inuicem

Pilatus autem conuocatis princi
pibus sacerdotum et magistratib:
et plebe dixit ad illos obtulistis
mihi hunc hominem quasi auer

tentem populum et ecce ego coram uo
bis interrogans eum nullam causam in
ueni in homine isto ex his in quib: eum a
cussatis Sed neque herodis inabo
sic remis sit eum ad uos nam re
missi uos ad illum et ecce nihil dignum
morte actum est ei

Emendatum ergo illum dimittam
necesse autem habebat dimit
tere eis per diem festum unum uinctum

Exclamauit autem simul uniuer
sa turba dicens tolle hunc et di
mitte nobis barabban qui erat
propter seditionem quandam fac
tam in ciuitate et homicidium miss
in carcerem

Iterum autem pylatus locutus est
ad illos uolens dimittere eis ihm at
illi succlamabant dicentes cruci
fige crucifige illum

Ille autem tertio dixit ad illos quid
enim mali fecit iste nullam causam
mortis inuenio in eo corripiam ergo
illum et dimittam

At illi instabant uocibus magnis
postulantes ut crucifigere
tur. Et inualescebant uoces eorum

Et pylatus adiudicauit fieri pe
titionem eorum dimissit autem
illis eum qui propter homicidium
et sidicionem misus fuerat in car
cerem quem petebant ihm uero

tradidit uoluntati eorum

SSuperunt ergo ihm et portans
crucem ducebatur · Et cum du
cerent eum adprachenderunt simo
nem quendam cyrinensem uenientem
de uilla et inpossuerunt illi crucem
portare post ihm

Sequebatur autem illum multa
turba populi et mulierum q:
plangebant et lamentabant eum
conuersus autem ad illas ihs dixit
filiae hierusalem nolite flere su
per me sed super uos ipsas flete
et super filios uestros quoniam ecce
uenient dies in quibus dicent beatae
steriles et uentres qui non genuerunt

Et ubera quae non lactauerunt tunc
incipient dicere montibus cadite su
per nos et collibus operite nos quia
si in uiridi ligno haec faciunt in ari
do quid fiet
Ducebantur autem et alii duo
nequam cum eo ut interficerentur
Et postquam uenerunt in locum
qui uocatur caluariae ubi
crucifixerunt eum
Et latrones duos unum a dextris
et alterum a sinistris
Ihs autem dicebat pater dimit
te illis non enim sciunt
quid faciunt
Diuidentes uero uestimenta

eius miserunt sortes Et stabat popu
lus spectans · Et diridebant il
lum principes sacerdotum dicentes
alios saluos fecit se saluum faciat
si hic est xps di electus
Inludebant autem ei et milites
accedentes et acetum offerentes
illi dicentes si tu es rex iudeorum
saluum te fac
Erat autem et super scribtio ihu
scribta super illum litteris
grecis et latinis et ebreicis hic est
rex iudeorum
Unus autem de his qui pende
bant latronibus blasfemabat
eum dicens si tu es xps saluum fac

temet ipsum et nos :
Respondens autem alter increpa
bat illum dicens neque tu times
dm̄ quod in eadem damnatione
es et nos quidem iuste nam digna fac
tis recipimus hic uero nihil mali ges
sit et dicebat ad ihm̄ dn̄e memento
mei cum ueneris in regnum tuum et
dixit illi ihs amen amen dico tibi ho
die mecum eris in paradiso :
Erat autem fere hora sexta et
tenebrae factae sunt in uniuer
sa terra usque in horam nonam
et obscuratus est sol :
Et uelum templi scissum est
medium et exclamans uo
ce

magna ihs ait pater inmanus tuas ·
cummendo spm meum · Et haec dicens
exspirauit · Uidens autem cen
turio quod factum fuerat glorifica
uit dm̄ dicens uere hic homo iustus erat
Et omnis turba eorum qui simul
aderant ad spectaculum istud
et uidebant quae fiebant percutien
tes pectora sua reuertebantur. Sta
bant autem omnes noti eius alonge ·
Et mulieres quae secutae erant
eum a galilea haec uidentes :·
Et ecce uir nomine ioseph qui
erat decurio uir bonus et ius
tus hic non consenserat consilio et ac
tibus eorum erat autem abaremathia

ciuitate · iudae · qui expectabant &

ipse · regnum dei hic accessit ad pilatum

& petit corpus ihu

Et depossitum inuoluit insindo

ne · inuotta & possuit eum in

monumento excisso inquo nondum quis

quam possitus fuerat & inposito eo

inposuit monumento lapidem magnum ·

Et dies erat parasceue · & sab

batum inluscebat · inlu cesce-

bat subsecutae sunt autem mulieres

duae · quaecum ipso uenerant degalile

uiderunt monumentum & quemadmo

dum possitum erat corpus eius ::

Et reuertentes parauerunta

romata · & unguenta · &

culo uenerunt admonumentum portantes
quaeparauerunt aromata Etinuenerunt
lapidem reuolutum amonumento Et
ingressae noninuenerunt corpus dni
ihu Etfactum est dum mente conster
natae essent deisto Etecce duo uiri
steterunt secus illas inueste fulgente
Cumtimerent autem Etdeclinarent
uultum interram dixerunt ad
eas quidquaeritis uiuentem cummortuis
nonest hic sedsurrexit recordamini
qualiter locutusest uobis cumad
huc ingalilaea esset dicens quiaopor
tet filium hominis tradi inmanus ho
minum peccatorum Etcrucifigi Etter
tia die resurgere Etrecordatae sunt

uerborum eius

Et regressae de monumento nuntia
uerunt haec omnia illis undecim
et ceteris omnibus

Erat autem maria magdalenae
et iohanna et maria iacobi et
ceterae quae cum illis erant quae di
cebant ad apostolos haec et uisa sunt
ante illos sicut deleramentum uerba
ista et non credebant illis. Petrus au
tem surgens cucurrit ad monumentum
et procumbens uidit linteamina sola
posita et abiit secum mirans quod
factum fuerat et ecce duo ex illis ibant
ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum sexaginta ab hie-

rus ab hierusalem nomine ammaus et ipsi loque-
bantur adinuicem de his omnibus quae
acciderant. Et factum est dum fa-
bularentur et secum quererent et ipse
ihs adpropinquans ibat cum illis ocu-
li autem eorum tenebantur ne eum
agnoscerent. Et ait ad illos qui sunt
hi sermones quos confertis adinuicem
ambulantes et estis tristes et respondens
unus cui nomen erat cleophas dixit ei
tu solus peregrinus es in hierusalem et
non cognouisti quae facta sunt in illa
his diebus quibus ille dixit quae et di-
xerunt de ihu nazareno qui fuit uir
propheta potens in opere et sermone
coram do et omni populo et quomodo

tradiderunt eum summi sacerdotum et
principes nostri in dampnationem mor
tis et crucifixerunt eum nos autem spe
rabamus quia ipse esset redempturus
israhel et nunc super haec omnia tertia
die est ex quo haec facta sunt sed et mul
ieres quaedam ex nostris terruerunt nos
quae ante lucem fuerunt ad monumen
tum et non inuenito corpore eius uene
runt dicentes se etiam uisionem ange
lorum uidisse qui dicunt eum uiuere
et abierunt quidam ex nostris ad monu
mentum et ita inuenerunt sicut mulie
res dixerunt ipsum uero non uiderunt
et ipse dixit ad eos o stulti et tardi
corde ad credendum in omnibus quae

locuta sunt profetae nonne haec oportuit
pati xpm · Et ita intrare in gloriam suam
Et incipiens a mose Et omnibus profetis
interpraetabatur illis in omnibus scrip
turis quae de ipso erant Et adpropinqua
uerunt castello quo ibant Et ipse se
finxit longius ire Et coegerunt illum
dicentes mane nobiscum quoniam adues
peram scit Et inclinata est iam dies Et
intrauit manere cum illis · Et fac
tum est dum recumberet cum illis accipit
panem Et benedixit Et fregit Et porrige
bat illis Et aperti sunt oculi eorum Et
cognouerunt eum Et ipse euanuit ex ocu
lis eorum Et dixerunt ad inuicem nonne
cor nostrum ardens erat in nobis dum

loquerentur in uia et aperiret nobis scrib
turas et surgentes eadem hora regresi
sunt in hierusalem et inuenerunt con
gregatos undecim et eos qui cum ipsis
erant dicentes quod resurrexit dn̄s ue
re et apparuit simoni et ipsi narraba
nt quae gesta erant in uia et quomodo
cognouerunt eum in fractione panis ::
Dum haec autem loquuntur ihs̄ ste
tit in medio eorum et dixit eis
pax uobis ego sum nolite timere con
turbati uero et conterriti existimabant
se spm̄ uidere et dixit eis quid turba
ti estis et quare cogitationes ascende
runt in corda uestra uidete manus
meas et pedes quia ipse ego sum

palpate et uidete quia sps carnem et os
sa non habet sicut me uidetis habere.
Et cum hoc dixisset ostendit eis manus
et pedes. Adhuc autem illis non
credentibus et mirantibus prae gaudio
dixit habetis hic aliquid quod mandu
cetur. at illi obtulerunt ei partem piscis
assi et fauum mellis et cum manducas
set coram eis sumens reliquias dedit eis.
Et dixit ad eos haec sunt uerba mea
quae locutus sum ad uos cum adhuc es
sem uobiscum quoniam necesse est
impleri omnia quae scribta sunt in lege
mosi et profetis et psalmis de me.
Tunc aperuit illis sensum ut intellege
rent scripturas et dixit eis quoniam

sic scribtum est et sic oportebat xpm pati
et resurgere a mortuis die tertia et prae-
dicari in nomine eius penitentiam et re-
misionem peccatorum in omnes gentes in
cipientibus ab hierusolima
Uos autem estis testes horum et
ego mitto promisum patris mei in uos
uos autem sedete in ciuitate quo adus
que induamini uir uirtutem ex alto
Eduxit autem eos foras in bethaniam
et eleuatis manibus suis benedixit
eis et factum est dum benediceret illis
recessit ab eis et ferebatur in caelum
et ipsi adorantes regressi sunt in hieru
salem cum gaudio magno et erant sem
per in templo laudantes et benedicentes
deum

Explicit cap[illegible]
sequun[illegible] Secun
dum Lucam

Explicit [illegible] Euangelium
Secundum Lucam

Incipit [illegible]
Iohannem [illegible]

erat apud dm̄ Et ds̄ erat uerbum hoc erat
in principio apud dm̄ omnia per ipsum fac
ta sunt et sine ipso factum est nihil quod
factum est in ipso uita erat et uita erat lux
hominum et lux in tenebris lucet et tenebrae
eam non conprehenderunt :·
Fuit homo missus a dō cui nomen erat
iohannis hic uenit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine
ut omnes crederent per illum non erat
ille lux sed ut testimonium perhiberet de
lumine :· hominem uenientem in
Erat lux uera quae inluminat omnem
mundum in mundo erat et mundus per
ipsum factus est et mundus eum non cogno
uit runt quotquot autem rece
In propria uenit et sui eum non recepe
perunt eum dedit eis potestatem filios dī

fieri his quicredunt innomine eius quinon
exsanguinibus neque exuoluntatecarnis
nequeexuoluntate uiri sedexdō natisunt
Et uerbum caro factumest ethabitauit
innobis etuidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti apatre plenum gratiae et
ueritatis clamabat dicens hicerat
I Iohannis testimonium perhibet deipso et
quemdixiuobis quipost meuenturus est
antemefactusest quiaprior meerat
Etdeplenitudine eiusnos omnes accepi
mus etgratiam progratia quialex per
moysen dataest gratia etueritas perihm
xpm factaest filius quiest insinu
III Deum nemouidit umquam nisi unigenitus
patris ipse enarrauit do miserunt
Et hocest testimonium iohannis quan
iudaei abhierusolimis sacerdotes etleui
tas

adeum ut interrogarent eum tu quies & con
fessus est & non negauit & confessus est
quia non sum ego xps & interrogauerunt
eum quid ergo helias es tu & dicit non sum
propheta es tu & respondit non· dixeru
nt ergo ei quis es ut responsum demus his
qui miserunt nos quid dicis de te ipso ∴ ∴
Ait ergo uox clamantis in deserto dirigite·
uiam domini ∴ Erant ex pharisaeis & inter
Sicut dixit esaias profeta & qui missi fue
rogauerunt eum & dixerunt ei quid ergo
baptizas si tu non es xps neque· helias
neque profeta ∴ ∴ ∴ in aqua medius h
Respondit eis iohannis dicens ego babtizo
uestrum stetit quem uos nescitis ipse est
qui post me uenturus est qui ante me fac
tus est cuius ego non sum dignus ut soluam
eius corrigiam calciamenti

Haec in bethania facta sunt trans iordanen
ubi erat iohannis baptizans ∴ Altera
die uidit iohannis ihm uenientem ad se. Et
ait ecce agnus dī ecce qui tollit peccatum
mundi ∴ me factus est quia prior me
Hic est de quo dixi post me uenit uir qui ante
erat Et ego nesciebam eum sed ut manifeste
tur in israhel propterea ueni ego in aqua
baptizans ∴ Quia uidi spm discenden—
Et testimonium perhibuit iohannes dicens
tem sicut columbam de caelo et mansit sup
eum Et ego nesciebam eum sed qui misit me
baptizare in aqua ille mihi dixit super
quem uideris spm discendentem et manen
tem super eum hic est qui baptizat in spu
sco Et ego uidi et testimonium perhibui quia
hic est filius dī ∴ cipulis eius duo Et res—
Altera die iterum stabat iohannes et ex dis

respiciens ihm ambulantem dixit ecce agnus
di et audierunt eum duo discipuli loquentem
et secuti sunt ihm. Conuersus autem ihm
et uidens eos consequentes se dixit eis
quid quaeritis qui dixerunt ei rabbi quod
dicitur interpraetatum magister ubi ha
bitas. Dicit eis uenite et uidete. uenerunt
et uiderunt ubi maneret et apud eum
manserunt die illo hora autem erat quasi de
cima. erat autem andreas frater simonis
petri unus ex duobus qui audierant ab
a iohanne et secuti sunt fuerant eum
Inuenit hic primum fratrem suum simo
nem. et dicit ei inuenimus messiam quod
est interpraetatum xps et adduxit eum
ad ihm intuitus autem eum ihs dixit tu es
simon filius iohanna tu uocaueris ce
phas quod interpraetatur. petrus

In crastinum uoluit exire in galileam et inue-
nit philippum et dicit ei ihs sequere me ·
Erat autem philippus a bethsaida ciuita
te andreae et petri inuenit philippus na
thanahel et dicit autem ei quem scribsit
moyses in lege et prophetae inuenimus
ihm filium ioseph a nazareth et dicit ei na
thanahel a nazareth post est aliquid
boni esse dicit ei philippus ueni et uide ui
dit ihs nathanahelem uenientem ad se et
dicit de eo ecce uir israhelita in quo dolus
non est dicit ei nathanahel unde me nosti
Respondit ihs et dixit ei prius quam te
philippus uocaret cum esses sub arbore
fici uidi te respondit ei nathanahel et
ait ei rabbi tu es filius dī tu es rex israhel ::
Respondit ihs et dixit ei quia dixi tibi uidi
te sub ficu credis maius his uidebis et

dicit eis amen amen dico uobis. Uidebitis cae
lum apertum et angelos dī ascendentes
et discendentes supra filium hominis

Et die tertia nuptiae factae sunt
in channan galileae et erat mater
ihū ibi uocatus est autem ibi et ihs̄ et disci
puli eius ad nuptias et deficiente uino dicit
mater ihū ad eum uinum non habent. Et
dicit ei ihs̄ quid mihi et tibi est mulier non
dum uenit hora mea. Dicit mater eius
ministris quodcumque dixerit uobis facite
Erant autem ibi lapideae hydriae sex
possitae secundum purificationem iudae
orum capientes singulae metretas binas
uel ternas. Dicit eis ihs̄ inplete hydrias a
quam et impleuerunt eas usque adsum
mum et dicit eis ihs̄ aurite nunc et ferte
architriclino et tulerunt. Ut autem

gustauit architriclinus aquam uinum fac
tam & non sciebat unde esset ministri
autem sciebant qui hauri erant aquam uo
cauit sponsum architriclinus & dicit ei
omnis homo primum bonum uinum ponit
& cum ebriati fuerint tunc id quod dete
rius est tu autem seruasti bonum uinum
usque adhuc hoc fecit initium signorum
ihs in chanan galileae & manifestauit
gloriam suam & crediderunt in eum disci
puli eius ∴ mater eius & fratres eius
Post hoc discendit capharnaum ipse &
& discipuli eius & ibi manserunt non multis
diebus
Et prope erat pascha iudaeorum & ascen
dit hierusolima ihs ∴ oues & colu
Et inuenit in templo uendentes boues &
bas & nummularios sedentes & cum feciss

quasi flaglum defuniculis omnes eiecit
detemplo ouesquoque et boues et numm
lariorum effudit aes et mensas subuertit
et his quicolumbas uendebant dixit au
ferte ista hinc. Nolite facere domum
patris mei domum negotiationis
Recordati uero sunt discipuli eius quiascrip
tumest zelus domus tuae comedit me
Responderunt ergo iudaei et dixerunt ei
quodsignum ostendis nobis quia haec facis
Respondens ihs et dixit eis soluite templum
hoc et in tribus diebus excitabo illud dixerunt
ergo iudaei xl, et ui annis aedificatum est
templum hoc et tu tribus diebus excitabis
illud ille autem dicebat de templo corporis
sui. Cum ergo surrexisset a mortuis recor
dati sunt discipuli eius quia hoc dicebat
et crediderunt scripturae et sermoni

quem dixit ihs: Cum autem esset hieru
solimis in pascha in die festo multi credi
derunt in nomine eius uidentes signa eius
quae faciebat ipse autem ihs non credebat
semet ipsum eis eo quod ipse nosset omnes
Et quia opus ei non erat ut quis testimonium
periberet de homine ipse enim sciebat quid
esset in homine: Erat autem homo ex
pharisaeis nomine nicodimus princeps iu
daeorum hic uenit ad eum nocte et dixit ei
rabbi scimus quia a dō uenisti magister ne
mo enim potest haec signa facere quae tu
facis nisi fuerit dns cum eo: Respondit ihs
Et dixit ei amen amen dico tibi nisi quis natus
fuerit denouo non potest uidere regnum dī
Dicit ad eum nicodemus quomodo potest
homo nasci cum senex sit numquid potest
in uentrem matris suae rursus introire

299 R

et renasci· Respondit ihs amen amen dico
tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et spu sco
non potest introire in regnum di quod natum
est ex carne caro est quia de carne natum
est et quod natum est ex spu sps est quia ds
sps est et ex do natus est non mireris quia dixi
tibi oportet uos nasci denuo sps ubi uult
aspirat et uocem eius audis sed non scis unde
ueniat et quo uadat sic est omnis qui natus est
ex spu· Respondit nicodemus et dixit ei quo
modo possunt haec fieri· Respondit ihs et
dixit ei tu es magister in israhel et haec ignoras
amen amen dico tibi quia quod scimus loqui
mur et quod uidimus testamur et testimonium
nostrum non accipitis si terrena dixi uobis
et non creditis quomodo si dixero uobis cae
lestia credetis et nemo ascendit in caelo nisi
qui discendit de caelo filius hominis qui est

in caelo ⁖ Et sicut exaltauit moyses serpentem
in deserto ita exaltari oportet filium hominis
ut omnis qui credit in ipso non pereat sed ha
beat uitam aeternam ⁖ Sic enim dilexit
ds hunc mundum ut filium suum unigenitum
daret ut omnis qui credit in eum non pereat
sed habeat uitam aeternam · Non enim mi
sit ds filium suum in mundum ut iudicet
mundum sed ut saluetur mundus per ipsum·
Qui credit in eum non iudicatur qui autem
non credit iam iudicatus est quia non credidit
in nomine unigeniti filii di hoc est autem iu
dicium quia lux uenit in mundum Et dilexe
runt homines magis tenebras quam lucem·
erant enim eorum mala opera ⁖ Omnis enim
qui male agit odit lucem Et non uenit ad lu
cem ut non arguantur opera eius qui autem
facit ueritatem uenit ad lucem ut manifestentur

eius opera quia in deo sunt facta :·
Post haec uenit ihs & discipuli eius in iudeam
terram & illic demorabatur cum eis & bab-
tizabat :· :· :· non iuxta. salim
Erat autem & iohannis baptizans in ae-
quia aquae multae erant illic & adue-ne-
bant multi & baptizabantur :· iohannis:·
Nondum enim missus fuerat in carcere
Facta est ergo quaestio ex discipulis iohan-
nis cum iudaeis de purificatione. & ue-
nerunt ad iohannem & dixerunt ei rab-
bi qui erat tecum trans iordanen cui tu tes-
timonium perhibuisti ecce hic baptizat
& omnes ueniunt ad eum :· Respondit
iohannis & dixit non potest homo accipe-
re quicquam nisi fuerit ei datum de caelo:·
Ipsi uos testimonium mihi perhibetis
quod dixerim ego non sum xps sed qui

misus sum ante illum :· :· autem

Qui habet sponsam sponsus est amicus
sponsi qui stat et audit eum et gaudio
gaudet propter uocem sponsi :· Hoc ergo gau
dium meum inpletum est illum oportet cres
cere me autem minui · Qui desursum uenit
supra omnes est qui est de terra de terra est
et de terra loquitur qui de caelo uenit supra
omnes est et quod uidit et audiuit hoc testatur.
Et testimonium eius nemo accipit qui accipit
eius testimonium signauit quia dš uerax est
quem enim misit dš uerba dī loquitur non
enim ad mensuram dat dš spm :·

Pater diligit filium et omnia dedit in
manu eius :· qui autem incredulus

Qui credit in filium habet uitam aeternam
est filio non uidebit uitam sed ira dī ma
net super eum :· Ut ergo cognouit ihs quia

audierunt pharisaei quia ihs plures disci
pulos facit et baptizat quam iohannis
quamquam ihs non baptizaret sed discipu
li eius. Reliquit iudaeam
Et abiit iterum in galileam
Oportebat autem eum transire per
samariam uenit ergo in ciuitatem sama
riae quae dicitur sichar iuxta praedi
um quod dedit iacob ioseph filio suo erat au
tem ibi fons iacob. Ihs ergo fatigatus ex
itinere sedebat sic super fontem hora
erat quasi sexta. uenit mulier de samaria
aurire aquam. Dicit ei ihs da mihi bibere
discipuli enim eius abierant in ciuitatem
ut cibos emerent. Dicit ergo mulier illa
samaritana quomodo tu iudaeus cum sis
bibere a me poscis quae sum mulier sama
ritana. non enim coutuntur iudei samari

tanis :· Respondit ihs et dixit ei si scires
donum dei et quis est qui dicit tibi da mihi bibe-
re tu forsitan petisses ab eo et dedisset
tibi aquam uiuam :· Dicit ei mulier dne neque
in quo aurias habes et puteus altus est
unde ergo habes aquam uiuam numquid
tu maiores patre nostro iacob qui dedit
nobis puteum et ipse ex eo bibit et filii
eius et pecora eius :· Respondit ihs et
dixit ei omnis qui bibit ex aqua hac sitiet
iterum qui autem biberit ex aqua quam
ego dabo ei non sitiet in aeternum sed aqua
quam ego dabo ei fiet in eo fons aquae sali-
entis in uitam aeternam :· Dicit ei mulier
dne da mihi hanc aquam ut non sitiam neq;
ueniam huc aurire :· Dicit ei ihs uade uo
ca uirum tuum et ueni huc :· Respondit
ei mulier et dixit non habeo uirum

Dicit ihs benedixisti quia non habes non
uirum quinque enim uiros habuisti et nunc
quem habes non est tuus uir hoc uere
benedixisti :· Dicit ei mulier dne uideo
quia propheta es tu patres nostri in mon
te hoc adorauerunt et uos dicitis quia in
hierusolimis est locus ubi adorare oport
Dicit ei ihs mulier crede mihi quia uenit
hora quando neque in monte hoc neque
in hierusolymis adorabitis patrem uos
adoratis quod nescitis nos autem adora
mus quod scimus quia salus ex iudaeis
est sed uenit hora et nunc est quando
ueri adoratores adorabunt patrem
in spu et ueritate nam et pater tales
quaerit qui adorent eum sps est ds
et eos qui adorant eum in spu et ueritat
te oportet adorare · Dicit ei mulier

scio quia messias uenit qui dicitur xps cum
ergo uenerit ille nobis adnuntiabit omnia :
Dicit ei ihs ego sum qui loquor tecum Et con
tinuo uenerunt discipuli eius Et mirabun
tur quia cum muliere loquebatur nemo
tamen dixit ei quid quaeris aut quid loque
ris cum ea : Reliquit ergo hydriam suam
mulier Et abiit in ciuitatem Et dicit illis
hominibus uenite Et uidete hominem qui
dixit mihi omnia quaecumque feci num
quid ipse est xps exierunt de ciuitate Et
ueniebant ad eum interea rogabant eum
discipuli dicentes rabbi manduca ille au
tem dixit eis Ego cibum habeo manducare
quem uos nescitis : Dicebant ergo disci
puli ad inuicem numquid aliquis adtulit
ei manducare : : Dicit eis ihs meus est
cibus ut faciam uoluntatem eius qui misit

ut perficiam opus eius. nonne uos dicitis
quod adhuc quattuor menses sunt et messis
uenit. ecce dico uobis leuate oculos uestros
et uidete regiones quia albae sunt iam ad
messem et qui metit mercedem accipit
et congregat fructum in uitam aeternam
ut et qui seminat simul gaudeat et qui me-
tit. in hoc enim est uerbum uerum quia ali-
us est qui seminat et alius est qui me-
tit. ego misi uos metere quod uos non laborastis
alii laborauerunt et uos in labores
eorum introistis. Ex ciuitate autem illa
multi crediderunt in eum samaritano-
rum propter uerbum mulieris testimo-
nium perhibentis quia dixit mihi omnia quae
cumque feci. Cum uenissent ergo ad illum
samaritani rogauerunt eum ut ibi ma-
neret et mansit ibi duos dies et multo

plures crediderunt propter sermonem
eius et mulieri dicebant quia iam non prop
ter tuam loquellam credimus: Ipsi enim
audiuimus et scimus quia hic est uere
saluator mundi : in galileam:
Post duos autem dies exiit inde et abiit
secum: ihs testimonium perhibuit quia
propheta in sua patria honorem non habet
Cum ergo uenisset in galileam excepe
runt eum galilei cum omnia uidissent
quae fecerat in hierusolimis in die festo et
ipsi enim uenerunt ad diem festum uenit
ergo iterum in chanan galileae ubi fecit
aquam uinum
Erat quidam regulus cuius filius
infirmabatur in capharnaum
hic cum audisset quia ihs adueniret
a iudea in galileam abiit ad eum et rogabat

ad eum ut discenderet et sanaret filium eis.
incipiebat enim mori dixit ergo ihs ad eum
nisi signa et prodigia uideretis non creditis.
Dicit ad eum regulus dne discende prius
quam moriatur filius meus :· Dicit ei ihs
uade filius tuus uiuit credidit homo ser
moni quem dixit ei ihs et ibat · Iam autem
eo discendente serui occurrerunt ei et nun
tiauerunt dicentes quia filius eius uiueret
Interrogabat ergo horam ab eis in qua me
lius habuerat et dixerunt ei quia. heri ho
ra. septima. reliquit eum febris · Cognouit
ergo pater quia illa hora erat in qua dixit
ei ihs filius tuus uiuit et credidit ipse et
domus eius tota :· Hoc iterum secundum
signum fecit ihs cum uenisset a iudaea
in galilaeam :·
Post haec erat dies festus iudaeorum

Et ascendit ihs hierusolimis est autem hie-
rusolymis super probatica piscina quae
cognominatur hebraice bethsaida .u.
porticos habens · In his iacebat multitu
do magna languentium caecorum clau-
dorum aridorum exspectantium para-
liticorum aquae motum :· Angelus
autem dni secundum tempus discende-
bat in piscinam et mouebatur aqua qui-
cumque ergo prior discendisset in pisci-
na post motionem aquae sanus fiebat
a languore quacumque detenebatur :·
Erat autem ibi quidam homo xxxuiii :·
annos habens in infirmitate sua · hunc
cum uidisset ihs iacentem et cognouisset
quia iam multum tempus habet · dicit
ei uis sanus fieri :· Respondit ei langui-
dus dne hominem non habeo ut cum tur

batum fuerit aqua mittat me in piscinam ..
dum uenio enim ego alius ante me discendit
Dicit ei ihs surge et tolle grabattum tuum
et ambula et statim sanus factus est ho
mo et sustulit grabattum suum et ambu
labat. Erat autem sabbatum in ille
die dicebant iudaei illi qui sanatus fuerat
sabbatum est non licet tibi tollere graba
tum tuum

Et respondit eis qui me fecit sanum
ille mihi dixit tolle grabattum
tuum et ambula .. Interrogauerunt ergo
eum quis est ille homo qui dixit tibi tolle
grabattum tuum et ambula. is autem qui
sanus fuerat effectus nesciebat quis esset
Ihs enim declinauit turbam constitutam
in loco. postea inuenit eum ihs in templo
et dixit illi ecce sanus factus es iam noli

peccare ne deterius tibi aliquid contingat.
Abiit il.le homo et nuntiauit iudaeis
quia ihs esset qui fecit eum sanum prop
ter ea persequebantur iudaei ihm quia
haec faciebat in sabbato : Ihs autem
respondens ait eis pater meus usque mo
do operatur et ego operor ergo magis q:
rebant eum iudaei interficere quia non
solum soluebat sabbatum : Sed et patrem
suum dicebat dm aequalem se faciens
do respondit itaque ihs et dixit eis. A
men amen dico uobis non potest filius a se
facere quicquam nisi quod uiderit patrem
facientem. Quaecumque enim ille fece
rit haec et filius similiter facit. Pater
enim diligit filium et omnia demonstra
uit ei quaecumque ipse facit et maiora
his demonstrabit ei opera ut uos miremini

sicutenim pater suscitat mortuos et uiui
ficat sic et filius quos uult · uiuificat ne
que enim pater iudicat quemquam
sed iudicium omne dedit filio ut omnes
honorificent filium sicut honorificant
patrem · · rificat pa
Qui non honorificat filium non hono
trem qui misit illum
Amen amen dico uobis quia qui uer
bum meum audit et credit ei qui
me misit habet uitam aeternam et in iu
dicium non uenit sed transit a morte
ad uitam · Amen amen dico uobis
quia uenit hora et nunc est quando
mortui audient uocem dī · Et qui audie
rint uiuent sicut enim pater habet
uitam in semet ipso sic dedit et filio
uitam habere in semet ipso et potestat

tem dedit ei et iudicium facere quia filius
hominis est. Nolite mirari hoc quia uenit
hora in qua omnes qui in monumentis
sunt audient uocem eius et procedent
qui bona fecerunt in resurrectionem
uitae qui uero mala egerunt in resur
rectionem iudicii. Non possum ego a me
ipso facere quicquam sicut audio iudi
co et iudicium meum iustum est

Quia non quaero uoluntatem meam
sed uoluntatem eius qui me misit

Si ego testimonium perhibeo de me tes
timonium meum non est uerum
alius est uerum qui testimonium per
hibet de me et scio quia uerum est tes
timonium quod perhibet de me. Uos
misistis ad iohannem et testimonium
perhibuit ueritati. Ego autem non ab

305R

homine testimonium accipio sed haec dico
ut uos salui sitis ille erat lucerna ardens
Et lucens uos autem uoluistis exultare
ad horam in luce eius · Ego autem habeo
testimonium maius iohanne opera enim
quae dedit mihi pater ut perficiam ea
ipsa opera quae ego facio testimonium
perhibent de me quia pater me misit Et
qui misit me pater ipse testimonium per
hibuit de me que speciem eius uidistis:
Neque uocem eius umquam audistis ne
uerbum eius non habetis in uobis
manentem quia quem misit ille
huic uos non creditis scrutamini scriptu
ras quia uos putatis in ipsis uitam aeter
nam habere · Et illae sunt quae testi
monium perhibent de me · Et non uultis
uenire ad me ut uitam habeatis claritat

tem abhominibus nonaccipio Sedcogno
uiuos quiadilectionem dī nonhabetis in
uobis egoueni innomine patris mei Et
nonaccipitis me· Si autem alius uene
rit innomine suo illum accipietis quo
modo potestis uos credere quigloriā
abinuicem accipitis etgloriam quae
asolo est dō nonquaeritis· Nolite pu
tare quiaego accussaturus sim uos a
put patrem est quiaccussat uosmo
ses inquouos speratis sienim crederitis
moysi crederitis forsitan etmihi· De me
enim ille scripsit siautem illius literis
noncreditis quomodo uerbis meis creditis:-
Post haec abiit ihs transmare galilae
quod est tiberiadis Et sequebatur eum
multitudo magna quiuidebant sig
na quae faciebant superhis quiinfir

abantur :.

Subiit ergo in montem ihs et ibi sede-
bat cum discipulis suis :.

Erat autem proximum pascha
dies festus iudaeorum :.

Cum levasset ergo oculos ihu et vidis
set quia multitudo maxima venit
ad eum dicit ad philippum unde ememus
panes ut manducent hii hoc autem dice-
bat temptans eum :. Ipse enim sciebat
quod esset facturus :. Respondit ei phi
lippus ducentorum denariorum panes
non sufficiunt eis ut unus quisque modi
cum quid accipiat dicit ei unus ex disci
pulis eius andreas frater simonis pe-
tri est puer unus hic qui habet .u. pa
nes ordiacios et duos pisces sed haec
quid sunt inter tantos homines dixit

ergo ihs facite homines discumbere
Erat autem multum faenum in loco·
Discubuerunt ergo uiri numero quasi ·u·
milia :· Accepit ergo ihs panes et cum
gratias egisset distribuit discumbenti
bus similiter et ex piscibus quantum
uolebant ut autem inpleti sunt dicit
discipulis suis colligite quae superaue
runt fragmenta ne pereant· Colli
gerunt ergo et inpleuerunt ·xii· cophi
nos fragmentorum ex quinque panib;
ordiacis quae superauerunt his qui
manducauerunt :: Illi ergo homines
cum uidissent quod fecerat signum
dicebant quia hic est uere propheta
qui uenturus est in hunc mundum :: Ihs
ergo cum cognouisset quia uenturi essent
ut raperent eum et facerent eum regem

Fugit iterum in montem ipse solus ut
autem sero factum est discenderunt
discipuli eius ad mare · · Et cum as
cendissent nauem uenerunt trans
mare in capharnaum et tenebrae
iam factae erant et non uenerat ad eos
ihs mare autem uento magno flante
exurgebat Cum remigassent ergo qua
si stadia uiginti quinque aut xxx
uident ihm ambulantem super mare
et proximum naui fieri et timuerunt
ille autem dixit eis ego sum nolite time
re · Reuoluerunt ergo accipere eum in
naui et statim fuit nauis ad terram
ad quam ibant
Altera die turba quae stabat trans
mare uidit quia nauicula alia non
erat ibi nisi una illa · Et quia non intro

isset cum discipulis suis ihs innauem
sed soli discipuli eius abissent Aliae
uero superuenerunt naues atiberiade
iuxta locum ubi manducauerunt panem
gratias agentes dno Cum ergo uidisset
turba quia ihs non esset ibi neque disci
puli eius ascenderunt nauiculas et uene runt
capharnaum quaerentes ihm Et cum
inuenissent eum trans mare dixeru
nt ei rabbi quando uenisti huc Respon
dit eis ihs et dixit amen amen dico uobis
quaeritis me non quia uidistis signa sed
quia manducastis ex panibus et saturati
estis operamini non cibum qui perit sed
qui permanet inuitam aeternam
quem filius hominis uobis dabit Hunc
enim pater signauit ds Dixerunt ergo
ad eum quid faciemus ut operemur opera

di. Respondit ihs et dixit eis hoc est opus
dī ut credatis in eum quem misit ille.
Dixerunt ergo ei quod ergo tu facis sig
num ut uideamus et credamus tibi
quid operaris : runt in deserto
Patres nostri mannam manducaue
sicut scriptum est panem caeli dedit
eis manducare. Dixit ergo eis ihs amen
amen dico uobis non moses dedit uobis
panem de caelo sed pater meus dat uobis
panem de caelo uerum panis enim dī est
qui discendit de caelo et dat uitam mun
do. Dixerunt ergo ad eum dne semper
nobis da panem hunc
Dixit autem eis ihs ego sum panis uitae
qui uenit ad me non esuriet et qui credit
in me non sitiet umquam sed dixi uobis
quia et uidistis me et non credidistis.

Omne quod dat mihi pater ad me
ueniet et eum qui ad me uenit non eiciam
foras :: uoluntatem meam
Quia discendi de caelo non ut faciam
sed uoluntatem eius qui me misit ::
Haec est autem uoluntas eius qui mi
sit me pateris ut omne quod dedit
mihi non perdam ex eo sed resuscitem
illum in nouissimo die. Haec est enim
uoluntas patris mei qui misit me ut om
nis qui uidet filium et credit in eum ha
beat uitam aeternam et resuscitabo
eum in nouissimo die
Murmurabant ergo iudaei de illo
quia dixisset Ego sum panis qui de
caelo discendi et dicebant nonne hic
est ihs filius ioseph cuius nos nouimus
patrem et matrem quomodo ergo dicit

hic qui de caelo discendi :· murmurare

Respondit ergo ihs et dixit eis nolite
inuicem nemo potest uenire ad me ni
si pater qui misit me traxerit eum et ego
resuscitabo eum in nouissimo die · Scrip
tum est in profetis et erunt omnes doce-
biles di omnis qui audiuit a patre et di
dicit uenit ad me :· Nisi is qui est
Non quia patrem uidit quisquam
a do hic uidit patrem :· :·
Amen amen dico uobis qui credit
in me habet uitam aeternam :·
Ego sum panis uitae patres uestri
manducauerunt manna in deser
to et mortui sunt :· ex ipso mandu
Hic est panis de caelo discens ut si quis
cauerit non moriatur :· cendi
Ego sum panis uiuus qui de caelo dis

siquis manducauerit ex hoc pane uiuet
in aeternum et panis quem ego dabo caro
mea est pro mundi uita
Litigabant ergo iudaei ad inuicem dicen
tes quomodo potest hic nobis carnem
suam dare ad manducandum dixit ergo
eis ihs amen amen dico uobis nisi mandu
caueritis carnem fili hominis et biberi
tis eius sanguinem non habetis uitam
in uobis qui manducat meam carnem et
bibit meum sanguinem habet uitam
aeternam et ego resuscitabo eum in nouis
simo die guis meus uere est
Caro enim mea uere est cibus et san
potus meum sanguinem
Qui manducat meam carnem et bibi
in me manet et ego in illo sicut mi
sit me uiuens pater et ego uiuo propter

patrem & qui manducat me & ipse uiuet
hic est panis qui de caelo discendit non si
cut manducauerunt patres uestri man
nam & mortui sunt qui manducat hunc
panem uiuet in aeternum haec dixit in sy
nagoga docens in capharnaum Multi
ergo audientes ex discipulis eius dixerunt
durus est hic sermo quis potest eum audi
re Sciens autem ihs apud semet ipsum
quia murmurarent de hoc discipuli eius
dixit eis hoc uos scandalizat
Si ergo uideritis filium hominis ascen
dentem ubi erat prius
Sps est qui uiuificat caro non prodest
quicquam & uita sunt sed
Uerba quae ego locutus sum uobis sps
sunt quidam ex uobis qui non credunt
Sciebat enim ab initio ihs qui essent

credentes et quis traditurus esset eum :·
Et dicebat propterea dixi uobis quia
nemo potest uenire ad me nisi fuerit
ei datum a patre meo. Ex hoc multi discipu
lorum eius abierunt retro et iam non cum
illo ambulabant :· Dixit ergo ihs ad
xii numquid et uos uultis abire :·
Respondit ergo ei simon petrus dne ad
quem ibimus uerba uitae aeternae
habes et nos credidimus et cognouimus
quia tu es xps filius di :·
Respondit eis ihs nonne ego uos xii elegi
et unus ex uobis zabulus est dicebat
autem de iuda simonis scariothis hic enim
erat traditurus eum cum esset unus ex xii :·
Post haec autem ambulabat ihs in ga
lileam non enim uolebat in iudeam
ambulare quoniam quaerebant eum

iudaei interficere :- Erat autem in proxi
mo dies festus iudaeorum scenophegia ·
Dixerunt autem ad eum fratres eius
transi hinc et uade in iudeam ut et disci
puli tui uideant opera tua quae facis
nemo quippe in occulto aliquid facit
et quaerit ipse in palam esse si haec fa
cis manifesta te ipsum mundo neque enim
fratres eius credebant in eum
Dicit ergo eis ihs tempus meum nondum
aduenit tempus autem uestrum semper
adest paratum non potest mundus o
disse uos me autem odit quia ego testimo
nium perhibeo de illo quia opera eius ma
la sunt uos ascendite ad diem festum
istum quia meum tempus nondum in
pletum est
Haec cum dixisset ipse mansit

ingalileam utautem ascenderunt fra-
tres eius tunc etipse ascendit addiem
festum nonmanifeste sedquasi inocculto
Iudaei ergo quaerebant eum indie festo
Etdicebant ubiest ille Etmurmur mul-
tus erat deeo inturba quidamenim dice-
bant quiabonusest Alii autem dice-
bant nonsedseducit turbas nemo tamen
palam loquebatur deillo propter metum
iudaeorum Iam autem diefesto median-
te ascendit ihs intemplum Etdocebat
Etmirabantur iudaei dicentes quomo-
do hiclitteras scit cumnondedicerit
Respondit eis ihs Etdixit mea doctri-
na nonestmea sedeius quimisit me Si
quis uoluerit uoluntatem eius facere
cognoscet dedoctrina utrum exdeo sit
anego ame ipso loquor Qui asemet
ipso loquitur gloriam propriam

quaerit qui autem quaerit gloriam
eius qui misit illum hic uerax est et
iniustitia in illo non est :· Non ne
moyses dedit uobis legem et nemo ex uobis
facit legem quid me quaeritis interficere
Respondit turba et dixit daemonium
habes quis te quaerit interficere
Respondit ihs et dixit eis unum opus
feci et omnes miramini propterea moy
ses dedit uobis circumcisionem non quia
ex moyse est sed ex patribus et in sabba
to circumciditis hominem si autem
circumcisionem accipit homo in sab
bato ut non soluatur lex moysi mihi
indignamini quia totum hominem sal
uum feci in sabbato nolite iudicare
secundum faciem sed iustum iudicium
iudicate · Dicebant ergo quidam ex hi
erusolimis nonne hic est quem quaerunt

interficere Et ecce palam loquitur
Et nihil ei dicunt numquid cognouerunt
principes quia hic est xps sed hunc sci
mus unde sit xps autem cum uenerit
nemo scit unde sit
Clamabat ergo docens in templo ihs
Et dicens Et me scitis Et unde sim sci
tis Et a me ipso non ueni sed est uerus
qui misit me quem uos non scitis Ego h'
scio eum Et si dixero quia nescio eum
ero similis uobis mendax Et scio eum
quia ab ipso sum Et ipse me misit
Quaerebant ergo eum adpraehen
dere Et nemo misit in illum manus
quia nondum uenerat hora eius
De turba autem multi crediderunt
in eum Et dicebant xps cum uenerit
numquid plura signa faciet quam

hic facit. Audierunt pharisaei turbam
murmurantem de illo haec ∴
Et miserunt principes et pharis
saei ministros ut adpraehende-
rent eum ∴ pus uobiscum sum
Dixit ergo ihs adhuc modicum tem.
et uado ad eum qui misit me ∴
Quaeritis me et non inuenitis et
ubi sum ego uos non potestis uenire
Dixerunt ergo iudaei ad semet ipsos
quo hic iturus est quia non inueniemus
eum numquid in dispersionem gentium
iturus est et docturus gentes quis est
hic sermo quem dixit quaeritis me
et non inuenietis et ubi sum ego uos non
potestis uenire In nouissimo autem die
magno festiuitatis stabat ihs et
clamabat dicens si quis sitit ueniat

adme & bibat qui credit in me · sicut
dixit scriptura flumina de uentre eius
fluent aquae uiuae ·:· Hoc autem
dixit de spu quem accepturi erant cre-
dentes in eum ·:· Nondum enim erat
sps datus quia ihs nondum fuerat
glorificatus ·:· hosser
Ex illa ergo turba cum audissent
sermones eius dicebant hic est uere
propheta. alii dicebant hic est xps:
Quidam autem dicebant numquid
a galilea xps uenit nonne scrip
tura dicit qui ex semine dauid &
de bethlem castello ubi erat dauid
uenit xps
Dissensio itaque facta est in turba
propter eum ·:· adprachen
Quidam autem ex ipsis uolebant

dere eum sed nemo misit super illum
manus :· :· ces & pharisaeos
Venerunt igitur ministri ad pontifi
& dixerunt eis illi quare non adduxistis
eum :· Responderunt ministri num
quam sic locutus est homo sicut hom
loquitur Responderunt ergo
eis pharisaei numquid & uos seducti
estis numquid aliquis ex principibus
credidit in eum aut ex pharisaeis :· :·
Sed turba haec quae non nouit legem
maledicti sunt Dicit nicodemus ad
eos ille qui uenit ad eum nocte qui
unus erat ex ipsis numquid lex nos
tra iudicat hominem nisi audierit
prius ab ipso & cognouerit quid faci
at Responderunt & dixerunt ei
numquid & tu galilaeus es scrutare

scripturas et uide quia profeta a ga
lilaea non surgit Et reuersi sunt
unusquisque in domum suam ihs
perrexit in montem oliueti · Et dilu
culo iterum uenit in tem·plum Et om
nis populus uenit ad eum Et sedens
docebat eos :· Adducunt autem scri
bae et pharisaei mulierem in adulte
rio depraehensam et statuerunt eam
in medio et dixerunt ei magister haec
mulier modo depraehensa est in ad
ulterio · In lege autem moyses mande
uit nobis · huiusmodi lapidare · tu
ergo quid dicis haec autem dicebant
temptantes eum ut possint accussare
eum :· Ihs inclinans se deorsum digi
to scribebat in terram Cum autem
perseuerarent interrogantes eum .

erexit se et dixit eis · Quis sine peccato
est uestrum primum in illam lapidem
mittat Et iterum se scribebat in terram
audientes autem unus post unum ex
iebant incipientes a senioribus et reman
sit solus et mulier in medio stans ere
gens se autem ihs dixit ei mulier ubi sunt
qui te accussunt nemo te · condempna
uit quae dixit nemo dne dixit autem
ihs nec ego te condemnabo uade et
amplius iam noli peccare Iterum
ergo locutus est ihs dicens ego sum
lux mundi qui sequitur me non am
bulabit in tenebris sed habebit lu
men uitae · Dixerunt ergo ei pha
risaei tu de te ipso testimonium perhibes
testimonium tuum non est uerum
Respondit ihs et dixit eis et si ego

testimonium perhibeo deme ipso uerum
est testimonium meum · Quia scio un
de ueni et quo uado uos autem nescitis
unde uenio aut quo uado ·
Uos secundum carnem iudicatis ego
non iudico quemquam et si iudico ego iu
dicium meum uerum est quia solus
non sum sed ego et qui me misit pater
et in lege uestra scriptum est quia duo
rum hominum testimonium uerum est
ego sum qui testimonium perhibeo deme
ipso et testimonium perhibet deme pa
ter qui misit me · Dicebant ergo ei ubi
est pater tuus
Respondit eis ihs neque scitis neque
patrem meum si me sciretis forsi
tan et patrem meum sciretis
Haec uerba locutus est ihs ingaz

philacio docens intemplo etnemo ad.
praehendit eum quianecdum uenerat
hora . eius
Dicit ergo iterum eis ihs egouado et
quaeritis me etinpeccato uestro mori
emini quoegouado uos nonpotestis
ue—nire
Dicebant ergo iudaei numquid in
terficiet semet ipsum quiadicit
quoego uado uos nonpotestis uenire
Et dicebat eis uos deorsum estis egode
supernis sumuos estis dehocmundo
Egononsum dehocmundo · Dixi ergo uo
bis quiamoriemini inpeccatis uestris ·
Si enim noncredideritis quiaegosum mo
riemini inpeccato uestro dicebant er
go ei et tuquis es
Dixit eis ihs principium quiaetloquor

uobis multa habeo de uobis loqui et iu
dicare sed qui misit me uerax est et ego
quae audiui ab eo haec loquor in mun
do et non cognouerunt quia patrem
eis dicebat Dixit ergo eis ihs cum exal
taueritis filium hominis tunc cognosce
tis quia ego sum et a me ipso facio nihil
sed sicut docuit me pater haec loqu
or et qui misit me mecum est non re
liquit me solum quia ego quae placita
sunt ei facio semper haec illo loquen
te multi crediderunt in eum
Dicebat ergo ihs ad eos qui crediderunt
ei iudaeos si uos permanseritis in ser
mone meo uere discipuli mei eritis et
cognoscetis ueritatem et ueritas libe
rabit uos responderunt ei semen
abrahae sumus et nemini seruiuimus

umquam quomodo tu dicis liberi eritis
Respondit eis ihs amen amen dico uobis
quia omnis qui facit peccatum seruus
est peccati seruus autem non manet in
domo in aeternum si ergo filius uos libe
rauerit uere liberi eritis scio quia fili
abrachae estis sed quaeritis me inter
fice quia sermo eus non capit in uobis
Ego quod audiui apud patrem loqu
or et uos quae audistis apud patrem
uestrum facitis. Responderunt et
dixerunt ei pater noster abraham
est dicit eis ihs si filii abrachae estis
opera abrachae facite nunc autem
quaeritis me interficere hominem
qui ueritatem uobis locutus sum quam
audiui a deo hoc abraham non fecit
uos facitis opera patris uestri. Dix

erunt itaque ei nos ex fornicatione non
sumus nati unum patrem habemus dm̄
Dixit ergo eis ihs̄ si ds̄ pater uester esset
diligeritis me utique ego enim a dō pro
cessi et ueni neque enim a me ipso ueni
sed ille me misit quare loquellam
meam non cognoscitis quia non potestis
audire sermonem meum uos ex patre
⁊ diabulo estis et desideria patris ues
tri uultis facere ille homicida erat
ab initio et in ueritate non stetit quia
non est ueritas in eo cum loquitur
mendacium ex propris loquitur quia
mendax est et pater eius Ego autem
quia ueritatem dico non creditis mihi
quis ex uobis arguit me de peccato si
ueritatem dico quare uos non creditis
mihi qui ex dō est uerba dī audit prop ter

uos non audias quia ex dō non estis

Responderunt igitur iudaei et dixeru
nt ei Nonne bene dicimus nos quia
samaritanus es tu et daemonium
habes Respondit ihs̄ ego demonium
non habeo sed honorifico patrem meū
et uos inhonorificatis me Ego autem
non quaero gloriam meam est qui qua
erat et iudicat Amen amen dico uo
bis si quis sermonem meum seruaue
rit mortem non uidebit in aeternum
Dixerunt ergo iudaei nunc cognoui
mus quia daemonium habes Abra
R.
cham mortuus est et prophetae mo
rtui sunt et tu dicis si quis sermonem
meum seruauerit non gustabit mor
tem in aeternum numquid tu maior
es patre nostro abracham qui mortuus

est et profetae mortui sunt quem te
ipsum facis :· Respondit ihs si ego
honorifico meipsum honor meus nihil
est est pater meus qui glorificat me·
quem uos dicitis quia ds noster est et non
cognouistis eum :· Ego autem noui eum
Et si dixero quia non noui eum ero similis
uobis mendax sed scio eum et seruo :· :·
Abracham pater uester exultauit
ut uideret diem meum et uidit et gauisus est
Dixerunt ergo iudaei ad eum quinqua
ginta annos nondum habes et abra
cham uidisti :· :· :·
Dixit eis ihs amen amen dico uobis
antequam abracham fieret ego
sum :· Tulerunt ergo lapides ut iace
rent in eum ihs autem abscondit se et exiuit
de templo et praeteriens uidit hominem

caecum anatiuitate. Et interrogaue-
runt eum discipuli sui rabbi quis pecca-
uit hic aut parentes eius ut caecus nas-
ceretur. Respondit eis ihs neque hic pec-
cauit neque parentes eius sed ut manife-
stetur opera dni in illo me operari opere-
eius qui misit me donec dies est uenit nox
quando nemo potest operari quamdiu
in mundo sum lux sum mundi haec cum
dixisset exspuit in terram et fecit lu-
tum ex sputo et liniuit lutum super
oculos eius. Et dixit ei uade et laua
in natatoria siloe quod interpretatur
missus. Abiit ergo et lauit et uenit uide-
ns itaque uicini et qui uiderant eum
quia prius mendicus erat dicebant
nonne hic est qui sedebat et mendica-
bat. Alii dicebant quia hic est alii h

nequaquam sed similis est eius ille dice-
bat quia ego sum. Dicebant ergo iu-
dæi quomodo aperti sunt oculi tibi
Respondit ille homo qui dicitur ihs lu-
tum fecit et unxit oculos meos et dixit
mihi uade ad natatorium siloe et la-
ua et abii et laui et uidi. Et dixerunt
ei ubi est ille ait nescio adducunt eum
ad pharisæos qui cæcus fuerat erat
autem sabbatum quando lutum fecit
ihs et aperuit oculos eius iterum ergo
interrogabant eum et pharisæi quomo-
do uidisset. Ille autem dixit eis lutum
possuit super oculos et laui et uideo.
Dicebant ergo ex pharisæis quidam
non est hic homo a dō quia sabbatum
non custodit alii dicebant quomodo
potest homo peccator hæc signa face-

Re

et scisma erat in eis :· Dicunt ergo cae
co iterum tu quid dicis de eo qui aper
it oculos tuos · Ille autem dixit quia
propheta est non crediderunt ergo iu
daei de illo quia caecus fuisset et vidis
set donec vocaverunt parentes eius
qui viderat et interrogaverunt eos
dicentes hic est filius vester quem vos
dicitis quia caecus natus est quomodo
ergo nunc videt :· Responderunt eis
parentes eius et dixerunt scimus
quia hic est filius noster et quia cae
cus natus est quomodo autem nunc
videat nescimus aut quis aperuit
oculos eius nos nescimus :· Ipsum in
terrogate aetatem habet ipse de se
loquatur haec dixerunt parentes
eius quia timebant iudaeos iam enim

conspiraverant iudaei ut si quis eum
confiteretur xpm extra synagogam fie-
ret propterea parentes eius dixerunt
quia aetatem habet ipsum interrogate
vocaverunt ergo rursum hominem qui
fuerat caecus et dixerunt ei da glori-
am deo nos scimus quia hic homo pecca-
tor est dixit ergo ille si peccator est
nescio unum scio quia caecus cum essem
modo video
Dixerunt ergo illi quid fecit tibi quo
modo aperuit tibi oculos. Respondit
eis dixi vobis iam et audistis quid iterum
vultis audire. Numquid et vos vultis
discipuli eius fieri maledixerunt ei et
dixerunt tu discipulus illius es Nos au-
tem Mosi discipuli sumus. Nos scimus
quia Mosi locutus est deus hunc autem

nescimus unde sit. Respondit ille
homo et dixit eis in hoc enim mirabile est
quia vos nescitis unde sit et aperuit
oculos meos oculos scimus autem quia
peccatores ds non audit. Sed si quis dei
cultor est et voluntatem eius facit hu
nc exaudit. a saeculo non est auditum
quia aperuit quis oculos caeci nati
si esset hic a do non poterat facere
quicquam. Responderunt et dixeru
nt ei in peccatis natus es totus et tu doces
nos et eiecerunt eum foras.

Audivit autem ihs quia eiecerunt eum
foras et cum invenisset eum dixit ei tu
credis in filium di. Respondit ille et dix
it quis est dne ut credam in eum et dixit
ei ihs et vidisti eum et qui loquitur tecum
ipse est. At ille ait credo dne. Et procidens

adorauit eum et dixit ei ihs in iudicium
ego in hunc mundum ueni ut qui non uident
uideant et qui uident caeci fiant
et audierunt quidam ex phariseis qui
cum ipso erant et dixerunt ei numquid
et nos caeci sumus. Dixit eis ihs si caeci
essetis non haberetis peccatum nunc ue
ro dicitis quia uidemus peccatum ues
trum manet

Amen amen dico uobis qui non intr
at per ostium in ouile ouium sed
ascendit aliunde ille fur est
et latro qui autem intrat per ostium
pastor est ouium huic ostiarius aper
rit et oues uocem eius audiunt et pro
prias oues uocat nominatim et edu
cit eas et cum proprias oues emiserit
ante eas uadit et oues illum secun

tur quia sciunt uocem eius

Alienum autem non secuntur sed
fugiunt a beo quia non nouerunt uocē
alienorum. Hoc prouerbium dixit
eis ihs illi autem non cognouerunt quid
loqueretur eis dixit ergo eis iterum ihs.

Amen amen dico uobis quia ego sum
ostium ouium omnes quotquot uene-
runt fures sunt et latrones sed non
cognouerunt eos oues ego sum ostium
per me si quis introierit saluabitur
et ingredietur et egredietur et pascua
inueniet fur non uenit nisi ut furetur
et mactet et perdet ego ueni ut uitam
habeant et abundantius habeant.

Ego sum pastor bonus bonus pastor
animam suam ponit pro ouibus
suis mercennarius et qui non est pastor

cuius non sunt oues propriae uidit lu
pum uenientem et dimittit oues et fu
git et lupus rapit et disperget oues
mercennarius autem fugit quia mer
cennarius est et non pertinet ad eum
de ouib[us] — as
Ego sum pastor bonus et cognosco me
et cognoscunt me meae
Sicut nouit me pater et ego agnosco
patrem et animam meam pono
pro ouibus meis
Et alias oues hab[eo] q[uae] non
sunt ex hoc ouili et illas opor
tet me adducere et uocem meam audi
ent et fiet unum ouile et unus pastor
propterea me pater diligit quia ego po
no animam meam ut iterum sumam eam
Nemo tollit eam a me sed ego pono eam

tunc· ipso potestatem habeo ponendi eam
et potestatem habeo iterum sumendi eam
hoc mandatum accepi a patre meo :· Dis
sensio iterum facta est inter iudaeos
propter sermones hos dicebant autem
multi ex ipsis daemonium habet et insa
nit quid eum auditis alii dicebant haec
uerba non sunt daemonium habentis
numquid daemonium potest caecorum
oculos aperire
Facta sunt autem encaenia in hieroso
limis et hiemps erat et ambulabat ihs in
templo in porticu salomonis· Circum
dederunt ergo eum iudaei et dicebant
ei· Quousque animam nostram tolli
si tu es xps dic nobis palam
Respondit eis ihs loquor uobis et non
creditis opera quae ego facio in nomine

[illegible]ucris [illegible] b[illegible]ecfunn[illegible] perhi
bent [illegible] me sed uos non cre[illegible]
[illegible] ouibus [illegible] Oues meae uocem [illegible]
[illegible] audiunt et ego cognosco eas [illegible]
[illegible] ae[illegible]ternam [illegible]
[illegible] in aeternum [illegible]
[illegible] meus [illegible]
[illegible]
potest [illegible] de manu patris mei
Ego et pater unum [illegible]
[illegible] ut lapidarent eum
Respondit eis ihs multa opera [illegible]
ostendi uobis [illegible] meo [illegible]
quod eorum opus [illegible] lapidatis
Responderunt ei iudaei de [illegible]
opere non lapidamus te sed de blas
femia et quia tu homo cum sis [illegible]
teipsum dm̄ · Respondit eis ihs no[illegible]

scriptum est in lege uestra quia ego dixi
dii estis si illos dixit deos ad quos sermo
dei factus est et non potest solui scrip
tura . quem pater sc̄ificauit et misit
in mundum uos dicitis quia blasphemat
quia dixi filius dei sum :
Si non facio opera patris mei nolite
credere mihi si autem facio et si mihi
non uultis credere operibus credite
ut cognoscatis et credatis quia in me
pater . et ego in patre :
Quaerebant ergo eum adprehen
dere . et exiuit de manibus eorum .
et abiit iterum trans iordanen .
in eum locum ubi erat iohannis baptiza
ns primum et mansit illic :
Et multi uenerunt ad eum et dice
bant quia iohannis quidem si

num fecit nullum omnia autem quaecumque
quae dixit iohannis de hoc uera erant
Et multi crediderunt in eum
Erat autem quidam languens laza
rus a bethania de castello mariae
et marthae sororum eius mariae autem
erat quae unxit dominum unguento et exter
sit pedes eius capillis suis cuius frater
lazarus infirmabatur miserunt er
go sorores eius ad eum dicentes domine
ecce quem amas infirmatur
Audiens autem ihs dixit eis infir
mitas haec non est ad mortem sed pro
gloria dei ut glorificetur filius dei per
eam diligebat ihs martham et sororem
eius mariam et lazarum ut ergo audiuit
quia infirmabatur tunc quidem man
sit in eodem loco duobus diebus deinde

post haec dicit discipulis suis eamus in iu
daeam iterum. Dicunt ei discipuli rabbi
nunc quaerebant te iudaei lapidare et
iterum uadis illuc
Respondit ihs nonne xii horae sunt
diei si quis ambulauerit in die non of
fendit quia lux non est in eo
Haec ait et post hoc dicit eis. Lazarus
amicus noster dormit sed uado ut a somn
no exsuscitem eum mit saluus erit
Dixerunt ergo discipuli eius dne si dor
Dixerat autem ihs de morte eius illi
autem putauerunt quia de dormitio
ne somni diceret. Tunc ergo dixit eis
ihs manifeste lazarus mortuus est
et gaudeo propter uos ut credatis quo
niam non eram ibi sed eamus ad eum
Dixit ergo thomas qui dicitur didimus

adcondiscipulos suos eamus et nos ut
moriamur cum eo venit itaque ihs et in
venit eum quattuor dies iam in monu
mento habentem
Erat autem bethania iuxta hieruso
lyma quasi stadiis quindecim
Multi autem ex iudaeis venerant ad
martham et mariam ut consularentur
eas de fratre suo martha ut audivit
quia ihs venit occurrit illi maria autem
domi sedebat
Dixit ergo martha ad ihm dne si fuis
ses hic frater meus non fuisset mortuus
sed et nunc scio quia quaecumque po
posceris a dō dabit tibi ds
Dicit ei ihs resurget frater tuus
Dicit martha scio quia resurget in
resurrectione in novissimo die

Dixit ei ihs ego sum resurrectio et uita
qui credit in me etiam si mortuus uiuit
et omnis qui uiuit et credit in me non mo-
rietur in aeternum. Credis hoc ait illi uti-
que dne ego credidi quia tu es xps filius
di qui in hunc mundum uenisti
Et cum haec dixisset abiit et uocauit
mariam sororem suam silentio dicens
magister adest et uocat te
Illa ut audiuit surgit cito et uenit
ad eum nondum enim uenerat ihs in cas-
tellum sed erat adhuc in illo loco ubi
occurrerat ei martha
Iudaei igitur qui erant cum ea in domo
et consulabantur eam cum uidissent
mariam cito surrexit et exiit secuti sunt
eam dicentes quia uadit ad monumen-
tum ut ploret ibi. Maria uero cum

uenisset ubi erat ihs uidens eum cecidit
ad pedes eius et dixit ei dne si fuisses hic
non esset mortuus frater meus
Ihs uero ut uidit eum plorantem et
iudaeos qui uenerunt cum ea plorantes
infremuit spu et turbauit se met ipsum
et dixit ubi possuistis eum
Dicunt ei dne ueni et uide et lacrima
tus est ihs. Dixerunt ergo iudaei ecce
quomodo amabat eum quidam autem
dixerunt ex eis non poterat hic qui ape
ruit oculos caeci facere ut et hic non
moriretur. Ihs ergo rursum fremens
in semet ipso uenit ad monumentum
erat autem spelunca et lapis superpo
situs erat ei. Ait ihs tollite lapidem.
Dicit ei martha soror eius qui fuerat
mortuus dne iam fetet quadriduanus

enim est · Dicit ei ihs nonne dixi tibi
quoniam si credideris uidebis gloriam dei
sustulerunt ergo lapidem ihs autem ele
uatis sursum oculis dixit pater gratias
ago tibi quoniam audisti me · ego autem
sciebam quia semper me audis sed prop
ter populum qui circum stat dixi ut cre
dant quia tu me misisti ·

Haec cum dixisset uoce magna cla
mauit lazare ueni foras Et statim pro
diit qui fuerat mortuus ligatus pedibus
Et manibus institis Et facies illius sudario
erat alligata · Dicit eis ihs soluite
eum Et sinite abire

Multi ergo ex iudaeis qui uenerant
ad mariam Et uiderant quae fecit cre
diderunt in eum · quidam autem ex ipsis
abierunt ad pharisaeos et dixerunt

eas quae fecit ihs colligerunt ergo ponti
fices et pharisaei concilium et dice
bant quid facimus quia hic homo mul
ta signa facit si dimittimus eum sic
omnes credent in eum et uenient roma
ni et tollent nostrum et locum et gentem
unus autem ex ipsis caiphas cum esset
pontifex anni illius dixit eis
Uos nescitis quicquam nec cogitatis quia
expedit uobis ut unus moriatur homo
pro populo et non tota gens pereat
hoc autem a semet ipso non dixit sed cum
esset pontifex anni illius profetauit
quia ihs moriturus erat pro gente et
non tantum pro gente sed ut filios di
qui erant dispersi congregaret in unum
Ab illo ergo die cogitauerunt ut
interficerent eum ihs ergo iam

non in palam ambulabat apud iudae-
os sed abiit in regionem iuxta desertum
in ciuitatem quae dicitur ephrem et
ibi morabatur cum discipulis suis
Proximum autem erat pascha iudeorum
Et ascenderunt multi in hierusolimam
de regione ante pascha ut sc̄ificarent
se ipsos querebant ergo ihm̄ et conloq:
bantur adinuicem in templo stantes quid
putatis quia non ueniat ad diem festum.
Dederant autem pontifices et phari
saei mandatum ut si quis cognouerit
ubi sit indicet ut adprehendatur.
Ihs ergo ante sex dies paschae uenit
in bethaniam ubi lazarus fuerat mor
tuus quem suscitauit ihs
Fecerunt autem ei caenam ibi et mar
tha ministrabat lazarus uero erat

unus exdiscumbentibus cumeo

Mariaergo accepit libram unguenti
nardipistici pretiosi etunxit pedes
ihu etextersit capillissuis pedeseius
Etdomus inpleta est exodore unguenti

Dixitergo unus exdiscipulis eius iudas
scariothis quierat eumtraditurus qua
re hocunguentum nonuenit trecentis
denariis etdatumesse egenis dixit
autem hocnonquia degenis pertinebat
adeum sedquia fuerat etloculos
habens eaquae mittebantur portabat

Dixitergoihs sine illam utindiem
sepulturae meae seruet illud pauperes
enim semper habebitis uobiscum
meautem nonsemper habebitis

Cognouit ergoturbamulta exiudae
is quiaillic esset etuenerunt

non propter ihm tantum sed ut lazarum
uiderent quem suscitauit a mortuis.
Cogitauerunt autem principes sa
cerdotum et lazarum ut interficerent
quia multi propter illum abibant
ex iudaeis et credebant in ihm
In crastinum autem turba . multa .
quae uenerat ad diem festum cum
audissent quia uenit ihs in hier
solyma . acceperunt ramos palmarum
et processerunt obuiam ei : et cla
mabant ossanna . benedictus qui ue
nit in nomine dni rex israhel
E Inuenit ihs asellum et sedit
super eum sic scriptum est noli
timere filia sion ecce rex tuus uenit se
dens super pullum asinae
Haec non cognouerunt discipuli eius

primum sed quando glorificatus est ihs

tunc recordati sunt quia haec erant scrip

ta de eo et haec fecerunt ei testimonium

ergo perhibebat turba quae erat cum eo

quando lazarum uocauit de monumen

to et suscitauit eum a mortuis propter

ea et obuiam uenit ei turba quia audie

runt eum fecisse hoc signum pharisaei

autem dixerunt ad semet ipsos uidetis

quia nihil proficimus ecce mundus to

tus post eum abiit erant autem genti

les quidam ex his qui ascenderant ut

adorarent in die festo hi ergo ad phi

lippum qui erat a bethsaida galileae

et rogabant eum dicentes dne uolumus

ihm uidere uenit philippus et dicit an

dreae andreas rursum et philip

pus dixerunt ihu

Ihs autem respondit eis dicens venit
hora ut clarificetur filius hominis
Amen amen dico vobis nisi gra-
num frumenti cadens in terram
mortuum fuerit ipsum solum manet
si autem mortuum fuerit multum fruc-
tum adfert
Qui amat animam suam perdet eam
et qui odit animam suam in hoc mun-
do in vitam aeternam custodit eam
Si quis mihi ministrat me sequatur
et ubi sum ego illic et minister meus
erit si quis mihi ministraverit honorifi-
cabit pater meus
Nunc anima mea turbata est et quid di-
cam pater salvifica me ex hac hora
Sed propterea veni in horam hanc
Pater clarifica tuum nomen et

Amen amen dico uobis qui accipit
si quem misero me accipit qui
autem me accipit accipit eum qui me misit.

SIC

Cum haec dixisset ihs turbatus est sp
et protestatus est et dixit amen amen
dico uobis quia unus ex uobis me tradet
Aspiciebant ergo ad inuicem dis
cipuli haesitantes de quo diceret
Erat ergo recumbens unus ex discipu
lis eius in sinu ihu quem diligebat ihs
Innuit ergo huic simon petrus et dicit ei
quis est de quo dicit Itaque cum recubu
isset ille supra pectus ihu dicit ei dne
quis est. Respondit ihs ille est cui
ego intinctum panem porrexero
Et cum intinxisset panem
iudae simoni scariothis

uccellam tunc introiuit in illum satanas

Dixit ei ihs quod facis fac citius hoc
autem nemo sciuit discumben
tium ad quid dixerit ei quidam enim puta
bant quia loculos habebat iudas quia
dicit ei ihs eme quae opus sunt nobis
ad diem festum aut egenis ut aliquid da
Cum ergo accepisset ille bucellam ex
iuit continuo erat autem nox cum
ergo exisset dicit ihs nunc clarificatus
est filius hominis et ds clarificatus est
in eo si ds clarificatus est in eo et ds
clarificabit eum in semet ipso et con
tinuo clarificabit eum

Filioli adhuc modicum sum quaere
tis me et sicut dixi iudaeis quo ego
uado uos non potestis uenire et
uobis dico modo mandatum nouum

do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi
vos ut et vos diligatis invicem
In hoc cognoscent omnes quia mei disci
puli estis si dilectionem habueritis ad in
vicem
Dicit ei Simon Petrus domine quo vadis Re
spondit Ihs quo ego vado non potes me
modo sequi sequeris autem postea
Dicit ei Petrus quare non possum te sequi modo
animam meam pro te ponam
Respondit Ihs animam tuam pro me po
nes amen amen dico tibi non cantabit
gallus donec ter me neges
Non turbetur cor vestrum creditis in deum
Et in me credite in domo patris mei
mansiones multae sunt si quo minus
dixissem vobis quia vado parare vobis
locum Et si abiero et praeparavero

nobis locum iterum uenio et accipiam
nos ad me ipsum ut ubi sum ego et uos sitis
Et quo ego uado scitis et uiam scitis
Dicit ei thomas dn̄e nescimus quo uadis
Et quomodo possumus uiam scire
Dicit ei ih̄s ego sum uia et ueritas et uita
Nemo uenit ad patrem nisi per me si cog
nouissetis me et patrem meum cognou
issetis utique et amodo cognoscetis eum
et uidistis eum Dicit ei philippus dn̄e
ostende nobis patrem et sufficit nobis
Dicit ei ih̄s tanto tempore uobiscum sum
et non cognouistis me philippe qui uidit me
uidit et patrem quomodo tu dicis osten
de nobis patrem non credis quia ego in
patre et pater in me est uerba quae ego
loquor uobis a me ipso non loquor pa
ter autem in me manens ipse facit opera

non credis quia ego in patre et pater
in me est alioquin propter ipsa opera
credite. Amen amen dico uobis qui cre
dit in me opera quae ego facio et ipse
faciet et maiora horum faciet

Quia ego ad patrem uado et quodcumq;
petieritis in nomine meo hoc faciam
ut glorificetur pater in filio si quid peti
eritis me in nomine meo hoc faciam si di
ligitis me mandata mea seruate

Et ego rogabo patrem et alium para
clitum dabit uobis ut maneat uobiscum
in aeternum sp̄m ueritatis quem mundus
non potest accipere quia non uidet eum
nec scit eum uos autem cognoscetis eum
quia apud uos manebit et in uobis erit
non relinquam uos orfanos ueniam
ad uos adhuc modicum et mundus me

iam non uidet · uos autem uidetis me · quia
ego uiuo et uos uiuetis in illo die · uos cognos
cetis quia ego sum in patre meo et uos in
me et ego in uobis qui habet mandata
mea et seruat ea ille est qui diligit me
Qui autem diligit me diligitur a patre
meo et ego diligam eum et manifesta
bo meipsum
Dicit ei iudas non ille scariothis dñe
quid factum est quia nobis manifesta
turus es te ipsum et non mundo
Respondit ihs dixit ei si quis diligit
me sermonem meum seruabit et pa
ter meus diligit eum et ad eum ueniemus
et mansionem apud eum faciemus qui
non diligit me sermones meos non seruat
Et sermo quem audistis non est me
us sed eius qui me misit patris

haec locutus sum uobis apud uos manens.
Paraclitus autem sps scs quem mittet
pater in nomine meo ille uos docebit
omnia. Et suggeret uobis omnia quaecum
que dixero uobis. pacem relinquo uobis
pacem meam do uobis. Non quomodo mun
dus dat ego do uobis. Non turbetur cor
uestrum neque formidet. audistis quia
ego dixi uobis uado et uenio ad uos.
Si diligeretis me gauderetis utique quia
uado ad patrem quia pater maior me est.
Et nunc dixi uobis priusquam fiat ut
cum factum fuerit credatis iam non multa
ut loquar uobiscum.
Uenit enim princeps mundi huius et
in me non habet quicquam sed ut cognos
cat mundus quia diligo patrem et sicut
mandatum dedit mihi pater sic facio

Surgite ·eamus· Ego sum uitis uera· et pater
meus agricola est· Omnem palmitem in
me ·non ferentem fructum tollet ·eum·
pater· et omnem qui adfert fructum
purgabit eum ut fructum plus adferat
Iam uos mundi estis propter sermonem
quem locutus sum uobis manete in me·
Et ego in uobis sicut palmes non potest
facere · fructum a semet ipso nisi man-
serit in uite sic nec uos nisi in me manseritis
Ego sum uitis uos autem palmites ·
qui manet in me· Et ego in eo hic ad-
fert fructum multum quia sine me
nihil potestis facere · si quis in me ·non
manserit mittetur foras sicut palmes·
et aruit · et colligent eos et in ignem
mittuntur · et ardet ·
Si manseritis in me · et uerba mea in

uobis manserint quodcumque uolue
ritis expetieritis fiet uobis
In hoc clarificatus est pater meus ut
fructum plurimum adferatis et
efficiamini mei discipuli sicut dilexit
me pater et ego dilexi uos manete in
dilectione mea si praecepta mea serua
ueritis manebitis in dilectione mea si
cut et ego praecepta patris mei ser
uaui et maneo in eius dilectione. Haec lo
cutus sum uobis ut gaudium meum in uo
bis sit et gaudium uestrum impleatur hoc
est praeceptum meum ut diligatis inui
cem sicut dilexi uos
Maiorem hanc dilectionem nemo
habet ut animam suam quis
ponat pro amicis suis praecipio uobis
Uos amici mei estis si feceritis quae ego

iam non dico uos seruos quia seruus nesq
quid faciat d(omi)n(u)s eius uos autem dixi amicos
quia omnia quaecumque audiui a patre
meo nota feci uobis non uos me elegistis
sed ego elegi uos et posui uos ut eatis
et fructum adferatis et fructus uester
maneat
Ut quodcumque petieritis patrem
in nomine meo det uobis
Haec mando uobis ut diligatis in-
uicem si mundus uos odit scitote
quia me priorem uos odio habuit si de mun-
do fuissetis mundus quod suum erat
diligeret quia uero de mundo non estis
sed ego elegi uos de mundo propter ea
odit uos mundus
Mementote sermonis mei quem
ego dixi uobis non est maior ser(uus)

uus domino suo

Si me persecuti sunt et uos persequen
tur si sermonem meum seruauerunt
et uestrum seruabunt

Haec omnia facient uobis propter
nomen meum

Quia nesciunt eum qui misit me
issem peccatum non
Si non uenissem et locutus eis non fu
haberent nunc autem excussatio
nem non habent de peccato suo

Qui me odit et patrem meum odit
mo alius fecit pecca
Opera non fecissem in eis quae ne
tum non haberent nunc autem et
uiderunt et oderunt et me et patrem
meum sed ut impleatur sermo qui in
lege eorum scriptus est quia odio

habuerunt me gratis· Cum uenerit para
cletus quem ego mittam uobis a patre sp(iritu)m
ueritatis qui a patre procedit ille testi
monium perhibebit de me· Et uos testimoni
um perhibetis quia ab initio mecum estis
Ioh xvi Haec locutus sum uobis ut non scan
dalizemini absque synagogis fa
cient uos· Sed uenit hora ut omnis
qui interficit uos arbitretur obsequium
se praestare deo· Et haec facient quia
non nouerunt patrem neque me· Sed haec
locutus sum uobis ut cum uenerit ho
ra eorum reminiscamini quia ego dixi uobis
Haec autem uobis ab initio non dixi
quia uobiscum eram· Et nunc uado
ad eum qui me misit· Et nemo ex uobis inter
rogat me quo uadis· Sed quia haec locutus
sum uobis tristitia impleuit cor uestrum

here lacketh a leafe, beinge ... ye xvi. chapt of St John
This Leaf found 1741

sedegoueritatem dicouobis expedit uo
bis utegouadam. Sienim egononabiero
paraclitus nonueniet aduos siautem
abiero mittameum aduos. Etcumuene
rit ille arguet mundum depeccato et
deiustitia. etdeiudicio depeccato quidem
quianoncrediderunt inme
Deiustitiauero quiadpatrem uado
etiam nonuidebitis me. Deiudicio
autem quiaprinceps huiusmundi iudi
catusest adhuc multa habeouobisdi
cere sednonpotestis portare modo
Cumautem uenerit illespsueritatis
docebit uosomnem ueritatem nonenim
loquitur asemet ipso sedquaecumque
audiet loquitur etquaeuenturasunt
adnuntiabit uobis illeme clarificabit
quiademeo accipiet et adnuntiabit
uobis

Omniaquaecumquehab& pater.
mea sunt

Propterea dixi quia de meo accipi&
& adnuntiabit uobis modicum &
& iam non uidebitis me. & iterum modicū
& uidebitis me. quia uado ad patrem
Dixerunt ergo discipuli eius ad inuicē
quid est quod dicit nobis modicum &
non uidebitis me. & iterum modicum
& uidebitis me. & quia uado ad patrē
Dicebant ergo quid est hoc quod dicit
modicum nescimus quid loquitur.
Cognouit ergo ihs quia uolebant eum
interrogare & dixit eis de hoc quaeri
tis inter uos quia dixi modicum & non
uidebitis me & iterum modicum & ui
debitis me. Amen amen dico uobis.
quia plorabitis & flebitis uos mundus.

autem gaudebit uos autem contrista
bemini sed tristitia uestra uertetur in
gaudium :· Mulier cum parit tristiti
am habet quia uenit hora eius
Cum autem peperit puerum iam non
meminit praesurae propter gaudium
quia natus est homo in mundum Et uos
igitur nunc quidem tristitiam habebi
tis iterum autem Et uidebo uos Et gaude
bit cor uestrum Et gaudium uestrum ne
mo tollet a uobis Et in illo die me non
interrogabitis quicquam
Amen amen dico uobis si quid petie
ritis patrem in nomine meo dabit uobis
usque modo non petistis quicquam
in nomine meo · Petite Et accipietis ut
gaudium uestrum sit plenum
Haec in prouerbis locutus sum uobis ·

There lacketh in this and other bookes iiii cap [illegible]
being in [illegible]

338

uenit hora cum iam non in prouerbis lo
quar uobis sed palam de patre adnuntiabo
uobis. illo die in nomine meo petitis et
non dico uobis quia ego rogabo patrem
de uobis. Ipse enim pater amat uos
quia uos me amatis et credidistis quia
ego a deo exiui exiui a patre et ueni in mun
dum et iterum relinquo mundum et uad
do ad patrem

Dicunt ei discipuli eius ecce nunc palam
loqueris et prouerbium nullum
dicis nunc scimus quia scis omnia et non
opus est tibi ut quis te interroget in
hoc credimus quia a deo existi

Respondit eis ihs modo credis ecce
uenit hora et iam uenit ut dispar
gamini unusquisque in propria et
me solum relinquatis et non sum

solus quia pater mecum est

Haec locutus sum uobis ut in me pacem ha
beatis in mundo pressuram habebi
tis sed confidite ego uici mundum haec lo
cutus est ihs et subleuatis oculis in cae
lum dixit pater uenit hora clarifica
filium tuum ut filius tuus clarificet te
sicut dedisti ei potestatem omnis carnis
ut omne quod dedisti ei det eis uitam aeter

Haec est autem uita aeterna ut cogno
scant te solum uerum dm et quem misis
ti ihm xpm ego te clarificaui super ter
ram opus consummaui quod dedisti
mihi ut faciam et nunc clarifica me tu
pater apud temet ipsum claritate
quam habui priusquam mundus esset
apud te manifestaui nomen tuum ho
minibus quos dedisti mihi de mundo